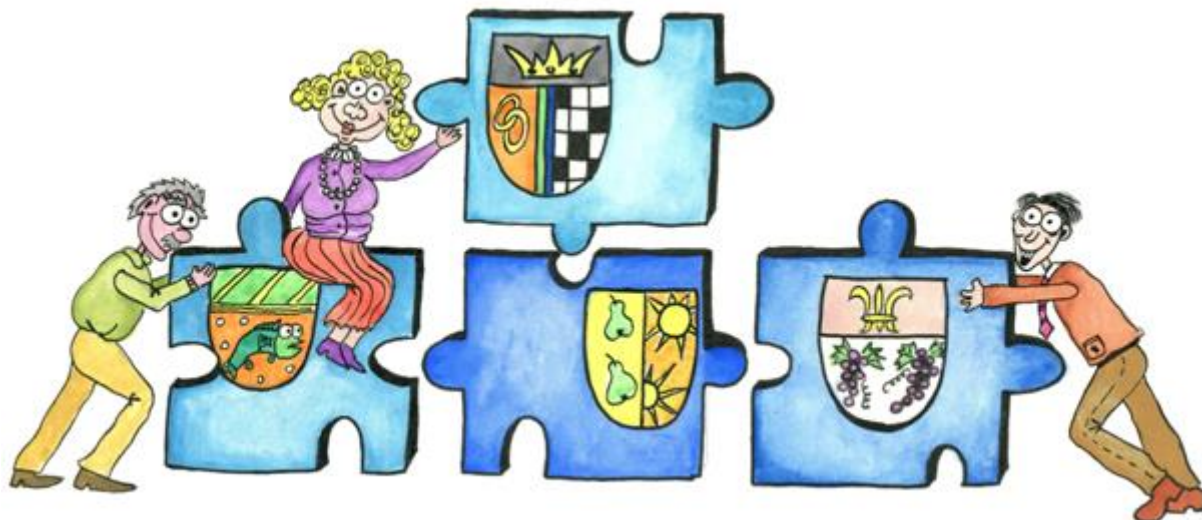

Strategie území správního obvodu ORP
HORAŽDOVICE
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a
udržitelosti života na venkově

Dokument je zpracován na období 2015 - 2024

**Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje
a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR**

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí
s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

SO ORP HORAŽŮVICE

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	9
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	9
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	27
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	30
3. Téma 1.: Školství	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	33
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	69
3.1.4. SWOT analýza školství	72
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	74
3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání.....	76
3.2.1. Struktura návrhové části	76
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	78
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	83
3.2.4. Indikátory	88
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	92
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	92
3.3.2. Systém změn strategie	94
3.3.3. Akční plán	94
3.4. Závěr a postup zpracování.....	96
3.4.1. Shrnutí	96
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	97

3.5.	Přílohy.....	98
3.5.1.	Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4	98
3.5.2.	Seznam zkratk.....	98
4.	Téma 2.: sociální služby.....	100
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	100
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	100
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	101
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	112
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	117
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	118
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	120
4.2.1.	Struktura návrhové části	120
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	122
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	125
4.2.4.	Indikátory	129
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	132
4.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	132
4.3.2.	System změn strategie	134
4.3.3.	Akční plán	134
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	136
4.4.1.	Shrnutí	136
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	137
4.5.	Přílohy.....	138
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	138
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství.....	141
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	141
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	141
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	143
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	171
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	174
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	175
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	179
5.2.1.	Struktura návrhové části	179

5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	182
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	184
5.2.4.	Indikátory	189
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	193
5.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	193
5.3.2.	System změn strategie	196
5.3.3.	Akční plán	196
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	199
5.4.1.	Shrnutí	199
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	199
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	200
5.5.1.	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	201
5.5.2.	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ..	202
5.5.3.	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO) za období 2008-2012	207
5.5.4.	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	208
5.5.5.	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	211
5.5.6.	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	219
5.5.7.	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	221
5.5.8.	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	223
5.5.9.	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	226
5.5.10.	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	228
6.	Téma 4.: udržitelnost života na venkově.....	231
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	231
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	231
6.1.2.	Analýza cestovního ruchu.....	231
6.1.3.	Analýza dotčených skupin	258
6.1.4.	SWOT analýza cestovního ruchu	260
6.1.5.	Analýza podnikání a zaměstnanosti v ORP.....	261
6.1.6.	SWOT Analýza a analýza rizik	274

6.1.7.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	276
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	276
6.2.1.	Struktura návrhové části	276
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	278
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	281
6.2.4.	Indikátory	286
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	289
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	289
6.3.2.	System změn strategie	291
6.3.3.	Akční plán	291
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	294
6.4.1.	Shrnutí	294
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	294
7.	Závěr, kontakty	296
8.	Příloha – seznam tabulek a grafů	297
8.1.	Seznam tabulek	297
8.2.	Seznam grafů	300
8.3.	Seznam map	301

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Horažďovice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a doplnit volitelné téma
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Horažďovice
	Počet obyvatel správního obvodu: 11792
	Počet obcí ve správním obvodu: 20
	Rozloha správního obvodu: 25 875 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Horažďovice, Nalžovské Hory
	Obce: Břežany, Hejná, Hradešice, Chanovice, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Myslív, Nehodív, Olšany, Pačejov, Slatina, Svěradice, Tužice, Velké Hydčice, Velký Bor
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Horažďovice
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera) Jitka Bretová
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	DSO Horažďovicko
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne Schváleno na shromáždění starostů dne Projednáno / schváleno usnesením DSO dne
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	DSO Horažďovicko
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

	Projekt na území SO ORP Horažďovice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Horažďovice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení Jitka Bretová, Markéta Bučoková a Radana Šašková, Ing. Jitka Bracháčková, Zuzana Hurychová. Práce na tvorbě analýz a strategií byla započata v listopadu 2013, postupným seznamováním se s metodickými pokyny, které byly průběžně ze strany SMO doplňovány. Následoval podrobný sběr dat z obcí, ministerstev, škol, ale i soukromých firem a neziskových organizací. Na závěr každého tématu byla zpracována SWOT analýza, ukazující slabé i silné stránky.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: udržitelnost života na venkově

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 20 obcí, z toho 2 mají statut města. Převážná část obcí má počet obyvatel nižší než 500. Jmenované ORP je nejmenším z celého Plzeňského kraje se svojí rozlohou 25 872 ha.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Horažďovice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Horažďovice a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Horažďovice je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Jitka Bretová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení Jitka Bretová, Markéta Bučoková a Radana Šašková, Ing. Jitka Bracháčková, Zuzana Hurychová. Práce na tvorbě analýz a strategií byla započata v listopadu 2013, postupným seznamováním se s metodickými pokyny, které byly průběžně ze strany SMO doplňovány. Následoval podrobný sběr dat z obcí, ministerstev, škol, ale i soukromých firem a neziskových organizací. Na závěr každého tématu byla zpracována SWOT analýza, ukazující slabé i silné stránky monitorovaných oblastí.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí

a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Všechna zpracovaná témata se zabývají problémy, které se každodenně dotýkají každé obce. Starostové tedy uvítali možnost vzájemné spolupráce, na jejímž základě by bylo možné řešit nedostatečné zabezpečení seniorů, zlepšení dopravní obslužnosti vzdálenějších obcí, snazší přístup mládeže k zájmovým kroužkům, řešení otázky nezaměstnanosti a vylidňování obcí, udržitelnost venkovských škol, nedostatečné zdravotní zabezpečení.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

Strategie je především určena obcím SO a je zaměřená na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti regionu. Speciálně by se měla věnovat rozvoji venkova, eliminovat jeho masivní vylidňování a napomoci k rozvoji cestovního ruchu, podnikání a zachování vzdělanosti.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 2 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	www.mmr.cz
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zasady-uzemniho-rozvoje-plzenskeho-kraje
2	Strategický plán kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/program-rozvoje-kraje

3	Odpadový plán kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plan-odpadoveho-hospodarstvi-plzenskeho-kraje
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán města	http://www.sumavanet.cz/muhd/vyznamnedokumenty.asp
2	Koncepce školství města ...	

Další potřebné informace byly získány od poskytovatelů služeb, soukromých firem, vedení škol a odborů městského úřadu, starostů obcí a měst.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Město Horažďovice se nachází na strategicky významných silničních i železničních spojnicích velkých měst jako jsou České Budějovice - Plzeň a Klatovy, s následným napojením na mezinárodní transit dále do Německa a Rakouska. Geograficky se nacházejí v malebné krajině Pošumaví a svým návštěvníkům mohou nabídnout nejen příjemné prostředí říčního toku Otavy, ale i bohatou historii a rozmanitou městskou architekturu. Horažďovice jsou obcí s rozšířenou působností a třetím nejvýznamnějším městem okresu Klatovy. Správně pod Město Horažďovice spadá celkem devatenáct obcí - Břežany, Hejná, Hradešice, Chanovice, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Myslív, Nalžovské Hory, Nehodív, Olšany, Pačejov, Slatina, Svěradice, Tužice, Velké Hydčice, Velký Bor. Správní obvod Horažďovice leží v jihovýchodní části Plzeňského kraje. Hranice území má společné se třemi správními obvody Plzeňského kraje (Sušice, Klatovy a Nepomuk) a s Jihočeským krajem na východě. Rozlohou 25 875 ha patří mezi nejmenší správní obvody v Plzeňském kraji. Většinu území tvoří zemědělská půda (65,2 %) a lesní pozemky (21,6 %). Současná sídelní struktura je dána historickým vývojem osídlení, který je charakterizován určitými svébytnými rysy, mezi něž patří zejména naprostá absence velkoměsta ve správním obvodu, vysoká migrace obyvatel do velkoměst a zejména alarmující vyhledávání vesnic. Velká část občanů je nucena odejít z města samotného a tím potažmo i z celého ORP za studiem, prací či výhodnějšími životními podmínkami. Dnešní generace již nevyhledává poklidný život v tradiční české vesnici. Do popředí se dostává pohodlí života ve městech, které nabízí plný servis veškerých služeb zabezpečující standardní životní úroveň. Na území správního obvodu se v roce 2012 narodilo 106 dětí a 142 obyvatel zde zemřelo. Na sníženém počtu obyvatel se podíleli vystěhovalí ze správního obvodu Horažďovice, kteří převažovali nad přistěhovalými o 72 osob. V roce 2012 zde uzavřelo sňatek 50 párů a 29 manželství bylo rozvedeno. Obyvatelstvo SO ORP Horažďovice postupně stárne, průměrný věk muže se za posledních 10 let zvýšil o 3,0 roku na 41,2 let, průměrný věk ženy vzrostl o 2,7 roky na 44,4 let.

Mapa č. 1.: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj dat: ČSÚ

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 3 Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	20	20	20	20	20	20	20	20
Počet částí obcí	59	59	59	59	59	59	59	59
Počet katastrálních území	55	55	55	55	55	55	55	55
Počet obcí se statutem města	1	1	1	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	25 872	25 871	25 871	25 870	25 871	25 871	25 872	25 875
zemědělská půda	16 957	16 954	16 952	16 917	16 895	16 892	16 892	16 875
lesní pozemky	5 583	5 581	5 581	5 587	5 600	5 600	5 597	5 600
zastavěné plochy	349	349	355	355	354	353	339	338
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	47,1	47,2	47,1	47,1	47,2	47,1	46,8	46,4

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka názorně ukazuje rozčlenění území SO ORP Horažďovice v letech 2005 – 2012. Podrobnou rozlohu celého území, která velmi mírně narůstá (je možné se domnívat, že tento nepatrný nárůst je způsoben digitalizací území). Dále tabulka cituje výměry zemědělské půdy, lesních pozemků a zastavěných ploch v rámci SO.

Tab. 4 Počet obyvatel v území ORP

Náš správní obvod:	celkem	v tom										
		do 199	200 - 499									Celkem
Průměrná hodnota SO v rámci kraje:												
Počet obcí												
Počet obyvatel v obci												
Průměrná hodnota SO v rámci ČR:												
Počet obcí												
Počet Obyvatel												
Průměrná hodnota srovnatelné obce:												
Počet obcí												
Počet obyvatel												

Nalžovské Hory mají statut města od září roku 2008.

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		12267	12 135	12 091	12 033	11 989	11 848	12 001	12 007	11792
v tom:	muži	6050	5983	5965	5936	5916	5853	5943	5921	5847
	ženy	6217	6152	6126	6097	6073	5995	6058	6086	5945
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	1789	1740	1690	1655	1653	1661	1659	1656	
	15 - 64	7654	7686	8455	8476	8427	8334	8212	8050	
	65 +	16,4	16,5	16,7	16,9	17,4	17,9	18,5	19,2	
Průměrný věk (celkem)		42,7	42,9	43,1	43,3	43,6	43,9	44,0	44,4	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		111,8	115,8	120,7	124,8	128,6	131,5	135,4	139,1	
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	938	894	872	845	854	855	844	835	
	15 - 64	3934	3975	4343	4361	4341	4306	4245	4180	
	65 +	38,6	38,8	39,2	39,5	39,9	40,2	40,2	40,5	40,8

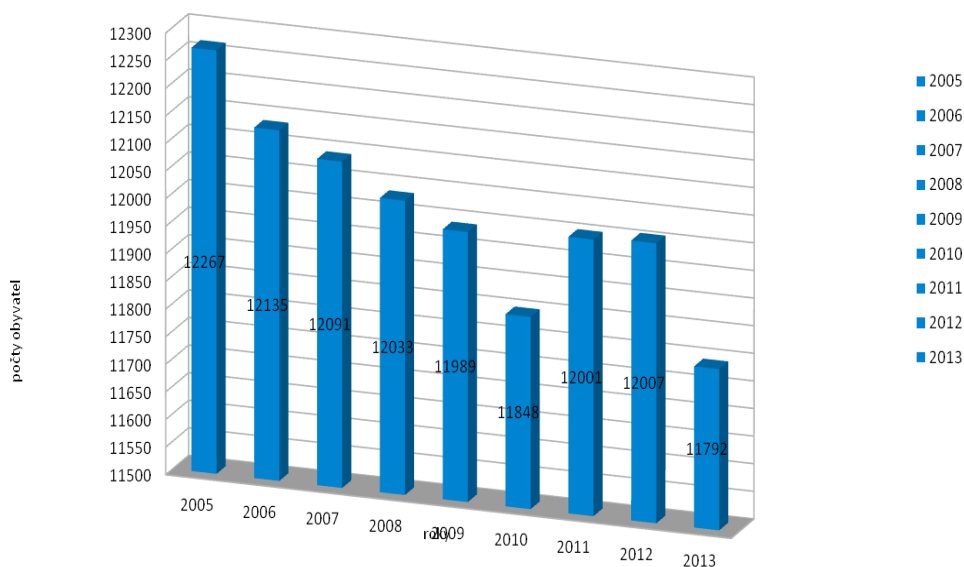
Průměrný věk		39,2	39,5	39,9	40,2	40,2	40,5	40,8	41,2	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		4,11	4,34	4,49	4,67	4,67	4,70	4,76	4,85	
Ženy										
v tom ve věku:	0 – 14	851	846	818	810	799	806	815	821	
	15 - 64	3720	3711	4112	4115	4086	4028	3967	3870	
	65 +	1230	1235	1250	1256	1293	1323	1343	1385	
Průměrný věk		42,7	42,9	43,1	43,3	43,6	43,9	44,0	44,4	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		144,53	145,98	152,81	155,06	161,82	164,14	164,78	168,69	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		-7	34	-36	12	8	-25	2	-108	
přirozená		-19	-25	-4	-21	-10	-25	-25	-36	
stěhováním (mechanická)		12	59	-32	33	18	0	27	-72	

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka ukazuje vývoj počtu obyvatel v ORP Horažďovice, který má od roku 2005 neustále klesající tendenci. Z hodnot průměrného věku je patrné, že nejpočetnější skupinou jsou lidé ve věku 65+.

Graf č. 1.: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Vývoj počtu obyvatel v letech 2005 - 2013

Data o počtu obyvatel a složení jsou brána z údajů Českého statistického úřadu, vždy k 1.lednu. daného roku. Data za rok 2013 dosud nejsou k dispozici.

Z grafu č. 1 je patrný pokles obyvatel ve SO ORP Horažďovice.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6 Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	6	25	Hradešice, Chanovice, Nalžovské Hory, Horažďovice, Svěradice, Pačejov
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	0	0	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	20	Chanovice, Horažďovice, Nalžovské Hory, Pačejov
Počet středních škol:			
-obory gymnázií	0	0	
-obory středních odborných škol a praktických škol	1	5	ZŠ praktická Horažďovice, SŠ Horažďovice
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	5	SOU Horažďovice
Počet základních uměleckých škol	1	5	Horažďovice
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	0	0	
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka ukazuje charakteristiku školství na území ORP Horažďovice. V šesti obcích z celkového počtu 20 se nachází mateřská škola. Ve čtyřech obcích je základní škola s oběma stupni vzdělání, tedy úplná základní škola. Ve správním městě Horažďovice dále působí střední škola a střední odborné učiliště.

Tab. 7 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
--------------	---------	--	----------

Veřejná knihovna vč. poboček	23	100	v některých obcích je více poboček
Stálá kina	1	5	Horažďovice
Divadlo	0	0	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	10	Horažďovice, Chanovice
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	2	10	Horažďovice, Chanovice
Kulturní zařízení ostatní	26	100	více kulturních zařízení v některých obcích
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	15	Horažďovice - DDM, klub DOK,
Koupaliště a bazény	2	10	Horažďovic, Velké Hydčice
-z toho kryté	1	5	Horažďovice
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	13	65	Hradešice, Malý Bor, Velký Bor, Myslív, Nalžovské Hory, Olšany, Pačejov, Svěradice, Velké Hydčice, Horažďovice. Některé obce mají více hřišť.
Tělocvičny (vč.školních)	7	35	Horažďovice, Nalžovské Hory, Chanovice, Pačejov, Hradešice, Myslív, Velký Bor
Stadiony otevřené	2	10	Horažďovice, Velké Hydčice
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem, nebo správcem)	5	25	Velký Bor, Kvášňovice, Myslív, Velké Hydčice

Zdroj dat: ČSÚ a SLDB 2011

Z charakteristiky oblasti kultury a sportu je možné vyvodit pozitivní závěr. Ve všech obcích se nachází kulturní zařízení. Galerie jsou ve dvou obcích SO, sportoviště na úrovni otevřených stadionů mají 2 obce, ostatní mají kryté stadiony nebo ostatní sportoviště či hřiště se správcem, nebo bez něho, která se hojně využívají pro sportovní vyžití obyvatel. Celkově je tedy možné zhodnotit sportovní a kulturní aktivity obcí pozitivně.

Tab. 8 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené	Komentář
--------------	---------	-------------------------------------	----------

		zařízení	
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	1	5	zařízení pouze v Horažďovicích
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	4	15	zařízení mají 3 obce - Horažďovice, Nalžovské Hory, Pačejov
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	1	5	zařízení pouze v Horažďovicích
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	5	15	zařízení mají obce Horažďovice, Nalžovské Hory, Pačejov
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	1	5	zařízení pouze v Horažďovicích
Zařízení lékárenské péče	2	5	zařízení pouze v Horažďovicích
Nemocnice	1	5	myšleno LDN Horažďovice
Odborné léčebné ústavy	0	0	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	
Ostatní lůžková zařízení	0	0	

Zdroj dat: ČSÚ a SLDB 2011

Z tabulky vyplývá pokrytí SO lékařskou péčí. Tato zařízení jsou provozována pouze v Horažďovicích, Nalžovských Horách a Pačejově. V diskusi s obyvateli menších a vzdálenějších obcí se ukázalo toto jako nedostatečné. Lidé by si představovali komfortnější lékařské služby s menší dojezdovou vzdáleností, avšak chápou, že nelze v každé obci tuto službu zajistit. Tento „nedostatek“ zmiňují převážně senioři s odvoláním na nedostatečné dopravní spojení během dne. Velkým přínosem je lokalizace LDN, která poskytuje služby dlouhodobě nemocným a rehabilitujícím se lidem a zároveň nabízí fyzioterapeutické služby pro veřejnost.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		5420	3059	2361	
v tom:	Zaměstnaní	4898	2798	2100	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	3895		
		zaměstnavatelé	163		
		pracující na vlastní účet	556		
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	197	106	91
		ženy na mateřské dovolené	78	0	78
Nezaměstnaní		522	261	261	
Ekonomicky neaktivní celkem		5905	2507	3398	
z toho	nepracující důchodci	3122	1218	1904	
	žáci, studenti, učni	1727	875	852	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		458	272	186	

Zdroj dat: ČSÚ a SLDB 2011

Tabulku nebylo možné v některých částech vyplnit, neboť data nejsou v ČSÚ k dispozici. Ekonomicky neaktivních obyvatel je v ORP o něco početnější skupina. Ta do sebe zahrnuje nepracující důchodce, žáky a osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Naopak ekonomicky aktivní skupina zahrnuje počet pracujících žen na mateřské dovolené, pracujících důchodce, pracujících a nezaměstnané osoby.

Tab. 10 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			3 029
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 073
	v tom	v rámci obce	585
		do jiné obce okresu	869
		do jiného okresu kraje	200
		do jiného kraje	377
		do zahraničí	42
	vyjíždějící do škol		956
	v tom	v rámci obce	243
		mimo obec	713

Zdroj dat: ČSÚ

Z tabulky je patrná nutnost vyjíždět za prací či do škol. Vezmeme-li v úvahu data z předchozí tabulky č. 9, kde je ekonomicky aktivních 5420 osob a těch co jsou nuceni opustit území SO je 3029, z

hlediska ekonomiky SO není možné tento ukazatel hodnotit kladně. Vyjíždějí-li ekonomicky aktivní občané mimo území SO za prací do větších měst, je možné se domnívat, že nebudou již v tak hojné míře využívat služby obchodů v místě bydliště, kam se mimochodem vrátí ve večerních hodinách, kdy již nemají potřebu nakupování. To se odehraje právě v místě pracoviště. Tím se místní obchodníci ocitají v nelehké situaci – odlivu potenciálních zákazníků. Není to pouhá osobní domněnka, ale fakt, který byl konzultován s některými majiteli obchodů či restaurací. V době odchodu velkých firem podnikajících v Horažďovicích a okolí se rapidně propadly tržby obchodů, které se jen velmi těžko dostávají na úroveň konce 90let až období kolem roku 2005.

Tab. 11 Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				4 819
v tom:	tvořené 1 rodinou			3 106
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 553
			se závislými dětmi	1 015
		neúplné	bez závislých dětí	274
			se závislými dětmi	264
	tvořené 2 a více rodinami			94
	domácnosti jednotlivců			1 468
	vícečlenné nerodinné domácnosti			151

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka eviduje strukturu domácností na území ORP Horažďovice. Počty úplných a neúplných domácností se závislými dětmi a bez závislých dětí na podpoře rodičů.

Tab. 12 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	403	550	485	397	311	366	628	649	481	
z toho (%):										
občané se zdravotním postižením	14,4	12,2	13,4	14,6	17,7	12,0	9,2	10,6	13,9	
z toho (%):										
absolventi	9,2	7,6	6,8	7,8	4,8	6,8	7,3	6,6	5,0	
z toho (%):										

osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	31,3	28,0	37,7	33,2	30,5	19,7	13,1	23,1	28,7	
Volná pracovní místa	67	30	54	60	138	128	21	28	25	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,0	18,3	9,0	6,6	2,3	2,9	29,9	23,2	19,2	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,69	9,12	7,78	6,39	5,03	5,87	10,22	10,65	7,88	

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka ukazuje míru nezaměstnanosti v ORP Horažďovice, procentuální zastoupení jednotlivých skupin uchazečů o zaměstnání a počty volných míst oproti poptávce.

Absence chráněných dílen pro osoby se zdravotním postižením, které se ucházejí o zaměstnání. Chybí v ORP střední firma, která by zaměstnala větší počet zaměstnanců a podpořila místní rozvoj. Před několika lety došlo ke zrušení velkého výrobního závodu Grammer, který zaměstnával zhruba 450 lidí z Horažďovic a okolí, patrný skokový nárůst nezaměstnaných.

Tab. 13 Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	2 394	2 399	2 428	2 457	2 498	2 563	2 508	2 561	2 630	2 636
fyzické osoby celkem	2 050	2 045	2 065	2 084	2 111	2 158	2 079	2 115	2 179	2 176
z toho zemědělští podnikatelé	308	296	293	284	277	280	139	138	143	143
vyjádření v %	15,02%	14,47%	14,19%	13,63%	13,12%	12,97%	6,69%	6,52%	6,56%	6,57%
právnícké osoby celkem	344	354	363	373	387	405	429	446	451	460
z toho obchodní společnosti	95	100	100	104	107	117	126	126	130	135
vyjádření v %	27,62%	28,25%	27,55%	27,88%	27,65%	28,89%	29,37%	28,25%	28,82%	29,35%
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	17,7	16,6	17,1	16,6	16,5	16,5	12,0	12,2	12,5	12,3
průmysl celkem	16,8	16,8	16,4	16,5	16,3	15,8	16,6	16,2	15,6	15,2
stavebnictví	10,8	11,1	11,3	11,3	11,8	12,3	13,6	13,3	13,2	13,1

velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	28,2	27,8	28,1	28,3	28,1	27,4	27,5	27,2	27,0	26,5
---	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Zdroj dat: ČSÚ

Počet ekonomických subjektů má mírně zvyšující tendenci. Dle vyjádření Živnostenského odboru MěÚ Horažďovice, je možné tento jev přičíst vyššímu počtu propouštěných zaměstnanců, kteří se právě kvůli ztrátě zaměstnání zaměří na soukromé podnikání. Zemědělských podnikatelů v našem ORP ubývá, zde je zapotřebí se zamyslet nad dopadem tohoto jevu, který bude celorepublikovým problémem - dovozy nekvalitních výrobků ze zahraničí. Ztráta regionálních potravin a úbytek zručných řemeslníků.

D. Doprava

Celostátní železnice: trať Plzeň - České Budějovice je významným železničním koridorem, avšak důležitější pro ORP je silniční doprava spojující velká města. Je podstatně více využívána než železniční doprava. Má však negativní dopad na životní prostředí, ale i bezpečnost silničního provozu ve městě. Silnice I. třídy jsou ve správě ŘSD, vzhledem k tomu, že se jedná o hlavní spojnicí, je nezbytná neustálá kontrola a opravy na této komunikaci. Silnice II. třídy jsou ve správě PK, jsou považovány za hodnotu, ale i problém - hlavní průtah městem, který by měl být v budoucnu nahrazen tzv. malým obchvatem v lokalitě ulice Třebomyslická. Silnice III. třídy jsou ve správě SÚS Klatovy, jde o hodnotu, spojující jednotlivé obce. Předpokládá se zlepšování jejich parametrů. Alarmující je špatná veřejná dopravní obslužnost jak pro mládež, tak pro seniory.

Dle vyjádření zaměstnanců Živnostenského odboru MěÚ Horažďovice, chybí přímé napojení na dálnici, které by bylo přínosné při rozhodování potenciálních zájemců o investice v daném ORP.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

V této lokalitě probíhá těžba vápence - Velké Hydčice. Z hospodářského hlediska jde o hodnotu, která nabízí práci. Z druhé strany ale lomová činnost, na níž je navázána doprava, znamená zátěž a problém pro krajinu. Totéž platí pro kamenolomy - Slatina, Tužice, Velký Bor. Těžba uranu ze 70 - 80 let byla zastavena. Odvětví průmyslu má z celkového počtu podnikatelských subjektů necelé 13% zastoupení. K největším podnikům patří Holzindustrie Chanovice s.r.o. vyrábějící dřevěné prvky, montované domy a dřevěné konstrukce, Otavské strojírný a.s., která se specializuje na produkci svařovaných a montovaných kovových konstrukcí, HASIT Šumavské vápence a omítkárny, s.r.o. zabývající se výrobou stavebních materiálů, zateplovacích a sanačních systémů, PLAMET, s.r.o. s produkcí kódových zámků vhodných pro různé druhy skříněk a kufrů, LyckebyCulinar, a.s., Atrium, s.r.o., Teraso, s.r.o. Na území správního obvodu bylo ke konci roku 2012 k dispozici 7 hromadných ubytovacích zařízení. V důsledku snižování pracovních možností a odlivu lidí v produktivním věku je maloobchodní prodej v současné době značně omezen, což vyplývá z vyjádření majitelů drobných obchodů, ale i Živnostenského odboru MěÚ Horažďovice. Vzhledem k tomu, že lidé vyjíždějí za prací do vzdálených měst, uspokojují potřebu nákupů pro své domácnosti v místě zaměstnání. V místě

bydliště pak pořizují pouze nezbytně nutně věci denní spotřeby. V důsledku toho maloobchodní prodej zaznamenává ekonomický úpadek, což vyplynulo z jednání s majiteli prodejen v Horažďovicích. Ze statistických dat zemědělských podnikatelů získaných z živnostenského odboru v loňském roce v daném ORP hospodařilo 145 fyzických a 21 právnických osob. Jak se ale vyjádřila vedoucí ŽO, ne všechny vydané živnosti jsou provozovány, některé jsou pozastaveny. Toto se netýká pouze zemědělské činnosti, ale všech vydaných živností, a není tedy možné přesně stanovit počty podnikatelů. Mírný nárůst živností zaznamenávají na ŽO, tato skutečnost je ovlivněna neukončováním stávajících živností podnikatelů, kteří dosáhli důchodového věku.

U právnických osob došlo k poklesu zaměstnanosti především odchodem firem Grammer, s.r.o., Stavební podnik, a.s., Danlea, s.r.o., které zaměstnávaly téměř 600 pracovníků a náhrada za tyto firmy není především co do počtu zaměstnanců adekvátní. Zjištění poskytl Živnostenský odbor MěÚ Horažďovice.

Dále dle vyjádření vedoucí ŽO ve městě chybí prodej rychlého občerstvení, sortiment skla, porcelánu. Řemeslné živnosti jsou zastoupeny v celém rozsahu, vázané i koncesované živnosti jsou také zastoupeny v plném rozsahu, který odpovídá velikosti dané oblasti.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

ÚSES (územní systém ekologické stability) - význam nadregionální, regionální, ale i místní. Cílem tohoto systému je vytvoření hodnoty, která spočívá v zajištění migrace genetického materiálu suchozemskou, mokřadní i vodní cestou. Tento projekt se jeví poněkud rozporuplný. Z hlediska ochrany přírody se jedná o vytvoření hodnoty, avšak z hlediska legislativy (je-li zahrnut do územního plánu) jde o limit s vážnými vlastnickými dopady. Snaha o zmírňování ekologických dopadů automobilové dopravy a průmyslové produkce, omezení tranzitní dopravy (velký a malý obchvat).

Ekologickou situaci zhoršuje dle rozhovorů se starosty spalování rostlinných zbytků na otevřených ohništích řešeno místní obecně závaznou vyhláškou.

Vytápění městských bytů a zařízení je řešeno centrálně nebo jinými ekologickými zdroji.

Lesnictví nabízí hodnotu tvořenou dřevní hmotou vyprodukovanou lesem. Případné druhotné využití lesů je sice možné (ochranné, zvláštní určení), avšak z hlediska převažující hospodářské funkce není nijak zvlášť v ORP Horažďovice zmiňováno. Snahou je převedení některých lesních pozemků do kategorie ochranné či rekreační. Velká pozornost je věnována nepovolenému odkládání odpadu a vandalismu (využití fotopastí na chronická místa). Lesní pozemky na území ORP zabírají cca 21,6% z celkové rozlohy území. Na území celého Plzeňského kraje je ve SO ORP Horažďovice naprostá převaha soukromých vlastníků lesů. Obce a města jsou v procentuálním zastoupení menšími majiteli lesních pozemků.

Dle zprávy Odboru životního prostředí MěÚ Horažďovice převažuje v ORP podíl jehličnatých lesů. V ORP se nenachází majitel velké souvislé plochy lesního porostu, v důsledku toho vzniká rozsáhlá rozdrobenost lesních pozemků. Prakticky není možné dosáhnout společné domluvy při řešení nastalých problémů jako je například účelné vytěžování lesů či obnova lesních cest, které jsou značně zdevastované. V této souvislosti je záporně hodnoceno využívání ostatních přilehlých pozemků, které jsou v důsledku používání těžké lesní techniky k přesunům ničeny, a jejich produkční schopnost rapidně klesá.

Dotační tituly poskytované na obnovu lesních cest jsou velmi špatně dostupné pro jednotlivé drobné majitele lesních pozemků, že není ani snaha se pokusit tyto žádosti zpracovat a následně podat.

SVOL by mohl dopomoci ke sjednocení záměrů a následným způsobům využití lesních pozemků, avšak chybí dostatečná informovanost právě ze strany představitelů SVOL směrem k jednotlivým majitelům lesů. Jak vyplynulo z jednání s pracovníkem Odboru životního prostředí MěÚ Horažďovice a s některými majiteli lesních pozemků, není ze strany vlastníků zájem se sjednotit a spolupracovat s organizací SVOL.

Zemědělská půda tvoří většinu území správního obvodu asi 65 %. Právě v oblasti zemědělství a lesnictví podniká v tomto SO více jak 12 % soukromých subjektů.

Jejich podnikání je však z velké většiny omezeno pouze na obdělávání travních porostů. Na velké části obdělávané půdy se pěstuje sice ekonomicky výhodné plodiny, jako jsou řepka olejka a kukuřice, již se však nepřihlíží na dopad na životní prostředí. Velkou roli sehrávají dotační tituly na ekonomicky výhodné rostliny. Je velmi nevhodně volen způsob obdělávání zemědělských ploch. Neakceptuje se sklon terénu v důsledku čehož dochází při náhlých povodních k půdní erozi, kdy kvalitní ornice stéká z obdělávaných ploch.

V celém území ORP chybí produkce zeleniny. Částečně se pěstují brambory a jednotlivé druhy obilí. Chov skotu za účelem následného zpracování mléčných výrobků je téměř nulový, na celé ORP je pouze jeden producent mléka a to v obci Boubín. Převažuje chov masných plemen, který ale s sebou přináší hrozbu poškozování půdního krytu. Jak se vyjádřil pracovník odboru životního prostředí, v několika lokalitách SO je umístěno velké množství dobytčích jednotek na jeden hektar travní plochy. Při náhlých prudkých deštích se voda nemůže vsakovat do země, ale odtéká, čímž jsou způsobeny lokální záplavy.

Jako nutnou se jeví podpora tvorby remízků – neurčitých tvarů neobhospodařované plochy, která je sice pro zemědělce překážkou při zpracování půdy, ale pro ochranu přírody jsou naprosto nezbytnou nutností. Stávající remízky se sice chrání, ale tvorba nových není podporována. Chybí dotační tituly.

V oblasti ekologické situace se dle odboru životního prostředí jeví jako stěžejní problém lokálního vytápění tuhými palivy – většina obcí je plynofikována, ale toto není využíváno, díky vysokým cenám plynu. Starostové, odbor životního prostředí, ale i samotní uživatelé by uvítali větší podporu cenové dostupnosti plynového vytápění.

Chybí osvěta a motivace koncových uživatelů ke zřízení či výměně ekologicky šetrných vytápěcích zařízení, místo klasických kotlů na tuhá paliva. Zákonem jsou sice stanoveny podmínky vytápění novostaveb ekologickým vytápěním, ale není možnost tento zákon vymáhat.

Odbor životního prostředí MěÚ Horažďovice se záporně vyjádřil k propagaci a podpoře dotačních titulů na nákup ekologických kotlů. Naprosto nedostatečná informovanost nejen obyvatel, ale i jmenovaného odboru životního prostředí, které nemohlo zareagovat na vypsání dotačního titulu. Špatná informovanost ze strany ministerstva a kraje. Velmi krátký časový úsek na podání žádosti.

Přínosem pro meziobecní spolupráci se výhledově jeví dle odboru životního prostředí komunitní kompostování. Od roku 2015 vstoupí v platnost zákon o třídění odpadu pro obce, díky kterému by bylo možné zřídit obecní kompostování. Náklady na zřízení i podmínky tvorby obecních kompostáren jsou přijatelné. Vzniklý kompost se využije při ošetření ploch obecní zeleně. Otevírá se tím možnost vzniku pracovních míst pro místní občany. Pracovníci odboru by uvítali dotační podporu a právní rámec pro tuto činnost. Účelově by se předcházelo vzniku černých skládek BRO.

Jako nedostatečný se jeví pouze jeden sběrný dvůr na celé ORP. Tento se nachází ve městě Horažďovice, je v majetku města a ukládat odpad do něho mohou zdarma pouze občané s trvalým pobytem ve městě a obyvatelé obce Slatina (tato obec má uzavřenou smlouvu) ostatní obyvatelé

ORP musejí za uložení odpadu platit. Ostatní občané z celého ORP jsou nuceni odpad skladovat doma, nebo čekat na hromadné svozy, které se často provádí pouze jedenkrát do roka.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Většina území města Horažďovice je pokryta vyhovujícími inženýrskými sítěmi (vodovod, kanalizace a ČOV, rozvody elektrické energie a plynu, sdělovací sítě) a obslužnými komunikacemi. V části Horažďovice Předměstí bude v roce 2014 kompletně dokončena kanalizace.

Celková plynofikace proběhla v obcích: Hejná, Velké Hydčice, Horažďovice, Malý Bor, Kejnice, Velký Bor, Svěradice, Slatina, Chanovice. Ostatní obce nejsou plynofikovány.

Obec Břežany – v současné době je obec zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu ve správě obce.

Je vybudována jednotná kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace, provozovaná obcí, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Hejná je v současné době zásobena pitnou vodou z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné. Kvalita vody však nevyhovuje z hlediska výskytu většího množství dusičnanů a bakteriologického znečištění. V obci není rozveden vodovod pro veřejnou potřebu a do dalších let se s ním neuvažuje. Zdrojem požární vody je požární nádrž.

Není v současnosti vybudována kanalizace pro veřejnou potřebu a využívá se k odvedení splaškové vody systém příkopů, struh a propustků. Splaškové vody (cca 16 %) jsou po předčištění v 86 biologických septicích odvedeny přes přepady do melioračního kanálu. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v 82 žumpách, odkud se vyvázejí na zemědělsky využívané pozemky. V obci je uvažováno s výstavbou nové kanalizační sítě.

Město Horažďovice je v současné době téměř zcela zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu, který provozuje ČEVAK a.s. České Budějovice. Vlastníkem je město Horažďovice. Několik domů využívá též zásobení z domovních studní.

Město Horažďovice, jehož část se nachází v ochranném pásmu vodního zdroje, má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu, na kterou je napojeno cca 90 % obyvatel města. Kanalizace, kterou provozuje ČEVAK a.s. České Budějovice. Na městskou kanalizaci není dosud připojena místní část Horažďovice Předměstí, kompletní rekonstrukce bude dokončena v roce 2014.

Obec Hradešice je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu Hradešice – Černíč – Smrkovec ve vlastnictví obce Hradešice. Pouze 15 obyvatel je zásobeno z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné, kvalita vody není známa.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace, provozovaná obcí, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Chanovice je v současné době zásobena z vodovodu pro veřejnou potřebu.

Nemovitosti obce Chanovice jsou napojeny na jednotnou kanalizaci, která byla budována postupně dle potřeby. Kanalizace je zakončena mechanicko-biologickou čistírnou odpadních vod, která byla vybudována v letech 1997-2004 a je dimenzována tak, aby vyhověla i výhledovým potřebám obce.

Obec Kejnice je v současné době zásobena pitnou vodou převážně z domovních studní.

Je vybudována pouze dešťová kanalizace ve správě obce. Splaškové vody jsou částečně (cca 50 %) po předčištění v 30 biologických septicích odváděny touto kanalizací do místní bezejmenné vodoteče. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v 34 bezodtokových jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělsky využívané pozemky.

V obci Kovčín není v současné době vybudován veřejný vodovod. Přibližně 2 - 5 obytných objektů je zásobováno ze soukromých zdrojů.

Obec se nachází v ochranném pásmu III. stupně vodárenský tok Úslava, má vybudovanou jednotnou kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace, provozovaná obcí, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkoncepčně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Kvášňovice je v současné době zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu pro veřejnou potřebu.

Obec se nachází v ochranném pásmu III. stupně (vodárenský tok Úslava), nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány ve 137 bezodtokových jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělsky využívané pozemky.

Obec Malý Bor je v současné době zásobena z větší části pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Zbytek obyvatel je zásobován pitnou vodou z domovních studní, kde je množství vody dostatečné, kvalita vody je dobrá.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizační síť pro veřejnou potřebu, provozovanou obcí. Tato kanalizace nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkoncepčně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Maňovice je v současné době zásobována pitnou vodou z domovních studní.

Je vybudována jednotná kanalizační síť pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace provozovaná obcí nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkoncepčně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Myslív je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu.

Obec se nachází v ochranném pásmu III. stupně (vodohospodářsky významný tok Úslava), má vybudovanou jednotnou kanalizační síť pro veřejnou potřebu, provozovanou obcí. Tato kanalizace nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkoncepčně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Město Nalžovské Hory je v současné době zásobena z 90 % pitnou vodou ze dvou vodovodů pro veřejnou potřebu.

Město má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu, na kterou je napojeno cca 80 % obyvatel obce. Přibližně 40 % obyvatel je na tuto kanalizaci napojeno přímo a zbytek je napojen přes přepady biologických septiků.

Obec Nehodiv je v současné době částečně zásobena pitnou vodou ze dvou vodovodů pro veřejnou potřebu, jejichž vlastníkem i provozovatelem je obec.

V obci je vybudována pouze dešťová kanalizace. Splaškové vody jsou částečně (cca 80 %) po předčištění v biologických septicích odváděny touto kanalizací na terén. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokových jímkách, odkud se vyvážejí na zemědělsky využívané pozemky.

Obec Olšany je v současné době z větší části zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu, jehož vlastníkem je obec.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu, jejímž vlastníkem i provozovatelem je obec. Tato kanalizace nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Pačejov je v současné době zásobena z větší části pitnou vodou ze dvou samostatných vodovodů pro veřejnou potřebu, jejichž provozovatelem je AQUAŠUMAVA s.r.o. a vlastníkem je obec. Zbytek obyvatel je zásobován pitnou vodou z domovních studní.

Obec má z části vybudovanou splaškovou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Majitelem kanalizace je obec, provozovatelem AQUAŠUMAVA s. r. o.

Obec Slatina je v současné době zásobena vodou z domovních studní. Množství vody v těchto studních není vždy zcela dostatečné. Kvalita vody vyhovuje platné vyhlášce, kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu.

Je vybudována jednotná kanalizace pro veřejnou potřebu, provozovaná obcí. Tato kanalizace nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Svěradice je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu, jehož vlastníkem je obec a provozovatelem je AQUAŠUMAVA s.r.o.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu, jejímž vlastníkem je obec.

Obec Tužice je v současné době zásobena vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu z roku 2004, jehož vlastníkem i provozovatelem je obec.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace, provozovaná obcí, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Velké Hydčice je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu, jehož vlastníkem i provozovatelem je obec.

V obci je vybudována jednotná kanalizace pro veřejnou potřebu. Tato kanalizace, jejímž provozovatelem i vlastníkem je obec, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Obec Velký Bor je v současné době zásobena z části z vodovodu pro veřejnou potřebu Velký Bor – Jetenovice, jehož vlastníkem je obec a provozovatelem je AQUAŠUMAVA s.r.o.

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizaci pro veřejnou potřebu, na kterou je napojeno 80 % trvale bydlících obyvatel obce. Tato kanalizace, jejímž vlastníkem i provozovatelem je obec, nese všechny charakteristiky kanalizace dešťové, budované bezkonceptně, postupně podle možností předchozích správců území a momentálních požadavků.

Informace jsou čerpány z webových stránek Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje: Aktualizace jsou často z roku 2004.

Odpadové hospodářství je ve městě a celém ORP zajišťováno smluvně firmami Rumpold-P, s.r.o. a Bohemia Becker, s.r.o. I v našem ORP se potýkáme s množstvím černých skládek, přestože obyvatelé mají možnost likvidace odpadu ve sběrném dvoře. Dle vyjádření Odboru životního prostředí MěÚ Horažďovice, příčinou tohoto jevu může být absence motivace obyvatel, zvyšující se nároky na cenu likvidace odpadu a v neposlední řadě i morální odpovědnost obyvatel.

Město Horažďovice se částečně nachází v záplavové zóně, je vypracovaný podrobný plán ochrany obyvatel a plán krizového řízení, který obsahuje důležité informace pro občany. Na řece byl vybudován tzv. průleh, který rychle odvede vodu terénem tak, aby se zabránilo katastrofálním následkům povodně a voda se nezadržovala v centru města.

Všem občanům celého SO je k dispozici na webových stránkách Městského úřadu Horažďovice odkaz na: , kde je uveden podrobný postup při krizových situacích. Dále je při MěÚ Horažďovice zřízen krizový štáb, jehož správce je možné kontaktovat.

H. Rekreační, památkový a cestovní ruch

Horažďovice jako město s bohatou historií, umístěné v poklidné krajině Pošumaví je schopno nabídnout architekturu historické památkové zóny i moderně zpracované stavby s citlivostí zasazené do estetické hodnoty rázu města, kterou umocňuje malebný tok řeky Otavy. Právě pro tyto hodnoty město může být atraktivním místem nejen pro život, ale i vyhledávaným cílem turistického ruchu. Bohužel jak se ukazuje, návštěvníci zde setrvávají pouze krátkodobě a plně nevyužívají vše, co město může nabídnout. Městská samospráva by se měla snažit o větší propagaci a potenciál města více využívat a rozvíjet. Historický odkaz i strategickou polohu města by bylo dobré v budoucnu lukrativněji zhodnotit. Na území města se nachází několik významných historických budov, které by po rekonstrukci mohly sloužit kulturnímu i vzdělávacímu rozvoji nejen města, ale i celého regionu. Mělo by být snahou Města využití dotačních titulů k rekonstrukcím stávajících historicky cenných objektů, které by městu přinesly v budoucnu zajímavé obchodní podmínky a poskytly společenský rozmach a spolupráci např. se sousedními zahraničními partnery. Z pohledu obcí ve SO Horažďovice by se představitelé měli zamyslet nad propagací regionu jako celku. Návštěvník si nevybere některou z obcí, aby zde strávil dovolenou, protože je zde nedostatečné zázemí pro rekreaci a vyžití, naopak, pokud by se marketingově pojalo a návštěvníkům se předložily modifikace několika pobytových balíčků, které by postupně představily různorodé obce, je možné se domnívat, že zde návštěvník stráví více času. Obce mají potenciál nabídnout historické památky i malebnou poklidnou přírodu. Znamenalo by to vybudování cyklostezek se zajímavými odpočívadly.

V daném ORP se nachází několik zvláště chráněných území: Přírodní památka a EVL Svaté Pole, nachází se na východním okraji Svatého Pole, Přírodní rezervace a EVL V Morávkách, lokalita se nachází ca 1 km jihovýchodně od Loužné, Přírodní rezervace Prácheň, nachází se jihozápadně od města Horažďovice, Přírodní rezervace Pučanka, nachází se jižně od obce Hejná, Přírodní památka Dolejší drahy, nachází se necelý 1 km jihozápadně od obce Nehodiv, Evropsky významná lokalita Těchonickádraha, najdeme ji asi 1 km západně od Těchonic.

Další zajímavosti, které je možné navštívit: obec Chanovice - rozhledna Chlum, město Horažďovice – nově zrekonstruovaný aquapark, muzeum v zámku, které v současné chvíli prochází rekonstrukcí nově získaných prostor, kde bude instalována zajímavá expozice Prácheňských marionet.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14 Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	6	30	Obec Myslív-ÚP hotový pouze pro Myslív, ostatní obce jsou v jednání
Počet obcí s plánem v přípravě	14	70	V jednání Nař. Hory, Kovčín, Myslív - nový pro všechna svá k.ú., Pačejev, změna č.1 Horažďovice, změna č. 1 Hejná
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	20	100	Obce mají strategický plán v rámci Mikroregionu Prácheňsko

Mapa č. 2.: Územní plány na území SO ORP Horažďovice

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní grafická úprava dle informací Odboru výstavby MěÚ Horažďovice

Územní plán je zcela hotový pro město Horažďovice, obce: Chanovice, Svěradice, Hejná, Myslív, Kvášňovice. Pro město Nařovské Hory, obce Kovčín, Pačejev, zbývající část k.ú. Myslív je ú.p. v jednání. Ostatní obce nemají územní plán hotový, ale ani v přípravě. Se zásadami územního rozvoje

kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

Celostátním nástrojem územního plánování je PURČR - Politika územního rozvoje ČR: <http://www.uur.cz/?id=3462>

Nižším stupněm jsou: Zásady územního rozvoje kraje tzv. ZURKA: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zasady-uzemniho-rozvoje-plzenskeho-kraje>

Následují: Územní plány obcí, Regulační plány, Územně analytické podklady a územní studie - což jsou podklady pro územně plánovací dokumentaci. Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity: Limity jsou jasně vymezeny zákonem a je nutné je respektovat (např. vedení plynu, elektřiny, vody, telekomunikačních sítí, ÚSES, doprava, poddolovaná území, kanalizace, plyn, voda, plochy s rozdílným způsobem využití - např. zastavitelné plochy, veřejně prospěšné stavby a opatření, ochranná pásma infrastruktury, územní rezervy).

Příležitosti si definují jednotlivé obce samostatně: jedná se zejména o plochy zajišťující pracovní místa (továrny, výrobní objekty - zde např. Haas Fertigung, atd.), kulturní, turistické a veřejně prospěšné stavby (např. rozhledna, škola, obchod, atd...). Definuje si u ÚAP (územně analytické podklady). Přeshraniční spolupráce se využívá v oblasti prezentace regionu v zahraničí, při kulturních a společenských akcích, na kterých se podílí jako partner. Dále je možné a využívá se spolupráce na budování cyklotras. V současné chvíli v ORP probíhá spolupráce na budování Enviromentálního centra v Horažďovicích, projekt - je realizován v rámci Evropské území spolupráce CÍL 3, v Operačním programu Přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Bavorsko 2007 - 2013, nositelem projektu je Dům dětí a mládeže, příspěvková organizace PK.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15 Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Horažďovice	1	Je přirozeným centrem území, sídlo samosprávy, Rady Města, možnost rozdělení financí
Obec Chanovice	1	Nachází se zde průmyslová zóna - jeden z největších zaměstnavatelů v regionu Haas Fertigung
Ostatní obce SO	18	Pečují o rozvoj svého území. Obecní spolky - sdružují občany
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel střední školy, nemocnice, DDM. Nadřízeným odborem je odbor regionálního rozvoje, spolupracuje při realizaci rozvojových programů a cílů správy kraje, zajišťuje a koordinuje tvorbu územního plánu a zásady územního rozvoje, připravuje podklady pro prezentaci, pro veřejné zakázky v rámci působnosti.

Stát	1	Nastavení politiky územního plánování, které musí korespondovat se požadavky sousedních států, (dopravní osy, napojení velkých výrobních komplexů, propojit ÚSES jednotlivých států, koridory silniční dopravy a železnice musí navazovat, a jiné). Na této úrovni se zpracovává koridor o šířce 200 m
Státní instituce	2	Spolupráce ministerstev na úrovni sousedních států. Např. Hospodářská komora a Ministerstvo pro místní rozvoj, která spolupracují se stejnými institucemi v sousedních zemích.
Mikroregion Prácheňsko	1	Sdružení obcí, pomoc při realizaci různých projektů, které by si jednotlivé obce samostatně nemohly nárokovat. Sdružování občanů, kulturní akce, zpracování dotačních titulů.
MAS Pošumaví	1	MAS je silným partnerem při získávání dotačních titulů. Obce v něm vidí partnera při kulturních a společenských akcích. V regionu vytváří vhodné sousedské klima.
Významný zaměstnavatel:	1	Vysoké procento zaměstnanosti, velcí zaměstnavatelé přinesou do SO finanční prostředků, zajistí obnovení života na venkově.
Škola ZŠ, střední škola	6	Příprava na budoucí zaměstnání, příliv nových pracovníků - ovšem nutnost vytvoření pracovních míst pro absolventy.
Církev	1	Diecézní charita zřizovaná Českobudějovickým biskupstvím - péče o seniory

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 16 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. historický odkaz města a regionu	1. rychlé stárnutí obyvatelstva
2. vhodná lokace - hlavní silniční a železniční tah	2. odliv vzdělaných obyvatel
3. umístění v klidné lokalitě Pošumaví	3. špatná propagace regionu
4. realizace části protipovodňových opatření	4. nízká příležitost zaměstnanosti, nutnost vyjíždět za prací
5. dostatek bytů, možnost odprodeje do osobního vlastnictví	5. špatná dopravní obslužnost - týká se malých vesnic
6. zřízení občanské poradny	6. absence sounáležitosti občanů s regionem
7. nízkoprahová zařízení	7. nedořešená otázka seniorů - ubytování, společenské vyžití
8. úspěšná spolupráce starostů	
Příležitosti:	Hrozby:
1. progresivnější propagace města a regionu	1. vylidňování města, regionu
2. zapojení spolků do veřejného života	2. nedostatek financí na opravy chátrajících objektů
3. využití potenciálu klidné a malebné přírody	3. zhoršující se sociální situace obyvatelstva

4. plnohodnotné využití strategického umístění města	4. chátrající objekty ve vlastnictví města, na něž se nenajde využití, popř. využití je, ale nejsou finanční prostředky
5. zlepšení podmínek pro návštěvníky regionu	5. zdlouhavá a náročná administrativa, nemožnost využití dotací
6. zajistit příznivější podmínky pro podnikatele - zvýšení zaměstnanosti v regionu. Zvýšení pracovních příležitostí, především kvalifikovanějších	6. znečišťování ovzduší díky zvyšující se automobilové dopravě
7. využití budoucího centra enviromentálního vzdělávání	7. nezájem veřejnosti o ochranu životního prostředí

SLABÉ STRÁNKY:

V daného ORP jsou zde špatné podmínky pro začínající, ale i stávající podnikatele. Velká část místních obyvatel se stěhuje za prací do větších měst. Dochází tím k odlivu mladých lidí s rodinami a zůstávají zde převážně starší občané. Komplikací pro místní obyvatelé je špatná dopravní obslužnost v celém ORP. Tím je komplikovaná dostupnost služeb pro seniory a klesá tím kvalita jejich života a společenského vyžití. Z rozhovorů s občany vyplývá jako slabé místo bezpečnost ve městě (potulují se zde drogově závislí z nedaleké ubytovny). I přes kamerový systém se občané necítí v bezpečí vzhledem k nízkému počtu policistů v ulicích. Bezohlední majitelé psů nedodržují obecně platnou vyhlášku o pohybu psů v centru města a jeho bezprostředním okolí (týká se zejména velkých psů a bojových plemen).

SILNÉ STRÁNKY:

K silné stránce daného ORP lze řadit tradiční kulturní akce pro veřejnost, které upevňují sounáležitost s regionem Pošumaví a Prácheňska, které navazují na nedalekou Šumavu. Tato sounáležitost je podporována starosty místních obcí ke spolupráci, kteří se díky malé rozloze ORP osobně znají a udržují kontakty na úrovni sousedských vztahů. Ve městě Horažďovice se nachází Nemocnice následné péče LDN - zdravotní zařízení využívané pro dlouhodobě nemocné a rehabilitující se občany, které je vyhlášeno touto péčí. V Horažďovicích sídlí Oblastní charita Horažďovice, která poskytuje péči ve městě i přilehlých obcích zdravotně postiženým, či jinak potřebným občanům. Možnost řešení komplikací u dětí je zde možné u Diakonie v nízkoprahovém zařízení. Pro děti je silnou stránkou možnost docházet do místních škol.

PŘÍLEŽITOSTI:

Pro zlepšení obchodních podmínek v daném ORP napomůže lepší propagace a podpora cestovního ruchu, který se může stavět na historickém odkazu města a jeho okolí. Zajímavostí je i místní příroda s mnoha chráněnými a památnými stromy.

Pro místní obyvatelé je důležitá součinnost nízkoprahových zařízení se školami, čemuž dopomůže lepší podpora propagace akcí pořádaných Diakonií tak, aby se tyto informace dostávaly k veřejnosti (aktivnější spolupráce města). Dle vyjádření ředitelů škol je tato součinnost důležitá ke snížení sociálních rozdílů mezi spolužáky a rozvoji sounáležitosti dětí mezi sebou i k místu bydliště.

Velkým potenciálem je vybudování domova pro seniory, což se jeví jako vstřícný krok pro stárnoucí populaci, které v daném ORP přibývá.

HROZBY:

Jako obrovskou hrozbu veřejnost vnímá vytvoření úložiště jaderného odpadu - následkem bude masivní odliv obyvatel, prudké snížení využití cestovního ruchu. Tato skutečnost vede obyvatele k celkově nízkému zájmu o ekologickou situaci a ochranu životního prostředí (mají pocit, že to nemá smysl vzhledem k likvidaci přírody úložištěm)

Nízký potenciál pracovních příležitostí.

Již v tuto chvíli jsou hrozbou nízké příjmy obyvatel, ať už zaměstnanců či podnikatelů při zajišťování životní úrovně. Díky nízkému rozpočtu města není možnost vytvořit finanční zázemí pro rekonstrukce chátrajících objektů, což má dopad na estetický vzhled města, což má dopad na cestovní ruch. Tyto objekty by mohly být využívány k podpoře aktivit a turismu v ORP.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý

proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnicích
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Součástí ORP Horažďovice je 20 obcí z toho 2 se statutem města. Zřizovateli škol a školských zařízení jsou obce/města. Nejsou zde zařízení zřizovaná jinými subjekty (soukromé, církevní, atd...). Chybějící zdravá konkurence. Problém předškolního vzdělávání je veřejností vnímán hlavně na úrovni obtížného přijímání dětí do MŠ - zejména město Horažďovice se potýká s malou kapacitou MŠ. Je to možné považovat v současné chvíli za přechodný stav, který postupem doby, kdy budou produktivní slabší ročníky, bude ustupovat. Matky jsou nucené děti dovážet do MŠ v sousedních obcích. Což ale neprospívá dětem ani rodičům. Kapacita školských zařízení je dostatečná, naopak není využita. Nedostatkem je absence SVČ v ORP Horažďovice. Nabídka zájmové mimoškolní aktivity je sice na vysoké úrovni - v nabídce 61 zájmových kroužků, nicméně pro děti z okolních obcí je hůře dostupné. Funguje zde pouze jedno na celé ORP (zřizovatel kraj), které je ovšem velmi špatně přístupné dětem z okolních vesnic. Rodiče jsou nuceni využívat svoji vlastní dopravu dětí na zájmové mimoškolní aktivity. Nedostatečná dopravní obslužnost v odpoledních hodinách pro děti, které by měly zájem dojíždět do zájmových kroužků v DDM Horažďovice. Rodiče, pokud mají zájem o umístění dětí ve SVČ musí děti do tohoto zařízení dovážet. Ne všichni rodiče si ale toto mohou dovolit - ekonomická stránka problému.

Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Tab. 17 Počty škol a školských zařízení ve správním obvodu ORP Horažďovice

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Horažďovice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	10	4	4	1		1					20
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0		2					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0		0					0
-Počet MŠ	0	2	1	0		2					5
-Gymnázia	0	0	0	0		0					0
- Sloučené	0	0	1	1		1					3

organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)											
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0		1					1

*Sloučené organizace - Od 1.1.2012 - Horažďovice sloučená ZŠ, ZUŠ a ZŠ praktická, Chanovice a Nalžovské Hory mají sloučenou MŠ a ZŠ. V Horažďovicích se nachází DDM, které by mělo být řazeno do položky jiné, avšak DDM je zřizován krajem, předpoklad do 5 let přejde pod zřizovatele Město Horažďovice.
Zdroj dat: ČSÚ*

Tab. 18 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých letech

2011/2012											
-Počet obcí	10	4	4	1		1					20
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0		2					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0		0					0
-Počet MŠ	0	2	1	0		2					5
-Gymnázia	0	0	0	0		0					0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	1	1		1					3
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0		1					1

Od 1.1.2012 je v Horažďovicích sloučená ZŠ, ZUŠ a ZŠ praktická. Chanovice a Nalžovské Hory mají sloučenou MŠ a ZŠ. Samostatné ZŠ jsou v Horažďovicích 2 a v Pačejově 1 škola. Samostatné MŠ jsou v Hradešicích, Svěradicích a Pačejově.

V letech 2005 - 2011 je stav stejný, nebude tedy již více komentováno.

Zdroj dat: ČSÚ

2010/2011											
-Počet obcí	9	5	4	1		1					20
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0		2					3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0		0					0
-Počet MŠ	0	2	1	0		2					5
-Gymnázia	0	0	0	0		0					0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	1	1		0					2
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0		1					1

Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Horažďovice

Tab. 19 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Horažďovice

ORP Horažďovice	celkem ředitelství	z toho									
--------------------	-----------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	10	7	5	1	0	0	0	0
Břežany	0	0	0	0	0	0	0	0
Hejná	0	0	0	0	0	0	0	0
Horažďovice	4	2	2	1	0	0	0	0
Hradešice	1	1	0	0	0	0	0	0
Chanovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Kejnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kovčín	0	0	0	0	0	0	0	0
Kvášňovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Malý Bor	0	0	0	0	0	0	0	0
Maňovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Myslív	0	0	0	0	0	0	0	0
Nalžovské Hory	1	1	1	0	0	0	0	0
Nehodív	0	0	0	0	0	0	0	0
Olšany	0	0	0	0	0	0	0	0
Pačejov	2	1	1	0	0	0	0	0
Slatina	0	0	0	0	0	0	0	0
Svéradice	1	1	0	0	0	0	0	0
Tužice	0	0	0	0	0	0	0	0
Velké Hydčice	0	0	0	0	0	0	0	0
Velký Bor	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

V ORP Horažďovice je jedno SVČ jehož zřizovatelem je kraj.

Horažďovice mají 4 ředitelství, ale 5 škol – 2 MŠ, 2 ZŠ, ZUŠ a ZŠ praktická jsou od 1.1.2012 sloučeny se ZŠ Blatenská - tedy je pouze jedno ředitelství. Obec Hradešice - jedna MŠ, které odpovídá jedno ředitelství. V obci Chanovice je sloučena MŠ a ZŠ pod jedno ředitelství. Město Nalžovské Hory má také MŠ a ZŠ sloučeny pod jedno ředitelství. Obec Pačejov má dvě ředitelství, MŠ a ZŠ jsou dva rozdílné subjekty. Obec Svěradice je zřizovatelem jedné školky - odpovídá tomu jedno ředitelství.

Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

V ORP Horažďovice nejsou školy ani školská zařízení zřizována soukromým subjektem. Z pohledu klienta - tedy rodiče, je možné chápat jako hendikep. Neexistuje zde zdravá konkurence mezi zřizovateli, tedy konkurence v oblasti nadstandardních služeb, které by školy mohly nabízet. Otázka je, zda by o tyto služby, které by patrně byly zpoplatněny byl mezi rodiči zájem. Ve chvíli diskuse s rodiči by samozřejmě něco podobného uvítali, ale v případě zpoplatnění již zájem o služby upadá.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Pracovníci ve školství ORP

Tab. 20 Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	37,143	30,231	6,912
základní školy	100,128	80,867	19,261
základní umělecké školy	8,23	7,661	0,569
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	5,066	4,448	0,618
školní družiny a kluby		7,992	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže		0	0
zařízení školního stravování		0	27,088
celkem rok 2012/2013	150,567	131,199	54,448

Školní družiny 5 + 1 školní klub. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Tabulky definují za jednotlivé školní roky průměrné přepočtené počty pedagogických a nepedagogických pracovníků.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2011/2012			
mateřské školy	36,245	29,614	6,631
základní školy	98,543	80,171	18,372
základní umělecké školy	8,171	7,598	0,573
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	6,021	5,044	0,977
školní družiny a kluby	7,855	7,855	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	27,206	0	27,206
celkem rok 2011/2012	184,041	130,282	53,759

Data jsou zjišťována z výkazu P1-04. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2010/2011			
mateřské školy	35,827	28,94	6,887
základní školy	100,754	80,507	20,247

základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,781	7,781	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	26,823	0	26,823
celkem rok 2010/2011	171,185	117,228	53,957

Data jsou zjištěna z výkazu P1-04. Některá data se liší od agregovaných dat zaslaných SMO.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2009/2010			
mateřské školy	35,68	29,217	6,463
základní školy	101,19	80,601	20,589
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,671	7,671	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	28,333	0	28,333
celkem rok 2009/2010	172,874	117,489	55,385

Data jsou zjišťována z výkazu P1-04. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2008/2009			
mateřské školy	33,907	27,564	6,343
základní školy	101,887	80,78	21,107
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,958	7,958	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	29,159	0	29,159
celkem rok 2008/2009	172,911	116,302	56,609

Data jsou zjišťována z výkazu P1-04. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2007/2008			
mateřské školy	32,108	26,025	6,083
základní školy	105,637	82,805	22,832
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,911	7,911	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	28,963	0	28,963
celkem rok 2007/2008	174,619	116,741	57,878

Data jsou zjišťována z výkazu P1-04. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2006/2007			
mateřské školy	31,781	25,793	5,988
základní školy	106,154	83,413	22,741
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,629	7,629	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	28,608	0	28,608
celkem rok 2006/2007	174,172	116,835	57,337

Data jsou zjišťována z výkazu P1-04. Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

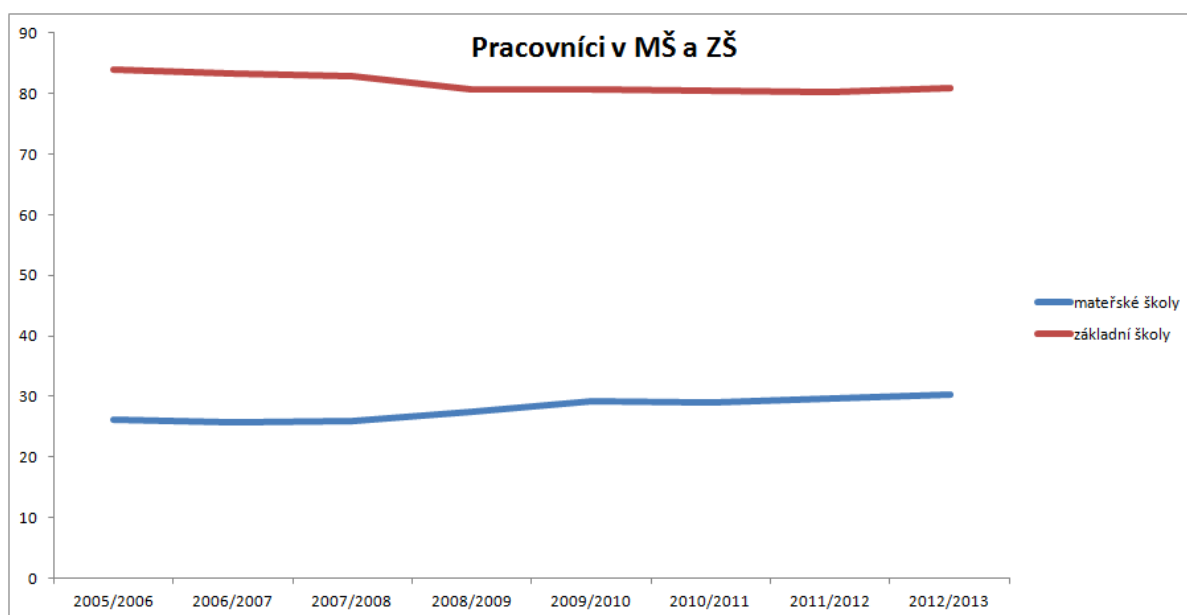
Zdroj dat: Výkazy MŠMT

2005/2006			
mateřské školy	32,296	26,243	6,053
základní školy	106,586	83,93	22,656
základní umělecké školy	0	0	0
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	7,677	7,677	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	29,422	0	29,422
celkem rok 2005/2006	175,981	117,85	58,131

Některé položky se liší od zaslaných agregovaných dat.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Graf č. 2.: Počet pracovníků ve školství v letech 2005 - 2012

Základní vzdělávání

Počet ZŠ za ORP

Tab. 21 Počty ZŠ v ORP

Za ORP Horažďovice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2011/2012 - 2012/2013			
obec	5	5	0
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	5	5	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

V ORP Horažďovice jsou všechny školy úplné. Od 1.1.2012 je ZŠ praktická sloučená se ZŠ Blatenská Horažďovice - je počítáno jako jedna škola. Naprostá absence soukromých či církevních škol.

Od 1.1.2012 je ZŠ praktická sloučená se ZŠ Blatenská Horažďovice - je počítáno jako jedna škola. Praktická škola sídlí v jiné budově nežli základní škola. Celorepublikovým trendem je děti z praktických škol začleňovat do běžných ZŠ. Dle vyjádření pedagogů, ale z jejich strany o tento trend není zájem. Žáci z praktické školy by nestačili na učivo ZŠ a ostatní žáky by brzdili. Praktická škola by si měla zachovat svůj osobitý ráz. Pomalejší tempo práce s větší frekvencí neustálého opakování učiva.

2005/2006 - 2010/2011			
obec	5	5	0
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	6	6	0

Ve školním roce 2010/2011 je zřizovatelem ZŠ praktická kraj, od 1.1.2012 je praktická škola sloučená se ZŠ Blatenská Horažďovice.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

V ORP Horažďovice nejsou malotřídní školy.

Zdroj dat: Odbor školství MěÚ Horažďovice

ZŠ zřizované v ORP

Tab. 22 ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedagog.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	5	2	58		1008	100,295	10,05	17,38	201,6
2011/2012	5	2	57		990	100,317	9,87	17,37	198
2010/2011	5	3	58		1031	102,087	10,10	17,78	206,2
2009/2010	5	3	57		1060	101,374	10,46	18,60	212
2008/2009	5	3	58		1104	102,115	10,81	19,03	220,8
2007/2008	5	3	58		1143	105,823	10,80	19,70	228,6
2006/2007	5	3	59		1171	106,378	11,00	19,85	234,2
2005/2006	5	3	60		1215	106,958	11,36	20,25	243

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Od 1.1.2012 je ZŠ Blatenská Horažďovice sloučená s ZŠ praktická a ZUŠ. Na území ORP Horažďovice jiní zřizovatele nejsou. Proto změna samostatné ZŠ ze 3 na 2 - počítáno sloučení se ZŠ praktickou a ZUŠ. Na území ORP Horažďovice nejsou zřizovány speciální třídy. Děti s postižením jsou integrovány do běžných tříd - kladný, zejména morální přínos pro ostatní děti, které se tak přirozeným způsobem zapojují do charitativní činnosti - nezištná pomoc potřebným. V drtivé většině případů se jedná o tělesné postižení. Je-li potřeba, situace se řeší asistentem pedagoga.

Tab. 23 ZŠ zřizované krajem

školní rok	počet	samost.	počet	počet	počet	úv.	počet	počet	počet
------------	-------	---------	-------	-------	-------	-----	-------	-------	-------

	ZŠ	ZŠ	běžných tříd	speciálních tříd	žáků	pedag.	žáků na 1 pedag.	žáků na třídu	žáků na školu
2012/2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2010/2011	1	1	4	0	28	0	0	7	28
2009/2010	1	1	4	0	29	0	0	7,25	29
2008/2009	1	1	4	0	25	0	0	6,25	25
2007/2008	1	1	4	0	29	0	0	7,25	29
2006/2007	1	1	4	0	37	0	0	9,25	37
2005/2006	1	1	4	0	38	0	0	9,5	38

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Zde se jedná o ZŠ praktickou, jejímž zřizovatelem byl PK. Od 1.1.2012 je zřizovatelem obec. Jelikož údaje o pedagogických úvazcích nelze zjistit, je uvedeno zvlášť v tab. 47, aby byla patrná změna zřizovatele školy. ZŠ praktická nemá zřízeny speciální třídy, nebyly by kapacitně naplněny.

Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Tab. 24 Součásti ZŠ v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	5	5	3	5	10	5
Břežany	0					
Hejná	0					
Horažďovice	2	2		2	4	2
Hradešice	0				1	
Chanovice	1	1	1	1	1	1
Kejnice	0					
Kovčín	0					
Kvášňovice	0					
Malý Bor	0					
Maňovice	0					
Myslív	0					
Nalžovské Hory	1	1	1	1	1	1
Nehodív	0					
Olšany	0					
Pačejov	1	1		1	2	1
Slatina	0					
Svéradice	0		1		1	

Tužice	0					
Velké Hydčice	0					
Velký Bor	0					

Zdroj dat: ředitelství školských zařízení, Výkazy MŠMT

ZŠ Blatenská Horažďovice je sloučena se ZŠ praktická a se ZUŠ. ZŠ Chanovice je sloučená s MŠ a ZŠ Nalžovské Hory je sloučena s MŠ. Každá z pěti ZŠ má svoji vlastní družinu a všechny školy mají svá vlastní stravovací zařízení, která jsou součástí jednotlivých škol.

Stravovací zařízení: kapacitně dostačující. Jsou součástí všech škol. Odpadají zdlouhavé a nebezpečné přesuny dětí mimo školní budovy do jídelen.

Školní družiny: jsou plně využívány, byť se jedná o placenou službu (poplatek v sobě nese příspěvek na neinvestiční náklady). Rodiče vítají možnost umístění dětí ve ŠD, neboť odpadá starost o děti v době mimoškolní, nežli se rodiče vrátí ze zaměstnání. Kapacitně naprosto dostačující.

Školní klub: funguje na území ORP jeden a to v ZŠ Blatenská Horažďovice, kapacitně naprosto dostačující, klub využívají především žáci II. stupně, kde již není předpoklad, že by trávili ve škole volný čas, není o ni ze strany žáků příliš velký zájem. Služba školního klubu není placenou službou. V případě, že žák má od rodičů potvrzeno, že smí trávit volné hodiny mezi vyučováním mimo školu, pak do školního klubu nedochází. Je určen spíše žákům, jejichž rodiče se obávají o bezpečnost dětí a raději se rozhodnou, aby dítě trávilo volné hodiny ve škole, právě ve ŠK. ŠK je zařízení pracující na základě dobrovolné účasti žáků v něm. ŠK je plnohodnotně zařízen jak po stránce počítačového vybavení, tak po stránce oddychových aktivit, které mohou žáci libovolně využívat.

Jiná zařízení - jedná se především o tělocvičny. Mimo vyučování jsou tělocvičny pronajímány ostatním organizacím ke sportovním účelům. Školami využíváno k doplňkové činnosti - finanční příjem pro školu.

Horažďovice: obě školy mají tělocvičnu i venkovní hřiště. Výhledově je počítáno s celkovou rekonstrukcí obou venkovních hřišť na multifunkční hřiště. Stávající stav lze považovat za provizorní, neodpovídá moderním požadavkům na sportovní vyžití mládeže.

Chanovice: součástí je tělocvična a venkovní hřiště. Kapacitně dostačující.

Nalžovské Hory: součástí je tělocvična i hřiště s umělým povrchem. Kapacitně dostačující.

Pačejov: součástí je tělocvična i venkovní hřiště. Kapacitně dostačující.

Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Tab. 25 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí

ORP Horažďovice	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	5	58	1008	201,6	17,4
Horažďovice	2	36	672	336	18,7
Chanovice	1	7	94	94	13,4
Nalžovské Hory	1	8	125	125	15,625
Pačejov	1	7	117	117	16,7

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Pokud škola nemá plný počet tříd, je to způsobeno nízkým počtem žáků. Na hlavní předměty jako je ČJ, cizí jazyk, matematika, děti různých ročníků jsou rozděleny, na jiné předměty jsou naopak sloučeny - školský zákon tento způsob umožňuje. Kladně hodnoceno především venkovskými školami, kde by naplněnost tříd neodpovídala normativům. Nebylo by možné finančně ohodnotit pedagogy.

Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

Tab. 26 Počty úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Horažďovice	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	5	5	0
Břežany	0	0	0
Hejná	0	0	0
Horažďovice	2	2	0
Hradešice	0	0	0
Chanovice	1	1	0
Kejnice	0	0	0
Kovčín	0	0	0
Kvášňovice	0	0	0
Malý Bor	0	0	0
Maňovice	0	0	0
Myslív	0	0	0
Nalžovské Hory	1	1	0
Nehodív	0	0	0
Olšany	0	0	0
Pačejov	1	1	0
Slatina	0	0	0
Svéradice	0	0	0
Tužice	0	0	0
Velké Hydčice	0	0	0
Velký Bor	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Všechny školy jsou úplné. Přestože některé venkovské školy mají sloučené třídy, tak jak umožňuje zákon, nejedná se o neúplné školy. Žáci některých ročníků jsou slučováni na předměty, které nepatří mezi hlavní.

Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

Tab. 27 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi

ORP Horažďovice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		110		78,1	60,8
v tom vyučující	na 1. stupni			32,7	31,5
	na 2. stupni			45,4	29,3

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Počet fyzických osob zvlášť na prvním a druhém stupni - z výkazu P1-04 není patrné a není možné zjistit počet pedagogických pracovníků, pouze celkový počet zaměstnanců. Fyzické osoby na 1. a 2. stupni není možné z výkazu zjistit. Data poskytnuta odborem školství Městského úřadu Horažďovice z výkazu P1-04. Nicméně jasně z průzkumu vyplývá, že v ORP Horažďovice je procentuálně velmi nízké zastoupení mužů jakožto pedagogů. Jedná se o velmi negativní jev.

Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

Tab. 28 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Horažďovice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	14	13	5,7	5,6
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		3	3	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, Odbor školství MěÚ Horažďovice

Data byla poskytnuta odborem školství Městského úřadu Horažďovice z výkazu R13-01. V rámci výkazu R13-01, nebyly stanoveny přepočtené úvazky. Z výkazu je patrné, že v ORP Horažďovice je 14 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením, z toho 13 žen. Z toho přepočtení na plně zaměstnané je 5,7 úvazků. Ze zjištěného vyplývá, že se nejedná o plné úvazky, ale o částečné. Nelze zjistit, kolik jednotliví zaměstnanci odpracují hodin přímé pedagogické práce. Z šetření vyplývá, že drtivá většina zaměstnanců jsou ženy - alarmující absence mužů ve školství, což může působit ve smyslu výchovy negativně.

Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

Tab. 29 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	5	1008	80,255	12,5
2011/2012	5	990	81,507	12,1
2010/2011	5	1031	80,601	12,8
2009/2010	5	1060	80,78	13,1
2008/2009	5	1104	82,805	13,3
2007/2008	5	1143	83,413	13,7
2006/2007	5	1171	84,099	13,9
2005/2006	5	1215	83,678	14,5

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Na jednoho přepočteného pedagoga v průměru připadá 12 žáků. Průměr snižují zejména venkovské školy, kde připadá na jednoho pedagoga i méně žáků. Dle vyjádření ředitelů se s menším kolektivem žáků lépe a snáze pracuje. Pedagog má více času, v problematice probírané látky může jít do hloubky problému. Žákům je učivo lépe podáváno.

Počet absolventů ZŠ v ORP

Tab. 30 Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006			2006/2007			2007/2008			2008/2009			2009/2010			2010/2011			2011/2012			2012/2013		
		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy		běžné třídy	speciální třídy				
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	v 6. ročníku	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	v 7. ročníku	2	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0			
	v 8. ročníku	1	2	5	1	3	0	4	1	4	2	6	0	5	1	2	0	2	0	2	0	0			

	v 9. ročníku	158	8	164	4	158	4	142	2	124	0	136	3	105	6	109	2
	v 10. ročníku	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	3	0	4	0	3	0	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		2	0	1	0	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Počty žáků opouštějící ZŠ mají stále klesající tendenci. V roce 2006 opustilo základní školu v 9. ročníku 158 dětí, o rok později dokonce 164. Avšak v roce 2013 už to bylo pouze 109 žáků, kteří v 9. ročníku ukončili vzdělání a přestoupili na střední školy. Tato skutečnost koresponduje s celorepublikovým trendem "stárnutí společnosti". Dále je v tomto jevu možné spatřovat rostoucí migraci obyvatel do větších měst, kde je vyšší procento úspěšnosti v hledání zaměstnání. Speciální třídy - znamenají třídy v praktické škole a jsou vedeny ve výkonových výkazech jako speciální - třída pro žáky s mentálním postižením (jsou zde zařazeny děti se všemi stupni mentálního postižení). Data se týkají odloučeného pracoviště ZŠ praktická, které bylo do 1.1.2012 zřizováno Plzeňským krajem. Od 1.1.2012 přešla ZŠ praktická pod zřizovatele město Horažďovice.

Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

Tab. 31 Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	0	1	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	1	0	1	0	0

základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, Odbor školství MěÚ Horažďovice

V Horažďovicích je základní škola praktická sloučená se ZŠ Blatenská. Od 1.9.2013 má ZŠ přidělen vzdělávací obor speciální. Do 1.9.2013 měla upravený speciální vzdělávací obor pro žáky s lehkým mentálním postižením (praktická ZŠ). Dále ZŠ praktická byla spravována Plzeňským krajem, od 1.1.2012 je jejím zřizovatelem obec. Pro ORP Horažďovice je naprosto dostačující jedna speciální základní škola.

Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Tab. 32 Údaje o základním vzdělání ve správním obvodu v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	17	100	
- jinými subjekty	0	0	
Průměrný počet žáků celkem	17		celkový počet žáků 1008

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	17	97,15	
- jinými subjekty	9	2,85	ZŠ praktická/ 29 žáků/3 třídy
Průměrný počet žáků celkem	26		celkový počet žáků 990/1019

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18	97,36	
- jinými subjekty	7	2,64	ZŠ praktická /28 žáků/4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	25		celkový počet žáků 1031/1059

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			

- obcemi	19	97,34	
- jinými subjekty	7	2,66	ZŠ praktická/ 29 žáků/ 4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	26		celkový počet žáků 1060/1089

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19	97,79	
- jinými subjekty	6	2,21	ZŠ praktická/ 25 žáků/ 4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	25		celkový počet žáků 1104/1129

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	97,53	
- jinými subjekty	7	2,47	ZŠ praktická/29 žáků/4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	27		celkový počet žáků 1143/1172

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	96,94	
- jinými subjekty	9	3,06	ZŠ praktická/37 žáků/4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	29		celkový počet žáků 1171/1208

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	96,97	
- jinými subjekty	9	3,03	ZŠ praktická/38 žáků/4 třídy
Průměrný počet žáků celkem	29		celkový počet žáků 1215/1253

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, Odbor školství MěÚ Horažďovice

Údaje byly zjištěny následovně: celkový počet žáků v daném roce podělený počtem tříd (celkem za všechny školy v OPR). % z celkového počtu = průměrný počet žáků ve třídě podělený celkovým počtem žáků v daném roce ve všech školách OPR. ZŠ praktická zřizovaná PK do 31.12.2011. Oproti školnímu roku 2005/2006 došlo k úbytku žáků ve školách - z 1215 na 1008: počet žáků v praktické škole/počet žáků celkem, k celkovému počtu žáků je připočten počet žáků praktické školy, tak dojdeme k celkovému počtu žáků. Ve výkazech nejsou započteny v celkovém počtu žáci z praktické školy, neboť byl zřizovatelem kraj, takže celkový počet žáků je nutné dopočítat. Z procentuálních

výpočtů je patrné, že praktickou (speciální) školu využívají v celém ORP maximálně 3% žáků z celkového počtu.

Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Tab. 33 Popis ZŠ v ORP

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		1744	1008	736	
Šafránková ZŠ a MŠ, p.o.	Nalžovské Hory	230	125	105	Jedná se o sloučené ZŠ a MŠ. Nově postavený objekt školy byl otevřen v lednu roku 1997.
ZŠ a MŠ Chanovice, p.o.	Chanovice	194	94	100	ZŠ a MŠ sloučené. Budoucnost školy byla v letech 1995 - 1997 ohrožena nízkým stavem žáků, nicméně díky aktivitě obecního úřadu se podařilo tuto venkovskou školu zachovat.
ZŠ Pačejov, p.o.	Pačejov	180	117	63	Opět se jedná o obecní školu nabízející žákům známé domácí prostředí, které nezatěžuje zbytečným dojížděním do vzdálených škol. Upevňuje v dětech sounáležitost k obci.
ZŠ Horažďovice	Horažďovice	570	308	262	Tak jako všechna města i Horažďovice se potýkají s významnou klesající tendencí počtu žáků ve škole. ZŠ Komenského nabízí žákům sportovní třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

ZŠ a ZUŠ Horažďovice, p.o.	Horažďovice	570	364	206	Zde se jedná o tzv. "novou školu" její budova v roce 2014 oslaví 50 let od otevření. Budova prošla rekonstrukcí - kompletní zateplení pláště, výměna oken. ZUŠ a ZŠ praktická sídlí v odloučených prostorách bývalého kláštera. Finančně se tyto dvě školy podílejí poměrnou částí na provozu budovy. Od 1.1.2014 je ZUŠ Horažďovice samostatným subjektem, se svým ředitelstvím a samostatným financováním. Zřizovatelem je Město Horažďovice.
----------------------------------	-------------	-----	-----	-----	---

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, ředitelství jednotlivých škol a školských zařízení

Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Tab. 34 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9.2013	1744	743	57,39
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9.2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9.2023	0	----	----
Počet žáků k 30.9.2013	1001	743	57,39
Předpoklad ke konci roku 2018	1060	684	60,77
Předpoklad ke konci roku 2023	1001	743	57,39

Pro předpoklad počtu žáků na konci roku 2018 vycházíme z počtu žáků, kteří nastoupili školní docházku v roce 2009. V tomto školním roce bylo na ZŠ v ORP Horažďovice celkem 1060 žáků. Je možné předpokládat, že alespoň stejné množství žáků bude v r. 2018 na školách v ORP Horažďovice. Ovšem statisticky celkového počtu žáků ubývá, je tedy spíše předpoklad snižování stavu žáků v ZŠ. Do budoucna se nerýsuje možnost otevření nových podniků, které by zaměstnaly větší množství lidí, není tedy možné kalkulovat s přílivem nové pracovní síly, která by s sebou nesla i nárůst dětí a žáků do škol.

Předškolní vzdělávání

Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

Tab. 35 Celkové počty MŠ dle zřizovatele

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	7	357	16	357	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	357	16	357	0	0

2011/2012						
obec	7	359	15	359	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	359	15	359	0	0

2010/2011						
obec	7	352	15	352	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	352	15	352	0	0

2009/2010						
obec	7	336	15	336	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	336	15	336	0	0

2008/2009						
obec	7	305	14	305	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0

soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	305	14	305	0	0

2007/2008						
obec	7	300	14	300	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	300	14	300	0	0

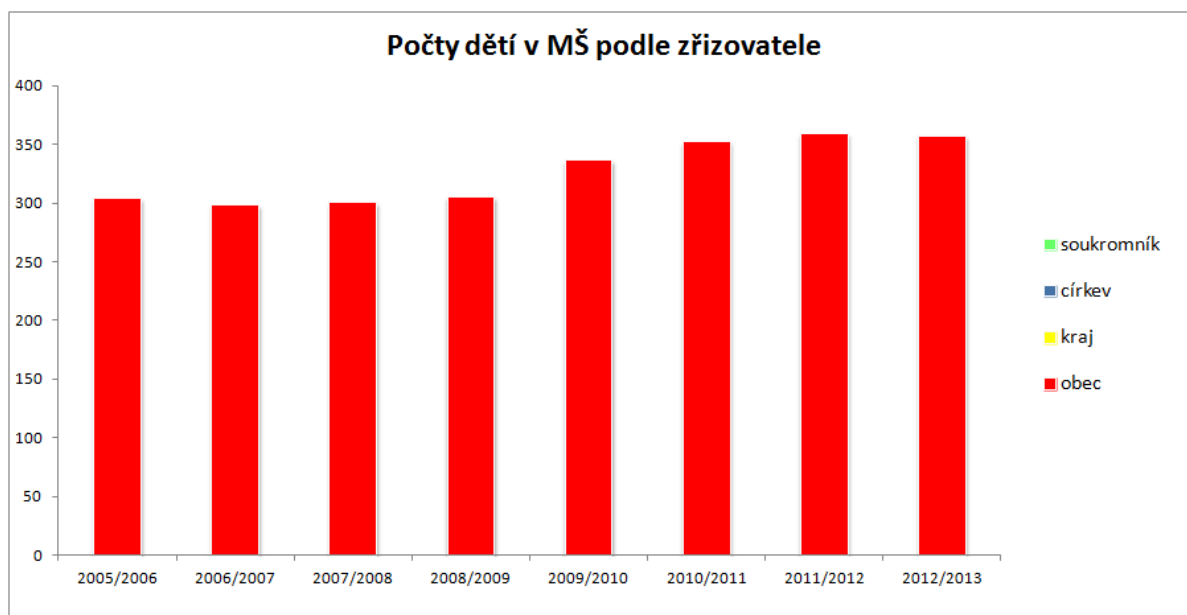
2006/2007						
obec	7	298	14	298	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	7	298	14	298	0	0

2005/2006						
obec	7	304	14	304	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0		0	0
celkem:	7	304	14	304	0	0

Zdroj dat : Výkazy MŠMT

Za sledované období má počet dětí v MŠ lehce stoupající tendenci. Nelze však předpokládat, že tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Celkově ve sledovaném období přibyly dvě třídy. Speciální třídy v ORP Horažďovice nejsou. Prozatím nevznikla potřeba zřídit podobné třídy, jelikož by se kapacitně nenaplnily. Spíše je snaha děti s hendikepem zařazovat do běžných tříd proto, aby se ostatní děti učily nezištné pomoci. Dále, dle informací ředitelů škol by hendikepovaným dětem umístění v cizím prostředí (mimo obec ve které vyrůstají) přinášelo problémy. Proto je lépe umístit takovéto děti v zařízení, které se nachází v bezprostřední blízkosti jejich domova, bez nutnosti zdlouhavého dojíždění, které vyčerpává děti, ale i jejich rodiče. Velkou roli hraje i personální obsazení, vesnické MŠ mají potenciál nabídnout domácí prostředí, které dětem s postižením mnohem lépe vyhovuje.

Graf č. 3.: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele v letech 2005-2012

MŠ v ORP, MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

Tab. 36 MŠ v ORP zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	7	5	16	357	28,4	12,6	22,3	51
2011/2012	7	5	15	359	28,2	12,7	23,9	51,3
2010/2011	7	5	15	352	27,8	12,7	23,5	50,3
2009/2010	7	5	15	336	27	12,4	22,4	48
2008/2009	7	5	14	305	26,7	11,4	21,8	43,6
2007/2008	7	5	14	300	25,3	11,8	21,4	42,8
2006/2007	7	5	14	298	24,6	12,1	21,3	42,6
2005/2006	7	5	14	304	24,5	12,4	21,7	43,4

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Počty běžných tříd jsou brány ve všech MŠ bez rozdílu sloučené vs. samostatné. Stejně je postupováno u data počtu dětí a pedagogických úvazků. Na území ORP Horažďovice působí jako

zřizovatel pouze obec. Speciální třídy nejsou zřizovány, důvod byl již uveden v tabulce č. 6. Propaguje se inkluze dětí s hendikepem do běžných tříd. Přihlíží se na úroveň postižení a řeší se přidělením asistenta. Z diskuse s pedagogy v MŠ je patrné, že by změna normativu v počtu dětí na jednoho pedagoga byla přínosem. Učitel by měl více prostoru a možností s dětmi lépe pracovat v případě menšího počtu dětí na jednoho pedagoga. Děti by přecházely do prvního ročníku základní školy lépe vybaveny základními dovednostmi. Mnohdy se ukazuje jako nedostatečné rodinné zázemí. Děti nemají vžitě určité základní dovednosti, které pak na místo rodiny zajišťuje mateřská škola. Chybí manuální zručnost, kterou by se děti měly prvotně učit právě v rodině. Již v mateřské škole byl potenciál zvyšovat úroveň českého školství jako celku.

Soukromé mateřské školy nejsou v ORP zřízeny. Patrně by nebyly pro rodiče finančně výhodné. Avšak na druhé straně zde chybí zdravá konkurence ekonomicky jiného prostředí nežli obcí zřizovaných zařízení. Z příkladů z jiných měst je patrné, že podobná zařízení jsou schopna poskytnout širší nabídku služeb, ale vyžaduje to ekonomicky silné partnery - jak rodiče, tak sponzory.

Církevní MŠ nejsou v našem ORP zastoupeny.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP, ZŘIZOVANÉ OBCEMI

Tab. 37 Pedagogičtí pracovníci v MŠ v ORP

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	28,4	2,1	7%
2011/2012	28,2	3,1	11%
2010/2011	27,8	3,1	11%
2009/2010	27	5	19%
2008/2009	26,7	4,4	16%
2007/2008	25,3	3,4	13%
2006/2007	24,6	2,2	9%
2005/2006	24,5	2,1	9%

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Jak se ze zjištěných dat jeví, téměř 20% pedagogů je nekvalifikovaných. Nabízí se otázka, zda je to ke škodě či prospěchu. V případě, že učí nekvalifikovaný zaměstnanec, ale s citem pro danou práci, nemusí to vždy být špatné. Naopak, sebelépe kvalifikovaný zaměstnanec, kterého práce nebaví a není s ní spokojený, je zárukou nekvalitních výsledků. Ředitelé škol by v tomto případě uvítali možnost zvláštního odměňování pedagogů.

Soukromé MŠ v ORP Horažďovice nejsou.

Církevní MŠ v ORP Horažďovice nejsou.

Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Tab. 38 Popis MŠ ve školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		410	357	53	
KMŠ Jiřího z Poděbrad	Horažďovice	105	105	0	
MŠ Loretská	Horažďovice	112	112	0	
MŠ Hradešice	Hradešice	23	20	3	
MŠ Pačejov	Pačejov	56	45	11	
MŠ Svěradice	Svěradice	25	16	9	
MŠ Chanovice	Chanovice	34	32	2	ZŠ a MŠ jsou sloučené
Šafránkova MŠ	Nalžovské Hory	55	27	28	ZŠ a MŠ jsou sloučené

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, ředitelství jednotlivých předškolních zařízení

Počet dětí je brán k datu 30.9.2012. Obyvateli obcí je velmi kladně hodnoceno zachování zdejších obecních MŠ - pro děti je to nesporná výhoda, eliminace zdlouhavého dojíždění. Domácí prostředí. Prohlubování regionální identity. Plný servis pro pracující rodiče. Kapacita MŠ v Pačejově, Svěradicích a Nalžovských Horách není zcela zaplněna oproti kapacitě mateřských škol v ostatních obcích. Důvod není jasně vymezen. Lze se pouze domnívat, co způsobuje tento jev. Pro analýzu není relevantní. (Nalžovské Hory - nový komplex mateřské a základní školy zbudovaný a otevřený v roce 1997, kdy populační křivka strmě stoupala - tehdejší vedení obce se právem domnívalo, že tento trend bude zachován.) Ve zbývajících dvou jmenovaných obcích je možné, že se jedná o ojedinělý meziroční pokles - spíše, ale ukazuje na celospolečenský úbytek dětí.

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Tab. 39 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9.2013	410	47	88,53
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9.2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9.2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9.2013	363	47	88,53
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	350	60	85,36
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	340	70	82,92

Počet dětí MŠ k 30.9.2013. Vývoj počtu dětí nelze vnímat příliš kladně. Děti bude pravděpodobně spíše ubývat. V případě, že se v daném ORP nenaskytne příležitost masivní možnosti nového zaměstnání, trendem bude spíše migrace obyvatel do větších měst, kde je pravděpodobnost zaměstnání podstatně vyšší. Již nyní se ze statistických tabulek přirozené a mechanické změny obyvatel ukazuje meziroční přírůstek/úbytek obyvatel v záporných číslech. Více obyvatel z ORP

odchází (migrace, úmrtí) nežli přibývá (migrace, narození). Z rozhovorů s řediteli škol vyplývá, že ročně z každé školy ubudou v průměru 4 děti, které se s rodinami stěhují do větších měst. Osobně se domnívám, že vývoj situace v počtu obsazení MŠ dětmi bude spíše úbytkový.

Zařízení jeslového typu

Ve SO ORP Horažďovice není žádné zařízení pečující o děti ve věku do 3 let. Po tomto druhu zařízení není v našem správním obvodu poptávka. Nicméně funguje občanské sdružení Dráčkov, které navštěvují matky s dětmi do 3 let.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Školní družiny a školní kluby v ORP

Tab. 40 Školní družiny a školní kluby

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	11	306	0	306
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	11	306	0	306

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Data jsou dostupná k 31.10.2013. Každá ze škol má družinu, ZŠ Blatenská má školní klub. Školní družiny jsou plně využívány, avšak kapacitně naprosto dostačují. Školní družiny, jsou službou, z části hrazené rodiči, jako příspěvek na neinvestiční náklady, kterou školy rodičům nabízejí. Rodiči vnímáno pozitivně. O děti je profesionálně postaráno. Školní klub je pouze v ZŠ Blatenská Horažďovice. Klub pracuje na základě dobrovolnosti. Děti mohou libovolně využívat v době, kdy mají volné hodiny mezi vyučováním.

2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	318	0	318
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	318	0	318

Data jsou dostupná k 31.10.2012

2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	305	2	307
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	305	2	307

Data jsou dostupná k 31.10.2011

2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	308	3	311
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	308	3	311

Data jsou dostupná k 31.10.2010

2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	296	3	299
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	296	3	299

Data jsou dostupná k 31.10.2009

2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	296	4	300
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	296	4	300

Data jsou dostupná k 31.10.2008

2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	291	3	294
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0

celkem	10	291	3	294
--------	----	-----	---	-----

Data jsou dostupná k 31.10.2007

2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	10	257	8	265
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	10	257	8	265

Data jsou dostupná k 31.10.2006

Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

Tab. 41 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	11	11	0	0	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	11	11	0	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Ve školních družinách a klubech pracuje 11 vychovatelů, opět plný počet je žen. Chybí zastoupení mužů jako vychovatelů.

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Tab. 42 Počet ZUŠ podle zřizovatelů

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Břežany	0	0	0
Hejná	0	0	0
Horažďovice	0	1	0

Hradešice	0	0	0
Chanovice	0	0	0
Kejnice	0	0	0
Kovčín	0	0	0
Kvášňovice	0	0	0
Malý Bor	0	0	0
Maňovice	0	0	0
Myslív	0	0	0
Nalžovské Hory	0	0	0
Nehodív	0	0	0
Olšany	0	0	0
Pačejov	0	0	0
Slatina	0	0	0
Svéradice	0	0	0
Tužice	0	0	0
Velké Hydčice	0	0	0
Velký Bor	0	0	0
#REF!			

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, Odbor školství MěÚ Horažďovice

ZUŠ Horažďovice - do 31.12.2011 byl zřizovatel kraj. Od 1.1.2012 byla ZUŠ začleněna pod ZŠ Blatenská, zřizovatelem je obec. ZUŠ Horažďovice navštěvuje 238 žáků, kteří mají možnost se vzdělávat ve třech oborech: hudebním, výtvarném a dramatickém. Mezi rodiči je vyšší poptávka po umístění dětí v ZUŠ, která ovšem žáky přijmout nemůže. Škola by kapacitně odpovídala, byl by možný nárůst přijatých dětí, ovšem normativy pro ZUŠ to neumožňují.

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Tab. 43 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	13	8,23
Břežany	0	0
Hejtná	0	0
Horažďovice	13	8,23
Hradešice	0	0
Chanovice	0	0
Kejnice	0	0
Kovčín	0	0
Kvášňovice	0	0

Malý Bor	0	0
Maňovice	0	0
Myslív	0	0
Nalžovské Hory	0	0
Nehodív	0	0
Olšany	0	0
Pačejov	0	0
Slatina	0	0
Svéradice	0	0
Tužice	0	0
Velké Hydčice	0	0
Velký Bor	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Celkem v ZUŠ Horažďovice pracuje 13 pedagogů. Po přepočtení na součet úvazků se jedná o 8,23 úvazků.

Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Tab. 44 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	0	1
Břežany	0	0	0
Hejná	0	0	0
Horažďovice	1	0	1
Hradešice	0	0	0
Chanovice	0	0	0
Kejnice	0	0	0
Kovčín	0	0	0
Kvášňovice	0	0	0
Malý Bor	0	0	0
Maňovice	0	0	0
Myslív	0	0	0
Nalžovské Hory	0	0	0
Nehodív	0	0	0
Olšany	0	0	0
Pačejov	0	0	0
Slatina	0	0	0
Svéradice	0	0	0

Tužice	0	0	0
Velké Hydčice	0	0	0
Velký Bor	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

V ORP Horažďovice je pouze jedno SVČ - DDM Horažďovice, jehož zřizovatelem je kraj. DDM nabízí 61 zájmových kroužků, které navštěvuje celkem 472 dětí. Výhledově se uvažuje, že zřizovatelem SVČ bude obec. Na území rozlohou ORP Horažďovice je v podstatě dostačující jedno SVČ, ale dopravní obslužnost je na nízké úrovni. V odpoledních hodinách se děti ze spádové oblasti celého ORP jen stěží dostávají do Horažďovic na zájmové kroužky. Rodiče musí děti dopravovat na mimoškolní aktivity sami. Časové i finanční zatížení pro rodiny.

SVČ zřizované obcemi v ORP

V ORP Horažďovice není SVČ zřizované obcí. Výhledově se počítá s variantou převodu SVČ z krajského zřizovatele na obecní. V tu chvíli pravděpodobně nebude nabídka mimoškolních aktivit. Zde je příležitost pro meziobecní spolupráci. Stávající mimoškolní aktivity budou moci převzít ostatní školy v ORP - vznikne ale potřeba vyřešit financování.

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Údaje o pracovnících SVČ v ORP

Tab. 45 Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	31	4	2,9	27	19	4	2,1	15
Břežany	0	0	0	0	0	0	0	0
Hejná	0	0	0	0	0	0	0	0
Horažďovice	31	4	2,9	27	19	4	2,1	15
Chanovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kejnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kovčín	0	0	0	0	0	0	0	0
Kvášňovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Malý Bor	0	0	0	0	0	0	0	0
Maňovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Myslív	0	0	0	0	0	0	0	0
Nalžovské Hory	0	0	0	0	0	0	0	0
Nehodív	0	0	0	0	0	0	0	0
Olšany	0	0	0	0	0	0	0	0

Pačejov	0	0	0	0	0	0	0	0
Slatina	0	0	0	0	0	0	0	0
Svéradice	0	0	0	0	0	0	0	0
Tužice	0	0	0	0	0	0	0	0
Velké Hydčice	0	0	0	0	0	0	0	0
Velký Bor	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

DDM je v ORP Horažďovice zřizováno PK, není přístup k požadovaným údajům. Data později zjištěna z podkladů zaslaných SMO. SVČ zaměstnává 31 pedagogických pracovníků - z toho 4 interní a 27 externích a 19 ostatních pracovníků - z toho 4 interní a 15 externích.

Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

Tab. 46 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	10	1287	359	928	2015
Břežany	0				
Hejná	0				
Horažďovice	4	830	217	613	1050
Hradešice	1	22	22	0	30
Chanovice	1	123	30	93	210
Kejnice	0				
Kovčín	0				
Kvášňovice	0				
Malý Bor	0				
Maňovice	0				
Myslív	0				
Nalžovské Hory	1	147	26	121	300
Nehodív	0				
Olšany	0				
Pačejov	2	141	40	101	395
Slatina	0				
Svéradice	1	24	24	0	30
Tužice	0				
Velké Hydčice	0				
Velký Bor	0				

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Každá škola v ORP je vybavena vlastním stravovacím zařízením. Kapacitně školní jídelny odpovídají požadavkům škol. Naopak kapacita převyšuje současnou potřebu.

Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Tab. 47 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	35	27,5
církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT

Zdroj dat odbor školství MěÚ Horažďovice. V ORP Horažďovice jsou školní jídelny zřizované pouze obcemi. Celkový počet zaměstnanců je 35.

Financování

Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

Tab. 48 Celkové provozní náklady na ZŠ, MŠ a jiná zařízení. Hodnoty jsou uváděny v tisících Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	7 276	8 023	8 085	9 533	9 567	9 925	9 711	10 022
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	0
MŠ	1 698	2 027	2 081	2 100	2 351	2 582	2 467	2 468
Jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	8 974	10 050	10 166	11 633	11 918	12 508	12 178	12 489

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, Odbor školství MěÚ Horažďovice

ZUŠ je v rámci jedné organizace - ZŠ Blatenská Horažďovice. S jinými zařízeními není kalkulováno, neboť nejsou zřizována obcemi - SVČ. Provozní výdaje lehce stoupají, avšak jejich navyšování není nijak dramatické. Avšak ředitelé škol uvádějí, že tyto výdaje jsou nezbytné na provoz školských zařízení a jejich snižování v tuto chvíli není vhodné. Všichni ředitelé se ve spolupráci s Odborem školství MěÚ Horažďovice snaží šetřit finance nezbytně nutné k provozu svých zařízení, vzhledem k nízkému rozpočtu města v oblasti školství.

Nákup pomůcek potřebných ke školní výuce přechází z velké části na rodiče.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ

Tab. 49 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství. Hodnoty jsou uváděny v tisících KČ

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	37 393	39 038	40 610	40 248	41 446	41 246	47 005	47 421
z toho	platy	37 200	38 789	40 330	39 968	41 210	41 031	46 692
	ostatní osobní náklady	193	249	280	280	236	215	146
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	15 215	15 843	16 063	15 659	15 667	15 237	169 860	17 839
neinvestiční výdaje celkem	52 608	54 881	56 673	55 907	57 113	56 483	63 991	65 260

Zdroj dat: Odbor školství MěÚ Horažďovice

Nárůst finančních prostředků nutných pro zajištění mzdové položky má sice stoupající tendenci, avšak z pohledu zaměstnanců není jejich růst mezd mnohdy adekvátní jejich poslání a odvedené práci.

Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Tab. 50 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v tisících KČ)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v KČ)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	13 179	36 915,96	501,4
základní školy	39 270	38 958,33	869,04
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	5 393	4 190,36	87,02
školní družiny a kluby	3 833	12 526,14	156,86
základní umělecké školy	3 585	15 586,95	126,08
využití volného času	0	0	0
celkem použité finanční prostředky	65 260	108 177,74	1740,4

Zdroj dat: Odbor školství MěÚ Horažďovice

Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Tab. 51 Financování z RUD v jednotlivých obcích v ORP v roce 2013. Hodnoty jsou uváděny v tisících Kč

Název obce	V tis Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	8 536	10 217
Břežany		
Hejtná		
Horažďovice	5 376	5 810
Hradešice		
Chanovice	1 008	960
Kejnice		
Kovčín		
Kvášňovice		
Malý Bor		
Maňovice		
Myslív		
Nalžovské Hory	1 216	2 247
Nehodív		
Olšany		
Pačejov	936	1 200
Slatina		
Svéradice		
Tužice		
Velké Hydčice		
Velký Bor		

Zdroj dat: Finanční odbor MěÚ Horažďovice

Dle vyjádření starostů obcí je vnímáno RUD jako diskriminační. Velká města mají mnohonásobně vyšší příjmy z RUD nežli malé obce. Uvedené částky celkových skutečných nákladů se týkají pouze základních škol a jsou to částky paragrafu 3113 položka 5331. Nejsou zahrnuty ostatní položky: 5171, 5336, 5362, 6121.

Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Tab. 52 Nezbytné investiční potřeby v ORP

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
	celkem		116 350 000	

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
Horažďovice	ZŠ Komenského: rekonstrukce stávajícího stavu venkovního sportoviště - 5 mil., bezbariérový přístup - 3 mil., projekt: Rekonstrukce školních zahrad v přírodním stylu v Horažďovicích - revitalizace školního dvora, zpevnění ploch, zázemí pro venkovní výuku a odpočinek - 10 mil., oprava sociálního zázemí a jednotlivých rozvodů - voda, elektřina - 5 mil. ZŠ Blatenská: multifunkční sportoviště, sportovní hala - 60 mil., revitalizace venkovních prostor na relaxační zónu - 10 mil., rekonstrukce sociálního zázemí 1. pavilonu - 2 mil., vybavení učeben a dílen 5 mil.	2014-2023	100 000 000	
Hradešice	výměna oken tělocvičny, oprava vnějšího pláště budovy MŠ, využití bývalé školní zahrady pro účely MŠ a veřejnosti, oprava zděného oplocení školní zahrady.	2015 - 2023	750 000	Investiční potřeby se týkají v tomto případě MŠ, což není předmětem šetření
Chanovice	úpravy na kanalizacích a odstavení septiku, přístrojové a další vybavení (počítače, apod.), topení – nový kotel na zemní plyn a teplovodní rozvody, opravy elektro rozvodů, opravy sociálního zázemí a WC, zázemí školní zahrady a sportovní plocha (opravy a doplnění), přeložení střešního pláště, zateplení a obnova fasády, vybavení nábytek a vnitřní zařízení, úpravy na kanalizacích, topení – nový kotel na zemní plyn a teplovodní rozvody (jih), opravy elektro rozvodů, opravy sociálního zázemí a WC, zázemí školní zahrady a sportovní plocha (opravy a doplnění), přeložení střešního pláště, nová krytina, vybavení: nábytek a vnitřní zařízení, včetně kuchyně a jídelny.	přesný termín není znám, nicméně jedná se o výhled na období 2014-2023	6 100 000	
Nalžovské Hory	zateplení pláště školy, oprava střechy - zateplení, pořízení zpevněného povrchu v okolí školy	2014 - 2023	9 500 000	

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
Pačejov	zateplení budovy + výměna oken - snížení energetické náročnosti rekonstrukce ústředního topení, stavba multifunkční tělocvičny, výměna střešní krytiny na 1/2 střešní plochy, obnova dílen	2015 2015 2016 2017 2018 2019 2023	2 700 000 950 000 2 700 000 350 000 450 000	
Svéradice	není v tuto chvíli znám	do r. 2020	200 000	Dle vzniklých potřeb. Jedná se o MŠ, data nejsou tedy potřebná pro zpracování analýzy.

Metodika vyžaduje pouze ZŠ. Je zahrnut ale i plán v MŠ v ORP Horažďovice.

Investiční potřeby jednotlivých obcí na ZŠ:

Město Horažďovice - 100 000 000 Kč

Obec Chanovice - 6 100 000 Kč

Obec Nalžovské Hory - 9 500 000 Kč

Obec Pačejov - 7 150 000 Kč

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 53 Analýza cílových (dotčených skupin)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	flexibilní provozní doba	zneužití	osobní jednání	jasně daná pravidla
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	obtížné umístění dětí v MŠ	nedostane se místo pro děti jejichž rodiče to opravdu potřebují	osobní jednání, informace v tisku	přednostní umístování dětí v zařízení
Žáci v ZŠ	kamarádský přístup pedagogů k žákům	zneužití vstřícného jednání pedagogů nepřizpůsobivými žáky	osobní jednání	jasně daná pravidla

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pedagogové a další zaměstnanci	spravedlivý a rovný přístup ke všem zaměstnancům, oceňování dle zásluh nikoliv dle osobních vztahů	osobní vztahy a zájmy	osobní jednání	zlepšení vztahů na pracovišti
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	nedostatek dětí, nevhodně rozdělené RUD, starosty vnímáno jako diskriminace malých obcí, nesmyslné a limitující předpisy	nedostatek financí na provoz školy a školního zařízení, na vybavení školy	osobní jednání	
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	spolupráce s obcemi, které mají školu	neochota komunikovat	osobní jednání	
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	v ORP Horažďovice nejsou jiní zřizovatelé, není tedy zkoumáno			
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	zviditelnění sponzorů, vstřícné jednání se školou	neochota sponzorovat školu a školské zařízení, nejedná-li se o prestižní školu	osobní jednání	
Představitelé Obcí SO ORP	zachování venkovských škol	zachování života v obcích	osobní jednání	
Kraje	vzájemná komunikace mezi krajem a školou, sledování předpisů - informovat ředitele		osobní jednání	častější informační schůzky, popř. zaslání informačních zpráv
Stát	vzdělanost lidí	nejsou nastaveny adekvátní podmínky pro práci pedagogů	osobní jednání, zákony	
Média	podklady popř. hotové zprávy určené pro tisk	zkreslená informovanost	osobní jednání	

Tab. 54 Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	3	9		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	3	9		Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	1	1	v ORP Horažďovice nehrozí	Obce daného území
Nedostatek dětí a žáků (nepříznivý demografický vývoj)	4	4	16	Lepší podmínky pro mladé rodiny	Stát
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí a žáků do a ze ZŠ, MŠ	4	4	16	rodiče musí využívat vlastní dopravu	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci			0		Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9		Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	4	16		Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	4	4	16		Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	2	4		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	2	4		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	4	4	16		Obec zřizující

					ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	4	4	16		Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí a žáků do konkrétní ZŠ, MŠ	1	1	1		Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	4	4	16		Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza školství

Tab. 55 SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> *Škola v místě bydliště - podpora regionální identity. *Zachování vesnických škol. *Dostatečně kvalifikovaná pracovní síla. *Podpora talentovaných žáků. *Dobré rozmístění škol v ORP. *Dostatečná nabídka mimoškolních aktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> *Absence gymnázia a střední školy v ORP. *Vyučující na ZŠ učí neaprobovaně. *Nevhodně stanovené normativy upravující počty žáků *Nevhodně stanovené předpisy. *SVČ - pouze jedno na celé ORP. *Složitě umístění dětí v MŠ. Možná hrozba odlivu pracovní síly. *Špatná dopravní obslužnost. *Nedostatečná příprava dětí již v MŠ a v rodině.
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> *Zajistit aprobované učitele. *Využití dotačních titulů k vybavení učeben. *Spolupráce s nízkoprahovým zařízením. *Motivace pedagogů. *Finanční ohodnocení dobrovolníků pro mimoškolní aktivity. *Letní workshopy. *Školní autobus. *Spolupráce školy s nízkoprahovým zařízením. *Potírání sociálních vrstev dětí. 	<ul style="list-style-type: none"> *Nedostatečná příprava žáků na další studium. *Efekt vyhoření pedagogů. *Rušení venkovských škol - vylidnění vesnice. *Patologické jevy mládeže - nedostatečné mimoškolní aktivity. *Špatný model rodiny *Vysoký věk odchodu do důchodu - přestárlí pedagogové. *Špatná motivace dětí

Slabé stránky:

- *špatná koncepce financování a vnímání problematiky školství ze strany státu
- *financování dle politického rozložení, ze strany vlády pouze sliby, o lepším financování školství
- *pedagogové mají pocit, že školství není opravdovou prioritou
- *adekvátní finanční ohodnocení - možnost hodnotit zaměstnance dle výkonu a nasazení pro práci

- *stabilizovat situaci ve financování - apolitická stabilita, jasně daná finanční pravidla, financování ve školství velmi narušila vládní úsporná opatření - šetření na nesprávném místě
- *klid na práci - zbytečné byrokratické zatížení - (technické zajištění, směrnice, studium školského zákona) pedagog musí znát veškeré předpisy což je v podstatě nemožné, velké školy si mohou dovolit zaplatit pracovníka, který sleduje směrnice, malá škola je v tomto hendikepovaná, - dříve toto zajišťoval krajský úřad. V tomto by školy uvítaly lepší spolupráci s krajem
- *úprava legislativy tak, aby bylo možné navýšení stavu žáků do ZUŠ - ze strany zákonných zástupců je zájem o umístění dětí, ale toto není možné, legislativa neumožňuje
- *právní předpisy posilující pozici pedagoga, oslabená autorita pedagoga. Chybí muži v rolích pedagogů
- *na celé ORP je pouze jedno SVCČ, které je v odpoledních hodinách veřejnou dopravou téměř nedostupné, rodiče musí děti na kroužky dovážet - neúměrné finanční zatížení rodiny
- *dovednostmi nedostatečně vybavené děti, které vstupují do MŠ a následně přestupují z MŠ do ZŠ. Děti mají osvojeny počítačové znalosti, ale naprosto chybí zručnost, umění vzájemně propojovat
- *přes všechny problémy existuje ještě mnoho dobrých učitelů
- *společenská prestiž - učitelé jsou vnímáni jako potřební
- *škola v obci, znamená zachování života v obci
- *škola v obci znamená vyšší bezpečnost pro děti

Příležitosti:

- *jasně stanovená finanční pravidla, možnost osobního ohodnocení jednotlivých učitelů, dle přístupu k práci a výsledkům
- *pořádání letních workshopů pro nadané žáky, ale i pedagogy - žáci se budou vracet tam, kde dostali základy vzdělání, podpora talentů i v obcích a malých městech
- *zasadit se o zachování venkovských škol, podpora regionální identity
- *motivace pedagogů
- *mimoškolními aktivitami rozšířit nabídku služeb nabízených školami
- *čerpání dotačních titulů na vybavení pomůckami
- *jako příležitostí a vhodným tématem meziobecní spolupráce se jeví zřízení školního autobusu - zlepšení dopravní obslužnosti
- *spolupráce škol s nízkoprahovým zařízením, odbourání patologických jevů dětí, smysluplné využití volného času mládeže

Hrozby:

- *špatná motivace dětí - děti nemají výhled na uplatnění, jen stěží se pedagogům daří je motivovat - proč se budu učit, když nebudu mít práci?
- *škola nemá pravomoc, přibývá rodičů, kteří nemají zájem spolupracovat
- *bezpečnost dětí, škola by se měla nacházet v klidové zóně, konkrétně v Horažďovicích by pomohl tzv. malý obchvat
- *hrozbou je i nový občanský zákoník - v návaznosti na úrazy dětí, kterých přibývá. Možný výklad práva.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V oblasti školství ORP Horažďovice nabízí celkem 4 základní školy, 1 praktickou základní školu, 1 základní uměleckou školu a 7 mateřských škol. Středisko volného času je ve zmiňovaném ORP jedno – DDM Horažďovice. V průběhu následujících let se počítá se změnou zřizovatele, která přejde na město Horažďovice.

Základní školy se nachází v Horažďovicích, Chanovicích, Nalžovských Horách a Pačejově. Mateřské školy jsou v Horažďovicích, Hradešicích, Chanovicích, Nalžovských Horách, Pačejově a Svěradicích. Chanovice a Nalžovské Hory mají typ tzv. sloučené školy – sloučená základní škola s mateřskou školou. Ostatní školy jsou samostatné.

V naprosté většině jsou zřizovateli obce nebo města. Chybí zdravá konkurence soukromých či církevních zřizovatelů škol a školských zařízení.

Celková kapacita všech škol je na území správního obvodu 1744 míst v 58 třídách. Ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo školy celkem 1008 žáků. Naplněnost škol a školských zařízení činí 57,79%. Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Horažďovice je 12,6 žáka na jednoho pedagoga.

Dle proběhlých zjištění se v oblasti školství setkáváme zejména s hrozbou snižování počtu žáků v jednotlivých školských zařízeních. Vyplývá to zejména z celorepublikového trendu nízkého počtu dětí v rodinách, je ale způsobeno nemalou měrou odlivem obyvatel do větších měst za výhodnějšími životními podmínkami.

Malé vesnické školy jsou nuceny potýkat se s podceňováním kvality jejich práce a výsledků.

Veřejností jsou mnohdy vnímány jako méně prestižní zařízení nenabízející plný servis vzdělání, avšak opak je pravdou. Pedagog mající pouze malý kolektiv ve třídě např. 9 – 12 žáků, je schopen pracovat s takovou skupinkou podstatně intenzivněji a s vyšším výsledkem nežli přeplněné školy velkoměst. Průměrný počet žáků na třídu (kolem 12) je ideální pro osobní – lidský přístup pedagoga, zohledňující individuální vzdělávací potřeby žáků. Dále v tomto typu škol a tříd je účinná prevence rizikového chování – fungující preventivní programy jsou založeny na spolupráci učitelů ve sborově, spolupráci zákonných zástupců a učitelů a každodenním osobním kontaktu pedagogů s žáky – to vše se děje právě na základě osobních kontaktů a vzájemné účinné komunikaci.

Méně žáků však také znamená menší výběr talentovaných žáků, nicméně takovým je věnována zvýšená pozornost, jsou vysíláni na soutěže, olympiády.

Vybavenost pomůckami ať už se jedná o počítače a interaktivní tabule je na vysoké úrovni. Problém vidí pedagogové ve vybavenosti učebnicemi. Jsou zastaralé a poškozené.

Tzv. výjimková škola se hlavně potýká s problémy financování. Pedagogové jsou podhodnocováni, přestože se žákům věnují i ve volném čase. Většina zájmových mimoškolních aktivit je zabezpečována pedagogy, kteří jsou ochotni věnovat se i malé skupince žáků (3 – 5 zájemců) a to bez ohledu na odměnu. V případě zákonných zástupců žáků venkovských škol je velmi kladně hodnoceno. Rodiče mají vyřešenu otázku dopravy do správního města Horažďovice, ve kterém jako jediném se nachází SVČ. Doprava zejména žáků prvního stupně odpadá, neboť volnočasové aktivity zajišťují pedagogové, tedy pro žáky známé tváře. Z čehož vyplývá, že známé a téměř domácí prostředí naprosto eliminuje stres a zátěžové situace u této skupiny žáků. Přispívá k bezpečnosti samotných žáků, odbourání patologických jevů a vandalismu. Důležitým bodem života žáků je jejich bezpečnost a zdravé životní prostředí. Tomu venkovské školy plně vyhovují.

Spolupráce tohoto typu školy se zřizovatelem, tedy obcí, je na nadstandardní úrovni. Zřizovatel si školy váží, neboť ví, že dokud se v obci nachází škola, je tam i život.

Opakem malé školy je škola městská – zde můžeme brát v potaz model školy v Horažďovicích. I zde se škola potýká s problémem úbytku žáků, ročně ubude škole 4 - 5 žáků v důsledku odstěhování rodiny do většího města za prací. Škola se potýká s velkými sociálními problémy mezi žáky. Zde by rozhodně uvítala propojení se sociální službou a odborem sociálních věcí MěÚ.

Spolupráce s městem jako zřizovatelem je na dobré úrovni, ze strany školy je pocitově chápána jako záležitost s nižší prioritou.

Výsledky šetření:

- Drtivá většina oslovených spatřuje problém ve špatné koncepci financování školství ze strany státu. Daňové přerozdělování neúměrně zvýhodňuje větší sídla.
- Největší dosavadní zátěží byla vládní úsporná opatření šetřící náklady na jednotlivé resorty – zejména ve školství bylo chápáno jako nevhodně zvolené – šetření na nesprávném místě. Co se stane, ušetříme-li na budoucnosti? Koho vychovají školy? Budou školy produkovat vysoce vzdělané jedince s mravní hodnotou, nebo pouze materiálně myslící bytosti?
- Kvalifikovanost pedagogů – zde se nejedná pouze o aprobovanost, ale zejména o umění učit. Připravují vysoké školy opravdu „učitele“ tj. člověka, který vzdělává a vychovává kompletní osobnost? Je výrazně upřednostňována odbornost předmětová před získáváním zkušeností pro zacházení se skupinami a osobnostmi dětí, studentů.
- Ze strany pedagogů je jako další negativní stránkou vnímáno zbytečné byrokratické zatížení – nutnost znát veškeré přepisy, směrnice. Dříve toto sledoval krajský úřad, který následně podával stěžejní informace. Velké školy si mohou dovolit zaměstnat pracovní sílu, která výše jmenované sleduje. Na malých venkovských školách toto musí zvládnout pedagog. Ubírá to tedy prostor pro přípravu výuky, studium a rozšíření zájmové činnosti. Z tohoto hlediska by ředitelé uvítali lepší spolupráci na úrovni kraje.
- Možnost osobního hodnocení pedagogů. Nikoliv podle zařazení do tabulek, ale podle odvedené práce. Což by mělo návaznost na motivaci pedagogů. Nebudeme-li se zabývat dostatečnou motivovaností pedagogů, zákonitě dojde ke stavu „vyhoření“.

Na základě prvního dotazníkového šetření se ukazuje, že problematiku školství vnímají jako stěžejní zejména starostové obcí, v nichž se škola nachází. Obce s malým počtem obyvatel meziobecní spolupráce v oblasti školství téměř nezajímá. Je to způsobeno hlavně vysokým věkovým průměrem v takovýchto obcích. Kde je absence mladých rodin s dětmi, starostové nejsou nuceni se otázkou vzdělávání zabývat. Otázkou zůstává, zda to není krátkozraké. Naopak poskytnutí standardních podmínek v této oblasti pro mladé rodiny s dětmi, je vrátí do života v malých obcích.

Ve druhém dotazníkovém šetření je již patrná odezva diskuse nad problematikou školství a starostové jsou již více nakloněni myšlence společného řešení základního vzdělávání. ORP považují za nejvhodnější správní území pro vzájemnou spolupráci obcí. Rádi by docílili vzájemné shody s ostatními obcemi zejména v nabídce zájmových činností a mimoškolních aktivit, v optimální naplněnosti tříd, v posílení regionální identity, společném čerpání dotačních titulů, a v neposlední řadě v motivaci kvalitních pedagogů.

Malé obce bez škol vidí spolupráci v oblasti celoživotního vzdělávání – univerzity třetího věku pro seniory.

3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

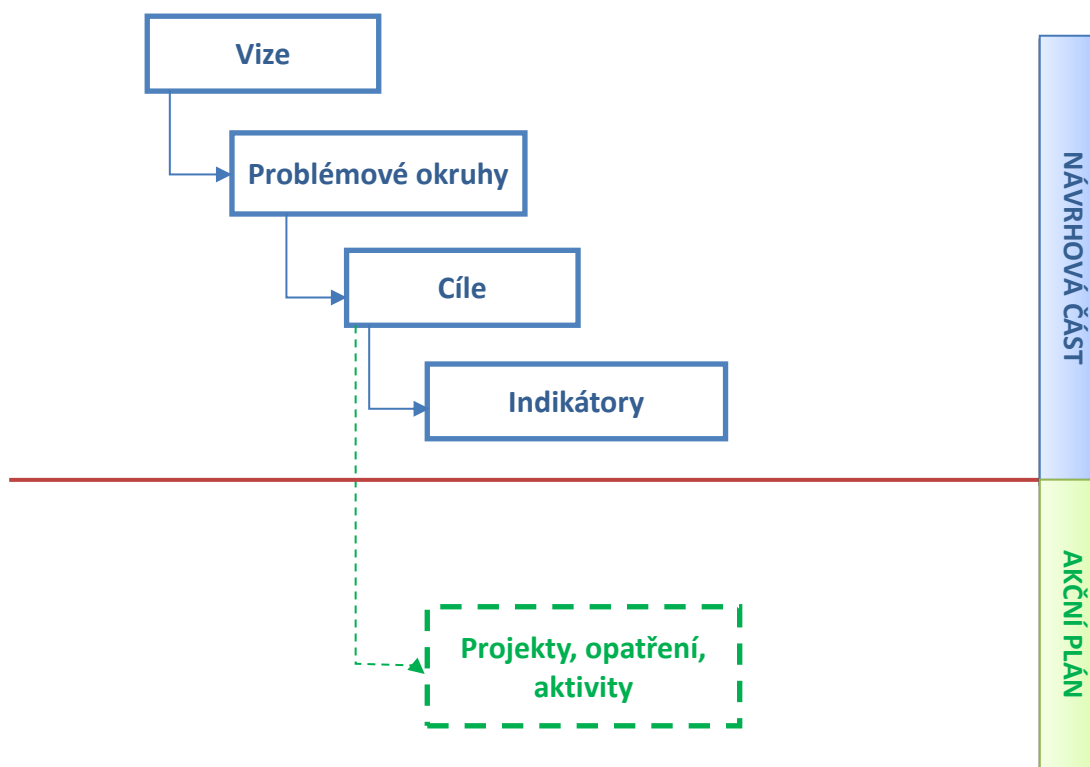
Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců – starosta Města Horažďovice, starosta obce Chanovice Petr Klásek, ředitel Základní školy Pačejov Josef Hromádka, ředitelka Šafránkovy základní a mateřské školy Nalžovské Hory Mgr. Božena Kodýtková, ředitelka Křesťanské mateřské školy Horažďovice Mgr. Alena Průchová, ředitel Domu dětí a mládeže Horažďovice Mgr. Tomáš Pollak z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámeček všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy). První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno. Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
Školství	Rušení venkovských škol		Podpora regionální identity		Financování školství
	cíl 1.1 Osvěta o výhodách malých škol	cíl 1.2 Ustanovení pracovní skupiny	cíl 2.1 Tvorba regionální učebnice	cíl 2.2 Prezentace regionu	cíl 3.1 Sestavení dotační týmu

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Slogan: *Prácheňsko – kraj pro rodinu*

Území ORP Horažďovice má bohatou historii, která si zaslouží vyzdvihnout v naučných stezkách, jež vybudujeme v našem kraji a propojíme s okolím. Vytvoříme jednotnou prezentaci Prácheňska a připravíme prostředí pro turisty tak, aby zvýšení turismu pozitivně ovlivnilo pracovní

příležitosti místních obyvatel. Prácheňsko je součástí širšího regionu Pošumaví, samotné ale přináší návštěvníkům vyžití v lehčím terénu se spoustou místních zajímavostí, výhledů a dávných příběhů, které zde psala historie.

Abychom udrželi krásnou přírodu a kulturní dědictví i pro další generace, naučíme naše děti znát historii a další hodnoty svého kraje tak, aby měly motivaci o něj pečovat a dále rozvíjet.

Podpoříme zachování čisté krajiny díky osvětě a rozšíření služeb v nakládání s odpady a postaráme se o její údržbu pomocí meziobecní spolupráce. Zajistíme starší generaci bezpečné a důstojné stáří ať už v jejich známém domácím prostředí, nebo v domově pro seniory vybudovaném zde v regionu.

Problémové okruhy

1) Rušení venkovských škol

Tento problém vyplynul z jednání se starosty jednotlivých obcí, jež mají na svém území školské zařízení a samozřejmě s řediteli a učiteli venkovských škol.

Hrozba rušení škol přináší obcím velký problém v podobě odlivu mladých rodin, vždyť škola je jedním z prvních požadavků, které má mladá rodina rozhodující se usadit v menší obci.

Škola přináší do vesnice nejen vzdělávání a výchovu dětí, ale taktéž kulturní a společenský život. Opět se ocitáme v uzavřeném kruhu, jehož součástí škola neodmyslitelně je, ve chvíli, kdy žáci se svými učiteli zajišťují společenský život obce.

Škola v obci je garantem udržení pracovních pozic jak pedagogům, tak provoznímu personálu, zajišťující každodenní chod takového zařízení.

Škola je schopna vést děti i v mimoškolních aktivitách, čímž předchází patologickým jevům. Zde je nutné se zamyslet, zda není výhodnější patologickým jevům předcházet, nežli je později složitě řešit a financovat jejich fatální následky na mladé generaci.

Vesnická škola v sobě má obrovský potenciál eliminující anonymitu dětí. Žáci si jsou vědomi, že vystupují jako nedílná součást obce a naopak dospělí je mají možností svým příkladem vést nenásilnou formou ke slušnému chování.

Děti si tzv. nemohou dovolit to, co by si dovolily v prostředí, které je nezná, ve kterém se ztratí.

Z hovorů s rodiči, jejichž děti navštěvují venkovské školy, kladně hodnotí zejména vyšší bezpečnost. V obcích je obecně snižena frekvence automobilové dopravy, rodiče tedy mohou být klidnější ve chvílích přesunu svých dětí do školy a zpět. Přesuny dětí na mimoškolní aktivity jsou téměř nulové, jelikož škola je schopna zájmové kroužky zajistit sama a většinou v místě školních budov.

Oprávněné obavy o rušení venkovských škol se poprvé objevily v roce 2011, kdy MŠMT schválilo „Koncepční záměr reformy systému financování regionálního školství“. Podstatou reformy je přesun systému financování „na žáka“ na financování na „optimálně naplněnou třídu“, což znamená, že optimální naplnění je 26 žáků ve třídě. Pokud škola optimální naplnění nesplní, mzdy pedagogů budou nuceni doplácet zřizovatelé. Politika ministerstva podnikla poměrně neuvážené kroky, které snad měly snížit náklady státu na regionální školství, ale ve skutečnosti by tyto náklady díky již proinvestovaným financím byly mnohonásobně vyšší. Budovy venkovských škol se povětšinou rekonstruovaly za evropské peníze, které by obce byly nuceny vrátet. Vytvořená infrastruktura, investice do provozu škol, to vše by znamenalo promrhání již investovaných prostředků.

To je finanční část problému, daleko složitější se jeví totální likvidace života na vesnici, který by byl jen velmi těžko obnovitelný.

V našem ORP se starostové a ředitelé škol rozhodli přidat k tzv. „Velhartické výzvě“, čímž vyjádřili svůj jasný nesouhlas s postupem MŠMT.

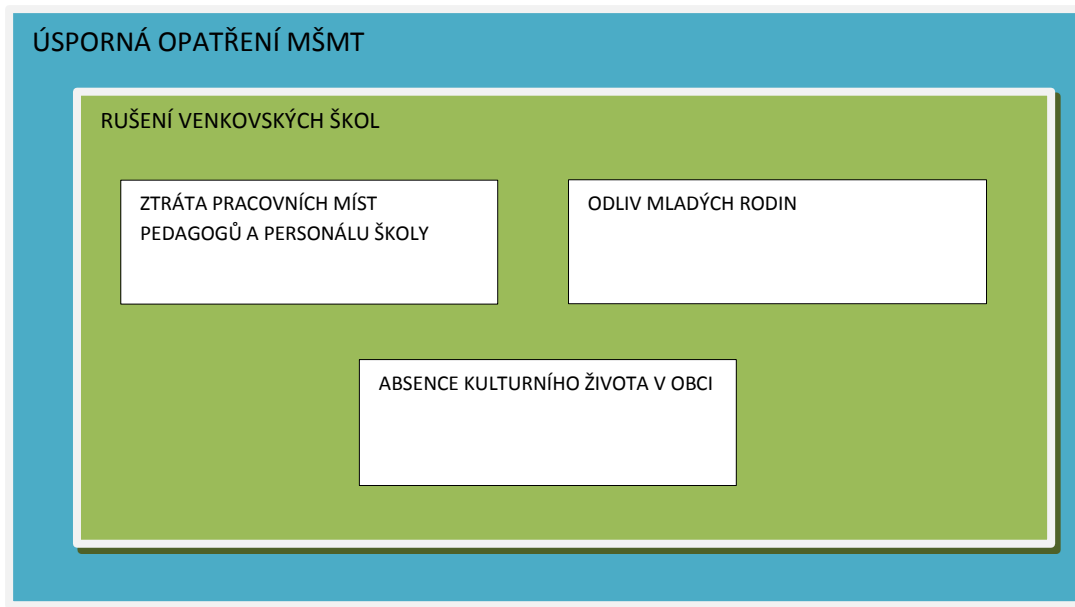
Pro tuto chvíli se problém financování školství jeví jakoby v latentním klidu, ovšem nelze hrozbu rušení venkovských škol podcenit.

Pokud by se o školy v malých obcích nebojovalo, existuje velmi reálné riziko postupného vylidňování obcí mladými lidmi, kteří zvolí jednodušší život v blízkosti menších či středních měst. Vesnici hrozí ztráta vlastní identity.

Pro práci učitelů a samozřejmě pro zdárný rozvoj osobností žáků je naprosto nezbytný pocit jistoty a možnost dalších investic jak do pomůcek, tak do vybavení učeben.

PROBLÉMOVÝ OKRUH

RUŠENÍ VENKOVSKÝCH ŠKOL

2) Podpora regionální identity

Na základě dosavadních diskusí nad tématem meziobecní spolupráce se postupně ukázalo jako stěžejní zajištění tvorby a následné vydání regionální učebnice pro základní školství. Jednalo by se o učebnici, která by žáka provázela celou jeho školní docházkou a postupně by rozšiřovala vědomosti o regionu, v němž žák žije a vyrůstá.

Mezi žáky se objevuje znepokojující, velmi nedostatečná znalost sousedních lokalit (obcí a měst).

Tento problém označila fokusní skupina ve složení: Mgr. Marie Kodýtková, ředitelka ZŠ Nalžovské Hory, Mgr. Alena Průchová, ředitelka MŠ Jiřího z Poděbrad Horažďovice, Mgr. Tomáš Cihář, učitel, škola Pačejov, Mgr. Tomáš Pollak, ředitel DDM, Petr Klásek, starosta obce Chanovice, Mgr. Karel Zrůbek, starosta města Horažďovice, jako opravdu stěžejní a nutný k řešení.

Učebnice by sloužila jako vhodná didaktická pomůcka při poznávání kraje, ve kterém žáci žijí a samozřejmě by zastávala i výchovný efekt.

V současnosti existuje pracovní skupina, která se zabývá sběrem dat pro tuto učebnici a je připravena spolupracovat se všemi školami v daném ORP a oslovit historiky a pamětníky, kteří by zajistili dostatečnou relevantnost získaných dat.

Pracovní skupina vznikla právě na základě potřeby vytvořit pro žáky základních škol učebnici, která by je provázela celou školní docházkou a postupně by rozšiřovala a vzbuzovala zájem žáků o historii, ale i současnost okolních obcí.

Jelikož se analýza tímto problémem hlouběji nezabývala, podrobnosti se řešily až po zpracování analytické části dokumentu, individuálně s jednotlivými zástupci škol jak z řad pedagogů, tak z řad ředitelů.

Dle vyjádření ředitelů škol, právě oni uvítají vznik podobné učebnice, která by v žácích probudila pocit sounáležitosti s regionem, ve kterém vyrůstají. Mnohdy se totiž setkávají s realitou, že žáci znají podrobně zeměpisná a historická data velkých světových měst, což jim ukládá školní vzdělávací program, ovšem svůj vlastní rodný kraj a jeho okolí jim často zůstává skryt pod informacemi, které mnohdy žák ani nedokáže v souvislostech dále použít.

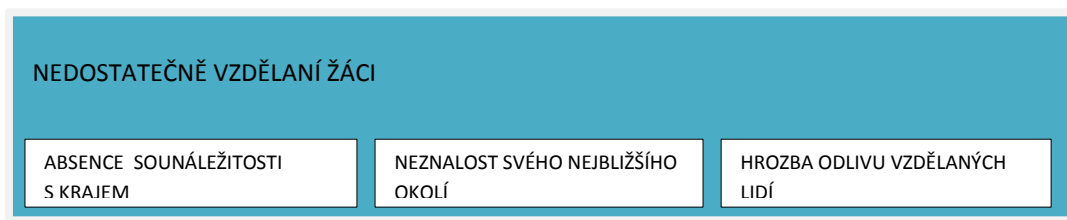
Pokud by tato problematika v rámci našeho ORP byla přehlížena, lze postupně dojít k devalvaci vědomostí, které žáci získávají. Mnohem lépe uchopitelné jsou vědomosti, které je možné prakticky ověřit, ať již návštěvou po místních muzeích či naučných stezkách.

Tato problematika velmi těsně souvisí s prvně nastíněným problémovým okruhem a tím je rušení venkovských škol. Regionální učebnice a venkovské školy k sobě neodmyslitelně patří. Obojí v žácích probouzí a pěstuje pocit sounáležitosti s místem, kde vyrůstají a kam by se jednou měli tito žáci vracet a vytvářet hodnoty, na kterých by se dále mohlo stavět pro budoucí generace.

Při financování regionální učebnice se zamýšlí využít dotačních titulů, ale i vlastních finančních prostředků jednotlivých obcí.

Nebudeme-li se dostatečně věnovat tvorbě regionální učebnice, je pravdou, že o katastrofální problém rozhodně nepůjde, ale ošidíme své děti o duševní růst v oblasti sounáležitosti s krajem, v němž žijí. Vystává otázka, jak dalece to žáky poznamená a kolik z nich se bude hrdě hlásit k odkazům slavných předků, kteří zde žili. Není to škoda?

PROBLÉMOVÝ OKRUH PODPORA REGIONÁLNÍ IDENTITY

3) Financování školství

V průběhu zpracování analytické části dokumentu jsme se setkávali při jednáních jak se starosty měst a obcí, tak s řediteli škol s velmi závažným problémem, který všechny zúčastněné skupiny velmi trápí, a tím je financování předškolního a základního vzdělávání.

Všichni jsou si vědomi nelehké ekonomické situace, která je ovlivněna celosvětovou finanční a ekonomickou krizí. Avšak školství považují za jednu z klíčových oblastí pro růst konkurenceschopnosti a doufají, že situace, která se nyní odehrává, zasáhne tuto oblast jen velmi málo.

Opět můžeme spatřit propojení prvního a třetího problémového okruhu. Hrozba rušení venkovských škol ve své podstatě neměla znamenat nic jiného, nežli snížení finančního zatížení pro resort MŠMT.

Jak se ale postupným analyzováním a značně záporným postojem starostů a ředitelů škol, jichž se tato problematika týkala, ukázalo, ve svém důsledku by toto opatření přineslo mnohem vyšší nákladovost do školství nežli doposud.

Mnozí ředitelé škol se domnívají, že by finanční prostředky bylo možné ušetřit snížením počtu středních škol v celé ČR.

Toto je však téma, které by bylo nutné velmi odborně a nezávisle prozkoumat a vzniklý materiál použít jako podpůrný při jednání s ministerstvem školství.

Dále se starostové obcí, ať už těch co školu mají, nebo ti co doplácí na školní docházku v jiné obci, shodli v názoru, že rozdělování daní z RUD se sice nepatrně zlepšilo, avšak stále jsou preferována velká města před malými obcemi, které jsou tak ve značné nevýhodě.

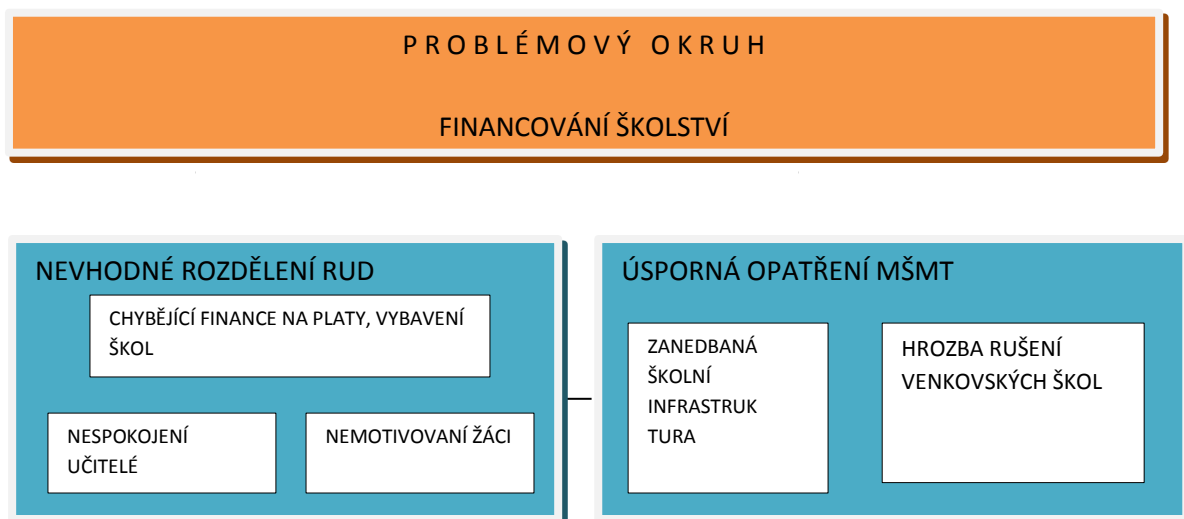
Je velmi těžké v tomto případě definovat příčinu problému. Částečně za ně mohou finanční těžkosti způsobené celosvětovou finanční a ekonomickou krizí, která má za následek neustále tendence ke snižování nákladů ve školství a hledání nových modelů financování. Ty však většinou vedou

k nestabilitě a nejistotě, která se promítá do práce učitelů. Tento fakt je definován samotnými učiteli a řediteli, kteří to na sobě sami pociťují.

Ředitelům škol chybí dostatek finančních prostředků pro vybavení tříd. Třídy stárnou, což má vliv na prostředí, ve kterém musejí učitelé pracovat a žáci se mají celodenně vzdělávat, a to se může promítnout do jejich studijních úspěchů. Stejně tak jako do vlivu na kvalitu výuky učitele.

Vrátíme-li se k prvnímu problémovému okruhu, pak bude hrozit reálné nebezpečí možného zániku venkovských škol, protože díky snižujícím se nákladům na školství ředitelé těchto škol nebudou schopni zajistit rovnocenné vybavení učeben jako ve školách velkých měst, a tudíž může o tyto školy upadat zájem veřejnosti.

Za úvahu by stálo přehodnotit množství středních škol, které začaly vznikat po roce 1990. V současné době se jeví jako nadbytečné a jejich financování ubírá tolik nutné finanční prostředky základním školám. To však je materiál vhodný pro MŠMT, které by mělo vyslechnout hlasu ředitelů základních škol, především těch menších.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Rušení venkovských škol
Cíl 1.1	Osvěta o výhodách malých škol, o jejich aktivitách
Popis cíle	Snahou tohoto cíle je odstranit přetrvávající předsudky ve společnosti o tom, že malá venkovská škola není schopná dosáhnout na kvality velkých škol ve městech. Tato myšlenka ale již dávno neplatí. Naopak, venkovské školy jsou nuceny držet krok či spíše být o krok dopředu před školami městskými.

	<p>Vybavenost je po všech stránkách na vysoké úrovni. Zlepšení a hlavně zatraktivnění by se mohlo hledat v nabídce mimoškolních aktivit, kde jsou rozhodně rezervy. Dětem by se nabídly zajímavé a atraktivní kroužky, které by mohly přitáhnout více žáků do dané venkovské školy. Dále by se mohla rozšířit výuka např. cizích jazyků. V případě, že by škola nabídla tyto nadstavby, rodiče žijící v menší obci by neřešili otázku výběru školy mezi venkovskou a městskou a dětem by se dostalo plného komfortu, neboť by nemusely za zájmovými kroužky dojíždět do města, ale měly by je v místě školy a bydliště.</p> <p>Nezanedbatelným faktorem je i vylidňování vesnic, které by mohlo být alespoň z části potlačeno právě kvalitní školou. Pokud je v obci škola, je záruka, že život z obcí nezmizí. Děti, které v takovém místě absolvují základní vzdělání, se budou vracet a v budoucnu jsou zárukou přínosu pracovní síly, neboť si v sobě budou od útlého dětství pěstovat vztah k místu, ve kterém se narodily a vyrůstaly.</p>
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavit plnohodnotný výběr zájmových kroužků • Prezentovat venkovské školy mezi rodiči • Prezentace úspěchů školy v olympiádách, soutěžích • Besedy s rodiči • Organizace školních akademií pro veřejnost, zajištění kulturních akcí programem škol • Společný vyučující cizích jazyků pro více škol najednou <p>B. Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivace pedagogů k nadstavbové činnosti školy • Zajištění finančních prostředků pro zpracování plnohodnotných webových stránek jednotlivých škol • Investice do letákových propagačních materiálů • Zajištění finančních prostředků na vyučujícího cizích jazyků <p>C. Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení smlouvy na pracovní pozici vyučujícího cizích jazyků
Název indikátorů k hodnocení cíle	Cílené prezentace škol, počet prezentací
Správce cíle	Mgr. Eva Smolíková – ředitelka ZŠ Chanovice

Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Rušení venkovských škol
Cíl 1.2	Vytvoření sekce udržení malých venkovských škol
Popis cíle	<p>Jeví se jako velmi zásadní neustávat v jednáních s MŠMT. To, že v tuto chvíli je původní návrh ministerstva na financování škol nikoliv na jednotlivého žáka, ale na optimálně naplněnou třídu odložen, ještě negarantuje, že se k myšlence po čase někdo nevrátí. Tento systém financování by byl velmi nešťastný a pro mnohé školy likvidující. Je tedy nezbytně nutné, aby školy a starostové společně jednali prostřednictvím zástupců s odpovídající složkou ministerstva a neustále</p>

	<p>byli informováni o dalším vývoji problematiky. Na území ORP Horažďovice se nachází 5 základních škol, z čehož třech se bezprostředně dotýká změna financování, jelikož se jedná o školy mimo větší město s významným zaměstnavatelem, který by přivedl do obce mladé rodiny s dětmi, které by využívaly služeb těchto škol.</p> <p>Ustanovená pracovní skupina by měla za úkol být v neustálém kontaktu s ministerstvem, aby dokázala zajistit legislativní zabezpečení pevné pozice venkovských škol.</p>
Hlavní opatření	<p>B. Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s médii <p>C. Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oslovení potenciálních členů týmu z řad zastupitelů, vedení města, obce, rodičů • Vypracování plánu pracovní skupiny • Kontaktování potenciálních informačních zdrojů – kraj, ministerstvo, SMO
Název indikátorů k hodnocení cíle	Iniciace vytvoření sekce udržení malých venkovských škol
Správce cíle	Petr Klásek – starosta obce Chanovice

Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Regionální učebnice v praxi
Cíl 2.1	Tvorba regionální učebnice
Popis cíle	<p>Na základě tvorby analýzy ve školství se ukázalo jako velmi důležité posílení regionální identity u žáků základních škol v regionu. Žáci mají dostačující informace jak zeměpisné tak dějinné o zemi ve které žijí, ale naprosto nedostačující co se týče okolních obcí a regionu ve kterém vyrůstají. Na základě tohoto poznatku se ředitelé a starostové v ORP jednomyslně shodli na nutnosti vytvoření regionální učebnice, která by žáka provázela po celou dobu školní docházky. Na takovéto učebnici by měl pracovat realizační tým složený jednak z pedagogů a historiků, ale i pamětníků žijících v jednotlivých obcích.</p>
Hlavní opatření	<p>A. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavit tým autorů učebnice <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjištění nákladů na vydání učebnice <p>B.2 Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků pro tisk a distribuci učebnice (zdroje: obce, podnikatelé, sbírky, kraj, EU dotace) <p>C. Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění autorských práv k učebnici
Název indikátorů	Sestavení týmu pro tvorbu regionální učebnice

k hodnocení cíle	
Správce cíle	Mgr. Karel Zrůbek – motivující starosta

Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Regionální učebnice v praxi
Cíl 2.2	Přizvat obce ke spolupráci
Popis cíle	Myšlenkou tohoto cíle je vytvoření odborné prezentace vhodné pro školní využití a pomocí této prezentace seznamovat žáky s celým regionem, ve kterém žijí. Souběžně s prezentací by školy navštěvovaly s dětmi historická a zajímavá místa regionu. K tomuto účelu by přispělo společné jednání mezi školami a obcí Chanovice, která provozuje autobusovou dopravu a je schopna zajistit přepravu dětí na podobný typ akce.
Hlavní opatření	<p>A. Věcná analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení týmu pro tvorbu prezentace (z řad učitelů, rodičů, historiků, vedení města) <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění prostředků pro tvorbu prezentace (zdroje: obce, krajské dotační tituly, UE finance, sponzorské dary, sbírky, atd) • Zajištění prostředků pro organizaci společných setkání a exkurzí pro školy v regionu <p>C. Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění autorských práv prezentace
Název indikátorů k hodnocení cíle	Multimediální prezentace regionu
Správce cíle	Mgr. Karel Zrůbek

Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Financování školství pomocí dotačních titulů
Cíl 3.1	Pomoc při získávání dotací
Popis cíle	Společné žádosti o dotační tituly mohou napomoci k realizaci jednotlivých navržených projektů, které každá škola má. Pokud by se dokázalo jednat a najít společný projekt pro více škol, pak by pozice žadajících byla samozřejmě silnější. Po odborné stránce by žádost byla kvalitně zpracována a tím by měla i mnohonásobně vyšší procento úspěšnosti. Školy by mohly společně spolupracovat a zároveň spolupracovat s regionálním koordinátorem pro cestovní ruch nebo realizačním týmem. Koordinátor nebo realizační tým by souhrnně zajišťoval monitoring vypsaných dotačních titulů, vyřizování žádostí o dotační tituly pro všechny školy, kooperaci při sestavování projektů, na které by se následně čerpaly finanční prostředky. Koordinátor nebo realizační tým by

	samozřejmě zajišťoval i vyúčtování dotací a dohlížel by na udržitelnost jednotlivých projektů.
Hlavní opatření	A. Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • Výběrové řízení na koordinátora spolupráce • Sestavení realizačního týmu • Sestavení kontrolního týmu ze zástupců škol, vedení jednotlivých města a obcí a rodičů • Monitorování podaných žádostí B. Ekonomická opatření <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních prostředků na platy koordinátora nebo realizačního týmu, finanční prostředky na provoz C. Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení pravomocí koordinátora či realizačního týmu • Společné zpracování návrhu smlouvy o zajištění služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	Sestavení projektového týmu
Správce cíle	Mgr. Karel Zrůbek

Cíl 3.2

Problémový okruh 3	Financování školství pomocí dotačních titulů
Cíl 3.2	Zapojení obcí do projektu
Popis cíle	Je nezbytné přizvat ke spolupráci i obce, které na svém území nemají školní ani předškolní zařízení. Děti z těchto obcí ale využívají školu v sousední obci a proto vidíme jako nezbytné, aby se tyto obce podílely na tvorbě dotačních žádostí, které by umožňovaly získání většího objemu finančních prostředků pro případné financování škol. Využití by se týkalo jak vybavení samotných tříd, tak vybavení školními pomůckami. Do této spolupráce by bylo vhodné zapojit jak pedagogy, tak vedení obcí, ale i zástupce z řad rodičů.
Hlavní opatření	A. Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • Výběrové řízení na koordinátora spolupráce • Sestavení realizačního týmu • Sestavení kontrolního týmu ze zástupců škol, vedení jednotlivých města a obcí a rodičů • Monitorování podaných žádostí B. Ekonomická opatření <ul style="list-style-type: none"> • zajištění financí na platy koordinátora C. Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení pravomocí koordinátora či realizačního týmu • Společné zpracování návrhu smlouvy o zajištění služeb
Název indikátorů k hodnocení	Finanční zapojení obcí nemajících školu

cíle	
Správce cíle	Mgr. Karel Zrůbek

3.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	<i>Rušení venkovských škol</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	<i>Udržitelnost venkovských škol</i>		
Měrná jednotka	počty		
Správce měřítka	Mgr. Hana Stýblová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	5
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	<i>Měřítkem tohoto indikátoru je udržení počtu stávajících venkovských škol a snažit se o jejich nezrušení pro nedostatečný počet dětí.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Zjištění počtu škol v jednotlivých letech v ORP Horažďovice</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Zprávy z městských a obecních úřadů</i>		

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Osvěta o výhodách malých škol a jejich aktivitách</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Počet cílených prezentací škol</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Mgr. Eva Smolíková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<i>Cílem je zmapovat počet proběhlých prezentací, které venkovské školy v ORP Horažďovice uskuteční v průběhu následujících 6 let, s cílem zvýšení propagace jednotlivých škol a jejich dosavadní práce a úspěchů žáků pro veřejnost a zejména pro rodiče budoucích žáků. Prezentace by měla ukázat venkovskou školu jako schopnou konkurenci školám ve městech. Již dávno neplatí názor, že malá škola na vesnici není schopná připravit žáky na další studium, ale právě naopak.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet prezentací v jednotlivých školách</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zprávy jednotlivých škol</i>		

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Vytvoření sekce udržení malých venkovských škol</i>		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	<i>Iniciace vytvoření sekce udržení malých venkovských škol</i>		

Měrná jednotka	Existuje/neexistuje		
Správce měřítka	Mgr. Hana Stýblová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Existuje	Existuje a pracuje
Skutečnost	Neexistuje		
Popis měřítka:	Cílem je vytvoření sekce „udržení malých venkovských škol“ při „Asociaci ředitelů venkovských škol“ do roku 2017a její následná cílená práce pro problematiku udržitelnosti malých venkovských škol do roku 2020, ale i po něm.		
Metodika a výpočet:	Existuje/neexistuje		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy Asociace ředitelů venkovských škol		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Regionální učebnice v praxi		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Dopad regionální učebnice na znalosti žáků		
Měrná jednotka	Počet respondentů		
Správce měřítka	Mgr. Karel Zrůbek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	300
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V roce 2020 by již měla dle předpokladu být zpracovaná regionální učebnice s tím, že by měla sloužit k výuce v jednotlivých školách. Žáci by se dle jejich pokynů měli začít vzdělávat a seznamovat se s regionem a v základech s regionalistikou kraje, ve kterém žijí. Naučit se souvazečnosti a ztotožnění se s místem. K tomu by měla dopomoci právě regionální učebnice. Cílem tohoto indikátoru by mělo být zmapování úspěšnosti této učebnice, jak ji žáci vnímají a co jim přináší. Pro zjištění by posloužil vhodně zvolený dotazník pro žáky, kde by z otázek bylo patrné, jak se žákům s učebnicí pracuje, jaký dopad má na jejich znalosti a zda jsou s učebnicí tohoto typu spokojeni.		
Metodika a výpočet:	Počet respondentů z dotazníkové akce		
Zdroj čerpání dat:	Výsledky dotazníku		

Indikátor výstupu

Cíl	Tvorba regionální učebnice		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Sestavení týmu zajišťujícího tvorbu regionální učebnice		
Měrná jednotka	Vytvořen/nevytvořen		
Správce měřítka	Mgr. Karel Zrůbek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	<i>V období mezi roky 2014 až 2017 by měl být sestaven realizační tým ve složení ředitel škol, pedagogové, historik kraje apod. Do roku 2017 by měl být splněn dílčí cíl a to příprava projektu regionální učebnice, vypracování metodiky a podkladů pro zpracování a tvorbu učebnice. V roce 2018 by měla být učebnice zcela hotova a předána k využití do škol v celém ORP Horažďovice. V roce 2020 by měla být učebnice plně využívána k výuce.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Vytvořen/nevytvořen</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Zprávy z jednání realizačního týmu</i>

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Přizvat obce ke spolupráci</i>		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	<i>Multimediální prezentace regionu</i>		
Měrná jednotka	<i>Vytvořena/nevytvořena</i>		
Správce měřítka	<i>Mgr. Karel Zrůbek</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Jedná se o navazující projekt k projektu regionální učebnice v podobě multivzdělávacího DVD. K jeho tvorbě je nutné přizvat rodiče a podpořit v nich pocit identifikace se ke škole, kterou navštěvují jejich děti. Do roku 2017 by se měla metodicky zpracovat prezentace regionu a navrhnout členy týmu. V roce 2020 by projekt měl plně fungovat a být k dispozici žákům a pedagogům jak pro výuku, tak k odborným přednáškám pro veřejnost.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Vytvořena/nevytvořena</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Zpráva od realizátora projektu</i>		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	<i>Financování školství pomocí dotačních titulů</i>		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	<i>Podíl podaných žádostí</i>		
Měrná jednotka	<i>Procenta z vybraných dotačních titulů vztahujících se ke školství</i>		
Správce měřítka	<i>Mgr. Alena Průchová</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20%	50%
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Ukazatelem by měl být počet podaných žádostí odborným pracovníkem, jehož bude zaměstnávat DSO. Školám bude nabídnut monitoring a následné zpracování, podání a vyúčtování žádosti o dotační titul. Smyslem je spojit požadavky několika škol a vzájemně si pomoci při financování projektů, na které by případně jedna malá škola neměla finance, ale ve chvíli, kdy se spojí a bude spolupracovat s jinou školou, je možné využít dotačních titulů pro projekty s vyšší finanční náročností.</i>		

Metodika a výpočet:	Podíl
Zdroj čerpání dat:	Zpráva

Indikátor výstupu

Cíl	Pomoc při získávání dotací		
Číslo indikátoru	3.1.		
Název indikátoru	Sestavení projektového týmu		
Měrná jednotka	Sestaven/nesestaven		
Správce měřítka	Mgr. Alena Průchová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		sestaven	sestaven
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pro sestavení dotačního týmu je nezbytné podchytil ke spolupráci zejména starosty obcí, pedagogy, ale i rodiče. Pracovník DSO by měl ve své kompetenci sledování vypsaných dotačních titulů a zároveň požadavky jednotlivých škol. Měl by mít zmapováno, v jaké oblasti se jednotlivé školy prolínají a pro tuto oblast pak najít vhodný dotační titul, ten zpracovat, podat na kompetentní úřad a následně vyúčtovat. Velmi důležitý je vhodný výběr členů a zaštitění práce tohoto týmu pracovníkem DSO, který bude mít za úkol udržovat nastavený systém spolupráce starostů a ředitelů jednotlivých škola a obcí. Předpokládá se, že tým by mělo tvořit alespoň 7 lidí.</p>		
Metodika a výpočet:	Zajištění počtu členů týmu		
Zdroj čerpání dat:	Pracovník DSO		

Indikátor výstupu

Cíl	Zapojení obcí do projektu		
Číslo indikátoru	3.2		
Název indikátoru	Finanční zapojení obcí nemajících školu		
Měrná jednotka	počty		
Správce měřítka	Mgr. Tomáš Cihlář		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pro plnohodnotné využití pracovní skupiny zajišťující doplňující financování sekce školství je nezbytné zapojit do spolupráce obce nacházející se v rámci ORP Horažďovice, zejména obce, které nemají školy ve své správě, ale i tam jsou děti, které navštěvují nebo budou v budoucnu navštěvovat některou ze škol a je v zájmu každého starosty obce, aby děti vyrůstaly v kvalitní škole. A protože nedostatek financí trápí naprosto všechny ředitele škol, bylo by dobré pomoci školám a zapojit obce do této problematiky a snažit se o vzájemnou spolupráci. Zajistit finanční účast obcí nemajících školu na projektech, které byly školám odsouhlaseny.</p>		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Mgr. Eva Smolíková
Mgr. Karel Zrůbek
Petr Klásek
Mgr. Hana Stýblová
Mgr. Alena Průchová
Mgr. Tomáš Cihlář

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Osvěta o výhodách malých škol, o jejich aktivitách	Mgr. Eva Smolíková, ředitelka ZŠ Chanovice
1.2.	Vytvoření sekce udržení malých venkovských škol	Petr Klásek, starosta obce Chanovice
2.1.	Tvorba regionální učebnice	Mgr. Karel Zrůbek
2.2	Přizvat obce ke spolupráci	Mgr. Karel Zrůbek
3.1.	Pomoc při získávání dotací	Mgr. Karel Zrůbek

3.2.	Zapojení obcí do projektu	Mgr. Tomáš Cihlář
------	---------------------------	-------------------

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Udržitelnost venkovských škol	Mgr. Hana Stýblová
1.1	Počet cílených prezentací škol	Mgr. Eva Smolíková
1.2.	Iniciace vytvoření sekce udržení malých venkovských škol	Mgr. Hana Stýblová
2.	Dopad regionální učebnice na znalosti žáků	Mgr. Hana Stýblová
2.1.	Sestavení týmu zajišťující tvorbu regionální učebnice	Mgr. Karel Zrůbek
2.2.	Multimediální prezentace regionu	Mgr. Karel Zrůbek
3.	Počet podaných žádostí	Mgr. Alena Průchová
3.1.	Sestavení projektového týmu	Mgr. Alena Průchová
3.2.	Finanční zapojení obcí nemajících školu	Mgr. Tomáš Cihlář

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
--	----------	----------	----------	----------

Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Z jednání se zástupci školních a předškolních zařízení vzešly následující problémové okruhy: protože ORP Horažďovice je složeno v drtivé většině z malých či středních obcí, jako obrovská hrozba se jeví rušení venkovských škol. Právem se ředitelé škol obávají o budoucnost svých zařízení, proto také tato problematika jasně stanovila první ze třech problémových okruhů. Dalším problémovým okruhem byla stanovena problematika regionální identity u žáků. Žáci dosahují vysokých studijních výsledků, ale vlastní region, ve kterém žijí, jim zůstává vzdálen, proto bylo navrženo se zabývat především tvorbou regionální učebnice, která by byla tematicky provázána s prezentačním DVD. Posledním problémovým okruhem je financování ve školství. Ideou této problematiky je vybudování dotačního týmu, popřípadě alespoň jednoho zaměstnance, který by dokázal skloubit potřeby všech škol v ORP, tak, aby mohly vzájemně spolupracovat v oblasti žádostí o dotace.

Téměř každý z navržených problémových okruhů má dva cíle. Problémový okruh č. 1 se zabývá v první řadě osvětou o výhodách malých venkovských škol, jeho správcem je ředitelka základní školy v Chanovicích Mgr. Eva Smolíková. Druhým cílem bylo stanovení pracovní skupiny, která by spolupracovala se Sdružením malých venkovských škol, které je schopno komunikovat s ministerstvem a jednat o otázce případného rušení, či udržení malých venkovských škol.

Druhý problémový okruh ve svém cíli řeší tvorbu regionální učebnice, správcem je Mgr. Karel Zrůbek a druhý cíl se zabývá zhotovením prezentačního DVD, tematicky propojeného s regionální učebnicí, které sloužilo nejen k výuce, ale i prezentaci regionu na území ČR i v německém příhraničí.

Třetí problémový okruh se zabývá financováním školství. Jedná se o velmi složité téma. Jako smysluplné se jevílo na schůzkách s představiteli škol ustanovení dotačního týmu, který by byl schopen zajistit spolupráci mezi školami, ale i vedením jednotlivých měst a obcí za účelem financování školství pomocí dotačních titulů. Správcem tohoto cíle je Mgr. Karel Zrůbek.

Naplnění cíle bude sledováno pomocí sady indikátorů. Pro problémový okruh rušení venkovských škol je indikátorem počet škol – v současné době je počet ZŠ 5 a tento počet chceme do roku 2020 udržet. Správcem měřítka je Mgr. Hana Stýblová asociace malých venkovských škol, která velmi uvítala tuto aktivitu a ráda se bude problematice věnovat i za naše ORP.

Osvětu o výhodách malých venkovských škol si vzala pod správu ředitelka ZŠ Chanovice Mgr. Eva Smolíková.

Iniciace vytvoření sekce udržení malých venkovských škol spravuje Mgr. Hana Stýblová.

Mgr. Karel Zrůbek spravuje všechny tři indikátory za oblast zpracování regionální učebnice. Názvy indikátorů jsou: Dopad regionální učebnice na znalosti žáků, sestavení pracovního týmu a multimediální prezentace regionu.

Problémovou oblast pro téma financování školství spravuje Mgr. Alena Průchová. Indikátory jsou: počet podaných žádostí, sestavení projektového týmu a finanční zapojení obcí nemajících školu.

Naplnění všech cílů bude sledováno pomocí indikátorů

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Na základě shromážděných dat na samém začátku projektu proběhly v následující fázi analýzy tématu předškolní a školní výchovy, které nastavily několik problémových okruhů nutících k zamýšlení. Jelikož se problémů ukázala být opravdu celá řada, ať již méně či více stěžejních, fokusní skupina složená převážně s ředitelů základních a mateřských škol, pedagogů, specialistů na volnočasové aktivity mládeže a starostů měst a obcí, vybrala stanovené tři problémové okruhy. Z problémových okruhů vzešly postupným rozebíráním problematiky jednotlivé cíle. Nebylo zcela jednoduché najít ke každému cíli gestora, jelikož práce se překrývala s komunálními volbami a ne všichni starostové zůstali ve svých funkcích. Někteří neměli odvahu před samotnými volbami zavazovat se k tomuto kroku, jelikož si nebyli jisti svým setrváním ve funkcích. Nicméně se podařilo a každý cíl má dnes svého gestora, se kterým jsou jednotliví členové realizačního týmu nadále v kontaktu, a neustále se daná problematika konzultuje.

Ve fokusní skupině se sešlo nad problematikou celkem 8 členů a po velmi živé diskusi se stanovily následující problémové okruhy: problematika rušení venkovských škol, podpora regionální identity u žáků a financování školství.

Následovalo stanovení cílů. Nad touto problematikou jsme se již setkávali jednotlivě s gestory, kteří ze své vlastní iniciativy získali odborníky na dané téma, kteří byli ochotni spolupracovat na tvorbě jednotlivých cílů pro daný problémový okruh.

Práce nebyla jednoduchá, jelikož bylo nezbytné se sejit s několika odborníky, jejichž časové vytížení je obrovské. Ale všichni byli v závěru spokojeni, že se mohou účastnit tak závažné problematiky, jakou školní a předškolní vzdělávání je.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

BT	běžná třída
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
DSO	dobrovolný svazek obcí
DVD	formát digitálního optického datového nosiče
MC	mateřské centrum
MěÚ	městský úřad
MF	ministerstvo financí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
RUD	rozpočtové určení daní
ŠD	školní družina
SO	správní obvod
ST	speciální třída

SVČ středisko volného času
ŠJ školní jídelna
ŠK školní klub
ZŠ základní škola
ZUŠ základní umělecká škola

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- [108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- [vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

Téma sociálních služeb je důležitou součástí v komplexní péči o obyvatele ORP Horažďovice, stejně jako všude v ČR. Předškolní a školní vzdělávání zajišťuje péči o děti od tří let do patnácti, kde přestupují na vyšší stupeň vzdělávání. Během produktivního věku je občan zaměstnán či podniká. Při dovršení důchodového věku se rapidně snižuje finanční příjem a tím i možnost udržení standardního životního stylu. Komplikace dále přicházejí se zhoršením zdravotního stavu a neschopností postarat se o sebe v domácím prostředí bez pomoci blízkých, či odborníků poskytujících péči. K nově nastupujícímu trendu rychlému stárnutí společnosti přibývají nové komplikace v péči a navyšují se v oblastech již zmapovaných. ORP Horažďovice je složeno převážně z malých vesniček, kde je zvýšena populace starších obyvatel, u kterých je nutné řešit sociální péči.

Další skupinou, kterou je potřeba zabezpečit částečnou pomocí nebo plnou pomocí po celý život jsou hendikepovaní obyvatelé (fyzicky, či mentálně postižení, nebo s kombinovaným postižením) a skupina psychicky nemocných. Menší skupinou, ale stejně podstatnou jsou lidé v tíživých životních situacích, kterým je také potřeba zajistit odpovídající péče a pomoc po dobu nezbytně nutnou (drogově závislý, finančně negramotní).

Odklad řešení těchto problémů, může způsobit v budoucnu velké komplikace.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V této kapitole jsou uvedeny zařízení, jejich poskytovatelé a druh služeb, které jsou dle dat MPSV uváděny jako aktuální. Tato data byla ověřena místním šetřením, což je níže uvedeno.

Tab. 56 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Sociální poradny	1
Ostatní	4
celkem	6

Zdroj dat: Registr uživatelů sociálních služeb MPSV

Dle dat MPSV je v ORP Horažďovice zaregistrovaných 6 zařízení. Prvním zařízením je **nízkoprahový klub DOK** pro děti a mládež. Je zaměřený na děti ve věku 6-20 (děti rozdělují do dvou skupin 6-11 a 12-20). Klub slouží dětem při řešení obtížných i každodenních situací a zvyšuje jejich šanci uspět v dalším životě.

Druhým zařízením je sociálně aktivizační služba **Archa pro rodiny s dětmi**, která je určena rodinám s dětmi do věku 18 let v těžké životní situaci, kterou nedovedou řešit vlastními silami.

Třetím zařízením je **Oblastní Charita Horažďovice**, která poskytuje pečovatelskou terénní a ambulantní službu dospělým osobám, které z důvodu věku či zdravotního postižení potřebují pomoc druhé osoby a žijí ve svém přirozeném prostředí. OCH Horažďovice poskytuje na stejném území i ošetrovatelskou službu, která je určena všem pacientům všech diagnostických skupin bez rozdílu věku, pohlaví a národnosti, kteří jsou z důvodu změn zdravotního či duševního stavu plně či částečně závislí na odborné a kvalifikované zdravotní péči.

OCH Horažďovice je také sídlem čtvrtého zařízení, což je **občanská poradna**, která poskytuje ambulantní i terénní formou informace, rady, aktivní poradenskou pomoc a podporu prostřednictvím nezávislého poradenství všem lidem, kteří se na ni obrátí.

Pátým zařízením je **Nemocnice následné péče LDN Horažďovice**, která je určena nemocným bez ohledu na věk, u kterých je nutná dlouhodobější intenzivní léčebná, rehabilitační a ošetrovatelská péče v rozsahu, který není možno zabezpečit ambulantně, tj. v domácnosti uživatele.

Šestým zařízením je **Domov pro seniory**, což je pouze název, pod kterým se schovává registrovaná terénní pečovatelská služba, která poskytuje služby seniorům, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jsou částečně samostatní. Péče je doplňkovou péčí a nelze ji zajišťovat občanům, kteří vyžadují komplexní péči ošetrovatelské služby.

Dle dat MPSV je evidentní, že je zde zastoupena péče o seniory a zdravotně postižené.

Tab. 57 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP dle místního šetření (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Sociální poradny	1
Služby následné péče	1
Ostatní	8
celkem	11

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV – místní šetření u poskytovatelů

Místní šetření prokázalo shodu s tabulkou č. 98. V ORP Horažďovice je zaregistrovaných 6 zařízení. Prvním zařízením je **nízkoprahový klub DOK** pro děti a mládež. Je zaměřený na děti ve věku 6-20 (děti rozdělují do dvou skupin 6-11 a 12-20). Klub slouží dětem při řešení obtížných i každodenních situací a zvyšuje jejich šanci uspět v dalším životě.

Druhým zařízením je sociálně aktivizační služba **Archa pro rodiny s dětmi**, která je určena rodinám s dětmi do věku 18 let v těžké životní situaci, kterou nedovedou řešit vlastními silami.

Třetím zařízením je **Oblastní Charita Horažďovice**, která poskytuje pečovatelskou terénní a ambulantní službu dospělým osobám, které z důvodu věku či zdravotního postižení potřebují pomoc druhé osoby a žijí ve svém přirozeném prostředí. OCH Horažďovice poskytuje na stejném

území i ošetřovatelskou službu, která je určena všem pacientům všech diagnostických skupin bez rozdílu věku, pohlaví a národnosti, kteří jsou z důvodu změn zdravotního či duševního stavu plně či částečně závislí na odborné a kvalifikované zdravotní péči.

OCH Horažďovice je také sídlem čtvrtého zařízení, což je **občanská poradna**, která poskytuje ambulantní i terénní formou informace, rady, aktivní poradenskou pomoc a podporu prostřednictvím nezávislého poradenství všem lidem, kteří se na ni obrátí.

Pátým zařízením je **Nemocnice následné péče LDN Horažďovice**, která je určena nemocným bez ohledu na věk, u kterých je nutná dlouhodobější intenzivní léčebná, rehabilitační a ošetřovatelská péče v rozsahu, který není možno zabezpečit ambulantně, tj. v domácnosti uživatele.

Šestým zařízením je **Domov pro seniory**, což je pouze název, pod kterým se schovává registrovaná terénní pečovatelská služba, která poskytuje služby seniorům, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jsou částečně samostatní. Péče je doplňkovou péčí a nelze ji zajišťovat občanům, kteří vyžadují komplexní péči ošetřovatelské služby.

Tab. 58 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Adite pro náhradní rodiny		Diakonie Západ	Plzeň
2.	Raná péče		Diakonie Stodůlky	Praha
3.	VIDA Centrum		občanské sdružení právnických osob	Plzeň
4	Intervenční služba		Diecézní charita Plzeň	Plzeň

Zdroj dat: Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Horažďovice, místní šetření

ORP Horažďovice působí **Diakonie Stodůlky se sídlem v Praze**, která poskytuje službu rané péče. Dále působí v ORP **Diakonie západ se službou Adite pro náhradní rodiny, se sídlem v Plzni**. A působí zde i **Diecézní charita Plzeň se sídlem v Plzni**, která poskytuje intervenční službu osobám ohroženým domácím násilím a nebezpečným pronásledováním. Jako posledním zasahuje svou působností do ORP **VIDA Centrum se sídlem v Plzni**, která poskytuje služby v oblasti duševního zdraví a nemoci. Tyto služby jsou poskytovány převážně terénní formou dle potřeb klientů (nejedná se o pravidelnou péči).

Tab. 59 Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistence	
	Pečovatelská služba	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1

Dle dat MPSV se nachází v ORP Horažďovice šest služeb.

V Oblastní charitě Horažďovice je registrována **terénní a ambulantní pečovatelská služba**, která působí v domácnostech klientů v Domech s pečovatelskou službou v Horažďovicích, domácnostech klientů v Horažďovicích a domácnostech v okolních obcích kolem Horažďovic (dle místního rozsahu ORP). Cílovou skupinou pečovatelské služby jsou dospělé osoby, které z důvodu věku či zdravotního postižení potřebují pomoc druhé osoby a žijí ve svém přirozeném prostředí. Pečovatelská služba provádí základní činnosti (hygiena, pomoc při oblékání, zajištění stravovacích potřeb, zajištění základního chodu domácnosti, praní prádla, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím - pochůzky a doprovod dle přání uživatele) a fakultativní činnosti (dohled nad dospělým občanem, duchovní podpora, pedikúra, bandážování nohou, aktivizační činnosti a doprava klienta na vyšetření, nákup apod.). V OCH Horažďovice je poskytována **služba občanské poradny**, která je určena všem osobám, kteří hledají informace a pomoc při prosazování svých oprávněných zájmů a řešení svých obtížných životních situací, dále osobám, které neznají svá práva a povinnosti a osoby, které nejsou schopné účinně vyjádřit své potřeby. Forma poradenství je ambulantní v domácnostech uživatelů a terénní v prostorách sídla OCH Horažďovic.

Třetí registrovanou službou je **sociální služba ve zdravotnických zařízeních**, kterou poskytuje Nemocnice následné péče LDN Horažďovice. Cílem služby je aktivní přístup k léčbě nemocných zahrnující komplex reálných léčebných postupů, jejichž cílem je zlepšení sebe obsluhy a mobility nemocných, zmírnění široké škály obtíží a docílení stabilizace zdravotního stavu. Cílovou skupinou jsou uživatelé bez ohledu na věk, u kterých je nutná dlouhodobější intenzivní léčebná, rehabilitační a ošetrovatelská péče v rozsahu, který není možno zabezpečit ambulantně, tj. v domácnosti pacienta. Jedná se např. o pacienty po ortopedických a jiných operacích, úrazech, po mozkových příhodách, ale i o pacienty, u kterých nelze zvládnout ošetrovatelskou péči doma.

Čtvrtou službou je **sociálně aktivizační služba** s názvem Archa pro rodiny s dětmi. Cílem této služby je stabilizovat obtížnou situaci v rodině, podpořit rodinu při hledání vhodného způsobu vzájemného soužití, motivovat ji k rozvoji potřebných podmínek a k omezení nežádoucích vlivů na dítě i další členy rodiny. Tato služba je poskytována rodinám s dětmi do 18 let v takové životní situaci, kterou nedovedou řešit vlastními silami a potřebují podpořit okolím. Služba je poskytována krátkodobě (krizová intervence s rodinou a členy rodiny, informační servis, zprostředkování dalších služeb, kontakt s institucemi a doprovod dítěte v zátěžové situaci) a dlouhodobě (odborná práce s rodinou, výchovné poradenství, krizová intervence, informační servis, poradenství, kontakt s institucemi, zprostředkování dalších služeb, případová konference, doprovod, konzultace psychologa s dítětem, psychologická konzultace, podpůrná terapie dítěte, řízený kontakt rodičů s dětmi). Služba je poskytována v prostorách organizace, nebo v přirozeném prostředí rodiny.

Pátou službou je **nízkoprahové zařízení pro děti a mládež** klub DOK. Cílem této služby je doprovázet a podporovat děti a mládež ze spádových lokalit při řešení obtížných i každodenních situacích, čímž zvyšuje jejich šance uspět v dalším životě. Cílovou skupinou jsou děti ve věku od šesti do dvaceti let, které se ocitají v ohrožení vyloučení ze společnosti vlivem chudoby, nízké úrovně vzdělání, místem bydlení či národnostního a etnického původu. Dále děti, které se ocitají ve složitých životních situacích ohrožujících mezilidské vztahy, zdraví a společenské či profesní uplatnění.

Šestou službou je **pečovatelská služba** Pačejov, jejímž cílem je poskytnout služby v přirozeném domácím prostředí, které klientům umožňuje zachovat si v maximální míře svůj dosavadní způsob života, kompenzuje jejich sníženou soběstačnost a oddaluje nutnost ústavní péče. Cílovou skupinou jsou senioři, tedy lidé, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jsou částečně samostatní, ale pro důstojný život a v maximální možné míře samostatný život v domácím prostředí potřebují pomoc druhé osoby, a tuto pomoc jim nemohou zajistit rodinní příslušníci ani jiné blízké osoby. Služba je poskytována především v Domě s pečovatelskou službou v Pačejově a dále dle domluvy občanům obcí Pačejov, Pačejov – nádraží, Strážovice, Velešice a Týřovice.

Tab. 60 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP, místní šetření (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče		
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, místní šetření

Vlastní šetření se shoduje s daty MPSV. Rozdílem je širší záběr služeb u některých poskytovatelů, což je v textu zvýrazněno podtržením. V ORP Horažďovice jsou tyto služby:

V Oblastní charitě Horažďovice je **registrována terénní a ambulantní pečovatelská služba**, která působí v domácnostech klientů v Domech s pečovatelskou službou v Horažďovicích, domácnostech klientů v Horažďovicích a domácnostech v okolních obcích kolem Horažďovic (dle místního rozsahu ORP). Cílovou skupinou pečovatelské služby jsou dospělí osoby, které z důvodu věku či zdravotního postižení potřebují pomoc druhé osoby a žijí ve svém přirozeném prostředí. Pečovatelská služba provádí základní činnosti (hygiena, pomoc při oblékání, zajištění stravovacích potřeb, zajištění základního chodu domácnosti, praní prádla, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím - pochůzky a doprovod dle přání uživatele) a fakultativní činnosti (dohled nad dospělým občanem, duchovní podpora, pedikúra, bandážování nohou, aktivizační činnosti a doprava klienta na vyšetření, nákup apod.). OCH Horažďovice navíc poskytuje službu **charitní ošetřovatelské služby**. **Domácí zdravotní péče** je určena všem pacientům všech diagnostických skupin bez rozdílu věku, pohlaví a národnosti, kteří jsou z důvodu změn zdravotního či duševního stavu plně či částečně závislí na odborné a kvalifikované zdravotní péči. Podmínkou je stav pacienta, který znemožňuje návštěvu ordinace. Služba je poskytována krátkodobě (rekonvalescence po akutních výkonech a úrazech) i u chronicky nemocných pacientů v terminálním stádiu života. Tato služba je hrazena ze zdravotního pojištění. Dále OCH Horažďovice poskytuje **aktivizační činnost** (tvůrivé dílny, vzdělávací programy, kulturní programy, duchovní programy, kondiční a rehabilitační cvičení, trénink paměti, vycházky

a výlety). Posledním rozšířením služeb je půjčovna kompenzačních pomůcek seniorům a zdravotně postiženým.

V OCH Horažďovice je poskytována služba **občanské poradny**, která je určena všem osobám, kteří hledají informace a pomoc při prosazování svých oprávněných zájmů a řešení svých obtížných životních situací, dále osobám, které neznají svá práva a povinnosti a osoby, které nejsou schopné účinně vyjádřit své potřeby. Forma poradenství je ambulantní v domácnostech uživatelů a terénní v prostorách sídla OCH Horažďovice.

Další registrovanou službou je **sociální služba ve zdravotnických zařízeních**, kterou poskytuje Nemocnice následné péče LDN Horažďovice. Cílem služby je aktivní přístup k léčbě nemocných zahrnující komplex reálných léčebných postupů, jejichž cílem je zlepšení sebe obsluhy a mobility nemocných, zmírnění široké škály obtíží a docílení stabilizace zdravotního stavu. Cílovou skupinou jsou uživatelé bez ohledu na věk, u kterých je nutná dlouhodobější intenzivní léčebná, rehabilitační a ošetrovatelská péče v rozsahu, který není možno zabezpečit ambulantně, tj. v domácnosti pacienta. Jedná se např. o pacienty po ortopedických a jiných operacích, úrazech, po mozkových příhodách, ale i o pacienty, u kterých nelze zvládnout ošetrovatelskou péči doma. Nemocnice poskytuje i následnou péči. Dle rozhovoru s panem ředitelem, jde o rozložení lůžek a jiný systém financování. Pro uživatele je rozdíl ve službě minimální. Na oddělení následné péče je méně lékařů a sester oproti lůžkům sociální služby. Dále je v areálu Nemocnice velké rehabilitační centrum, pro pacienty všech věkových skupin určené i pro docházející pacienty. Dále je možnost pro zájemce odběr obědů.

Další službou je **sociálně aktivizační služba** s názvem Archa pro rodiny s dětmi. Cílem této služby je stabilizovat obtížnou situaci v rodině, podpořit rodinu při hledání vhodného způsobu vzájemného soužití, motivovat ji k rozvoji potřebných podmínek a k omezení nežádoucích vlivů na dítě i další členy rodiny. Tato služba je poskytována rodinám s dětmi do 18 let v takové životní situaci, kterou nedovedou řešit vlastními silami a potřebují podpořit okolím. Služba je poskytována krátkodobě (krizová intervence s rodinou a členy rodiny, informační servis, zprostředkování dalších služeb, kontakt s institucemi a doprovod dítěte v zátěžové situaci) a dlouhodobě (odborná práce s rodinou, výchovné poradenství, krizová intervence, informační servis, poradenství, kontakt s institucemi, zprostředkování dalších služeb, případová konference, doprovod, konzultace psychologa s dítětem, psychologická konzultace, podpůrná terapie dítěte, řízený kontakt rodičů s dětmi). Služba je poskytována v prostorách organizace, nebo v přirozeném prostředí rodiny.

Další službou je **nízkoprahové zařízení pro děti a mládež** klub DOK. Cílem této služby je doprovázet a podporovat děti a mládež ze spádových lokalit při řešení obtížných i každodenních situací, čímž zvyšuje jejich šance uspět v dalším životě. Cílovou skupinou jsou děti ve věku od šesti do dvaceti let, které se ocitají v ohrožení vyloučení ze společnosti vlivem chudoby, nízké úrovně vzdělání, místem bydlení či národnostního a etnického původu. Dále děti, které se ocitají ve složitých životních situacích ohrožujících mezilidské vztahy, zdraví a společenské či profesní uplatnění.

Další službou je **pečovatelská služba** Pačejov, jejímž cílem je poskytnout služby v přirozeném domácím prostředí, které klientům umožňuje zachovat si v maximální míře svůj dosavadní způsob života, kompenzuje jejich sníženou soběstačnost a oddaluje nutnost ústavní péče. Cílovou skupinou jsou senioři, tedy lidé, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jsou částečně samostatní, ale pro důstojný život a v maximální možné míře samostatný život v domácím prostředí potřebují pomoc druhé osoby, a tuto pomoc jim nemohou zajistit rodinní příslušníci ani jiné blízké osoby. Služba je poskytována především v Domě s pečovatelskou službou v Pačejově a dále dle domluvy občanům obcí Pačejov, Pačejov – nádraží, Strážovice, Velešice a Týřovice.

Dle rozhovoru se zaměstnanci MěÚ Horažďovice působí v ORP ještě služba **Rané péče**. Tuto službu poskytuje Diakonie Stodůlky, jedná se tedy o službu se sídlem mimo ORP. Poskytuje terénní službu pro rodiny pečující o dítě s opožděným či ohroženým vývojem, nebo s mentálním, pohybovým, případně kombinovaným postižením v raném věku (děti od 0 do 7 let). Cílem služby je, aby rodina porozuměla speciálním potřebám dítěte a dokázala najít takovou míru jejich naplnění, která ji umožní žít život podle svých představ.

Dále zde působí **Adite pro náhradní rodiny**, jejímž zřizovatelem je Diakonie západ. Jejím posláním je doprovázet pěstounské rodiny při vytváření bezpečného a harmonického prostředí pro zdravý vývoj dětí. Služba je poskytována v domácnostech, či v zařízeních Diakonie. Cílovou skupinou jsou děti v pěstounských rodinách, vlastní děti pěstounů, pěstouni.

Dále zde poskytuje služby **intervenční centrum Plzeňského kraje**, se sídlem v Plzni, jejímž zřizovatelem je Diecézní charita Plzeň. Centrum poskytuje odbornou pomoc osobám ohroženým domácím násilím a nebezpečným pronásledováním. Stejnou službu poskytuje i jejich rodinám a lidem, kteří je podporují v řešení situace spojené s domácím násilím.

V ORP působí i VIDA centrum Plzeň, která poskytuje „**nízkoprahově**“ **dostupné informace a rady v oblasti duševního zdraví a nemoci**, o systému péče o duševní zdraví, o poskytovatelích a uživateli služeb. VIDA je občanské sdružení osob a právnických subjektů.

Tab. 61 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
Sociální poradny				1		
Ostatní		1	1	2		
celkem	0	1	1	4	0	0

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

V ORP Horažďovice je aktivních 6 zařízení. Zřizovatelem Oblastní charity Horažďovice, která poskytuje službu terénní pečovatelské služby, ošetřovatelské služby a občanské poradny je Diecézní charita České Budějovice, která spadá pod Charitu České republiky. Dalším církevním zřizovatelem je Diakonie západ, která spadá pod Diakonii Českobratrské církve evangelické, a v ORP zřídili služby Nízkoprahové zařízení pro děti - klub DOK a sociálně aktivizační službu Archa pro rodiny s dětmi. Dalším zařízením je Nemocnice následné péče LDN Horažďovice, která ve výroční zprávě uvádí, že je nestátní nezisková organizace, zřizovatelem je Plzeňský kraj. Posledním zařízením je pečovatelská služba poskytovaná a zřízená obcí Pačejov.

Tab. 62 Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	typ sociální služby						
	Sociální poradenství					1	

Služby sociální péče	Osobní asistence						
	Pečovatelská služba			1	1		
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		1				
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				1		
	celkem	0	1	1	4	0	0

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV

V ORP Horažďovice je dle registru sociálních služeb 6 služeb. Oblastní charita Horažďovice, jejímž zřizovatelem je Diecézní charita České Budějovice, poskytuje službu terénní pečovatelské služby, ošetrovatelské služby, aktivizační činnost a občanskou poradnu. Další službou je nízkoprahové zařízení pro děti - klub DOK a sociálně aktivizační služba Archa pro rodiny s dětmi. Zřizovatelem těchto služeb je Diakonie západ. Plzeňský kraj je zřizovatelem služeb následné péče a sociální péče ve zdravotnickém zařízení, které poskytuje Nemocnice následné péče LDN Horažďovice. V nemocnici LDN je i velké rehabilitační centrum, které poskytuje služby uživatelům čerpající sociální služby. Posledním službou zřízenou obcí Pačejov je terénní pečovatelská služba.

Tab. 63 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod							
Druh zařízení sociálních služeb							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		628715	50000			10187	
Sociální poradny	250000	12000	96000			8000	
Ostatní	1256000	197000	1175000		928000	44000	227000
celkem za všechna zařízení	250000	640715	146000	0	0	18187	0

Zdroj dat: Databáze výdajů obcí Ministerstva financí

Nízkoprahová zařízení uvádějí jako hlavní zdroj financování od Plzeňského kraje, částečnou podporu ze strany města Horažďovice. V případě potřeby dalších financí se pokouší získat finance ze strany dotačních titulů EU. Sociální poradna byla zřízena ke konci roku 2011 na základě vzniklé potřeby a komunitního plánování. V roce 2012 byla aktivně podporována městem Horažďovice, dotací MPSV, minimálně ze strany kraje. V ostatních je uvedeno financování pečovatelské služby OCH Horažďovice. Velkou částí ve financování je dotace ze strany MPSV a ze strany města Horažďovice, kraj podpořil činnost minimálně. Službu podporují i uživatelé úhradami za služby. Všichni poskytovatelé se shodují, že nevyužitou stranou financování jsou sponzorské dary. Oslovené firmy nemají zájem, dary jsou symbolické, nebo jde jen o jednorázovou částku bez výhledu na dlouhodobou spolupráci.

Z rozhovoru s panem ředitelem Nemocnice následné péče LDN Horažďovice jsou získaná čísla jen za službu sociální péče ve zdravotnickém zařízení, kdy největší část financování je ze strany MPSV (2.624 tis) a za úhrady uživatelů (2.839 tis.). Jako důležité považuje pan ředitel vést neustále klesající podporu ze strany MPSV. Pro srovnání uvedl financování v roce 2011 - 4.578 tis, v roce 2013 - 1.470 tis. a na rok 2014 - 1.220 tis. Během pár let je podpora MPSV třetinová, což považuje pan ředitel za alarmující.

Tab. 64 Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						400					48				
Sociální poradny								340			160				
Služby následné péče				30											
Ostatní	250					25					716				

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, Výroční zprávy poskytovatelů sociálních služeb

Nízkoprahové zařízení - Klub DOK, Sociální poradny - Občanská poradna při OCH Horažďovice, Služby následné péče - kapacita Nemocnice následné péče LDN Horažďovice uváděna 30 lůžek. Ve skutečnosti je 30 lůžek kapacitou sociální péče ve zdravotnickém zařízení, počet lůžek následné péče je 140, takže celková kapacita je 170 lůžek. V ostatních je zahrnuto: Archa pro rodiny s dětmi - ambulantní klienti 250, terénní klienti 500, Pačejov pečovatelská služba - terénní klienty 11, Pečovatelská služba Oblastní charita Horažďovice - ambulantní klienti 25, terénní klienti 205. Dle osobních rozhovorů s poskytovateli služeb je kapacita dostatečná ve všech zařízeních, spíše není plně využita.

Tab. 65 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Příjmy z	928.498						

úhrad uživatelů							
Výdaje	3.828.239						
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	24,20%						

Zdroj dat: Výroční zpráva OCH Horažďovice

Údaje uvedené v tabulce jsou čerpány z OCH Horažďovice. Pečovatelská služby v Pačejově bohužel data neposkytl.

Terénní a ambulantní služby pro seniory- evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012
V pečovatelské službě dochází k nevyužití plné kapacity služeb dle informací paní ředitelky Oblastní charity Horažďovice díky nízké podpoře starostů v malých vesnicích. Druhým aspektem je nedůvěřivost obyvatel malých vesnic, kteří raději dají přednost sousedské výpomoci před placenou službou. Třetím aspektem je nedostatek financí potenciálních uživatelů a jejich rodin. Na základě informací z nízko prahových zařízení je důvodem nedostatku uživatelů nejvíce předsudek okolí, potencionální uživatelé se bojí odsouzení (což souvisí s malou osvětou a nechutí obyvatel se o tyto služby aktivně zajímat). Zaměstnanci těchto zařízení uvádějí, že tento postoj je způsoben malým počtem obyvatel, kdy se všichni znají navzájem a rozšiřují mezi sebou informace o druhých. U dětí uvádějí zaměstnanci nedostatek motivace především ze strany školy, dalším článkem je nízká motivace v rodinách potencionálních uživatelů a jejich kamarádů. Služba sociální péče ve zdravotnickém zařízení nemá evidované neuspokojené uživatele. V případě, že nemají kapacitu pro okamžitý příjem, podaří se uživatele umístit do jiného zařízení v okolí.

Tab. 66 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Sociální poradny		Sociálně terapeutické dílny				Sociální rehabilitace	
	Děti a mládež do 18 let	dospělí	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži		ženy	muži		ženy	muži
Posuzovaný správní obvod - celkem		61	33					
	Pracoviště rané péče		Intervenční centra		Služby následné péče			

	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem								viz. komentář	
	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem								98	146

Zdroj dat: Místní šetření – rozhovor s poskytovateli, Výroční zprávy poskytovatelů

V ostatních jsou zahrnuti uživatelé OCH Horažďovice - terénní pečovatelská služba - 58 mužů a 93 žen. Dále jsem zahrнула do ostatních uživatele sociální péče ve zdravotnickém zařízení za rok 2012 - 9 mužů a 20 žen a nízkoprahové zařízení pro matky s dětmi - 31 mužů a 33 žen (10 rodin). Nízkoprahové zařízení pro děti - počet klientů je zkrácený, díky zřízení služby až od 1.4.2012. Pro srovnání uvádím počet klientů za rok 2013 - 107. Služby následné péče - není bohužel uveden počet klientů na 140 lůžkách. Pan ředitel uvedl procentuální složení uživatelů - 45% žen a 55% mužů. Pečovatelská služba Pačejov údaje bohužel nevedla.

Tab. 67 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Služby následné péče	80.015.000			1229
ostatní	3.828.239		60,8	

Zdroj dat: Místní šetření u poskytovatelů služeb

V kolonce ostatní, jsou uvedeny náklady na terénní pečovatelskou službu OCH Horažďovice za rok 2012, jsou celkem 740.949,- Kč, náklady na den na uživatele jsou 60,80 Kč. Pod službou následné péče je zahrnuta celá částka za Nemocnici následné péče LDN Horažďovice, která má 140 lůžek následné péče a 30 lůžek sociální péče. Na 30 lůžek uvádějí náklady ve výši 10.900.129,- Kč (1129,- /den). Z výroční zprávy Diakonie západ bohužel nelze vyčíst jednotlivá data, uvádějí náklady souhrnně za zařízení stejného druhu. Všichni potvrzují při rozhovorech hrozbu, která přichází v podobě navyšování nákladů a snižování dotací.

Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Nejbližším centrem dobrovolníků jsou České Budějovice. V ORP není dlouhodobá historie dobrovolnictví, ani pomoc studentů (v ORP je střední škola technického zaměření, která nevede studenty k dobrovolnickým činnostem v sociální sféře). Pro pečovatelskou službu OCH Horažďovice bpracoval poslední dobrovolník před zhruba pěti lety. Vzhledem k nepravidelné docházce byl úvazek zrušen. Ostatní zřizovatelé inzerují prosby o tuto spolupráci, bohužel bez efektu.

V letech 2010 – 2012 na území SO ORP Horažďovice neprobíhaly žádné akreditované dobrovolnické aktivity

Na základě informací od poskytovatelů, by bylo dobré podpořit dobrovolnickou práci. Poskytovatelé vnímají podporu této činnosti jako pozitivní podporu všeobecného povědomí. Jedná se o snahu podpořit sociální citění okolí vůči uživatelům a vzájemnou podporu a soudržnost.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 68 Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
poskytovatelé služeb	finanční podpora ze strany kraje a obcí, rozšiřování informovanosti o možnostech služeb, aktivnější přístup rodin a zájemců o poskytování služeb, zvýšení celkové zájmu o služby, návrhy na pokrytí chybějících služeb	nedostatek financí, nedostatek vzdělaných zaměstnanců, nedostatečná síť poskytovatelů, nízký zájem případných uživatelů	osobní doporučení, terénní prezentace služeb, pořádání společných akcí	zpracování komunitního plánování, meziobecní spolupráce
uživatelé služeb	pozitivní přístup poskytovatelů a jejich zaměstnanců, nízká cena služeb, dostatečná síť a šíře služeb, diskrétní jednání, individuální přístup	nedostatek financí, nedostatečná informovanost, předsudky, nestálost uživatelů	doporučení od aktivního uživatele služeb nebo poskytovatele, lékaře, osobní setkání, letáky, společné akce	zjištění povědomí o službách, zjištění sítě komunikačních kanálů a ochoty doporučování služeb

rodiny uživatelů	kvalitní služby, vzdělaný personál, nízké ceny služeb, individuální přístup, kladný přístup	nedostatečná informovanost, neadekvátní požadavky, nedostatek financí	doporučení od aktivního uživatele služeb nebo poskytovatele, lékaře, osobní setkání, letáky, společné akce	zjištění povědomí o službách, zjištění sítě komunikačních kanálů a ochoty doporučování služeb
veřejnost	rozšiřování pozitivního povědomí o využívání služeb, dostatečně široká škála služeb, vyřešení situací u "problémových" skupin vzhledem k občanskému soužití	nedostatečná informovanost, předsudky	média, pořádání prezentací výsledků práce poskytovatelů, podpora osobní výpovědi od uživatelů	podpořit rozšiřování pozitivních referencí uživatelů, podpora médií
představitelé obcí	zajištění kvalitních služeb s dostatečnou sítí pro občany, samostatnou propagaci poskytovatelů bez podpory obce	nezájem o podporu služeb, neustále změny legislativy, nepodporování komunitních plánů, neochota úředníků	s poskytovateli a občany	podpora vzájemné komunikace mezi poskytovateli a občany, zvýšená vnímavost k nevysloveným potřebám občanů, podpora meziobecní spolupráce
Kraje	schopnost orientace poskytovatelů v administrativních krocích kraje, vytvoření dostatečné sítě služeb, šetrné nakládání s finančními příspěvky kraje	nízká finanční podpora poskytovatelům, neúměrná administrativa, neochotná vzájemná komunikace,	jednání s obcemi, jednání s médii a poskytovateli služeb	podpora meziobecní spolupráce a lepší vzájemné komunikace
Stát	samostatnost poskytovatelů v získávání financí a rozvoje služeb, dostatečné pokrytí požadavků	odmítavý přístup úředníků, neochota, časté změny legislativy a její nesrozumitelnost, byrokracie - složitost administrativních kroků, dlouhé termíny odpovědi	komunikace s obcemi, s kraji, s odborníky	přesné rozdělení kompetencí, aby nedocházelo k dohadům o zodpovědnosti

Partneři poskytovatelů	zviditelnění podpory pro poskytovatele	nízké výdělky - neschopnost sponzorování a darů	osobní setkání s poskytovateli	prezentace partnerů,
Zaměstnanci	odpovídající finanční ohodnocení, osobně pozitivní přístup zaměstnavatele, společenské uznání	nízké finanční ohodnocení, neochota vzdělávání a rozvoje, neadekvátní zatížení, nedostatek společenského uznání	standardní	vyhledávání bonusů pro zaměstnance, pozitivně motivovat zaměstnance, vyhledávání finančních zdrojů pro dostatečné ohodnocení
Média	dodání hotových článků, nebo jednotných informací jako podkladů,	neochota podpory poskytovatelů, neodborné zpracování článků, náklady na prezentaci v médiích	standardní	udržování pozitivní spolupráce

Poskytovatelé vnímají jako potenciál rozšiřování informovanosti a zlepšení celkového přístupu k sociálním službám. Zlepšení těchto hledisek by mohlo mít pozitivní dopad na získávání financí, rozšíření řad uživatelů a celkové spolupráce s obcemi v ORP. Rozvoj služeb a celkového povědomí mezi občany ORP bude mít pozitivní dopad i na uživatele samotné. Nebudou se bát využívání služeb jim potřebných. Uživatelé budou mít jistotu kvalitních služeb na úrovni a individuálního přístupu. Pozitivní osobní zkušenost uživatelů sociálních služeb otevře možnost oslovení potencionálních uživatelů na základě reference, což je nejsilnější motivace. Při předávání pozitivních referencí hraje velkou roli i rodina uživatelů, kteří chtějí služby odpovídající potřebám svých blízkých a zároveň potřebují řešit leckdy nelehkou situaci péče o člena rodiny v jeho domácím prostředí. Pro poskytování kvalitních služeb a spokojenosti uživatelů je důležitá spokojenost zaměstnanců v sociálních službách. Jejich poslání pomoci druhým by mělo být řádně ohodnoceno finančně a uznáním okolí, protože se jedná o práci fyzicky i psychicky velmi namáhavou. Takto fungující sociální služby a spokojení uživatelé vytvářejí celkový obraz, který je potřeba rozšiřovat v široké veřejnosti. To dopomůže k pozitivnímu vnímání služeb, podpoře partnerů v podobě sponzorů a darů a možnosti rozvoje dalších služeb. Fungující síť služeb je dobrým základem pro jednání s obcemi a krajem, kteří spíše podpoří nové projekty, nebo stávající. Slabou stránkou komunikace s krajem, či státem jsou časté změny v legislativě a jejich nepřehlednost, která je komplikací pro poskytovatele a představitele obcí. Celkové opatření protínající všechny skupiny je spolupráce na všech úrovních - poskytovatelé, meziobecní spolupráce atd., které vytvoří silné základy, které s chutí budou prezentovány nejen v médiích, ale i mezi dotčenými skupinami.

Tab. 69 Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatečné finance na provoz	3	5	15	hledání sponzorů, větší podpora obcí	poskytovatel
		Nejasná budoucnost financování a její výše	4	5	20	změna systému financování	poskytovatel
		Nedostatek financí pro rozvoj služeb	3	5	15	podpora obcí	poskytovatel
		Nedostatek financí ze strany uživatelů	2	4	8	financování spíše krajem a obcemi	poskytovatel
2.	Organizační riziko	Nedostatek uživatelů	4	5	20	zlepšení povědomí o službách, spolupráce obcí	obec
		Nedostatečná možnost dalšího rozvoje	4	2	8	spolupráce obcí	obec
		Nedostatek zaměstnanců s odpovídajícím vzděláním	3	3	9	zlepšení vzdělávání	poskytovatel, obec
		Nízká podpora obcí	4	4	16	meziobecní spolupráce	obec
3.	Právní riziko	Složité a nejasná legislativa	3	4	12	zjednodušení legislativy	obec, kraj
		Časté změny legislativy	3	5	15	upozornění na dopady pro poskytovatele	obec, kraj
4.	Technické riziko	Nevhodné prostory	2	4	8	spolupráce s obcemi	obec, poskytovatel
		Špatný stav budov	2	2	4	financování z fondů, obcí	obec, poskytovatel
	špatný stav vybavení	3	3	9	financování z fondů, obcí	poskytovatel
5.	Věcné riziko	Nezájem uživatelů	3	3	9	spolupráce obcí	obec
		Nízká kvalita služby	2	3	6	motivace zaměstnanců	poskytovatel
		Neodpovídající prostory	2	2	4	spolupráce obcí	obec

Z místního šetření vyplynulo jako největší finanční riziko, které je způsobené snižováním dotací z kraje všem poskytovatelům a nejistota dalších výhledů ve financování. Příkladem ve snižování dotací je příspěvek MPSV Nemocnici následné péče LDN Horažďovice, který v roce 2011 činil 4.578 tis, v roce 2012 2.624 tis., v roce 2013 1.470 tis a pro rok 2014 je v plánu pouhých 1.220 tis. Dalším velkým rizikem je neustálá změna legislativy, která komplikuje běh sociálních služeb a směr jejich zájmu. Středním pásmem rizika je věcné riziko, které pokrývá nízký zájem uživatelů (způsobený nedostatkem informací a předsudky) a neodpovídající prostory (dobrý technický stav budov, ale nevhodná lokalizace budovy, prostory neodpovídají plně potřebám). Technická rizika jsou nejčastěji špatný stav vybavení (nejsou finanční prostředky na inovaci) a nevhodné prostory (špatný stav budov a prostor, zdravotně nevyhovující). Organizační rizika nemají až tak velkou váhu v ORP Horažďovice. Celkové situaci by napomohla meziobecní spolupráce v rámci ORP. Poskytla by lepší prostor získání financí na běh sociálních služeb, či zřízení chybějících služeb. Pozitivním dopadem spolupráce a vzájemné podpory je zlepšení celkového povědomí o sociálních službách, což by mohlo snížit riziko nedostatku klientů a zvýšit šanci na spolupráci i se sponzory.

Tab. 70 Finanční analýza

Paragraf	položka	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
4312	5223										120.000
4314	5229	1.160.000	1.160.000	1.160.000	1.160.000						
4316	6126	31.230									
4319	5161	53.968	52.806	78.304	92.459	104.260		85.332	82.196	81.636	
	5169									800	
4322	5339									21.513	
4333	5229			5.000			5.000				
4339	5167		9.000	15.000	7.500						
4349	5021				51.525	171.600	6.000				
	5136					178.815					
	5169				211.469	188.163					
	5229						5.250	232.208			
4351	5223					1.100.000	1.162.725	1.251.000	1.250.000	1.353.000	1.250.000
4357	6121								181.109		362.400
4371	5222								4.500	5.000	5.000
	5223								5.000	2.500	2.500
4375	5223										50.000

Zdroj dat: Roční účetní uzávěrky Města Horažďovice

Na základě dat z výdajů města Horažďovice je patrné, že podpora sociální oblasti probíhá v menších částkách, což je způsobeno několika důvody. Prvním je, že jedinou dlouhodobě zaregistrovanou službou v ORP, kterou město podporuje, je pečovatelská služba (paragraf 4314, později 4351), částka se pohybuje v rozmezí od 1.100 tis do 1.353 tis. Druhým důvodem je, že ostatní zřizovatelé využívají

financování z kraje, či jiných dotačních titulů navázaných na EU. Pro rok 2014 je v rozpočtu města vymezená částka 50 tis. na podporu Diakonie západ a její činnosti.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> *fungující základní síť služeb *aktivní spolupráce *chuť dalšího rozvoje služeb *podpora církve *motivovaní vedoucí pracovníci *zlepšení celkového vzdělávání zaměstnanců *spolupráce s okolními ORP *spolupráce s poskytovateli v Plzeňském kraji 	<ul style="list-style-type: none"> *nedostatek financí ze strany státu, církve, uživatelů *chybějící komunitní plán *nedostatek zaměstnanců s odpovídajícím vzděláním *předsudky potenciálních uživatelů *nedostatečná podpora obcí *nedostatečná informovanost *nedostatečné mzdové ohodnocení zaměstnanců *neochota sponzorů
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> *vypracování komunitního plánu *zlepšení podpory obcí *setkávání poskytovatelů *vybudování Domova pro seniory - rozšíření služeb *budování menších domácích zařízení *podpora terénních služeb *rozvoj spolupráce dle potřeb jednotlivých služeb *rozvoj sociálně aktivizačních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> *nedostatek financí *nedostatečná poptávka služeb *byrokratizace *nedostatečná podpora obcí *změna profesního zákona *neochotný přístup k zájemcům o služby *neosobní přístup poskytovatelů *špatné ohodnocení pracovníků
<ul style="list-style-type: none"> *propojení mezigeneračních aktivit *obrušování předsudků *podpora dobrovolnických projektů *aktivnější přístup sponzorů 	<ul style="list-style-type: none"> *špatná zkušenost uživatelů *chybějící protidrogová prevence *chybějící sociální bydlení *chybějící služby osobám s psychickým postižením *nezaměstnanost - lidé žijí z dávek o pečující osobu * ubytovna *chybějící Domov se zvláštním režimem

V celém SO ORP jsou sociální služby v malém zastoupení. Dlouhodoběji zde působí pečovatelská služba zaštitěná Charitou České Budějovice a Nemocnice následné péče LDN Horažďovice. Další služby se postupně budují a rozšiřují postupně. Všeobecné povědomí o možnostech, které tyto služby přináší, je velmi nízké. Lidé se bojí zavržení okolí v případě využití sociálních služeb. Pro poskytovatele tím dochází k nenaplnění kapacity služeb. Z druhé strany dochází ke snižování dotací z kraje i obcí, čímž klesá udržitelnost služeb. Uživatelé i jejich rodiny zde v ORP mají velmi nízké platy (ČSÚ uvádí průměrnou mzdu pouze na úrovni kraje ve výši 23.866,-, což neodpovídá skutečným v ORP Horažďovice), díky čemuž nezvládají služby hradit. Častým jevem v ORP je registrování

nezaměstnaných členů rodiny jako pečující osoby, což vypomůže kritické situaci financování běhu rodiny a zároveň se tím splní očekávání péče o člena rodiny. Stále je zde silně zakořeněný pocit, že nevládnutí péče v kruhu rodiny je špatnou vizitkou a dochází k odsouzení ze stran sousedů a přátel, že jde o neochotu a vyhýbání se povinností v případě, že dochází k využívání sociálních služeb. Tento negativní přístup je způsobený malým městem a okolím, kde se všichni navzájem znají. Dle rozhovorů s poskytovateli, zaměstnanci sociálního odboru a starosty malých obcí vychází jako potřeba zřízení Domova pro seniory, aby rodiny uživatelů nemuseli dojíždět do vzdálených zařízení.

Slabou stránkou tohoto zařízení je vysoký požadavek na financování, počet zaměstnanců a hlavně dostatečný zájem ze stran potenciálních uživatelů. Další velkou kapitolou v podpoře péče je rozvoj terénních služeb, které dopomůžou setrvání uživatelů co nejdéle v jejich domácím prostředí, což je pro psychický stav uživatelů podstatné. Dle vyjádření starostů bohužel nemají možnost tyto služby financovat ze svých rozpočtů a spoléhají na pomoc ORP. Ve SO ORP není vytvořený komunitní plán, který by podpořil rozvoj chybějících služeb, jako je drogová prevence. Tato oblast je k akutnímu řešení i vzhledem k ubytovně zřízené soukromým majitelem, která se nachází na okraji Horažďovic, kam jsou stěhováni problémoví klienti a nedochází k řešení jejich problému, či prevenci. Další skupinou jsou lidé s psychickým postižením a neméně důležitou skupinou jsou postižené děti jak fyzicky, mentálně, či kombinovaně. Dochází tím ke ztížení jejich životní situace, stejně jako jejich rodin, což je problém, který má dopad i na budoucnost těchto dětí a jejich rodin.

Velký dopad na sociální služby mají časté změny legislativy, které přináší komplikace, nejasnosti a přeliv zájmu od potřebných témat, na téma legislativně vhodnější. Velkou hrozbou je přicházející změna profesního zákona, která zkomplikuje výběr zaměstnanců v sociálních službách. Bude vyžadováno vzdělání na vyšší úrovni, čemuž by mělo odpovídat finanční ohodnocení, na které zřizovatelé sociálních služeb jen těžko seženou finanční prostředky. Celkově by se zlepšil obraz sociálních služeb vzájemnou podporou poskytovatelů, vypracováním komunitního plánu a v neposlední řadě meziobecní spoluprací pro obce v SO ORP.

Meziobecní spolupráce otevírá možnosti zřízení služeb společně financovaných a nezávislých na podpoře ORP. Poskyvatelé vnímají jako šanci zviditelnění v pořádání akcí s podporou měst a obcí, v některých oblastech by byla vítaná podpora ze stran škol a zařízení provozující mimoškolní aktivity. Velkou nevyužitou kapitolou je dobrovolnická činnost, která zde nemá historii a ani představitelé obcí nemají přehled o možnostech těchto aktivit. I zde je ve výhledu možnost meziobecní spolupráce. V malých vesnicích stále upřednostňují "pomoc souseda" před pomocí ze strany cizích lidí. Pozitivním vývojem se zdá budování komunitního centra zaštitěného Diakonií západ, které by mělo přinést rozšíření služeb a zlepšení celkového obrazu sociálních služeb a obroušení předsudků. Rozvoji a celkově dobré atmosféře napomáhá velmi kladný přístup zaměstnanců Odboru sociálních věcí a zdravotnictví.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V celém ORP působí šest registrovaných poskytovatelů služeb. Nejrozšířenější službou je pečovatelská služba, která své služby nabízí dospělým osobám, které z důvodu věku či zdravotních komplikací potřebují péči druhé osoby. Tuto službu poskytuje Oblastní charita Horažďovice, která k pečovatelské službě poskytuje i charitní ošetřovatelskou službu, aktivizační činnost a půjčovnu kompenzačních pomůcek. Podporu najdou obyvatelé SO ORP v Občanské poradně (také pod OCH

Horáždovice), která poskytuje poradenství osobám, které hledají informace a pomoc při prosazování svých oprávněných zájmů a řešení obtížných situací. Místní Nemocnice následné péče LDN Horáždovice je zaměřena na aktivní přístup k nemocným zahrnující komplex reálných léčebných postupů, jejichž cílem je zlepšení sebe obsluhy a mobility nemocných. Tento aktivní přístup silně podporuje rehabilitační středisko s širokou nabídkou péče, které má sídlo v areálu nemocnice. Služby jsou zde i pro děti od šesti do dvaceti let, kterým nabízí Klub DOK nízko prahovou pomoc v běžných i krizových situacích. Podporu zde najdou u Archy i rodiny s dětmi při hledání vhodného způsobu vzájemného soužití. Působí zde i služby poskytovatelů se sídlem mimo SO ORP, kteří pokrývají chybějící péči o děti od narození do šesti let, tzv. ranou péči, které jsou v opožděném či ohroženém vývoji, nebo s mentálním, fyzickým, nebo kombinovaným postižením. Dále zde působí intervenční centrum, které poskytuje pomoc osobám ohroženým domácím násilím a nebezpečným pronásledováním. Další služba se sídlem mimo ORP je poskytována pěstounským rodinám. Sdružení VIDA pomáhá osobám s duševním onemocněním.

V ORP jsou čtyři služby ze šesti zřízeny církví (Charita České Budějovice a Diakonie Západ), jedna služba je zřízena Plzeňským krajem a jedna obcí Pačejov.

Financování probíhá na základě dotací MPSV, kraje, města Horáždovice a příspěvku od uživatelů. Všichni poskytovatelé služeb se shodují nad alarmujícím snižováním dotací, nízkou podporou ze strany obcí a nezájmem o poskytování darů, či pravidelné sponzorování.

Při rozhovoru s poskytovateli dále vyplývá nedostatečné vykrytí kapacity služeb. Jako důvody uvádějí předsudky potenciálních uživatelů, že by došlo k odsouzení okolím. Velkým tlakem je nedostatek finančních prostředků ze strany uživatelů i jejich rodin. Ve SO ORP Horáždovice je vysoká nezaměstnanost (na jedno volné místo připadá 25 zájemců) a nízké mzdy zaměstnaných (průměrná mzda uváděná na úrovni kraje 23.866,- je nevypovídající reálným příjmům, které se zde pohybují v částkách kolem 10.000,-). Tento finanční tlak vede členy rodiny k zapsání jako pečující osoby. Tím je zajištěna domácí péče o potřebného. V rodinách pak vzniká stres z trvalé péče a domluva o výpomoci profesionální péče od místních poskytovatelů nefunguje, čímž opakovaně dochází k nevyužití kapacit poskytovatelů. V nízko prahovém zařízení je nedostatek uživatelů díky nízké motivaci rodin, škol a demotivaci spolužáků a kamarádů. Dalším důvodem poskytovatelé uvádějí nízkou propagaci a podporu ze strany obcí. Představitelé obcí v dotazníkovém šetření uvedli sociální služby na průměrné úrovni a při rozhovorech vyplývá nepřesný přehled o možnostech. Dochází tedy k nedostatečné výměně informací a vzájemné komunikace. Na tuto skutečnost má vliv i vysoký počet neuvolněných starostů, kteří mají nízkou časovou kapacitu pro svou práci.

V ORP chybí služby protidrogové prevence, Domov pro seniory, domov pro osoby se zvláštním režimem a sociální bydlení. Tyto informace jsou založeny na rozhovorech se starosty obcí a poskytovateli služeb. Všechny chybějící služby jsou výbornou příležitostí pro meziobecní spolupráci. Spolupráce by umožnila i lepší podmínky při získávání finančních prostředků. Při zřízení dalších služeb by došlo ke zvýšené spokojenosti občanů, možnosti zaměstnat místní občany a rozšířit síť sociálních služeb, která by byla komplexnější. Mohlo by docházet k přechodům mezi službami na základě individuálních potřeb uživatelů, což je nyní složité řešeno ve spolupráci s poskytovateli z celého kraje. Slabým místem budování nových služeb je blížící se změna profesního zákona, která zkomplikuje výběr zaměstnanců, kteří budou za své vzdělání očekávat odpovídající mzdové ohodnocení. Hrozí tím odliv zaměstnanců do větších měst za lepším ohodnocením. Toto riziko je vnímáno stejně silně jako neustále se měnící legislativa. Kapitoulou, která v ORP nemá žádnou historii, je dobrovolnická činnost, která by mohla celkově zlepšit vnímání sociálních služeb a obrousit předsudky, které jsou

způsobeny nízkým počtem obyvatel, kteří se navzájem znají. I zde je prostor pro meziobecní spolupráci.

Výborným základem budoucnosti rozšíření služeb a meziobecní spolupráce je základní fungující síť, chuť ze strany poskytovatelů a představitelů obcí rozšířit služby občanům a tím jejich spokojenost, která by se obratem mohla odrazit ve snižování vylidňování ve SO ORP.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců – starosta Města Horažďovice Mgr. Karel Zrůbek, ředitelka Oblastní charity Horažďovice Mgr. Šárka Kordová, zaměstnanec Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Eva Šišková, Bc., starostka obce Myslív Marie Pícková, ředitel Nemocnice následné péče LDN Horažďovice Ing. Martin Grolmusz území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

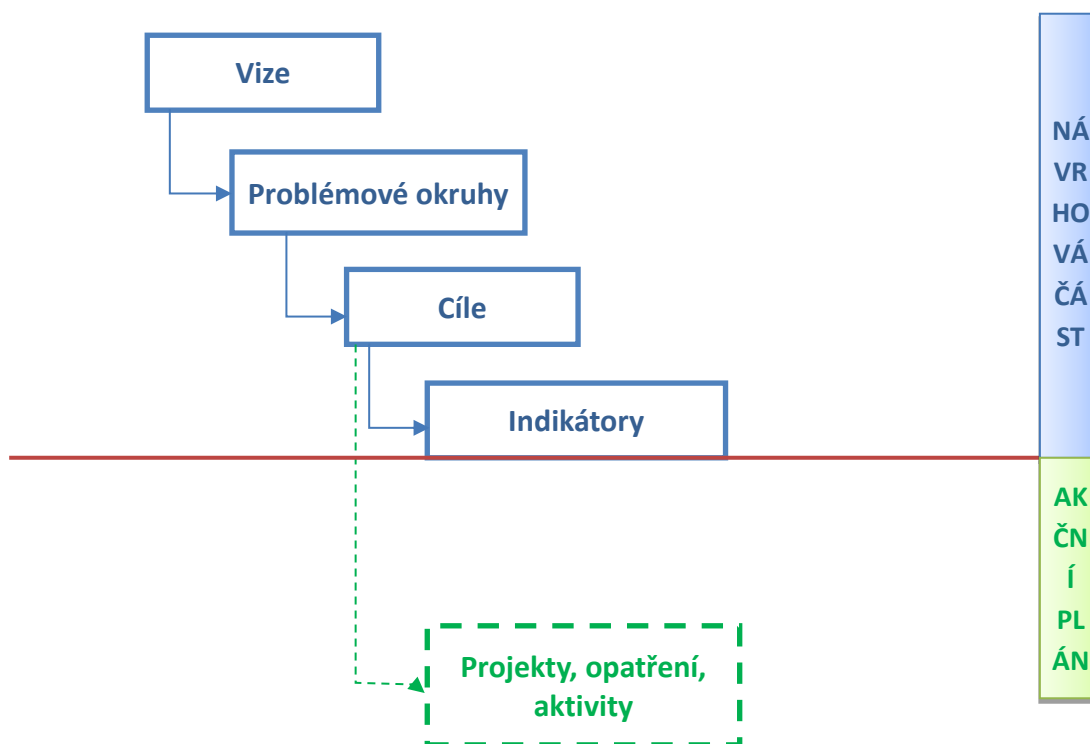
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro témata sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Zajistíme starší generaci bezpečné a důstojné stáří at' už v jejich známém domácím prostředí, nebo v domově pro seniory vybudovaném zde v regionu.				
Sociální služby	Nedostatečně rozvinutá terénní péče informovanost		Chybějící Domov pro seniory	Chybějící sociální služby
	cíl 1.1 Informační kampaň	cíl 1.2 Rozšíření terénní péče	cíl 2.1 Stavba domu pro seniory	cíl 3.1 Zřízení chybějících služeb

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Slogan: *Prácheňsko – kraj pro rodinu*

Území ORP Horažďovice má bohatou historii, která si zaslouží vyzdvihnout v naučných stezkách, jež vybudujeme v našem kraji a propojíme s okolím. Vytvoříme jednotnou prezentaci Prácheňska a připravíme prostředí pro turisty tak, aby zvýšení turismu pozitivně ovlivnilo pracovní příležitosti místních obyvatel. Prácheňsko je součástí širšího regionu Pošumaví, samotné ale přináší návštěvníkům vyžití v lehčím terénu se spoustou místních zajímavostí, výhledů a dávných příběhů, které zde psala historie.

Abychom udrželi krásnou přírodu a kulturní dědictví i pro další generace, naučíme naše děti znát historii a další hodnoty svého kraje tak, aby měly motivaci o něj pečovat a dále rozvíjet. Podpoříme zachování čisté krajiny díky osvětě a rozšíření služeb v nakládání s odpady a postaráme se o její údržbu pomocí meziobecní spolupráce. **Zajistíme starší generaci bezpečné a důstojné stáří at' už v jejich známém domácím prostředí, nebo v domově pro seniory vybudovaném zde v regionu.**

Problémové okruhy

1) Nedostatečně rozvinutá terénní péče a informovanost

Toto téma otevřeli sami starostové při vyplňování dotazníkového šetření, ve kterém převážně hodnotili terénní péči o seniory i ostatní skupiny jako dobrou. Při rozhovorech vyplynulo, že

starostové nemají konkrétnější představu o službách, kterou tato péče zahrnuje. Hlavním poskytovatelem těchto služeb v ORP Horažďovice je Oblastní Charita Horažďovice. Paní ředitelka uvedla, že se snaží opakovaně informovat starosty o službách a nových možnostech.

Analýza prokázala, že starostové, kteří jsou z velké části neuvolnění, nemají časovou kapacitu a možnosti rozšiřovat mezi obyvatele jejich vesnic materiály od poskytovatelů sociálních služeb. Celkově se tak starostové shodli na nedostatečné úrovni komunikace, nízkému propojení s poskytovateli a předávání zpětné vazby. Zaměstnanci z Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Horažďovice mají pozitivní zkušenost, že několik starostů aktivně spolupracuje při předávání informací o obyvatelích, kteří se dostali do situace, kdy potřebují výpomoc v sociální oblasti. Paní ředitelka OCH Horažďovice sama uvádí, že nemají přesný přehled o potenciálních uživateli z vesnic na krajích ORP Horažďovice a zatím není v časových a finančních kapacitách možné zajistit péči o tyto okrajové části. Starostové se také shodují, že informace nemohou jít jen oficiální cestou ze stran starostů, či poskytovatelů.

Velkou komplikací při poskytování těchto služeb jsou předsudky místních obyvatel. Hlavním předsudkem je, že by se o potenciální uživatele měla postarat rodina sama, že je urážlivé sjednávat péči za peníze. Druhým velkým předsudkem je strach z „cizích“ lidí, kterými jsou pro seniory poskytovatelé služeb, což potvrzují i starostové. V obcích stále funguje sousedská výpomoc. I přes snahu zvládnout situaci tímto způsobem se rozšiřuje problém udržení kvalitního života v domácím prostředí. Stává se, že někteří občané žijí v nedůstojných podmínkách. Předsudky tak komplikují i řešení dalších navazujících problémů.

Díky nedostatečné informovanosti dochází k nenaplnění kapacit poskytovatelů. Při nenaplnění nemohou poskytovatelé přesvědčit zřizovatele o potřebnosti rozšíření služeb, či zřízení chybějících služeb pro pár zájemců. Souvisí s tím i setrvávání uživatelů v neodpovídajících podmínkách doma, bez dostatečné lékařské péče a komplexní péče. Senioři nechtějí opustit známá místa a dovolit odstěhování do vzdálených zařízení poskytujících odpovídající službu (provázání na problémový okruh chybějících služeb a stavby DPS). Bojí se odloučení od rodiny a zvýšeného pocitu samoty, která má neblahý dopad na psychickou stránku a tím i na celkový zdravotní stav.

V případě, že nedojde k podpoře terénních služeb, nebude zachována úroveň života pro obyvatele ve vyšším věku, případně po úrazech. Toto téma bude každým rokem aktuálnější vzhledem k prodlužujícímu se věku obyvatel v ČR. Tento dopad je na vesnicích ještě znatelnější. Senioři (i ostatní skupiny potenciálních uživatelů) zůstávají sami v domech. Nevládají fyzickou práci na domě a v mnoha případech ani základní denní úkony, které je mohou stát vydání většiny sil. Vzhledem k vylidňování vesnic z důvodu nezaměstnanosti apod. jsou rodiny, které by mohly pomoci daleko a pravidelná, či odpovídající péče není v možnostech rodiny. Souvisí s tím i bezpečnost seniorů např. při náhlém zhoršení zdravotního stavu. Dalšími případy, jak uvedli starostové, je okrádání seniorů přímo v jejich domech. Dojde tím ke kritické situaci, kdy bude potřeba silná funkční síť služeb, ale poskytovatelé nebudou připraveni zvládnout tuto situaci finančně i kapacitně. Je tedy potřeba průběžně mapovat situaci a rozšiřovat služby a pozitivní přístup.

2) Chybějící Domov pro seniory

Problémový okruh chybějícího Domova pro seniory vyplynul z rozhovorů se starosty (potvrzeno i při dotazníkovém šetření) a poskytovateli. Starostové si uvědomují, že trend zvyšování věku, kterého se

obyvatelé dožívají, nutí k zamyšlení nad zajištěním dostatečné péče ve stáří. Je potřeba podpořit rozvoj terénních služeb, aby mohli obyvatelé zůstat doma ve známém prostředí, jak nejdéle to půjde. Dalším krokem pro zajištění řádného stáří je umístění do pobytového zařízení s odpovídajícím zaměřením. Aktuálním problémem jsou velké vzdálenosti těchto zařízení pro potenciální uživatele. Nejčastěji dochází k umístění v Tachově, či zařízeních ve Středočeském kraji. Senioři jsou tím odtrženi od sociálních kontaktů, známého prostředí a dochází k prudkému zhoršení psychického stavu. Napomáhá tomu i nízká frekvence návštěv rodin, které mají komplikované dojíždění do vzdálených zařízení. Důvodem je nedostatek času a mnohdy i finančních prostředků. Pan ředitel Nemocnice následné péče LDN Horažďovice uvádí komplikaci i v případě, že v jejich zařízení dojde k ukončení péče díky zlepšení zdravotního stavu, ale uživatel není schopen samostatné péče v domácím prostředí. Uživatel tak setrvává déle v nemocnici, než dojde k nalezení vhodného místa, které je často vzdálené. Další službou, kterou by mohl Domov pro seniory poskytovat je odlehčovací služba. Pečující osoby o své blízké potřebují tzv. „dovolenou“ jinak hrozí syndrom vyhoření. Zaměstnankyně Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Horažďovice uvádějí, že jako další aktuální skupinou obyvatel (kterým je potřeba věnovat samostatnou pozornost) jsou lidé různého věku po úrazu, kterým je jeho důsledkem nemožné běžné fungování.

Současný starosta Města Horažďovice Mgr. Karel Zrůbek podpořil tuto myšlenku a v předchozích letech podpořil stavbu takového zařízení přímo v Horažďovicích. V současné době je dokončený projekt a vybrané místo pro stavbu. Město dále podpoří stavbu finančně, stejně jako ostatní starostové obcí ze SO ORP Horažďovice. Vzhledem ke složité legislativě pro poskytování a udržení služeb bude vybrán poskytovatel služeb, který bude zajišťovat běh tohoto zařízení. Složitě může být definování vstupních požadavků pro umístění uživatele mezi Městem Horažďovice a poskytovatelem (nejde se jen zaměřit na seniory, či omezený druh zdravotních komplikací). Dalším důležitým bodem je zajištění dostatek kvalifikovaného personálu, včetně lékařů. Možné komplikace mohou nastat při nezájmu uživatelů, nebo naopak při příliš vysokém počtu uživatelů. V případě, že služby tohoto zařízení budou využívat i uživatelé z okolních SO ORP, bude město finančně dotovat péči na tyto uživatele. V případě, že běžný provoz bude financovat poskytovatel, je otázkou jak budou řešeny větší investice za 10 až 20 let užívání budovy.

Toto zařízení je provázáno s ostatními problémovými okruhy – chybějící sociální služby.

V případě, že nedojde k dokončení tohoto projektu, zůstanou problémy, které jsou uvedené na začátku toho problémového okruhu. Budou se nadále prohlubovat, protože potenciálních uživatelů bude přibývat. Rodiny zajistí péči do určité situace, ale pak je potřeba zajistit kvalifikovanou péči. Při umístění ve vzdálených zařízeních bude docházet k nespokojenosti uživatelů a jejich rodin. Této situaci se starostové chtějí vyvarovat. Spokojenost obyvatel v této oblasti je velmi důležitá i v návaznosti na udržitelnost života na venkově. Pro rodiny je jednodušší odstěhovat se do větších měst, kde mají možnost obstarat své blízké rychleji, pohodlněji a v případě nutnosti umístit člena rodiny do blízkého domova a zajistit tím častější návštěvy.

3) Chybějící sociální služby

Téma chybějících služeb otevřely zaměstnankyně Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Horažďovice, které mají komplexní přehled o dění ve všech věkových kategoriích a ve všech životních situacích. Při dotazníkovém šetření doprovázeném rozhovory i starostové potvrdili, že mají obyvatele,

kterým neví jak poradit a kam se obrátit pro řešení potřebné situace. V ORP Horažďovice působí poskytovatelé sociálních služeb se sídlem v Plzni. Pokrývají terénní formou péči o děti ve věku od 0 do 7 let. Dále je zde poskytována služba pro náhradní rodiny. Pomoc najdou i osoby ohrožené domácím násilím. Tyto služby pomáhají v pokrytí požadavků, ale vzhledem k velkému území, na kterém působí, je jejich kapacita omezená.

Chybějící služba, která je čím dál více aktuální je prevence drogových závislostí i pomoc již drogově závislým. Prevence je potřebná ve spolupráci se školami, mimoškolními aktivitami i nízkoprahovým klubem. Na kraji Města Horažďovice se nachází soukromá ubytovna, ve které jsou ubytováni drogově závislí. Dle slov zaměstnankyň MĚÚ dochází k rychlému rozšiřování drog mezi nezletilé i zletilé. Dochází k vandalismu a jiným druhům problémového chování. Nedostatečná informovanost a prevence tento jev prohlubuje.

Další chybějící službou je poradenství a péče pro duševně nemocné. Nejsou zde poradny ani lékaři (psychologové, psychiatři). Starostové toto téma nezmínili, ale pracovníci Diakonie tuto skutečnost vnímají silně. Lidé s tímto onemocněním nejsou tzv. „vidět“ a proto společnost nevnímá jako nutné řešit tento okruh služeb.

Samostatnou kapitolou jsou specialisté pro děti (psychologové, logopedi apod.) Matky s dětmi jsou nucené dojíždět velké vzdálenosti za lékaři, jejichž kapacita je přeplněná a nemají možnost dětem poskytovat péči tak často, jak by rádi (dlouhé čekací lhůty na základní vyšetření, dlouhé pauzy mezi setkáními). Řešení dětských komplikací je velmi důležité pro další vývoj a jejich prodlužování neprospívá dětem ani jejich rodičům. Dostávají se pocity beznaděje, rodiče by rádi poskytli svému dítěti tu nejlepší péči, ale jsou omezeni možnostmi. Dle slov paní ředitelky Křesťanské mateřské školky „DUHA“ je psycholog, který k nim dojíždí, přehlcen dětmi, které potřebují jeho péči.

Chybějící služby, které sami starostové uvádějí, jsou dále i aktivizační činnosti pro seniory, terénní služby a nedostatečná kapacita pobytového zařízení. Tyto služby jsou uvedené samostatně v předchozích dvou problémových okruzích. Vzájemnou provázanost vnímají sami starostové i poskytovatelé služeb. Pro celkové zlepšení sítě je potřeba vybudovat pevnou síť navazujících služeb, které budou provázány. Uživatelé tak budou mít přehled o možnostech, stejně jako sami poskytovatelé.

Pokud budou i nadále tyto služby chybět, či budou poskytovány externě, dojde dalšímu prohlubování vyjmenovaných problému, které budou mít celkový dopad na kvalitu života v ORP Horažďovice. Meziobecní spolupráce by měla otevřít možnosti k řešení pro všechny věkové kategorie a věkové skupiny. Při nedostatečné péči o prevenci u dětí může dojít při jejich dospívání k celkově zhoršenému sociálnímu vnímání svého okolí. Může dojít ke špatnému studiu, nezískají pracovní návyky pro produktivní věk, což se ve výsledku projeví i ve financování péče o tyto lidi a financování péče o seniory. Prevence a včasné řešení, které se nyní může zdát zbytečně finančně náročné, může v budoucnosti ušetřit mnohem vyšší finanční náklady a komplikace ve společnosti celkově.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Nedostatečně rozvinutá terénní péče a informovanost
Cíl 1.1	Informační kampaň

Popis cíle	<p>Při analýze sociálních služeb vyplynula jako velký nedostatek nízká informovanost. Jedná se o úroveň informovanosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezi starosty a poskytovateli • Mezi poskytovateli a potenciálními uživateli • Mezi potenciálními uživateli a starosty • Mezi lékaři a poskytovateli • Mezi lékaři a potenciálními uživateli <p>Starostové jednotně souhlasí, že obstarání jejich obyvatel v obcích je pro ně prioritou. Populace na malých vesnicích stárne a rodiny jsou ve většině případů vzdálené, takže není v jejich možnostech poskytnout dostatek času péči o člena rodiny. Řešením jsou sociální služby individuálně sestavené dle potřeb uživatelů. Poskyvatelé však nemají naplněnou kapacitu nabízených služeb a shodují se stejně jako starostové na názoru, že nejsou obyvatelé dostatečně informováni o možnostech, což je ještě zhoršeno předsudky ke službám od cizích lidí. Pro starosty i poskytovatele služeb je aktivnější spolupráce motivována zajištěním spokojenosti a odpovídajících podmínek všem obyvatelům obcí a jejich rodinám. Řešením je vytvoření informační kampaně s přehlednými informacemi, kterou podpoří místní obyvatelé, kteří mají pozitivní zkušenost a přístup k sociálním službám.</p>
Hlavní opatření	<p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjištění nákladů na výrobu a tisk <p>B.2 Finanční podpora pro výrobu informačních tiskovin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příspěvek obcí • Podpora od zřizovatelů služeb • Podpora MěÚ Horažďovice • Podpora Plzeňského kraje <p>C.1 Organizační kroky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná setkání všech zúčastněných stran • Aktivní zapojení místních obyvatel v osvětě • Předávání pozitivních zkušeností • Zacílení na rodiny potenciálních uživatelů – motivace: vyřešení nelehké situace • Zajištění zpětné vazby mezi zúčastněnými stranami
Název indikátorů k hodnocení cíle	Informační schůzky, Počet zastoupených obcí
Správce cíle	Bc. Jana Niklová, DiS.

Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Nedostatečně rozvinutá terénní péče a informovanost
Cíl 1.2	Rozšíření terénní péče
Popis cíle	Díky nedostatečné informovanosti (cíl 1.1) není využita plně kapacita

	<p>poskytovatelů služeb. Poskytovatelé nemají možnost poskytnout péči jednotlivcům v okrajových částech SO ORP, případně rozšířit svou nabídku o chybějící služby v oblasti terénních služeb v domácnostech uživatelů. V případě zvýšení zájmu koncových uživatelů dojde k lepšímu rozložení nákladů, případně bude možné zájem využít pro získání dalšího financování na rozšíření služeb. Tyto kroky považují všechny zúčastněné strany za nutné pro zajištění plně funkční sítě sociálních služeb, které budou využívány v budoucnosti.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění administrativních kroků při rozšiřování služeb <p>B.1 Finanční zajištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zřízení nové služby • Provozní náklady • Podpora zapojených obcí a kraje <p>C.1 Organizační kroky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjišťování zpětné vazby o poskytovaných službách • Následné dotazování na další potřeby • Zajištění podkladů pro založení nové služby, případně rozšíření stávající • Podpora prezentace nových služeb • Kontrola zpětné vazby od zúčastněných stran
Název indikátorů k hodnocení cíle	Navýšení počtu uživatelů
Správce cíle	Ředitelka OCH Horažďovice

Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Chybějící Domov pro seniory
Cíl 2.1	Stavba Domu pro seniory
Popis cíle	<p>Starostové vnímají chybějící pobytové zařízení jako tíživý problém. Obyvatelé, kteří potřebují dočasné, či trvalé umístění v pobytovém zařízení, jsou ubytováni do vzdálených zařízení, kde dochází k vytržení ze sociálních vazeb a v mnoha případech i k nemožnosti častého dojíždění rodin za uživatelem. Při vybudování tohoto domu dojde k rozšíření poskytovaných služeb – odlehčovací služba, denní stacionář apod. Spolupráce na tomto projektu je přínosem pro obyvatele a jejich rodiny, kterým rozšíření služeb poskytne zvýšený komfort při řešení náhlých životních situací a změn.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Výběrové řízení na poskytovatele služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr poskytovatele dle požadavků města <p>A.2 Smluvní ošetření provozu DPS mezi Městem Horažďovice a poskytovatelem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podmínky provozu zařízení • Typy služeb • Okruhy klientů • Finanční stránka

	<p>A.3 Smluvní ošetření spolupráce s pojišťovnami a dodavateli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjednání vhodných podmínek <p>A.4 Nástup a školení zaměstnanců</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr vhodných zaměstnanců • Potřebné doškolení v oboru <p>B.1 Finanční náklady na výstavbu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotační tituly • Příspěvek Města Horažďovice a okolních obcí <p>B.2 Finanční náklady na provoz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financování ze strany poskytovatele • Financování od pojišťoven • Příspěvek od uživatelů • Příspěvek od obcí <p>C.1 Zajištění spolupráce všech poskytovatelů a návaznost služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivní spolupráce na informační kampani • Zajištění návaznosti služeb <p>C.2 Prezentace zařízení v ORP Horažďovice a okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informační kampaň obyvatelům (potenciální uživatelé a jejich rodiny) • Spolupráce se zařízeními navazujícími služeb v okolí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet uživatelů služby ze SO ORP
Správce cíle	<i>Ing. Martin Grolmus</i>

Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Chybějící sociální služby
Cíl 3.1	Zřízení chybějících služeb
Popis cíle	<p>Zřízení chybějících služeb podpoří péči o obyvatele a jejich komfort života v ORP. Jako urgentní jsou pro starosty i poskytovatele považovány:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevence drogově závislých 2. Psychologická a psychiatrická péče pro dospělé 3. Speciální péče pro děti – psycholog, logoped apod. <p>Zřízení těchto služeb pomůže prevenci a včasné pomoci, které minimalizují další komplikace a náklady v budoucnu. Tento krok se zdá všem zúčastněným vhodnější, než řešit jen následky. Velkým plusem v této aktivitě je možná spolupráce s Diakonií ČCE, která přímo v Horažďovicích buduje centrum služeb, které poskytne zázemí pro vyjmenované služby a bude jejich provozovatelem. Otevírá se možnost meziobecní spolupráce jako takové s pozitivním dopadem na poskytovatele sociálních služeb, kteří působí v oblasti ORP. U služby prevence drogově závislých by byla vhodná terénní forma služby. Psychologická a psychiatrická péče pro dospělé a speciální péče pro děti by byla poskytována ambulantně.</p>
Hlavní opatření	A.1 Zajištění právních kroků při zřízení nové služby

	<p>A.2 Smluvní ošetření spolupráce s lékaři a pojišťovnami</p> <p>B.1 Náklady na zřízení služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zřizovatelé • Zúčastněné obce • Dotační tituly • Sponzorské dary <p>B.2 Zajištění financování služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojišťovny • Uživatelé • Zřizovatel služby • Dotační tituly • Příspěvek zúčastněných obcí • Sponzorské dary <p>C.1 Organizační kroky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění lékařů ke spolupráci • Podpora informační kampaně • Podpora spolupráce s navazujícími službami • Zpětná vazba
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zřízených služeb
Správce cíle	<i>Bc. Jana Niklová, DiS.</i>

4.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	<i>Nedostatečně rozvinutá terénní péče a informovanost</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	<i>Rozšíření dosahu terénní péče</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet obcí</i>		
Správce měřítka	<i>Mgr. Šárka Čáňová</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		<i>37obcí</i>	<i>45 obcí</i>
Skutečnost	<i>32 obcí</i>		
Popis měřítka:	<i>Počet obcí, v nichž je pečovatelská služba poskytována nejméně jednomu obyvateli</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Dotazem na poskytovatele služeb</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zpráva poskytovatele služeb</i>		

Indikátor výstupu

Problémový cíl	Informační kampaň
Číslo indikátoru	1.1
Název indikátoru	<i>Informační schůzky</i>

Měrná jednotka	Počet/rok		
Správce měřítka	Bc. Jana Niklová, DiS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2/rok	4/rok
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor umožní kontrolovat počet schůzek, kterých se budou účastnit poskytovatelé, starostové, členové rodin uživatelů, či potenciální uživatelé apod.		
Metodika a výpočet:	Zápisy ze schůzek		
Zdroj čerpání dat:	Organizátor schůzek		

Indikátor výstupu

Problémový cíl	Informační kampaň		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Počet zastoupených obcí		
Měrná jednotka	Počet/chůzka		
Správce měřítka	Bc. Jana Niklová, DiS		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7obcí	13obcí
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor umožní kontrolovat počet zástupců obcí, které se budou účastnit informačních schůzek		
Metodika a výpočet:	Zápisy ze schůzek		
Zdroj čerpání dat:	Organizátor schůzek		

Indikátor výstupu

Problémový cíl	Rozšíření terénní péče		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	Navýšení počtu uživatelů		
Měrná jednotka	Počet uživatelů navýšení v %		
Správce měřítka	Mgr. Šárka Čáňová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Navýšení o 10%	Navýšení o 20%
Skutečnost	215 uživatelů		
Popis měřítka:	Navýšení uživatelů proti hodnotě v roce 2013, která prokáže zvýšení zájmu uživatelů.		
Metodika a výpočet:	Procentuální výpočet uživatelů terénní péče v návaznosti na počáteční hodnotu.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva poskytovatele služeb		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Chybějící Domov pro seniory		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet uživatelů služby ze SO ORP Horažďovice		

Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Ředitel Domu pro seniory		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	50%
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Domov pro seniory má převážně sloužit pro místní obyvatele. Důležitá je kontrola, zda dochází k naplnění očekávání rodin a starostů obcí.		
Metodika a výpočet:	Procentuální výpočet z celkově umístěných uživatelů		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy poskytovatele služeb		

Indikátor výstupu

Problémový cíl	Stavba Domu pro seniory		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Stavba Domu pro seniory		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ředitel Domu pro seniory		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	18
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor zobrazí počet obcí, které se finančně podílejí na výstavbě Domu pro seniory		
Metodika a výpočet:	V roce 2017 hrubá stavba, v roce 2020 kompletní stavba		
Zdroj čerpání dat:	Odbor výstavby a územního plánování		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Chybějící sociální služby		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Zřízení služeb		
Měrná jednotka	Ano/ Ne		
Správce měřítka	Bc. Jana Niklová, Dis.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Do roku 2017 je důležité zřízení služeb a v roce 2020 je důležité, aby služby byly stále k dispozici se vzrůstající tendencí spolupráce s ostatními poskytovateli služeb.		
Metodika a výpočet:	Osobní kontrola		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy zúčastněných organizací		

Indikátor výstupu

Problémový cíl	Zřízení chybějících služeb		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet zřízených služeb		
Měrná jednotka	počet		

Správce měřítka	Bc. Jana Niklová, Dis.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka umožní kontrolu, zda z tří vybraných služeb se daří zřídít do roku 2017 jednu a do roku 2020 dvě zbývající.		
Metodika a výpočet:	Zřízeno/nezřízeno – osobní kontrola		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy zřizovatelů		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Informační kampaň	Bc. Jana Niklová, Dis
1.2	Rozšíření terénní péče	Ředitel OCH Horažďovice
2.1	Stavba domu pro seniory	Ing. Martin Grolmus

3.1	Zřízení chybějících služeb	Bc. Jana Niklová, Dis
-----	----------------------------	-----------------------

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Rozšíření dosahu terénní péče	Mgr. Šárka Čáňová
1.1	Informační schůzky	Bc. Jana Niklová, Dis
1.2	Počet zastoupených obcí	Bc. Jana Niklová, Dis
1.3	Navýšení počtu uživatelů	Mgr. Šárka Čáňová
2	Počet uživatelů služby ze SO ORP	ředitel Domu pro seniory
2.1	Stavba domu pro seniory	ředitel Domu pro seniory
3	Zřízení služeb	Bc. Jana Niklová, Dis.
3.1	Počet zřízených služeb	Bc. Jana Niklová, Dis.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán na r. 2017	
Příprava	
Realizace	
Vyhodnocení	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V oblasti ORP při analýzách sociálních služeb vyplynuly tři hlavní problémové okruhy. Prvním okruhem jsou nedostatečně rozvinutá terénní péče a informovanost o ní. Nynější poskytovatel působí v malém okruhu kolem města Horažďovice, ve kterém má sídlo. Cílem v tomto okruhu je zlepšit informovanost nejen směrem k potenciaálním uživatelům, ale hlavně k jejich rodinám, které řeší tíživou situaci péče o člena rodiny. Velkou součástí je informovanost i mezi poskytovateli, úřady a zástupci obcí. K tomu dle názorů odborníků napomůže informační kampaň podpořená místními obyvateli a pravidelná setkání zúčastněných stran. Pozitivním dopadem informovanosti bude zvýšení počtu uživatelů, ideálně i z okrajových oblastí ORP, což je další cílem. Při zvýšení počtu uživatelů bude moci poskytovatel služeb rozšířit i síť terénních služeb o chybějící služby (24 hodinová péče v domácnosti apod.).

Druhým okruhem je chybějící stupeň mezi terénní péčí a péčí ve zdravotnickém zařízení – Domov pro seniory. Zřízení této služby otevře možnost širší spolupráci poskytovatelů a řešení návaznosti služeb.

Pro obyvatele ORP a jejich rodiny bude pozitivním dopadem ubytování člena rodiny ve známém prostředí s malou dojezdovou vzdáleností. V případě pozitivních ohlasů a aktivní spolupráci poskytovatelů může Domov pro seniory sloužit i pro rozšíření dalších služeb (odlehčovací služba apod.). Cílem je tedy stavba zařízení tohoto typu.

Posledním okruhem k řešení jsou chybějící služby v oblastech: drogové prevence, psychologické a psychiatrické péče pro dospělé a specialisté pro děti (logopedie apod.). Tyto služby jsou tu poskytovány nárazově externími poskytovateli, nebo tu nejsou vůbec. Všechny tyto služby chybí hlavně z pohledu prevence. V případě včasného řešení, nebo i informování o možnostech je nynější náklad na zřízení služeb jen zlomkem proti nákladům řešení těchto okruhů v budoucnosti. Cílem je zřízení služeb, které mimo své kladné působení pro uživatele budou mít i pozitivní vazbu na podporu sítě všech sociálních služeb poskytovaných na území ORP.

Každý z uvedených cílů má svého správce z řad odborníků v sociální oblasti (ředitelé poskytovaných služeb, pracovníci v sociálních službách), kteří budou mít možnost plnění cílů kontrolovat pomocí indikátorů.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Po ukončení analýzy a zapracování prvních připomínek od odborného týmu SMO byly výsledky analýzy představeny starostům na I. oficiálním setkání představitelů obcí. Již na tomto setkání měli možnost starostové aktivně spolupracovat formou otázek a připomínek. Pro lepší sběr informací a názorů kontaktoval realizační tým během letních měsíců všech 18 starostů zapojených obcí. Z těchto schůzek a informací na nich získaných vyplynuly problémové okruhy. Dalším krokem byla diskuze o problémových okruzích s odborníky při setkání fokusních skupin. Na setkání skupiny k tématu sociální oblasti se sešli zástupci obcí, ředitel Nemocnice následné péče LDN Horažďovice, zaměstnanci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelka OCH Horažďovice a koordinátor realizačního týmu. Tato skupina upřesnila představu o realizaci a celkový výhled řešení problémových okruhů.

Po konečném pojmenování problémových okruhů přistoupil realizační tým k dalšímu kroku – vytvoření cílů k problémovým okruhům. Tyto cíle byly konzultovány telefonicky s vybranými starosty zapojených obcí a s odborníky z fokusních skupin. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude kontrolovat plnění cíle. Aby byly cíle správně splněny, bylo potřeba vytvořit ke každému cíli jeden až dva indikátory, díky kterým se bude moci kontrolovat plnění. Konzultace probíhaly telefonicky s odborníky v tématech, se kterými byla navázána spolupráce v předchozích krocích. Veškeré tyto dokumenty byly průběžně předávány k posouzení odbornému týmu Svazu měst a obcí v Praze.

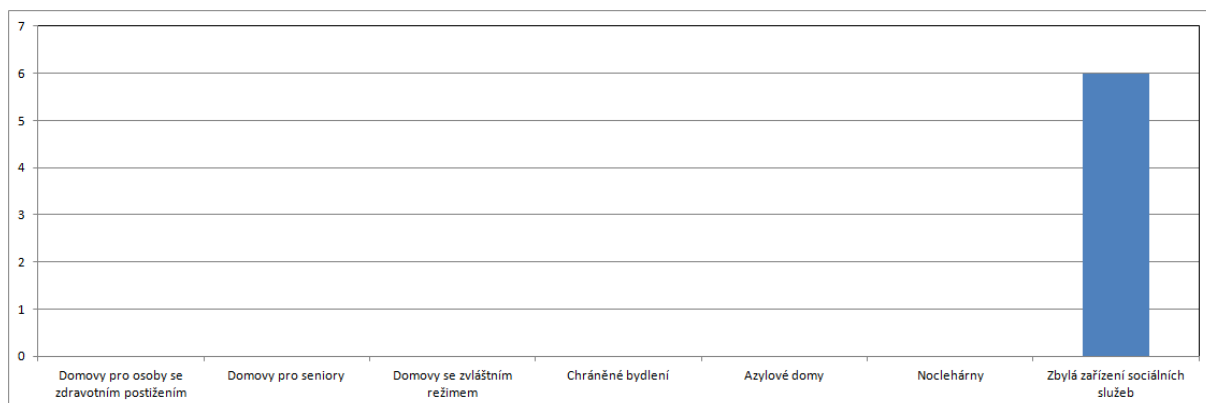
Komplikací v celkově hladkém průběhu byly komunální volby. V časovém úseku kolem voleb měli starostové málo času a ochoty pro diskuze. Atmosféra možných ukončení na postech ovlivnila spolupráci s realizačním týmem. Po zvolení nových starostů uběhl další časový úsek, kdy komunikace se starosty byla komplikována, než proběhla oficiální usnesení v zastupitelstvech a noví starostové se seznamovali s postem, na který byli zvoleni.

Problémové okruhy, na ně navazující cíle a indikátory byly představeny dne 17.12.2014 na valné hromadě DSO Horažďovicko všem zúčastněným představitelům obcí, k odsouhlasení. Starostové kladně hodnotí průběh projektu a s návrhovou částí souhlasili. Celý tento dokument bude předán opět k posouzení odbornému týmu Svazu měst a obcí.

4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

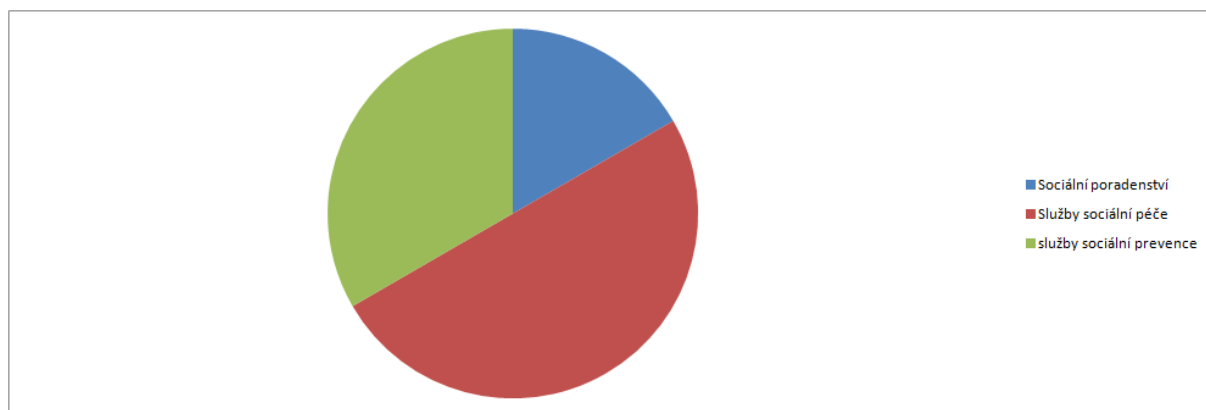
Graf č. 4.: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

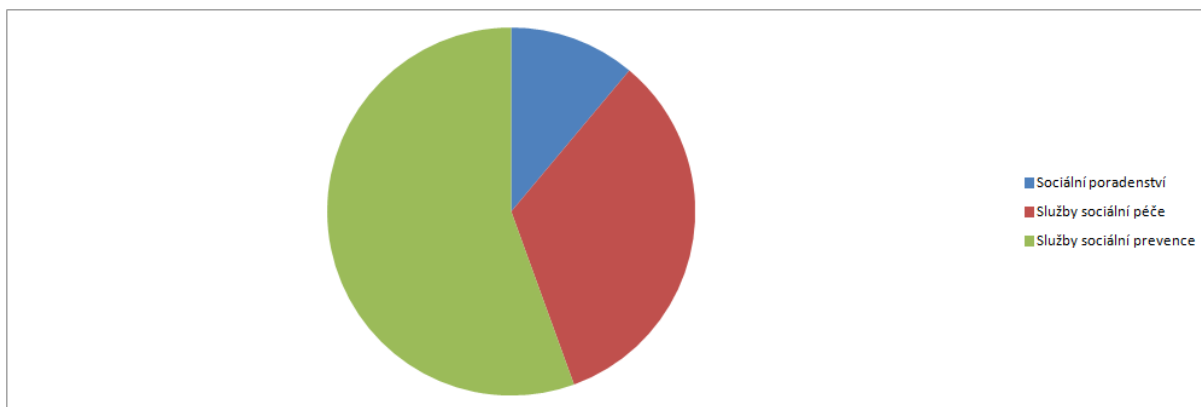
Graf č. 5.: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

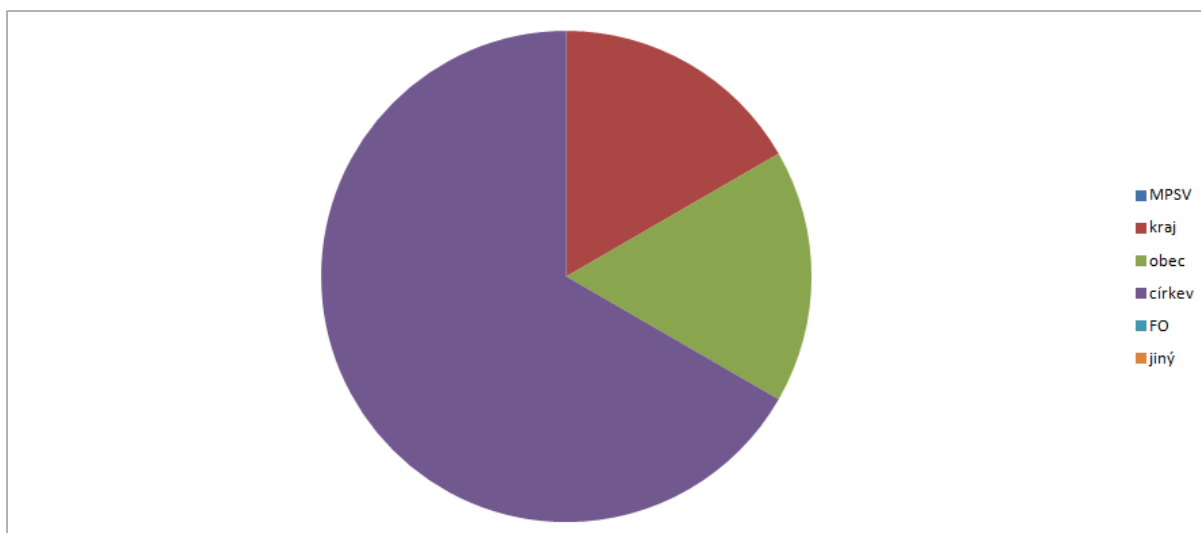
Graf č. 6.: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

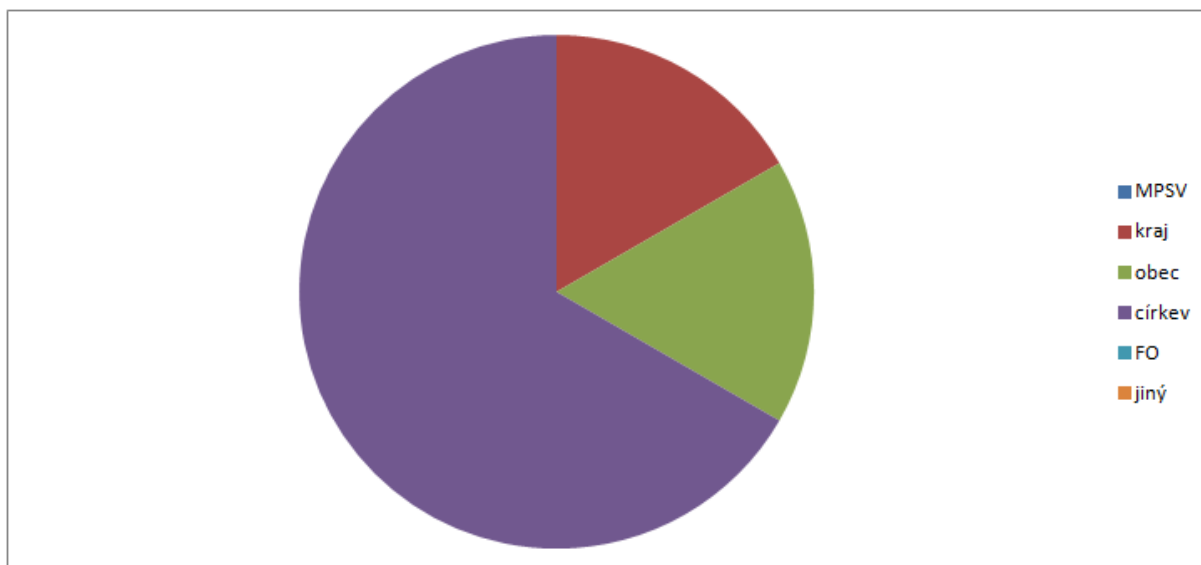
Graf č. 7.: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 8.: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 9.: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod. Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- [Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)
- [Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)
- [NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)
- [Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)

- [Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)

Identifikace problémů

Správní obvod Horažďovice leží v jihovýchodní části Plzeňského kraje. Hranice území má společné se třemi správními obvody Plzeňského kraje (Sušice, Klatovy a Nepomuk) a s Jihočeským krajem na východě. Rozlohou 25 875 ha s počtem obyvatel 11 792 patří mezi nejmenší správní obvod Plzeňského kraje. Správní obvod se skládá z dvaceti obcí, z nichž dvě – Horažďovice a Nalžovské Hory mají statut města. Jde o venkovské území s převahou malých obcí pod 500 obyvatel. Větších průmyslových podniků je málo, Holzindustrie Chanovice s.r.o.(Haas Fertigbau) vyrábějící dřevěné prvky, montované domy a dřevěné konstrukce má rozsáhlý provoz v Chanovicích, HASIT Šumavské vápence a omítkárny, s.r.o. zabývající se výrobou stavebních materiálů, zateplovacích a sanačních systémů využívá vápencový lom v Hejné a provoz má v nedalekých Velkých Hydčicích, většina je soustředěna v největším sídelním celku, Horažďovicích - Otavské strojírny a.s., která se specializují na produkci svařovaných a montovaných kovových konstrukcí, PLAMET, s.r.o. vyrábí kódové zámky vhodné pro různé druhy skříněk a kufrů. Lyckeby Amylex, a.s. je významným zpracovatelem brambor pro výrobu škrobů a jejich derivátů.

Území ORP Horažďovice se začíná pomalu stávat vnitřní periferií - je na hranicích kraje, dochází k jeho vyliďňování, setrvávající obyvatelé stárnou. Podnikatelé své nové firmy raději přesouvají mimo toto území. V území se produkuje relativně málo odpadů, v zimním období tvoří velký podíl odpady z topení. Odpadů z topení stále přibývá, lidé jsou nuceni přes veškeré sliby o snižování nákladů na topení v případě připojení na plyn stále využívat topení tuhými palivy, vzhledem k tomu, že plyn je trvale dražší. Dotace na ekokotle jsou těžko dostupné, díky tomu nedochází k výměně kotlů v očekávané šíři. V letním období narůstá podíl biologicky rozložitelných odpadů, které většina obcí problematicky řeší. V Horažďovicích je v provozu deponie BRO, do které sváží odpad Rumpold-P s.r.o. z obcí, které mají nádoby na BRO (nádoby pro sběr posekané trávy, listí spadaneho ovoce apod.). V celém území je jen jeden sběrný dvůr v Horažďovicích (s dojezdovou vzdáleností max. 18 km z nejvzdálenější místní části obce). Sběrný dvůr je k dispozici bezplatně pro občany s trvalým pobytem v Horažďovicích a obyvatele obce Slatina (tato obec má uzavřenou smlouvu). Z okolních obcí je odpad přijímán za poplatek, případně odmítán. Starostové tuto situaci řeší dvakrát ročně svozem objemného odpadu na náklady obce. Obce nezřizují celoroční sběrná místa, některé z nich vycházejí svým obyvatelům natolik vstřícně, že zajistí odvoz objemného odpadu i mimo předepsané každoroční svozy. Tím dokážou předcházet vzniku nepořádku či černých skládek v katastru obcí. Přestože 60 % starostů v dotaznících uvedlo problém s černými skládkami, jde o náhodné odhozy odpadu, které obcím přinášejí vícenásobné náklady s jejich odklizením, ale faktické větší či trvalejší černé skládky se v území nevyskytují. V Horažďovicích jsou dvě výkupny odpadů, obce a občané ze vzdáleného konce ORP volí alternativně i sběrný v Sušici nebo Klatovech.

Financování odpadového hospodářství je citlivou záležitostí, většina odpadů se skládá na vzdálených skládkách, což se promítá v cenách služeb svozových firem. V území s nízkými příjmy a vysokým počtem obyvatel důchodového věku se obce snaží najít únosnou hranici vybíraných poplatků, nebo-zejména nejmenší obce- volí svébytná řešení, která jsou občany přijímána a respektována (velkokapacitní uzamykatelné kontejnery s vývozem např. 1x za cca 2 měsíce, občané se střídají ve službě při odemykání kontejneru a příjmu odpadu, nebo 1x ročně vyvezený kontejner

s placenou obsluhou příjmu odpadu v sobotu jednou za čtrnáct dní). Všechny obce za své občany na odpadové hospodářství doplácí.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Obce v oblasti odpadového hospodářství příliš nespolupracují, jde pouze o výměnu názorů a zkušeností. Mezi starosty zatím myšlenky společného vyjednávání se svozovými firmami nenašly odezvu.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V území ORP působí dvě svozové společnosti pro odvoz SKO, tříděný/separovaný odpad ještě spolu s těmito dvěma firmami sváží firma AVE odpadové hospodářství. Obec Chanovice třídí separované odpady na vlastní náklady ve svých sběrných nádobách, navíc sbírá i ošacení a obuv pro Diakonii Broumov. Problémem se jeví obrovské přepravní vzdálenosti veškerých odpadů, protože téměř všechna zařízení pro nakládání s odpady se nachází mimo území ORP. Cena za odvoz službu značně prodražuje, i vzhledem k nevyužití plné kapacity kontejnerů a popelnic (vyváží se dle rozpisu, i když jejich kapacita není naplněna). Cena je stanovena téměř ve všech případech za kontejner. Část svozových služeb zajišťují i smluvní soukromí dopravci (např. svoz BRO do deponie v Horažďovicích z Velkých Hydčic). Zvláštní režim mají i svozy objemného a nebezpečného odpadu, obce nezřizují trvalá sběrná místa, sváží se z určených míst (většinou návsi) obcí podle přesně stanoveného časového harmonogramu. Mimo tyto pravidelné předepsané svozy část obcí vychází svým obyvatelům vstříc a na požádání pro ně odvoz do sběrného dvora zajistí. Jen některé obce byly ochotny při dotazování propočítávat a sdělit informace o cenách za 1 t svezeneho SKO, ještě větším problémem pro ně bylo stanovit cenu za 1 t svezeneho tříděného/separovaného odpadu. Ceny za odvezený SKO se pohybují v rozmezí od 1160 Kč/t až do 3948 Kč/t, průměrně 2956 Kč/t. IURMO uvádí za rok 2012 průměrnou cenu 2 548,5 Kč/t, na občana 529,5 Kč/t (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích v ČR za rok 2012, Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.). Ceny za svezení tříděných odpadů jsou značně vyšší, v rozmezí od 3800 Kč/t až do 7900 Kč/t, průměrně 6336 Kč/t. Dle informací IURMO za rok 2012 je celorepublikový průměr 4 678,6 Kč/t, na obyvatele vychází průměr 148,8 Kč/t. (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích v ČR za rok 2012, Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.). Poplatky za dospělého občana obce se pohybují v částkách od 200 Kč do 1300 Kč, průměrně 537 Kč. Doplatky mají všechny obce, některé je však neuvedly, částky jsou v rozmezí 200 Kč až 900 Kč, průměr 491 Kč. Starostové se odvolávali na podmínku nezveřejňování údajů o sjednaných podmínkách, proto lze uvedené údaje považovat jen za orientační. Rovněž zástupci svozových firem neodmítli rozhovor, ovšem údaje z území neuvedli, uváděli průměrnou částku kolem 2300 Kč/t svezeneho odpadu. Rozdíl nepochybně vzniká proto, že v mnoha případech je účtován vývoz popelové nádoby, která nikdy nebude ideálně plná, a rozdíl zaplatí zákazník. Přesto 20 % starostů v dotaznících neuvádí žádné problémy v OH, 60 % zmiňuje vysoké ceny, 55 % upozorňuje na možnost černých skládek, jen 15 % uvádí špatné vybavení území.

Vývoj v OH by se mohl změnit na základě meziobecní spolupráce, která otevře možnost vyjednání lepších podmínek pro svoz a třídění odpadu. Představitelé obcí budou mít lepší vyjednávací pozici. Představitelé obcí tak očekávají finanční úspory, které budou moci převést na rozšíření služeb v OH.

Velký potenciál starostové vnímají v podpoře tříděného odpadu, který chtějí podpořit i v rámci meziobecní spolupráce společnou osvětou.

Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Tab. 71 Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	Rumpold-P, s.r.o.	Strakonická	Horažďovice	55655 4	1000 OO 200 NO	-	S / O	vlastník Město Horažďovice

Zdroj dat:

Na území ORP se nachází pouze jeden sběrný dvůr zřízený Městem Horažďovice, služby v něm zajišťuje firma Rumpold-P, s.r.o. Sběrný dvůr je k dispozici bezplatně pro občany s trvalým pobytem v Horažďovicích a obyvatele obce Slatina (tato obec má uzavřenou smlouvu). Z okolních obcí je odpad přijímán za poplatek, případně odmítán. Starostové tuto situaci řeší dvakrát ročně svozem objemného odpadu na náklady obce.

Jak nám řekl starosta Města Nalžovské hory, chce město řešit situaci vybudováním nového sběrného dvora pro své obyvatele a obce, které pod něj spadají. K tomuto kroku vede skutečnost, že existující sběrný dvůr je omezený kapacitně díky provoznímu řádu schvalovanému Krajským úřadem Plzeň. Jeho změna by byla velmi komplikovaná. Město Horažďovice platí za odvoz odpadu svozové firmě, při rychlejším hromadění odpadu dochází ke svozu častěji, což zatíží rozpočet výdaji. Tomu se snaží Město předejít hrazením poplatků občanů, kteří nemají trvalý pobyt v Horažďovicích nebo Slatině.

Sběrná místa na území ORP, současný stav

Sběrná místa obce ani jiné subjekty neprovozují. Obce nemají dobré předpoklady technického ani legislativního rázu, aby docházelo k zajištění všech předepsaných podmínek.

Obce nezřizují celoroční sběrná místa, některé z nich vycházejí svým obyvatelům natolik vstřícně, že zajistí odvoz objemného odpadu i mimo předepsané každoroční svozy. Tím dokážou předcházet vzniku nepořádku či černých skládek v katastru obcí.

Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Tab. 72 Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	Druso, spol. s r.o. 00518972	Strakonická 1085	Horažďovice	556554	-	-	S	sběrnakový odpad
2	Eva Hromířová, BARKOV	areál býv. kasáren	Horažďovice	556554	-	-	S	sběrnakový

Zdroj dat:

Výkupny odpadů v ORP provozují soukromé subjekty. Obě provozovny se nacházejí ve Městě Horažďovice. Obyvatelé ORP mají výkupny v dojezdové vzdálenosti a jejich kapacita je pro potřeby území vyhovující. V ostatních obcích není dostatečné zázemí pro splnění legislativních podmínek pro zřízení výkupny a další soukromé subjekty neplánují podnikání v tomto oboru. Další výkupny jsou v dojezdové vzdálenosti v okolních ORP. Některé z obcí zajistí občanům na požádání mimořádný odvoz velkoobjemového odpadu do sběrného dvora i mimo obvyklé svozové termíny (např. Pačejov)

Třídící linky na území ORP, současný stav

Třídící linky na území ORP nejsou. Svazové společnosti třídí svezenny odpad z celého ORP ve svých, již fungujících linkách mimo území ORP Horažďovice.

Tab. 73 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	AZS 98, s.r.o.		Zavlekov -Suchá	557463	-	-	S	recyklace a drcení stavebních odpadů

Zdroj dat:

V blízkosti ORP Horažďovice se nachází jedna třídící linka v sousedícím ORP Klatovy. Provozovatelem je soukromá firma. Tato firma poskytuje služby demolice, mobilního drcení a třídění. Odpad firma dokáže zpracovat na dále využitelný stavební recyklát.

Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Tab. 74 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatel é zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlast ník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Rumpold- P s.r.o.		Sušice	557153	Horažďovice, Hradešice ,Pačejov , Maňovice, Velký Bor	S	SD, třídící linka
2.	Becker Bohemia s.r.o.	297	Dýšina	558851	Hejná, Břežany, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Myslív, Nalžovské Hory, Nehodív, Olšany, Slatina, Svěradice, Velké Hydčice, Chanovice, Tužice	S	SD, třídící linka
3.	AZS 98, s.r.o.		Zavlekov- Suchá	557463	Dle potřeby	S	recyklace a drcení stavebních odpadů

Zdroj dat:

Obce v ORP využívají dvě svozové společnosti, jejich působení v obcích je rozepsáno v tabulce. Tyto společnosti odváží separovaný odpad do třídících linek, které se nachází v Plzeňském kraji a jejichž zřizovateli jsou přímo svozové firmy.

Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Tab. 75 Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Rumpold -P s.r.o.		Horažďovice	556554	1000,00	-	S/O	deponie BRO Horažďovice
2.	AgrospolMalý Bor		Malý Bor	556319	-	-	S	BPS zemědělská instal. el. výkon 660kW/tepelný 668 kW
3	K&K TECHNOLOGY a.s	Č.p. 1	Strážovice	586595			S	BPS zemědělská, instal. el. výkon 526 kW/tepelný 315 kW

Zdroj dat:

Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Tab. 76 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Rumpold-P, s.r.o.		Kolinec	556467	-	-	S/O	kompostárna
2.	Obchodní družstvo Soběšice	163	Soběšice	557099	-	-	S	BPS zemědělská 498 kW el.výk/588 kW tepelný

Zdroj dat:

Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současny stav

Tab. 77 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současny stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Rumpold -P s.r.o.	Svaté Pole	Dobříš	539911	Horažďovice, Hradešice, V.Hydčice,	S	kompostování odpadu
2.	Asavet Biřkov	Biřkov 43	Přeštice	558249	všech 20 obcí	S	kafilerie

Zdroj dat:

V ORP se nachází dvě zemědělské bioplynové stanice, které zpracovávají hmotu vlastní produkce. V ORP se nachází jedna deponie BRO soukromé svozové firmy, kde dochází ke shromažďování BRO a následnému odvezení do kompostárny ve Svatém Poli u Dobříše. Do této deponie firma Rumpold-P, s.r.o. sváží BRO z obcí Horažďovice, Hradešice, Velké Hydčice, kde již využívají sběrné kontejnery na BRO. V sousedícím ORP se nachází jedna soukromá zemědělská bioplynová stanice a obecní kompostárna v Kolinci, kterou provozuje firma Rumpold-P, s.r.o.

Vzhledem k tomu, že BPS zpracovávají organickou hmotu vyprodukovanou ve vlastních provozech a mají velmi specifický režim zpracování této hmoty, nejsou řešením pro nakládání s BRO v území. Částečně obce řeší ukládání BRO ve spolupráci se zemědělskými společnostmi (hnojiště). Obce a jejich občané kromě výše vyjmenovaných neřeší zpracování BRO. Obyvatelé vyhazují BRO do SKO nebo kompostují na vlastních pozemcích. Při dotazníkovém šetření na začátku roku 2014 týkajícího se kompostovacích nádob projeví občané velký zájem. To je vnímáno jako potvrzení nedostatečné možnosti zpracování, či dalšího nakládání s BRO na území ORP.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současny stav

Tab. 78 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současny stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Rumpold-spalovna	Heydukova 1111	Strakonice	550787	-	-	spalovna	S

Fezko							
-------	--	--	--	--	--	--	--

Zdroj dat: Seznam spaloven v ČR, <http://www1.cenia.cz/www/publikace-cenia>

Na základě informací uvedených v seznamu spaloven v ČR se na území ORP se nenachází žádná zařízení pro energetické využití odpadů. Finanční a legislativní požadavky na zřízení spalovny pro energetické využití odpadů by v daném ORP byly těžko splnitelné. Ani koncepce POH Plzeňského kraje nepočítá s energetickým využitím odpadu z ORP. V plánu je dobudování spalovny ZEVO Chotíkov v roce 2016, kam bude svážen odpad ze severního Plzeňska a bližšího okolí Plzně. Tak se v rámci krajské koncepce začnou naplňovat cíle POH snižovat hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky. Odpad z jihovýchodní části Plzeňského kraje je dle Studie proveditelnosti integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území Plzeňského kraje určený ke skládkování, případné mechanicko-biologické úpravě v lokalitě Vysoká. V současné době dle místního šetření dochází ke skládkování odpadu z celého ORP v lokalitách Vysoká a Březnice.

Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Dle jednání se starosty obcí není známo, kde dochází k případnému energetickému využití odpadu. Odpadové společnosti tato data neuvádějí.

Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Tab. 79 Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	MÚ Kolinec		Kolinec	556467	OO	-	O
2.	Odpadové hospodářství města Klatovy		Štěpánovice	555771	OO	-	O
3.	Město Kdyně		Libkov	553859	OO	-	O

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/publikace-cenia>

Informace o stavu skládek není možné blíže specifikovat, protože se jedná o soukromé subjekty, které tyto informace neposkytují.

Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Tab. 80 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersena.s., INGEOTRADE a.s.		Dobřany	557676	S	sklárka vysoká
2.	Rumpold		Březnice	540013	S	

Zdroj dat:

O svoz odpadu se dělí dvě firmy, jedna sváží spíše tříděný odpad, druhá spíše SKO, jsou případy, kdy obec využívá obě společnosti. Každá z firem obsluhuje přibližně polovinu ORP a sváží odpad na svá koncová zařízení.

Na území ORP nejsou sklárky. Firma Rumpold-P s.r.o. zřídila a provozuje zařízení pro nakládání s odpady, které slouží jako překladiště. Další sklárky jsou rozmístěné v Plzeňském kraji. Jejich kapacita je dostatečná a sváží se do nich odpad z celého Plzeňského kraje. Provozovateli jsou firmy, v několika případech města. Sklárky zřízené městy si hlídají kapacitu a přijímají odpad pouze od místních obyvatel a firem. Nejbližší zařízení k likvidaci autovraků se nachází v dojezdové vzdálenosti od ORP. Současný stav je ovlivněn skutečností, že ORP Horažďovice je jednou z nejmenších správních částí Plzeňského kraje, a proto není v jeho možnostech zřizovat sklárky a další zařízení pro nakládání s odpady. Kromě vyjmenovaných zařízení jsou sklárky i ostatní koncová zařízení ve větších dojezdových vzdálenostech. Tuto skutečnost uvádějí starostové obcí (občané si stěžují na vysoké náklady při odvozu odpadu). Pro soukromé subjekty zřízení těchto služeb není zajímavé vzhledem k silné síti již zavedených svozových firem se sídlem v Plzeňském kraji.

Přesné rozložení koncových zařízení není možné relevantně zjistit vzhledem k tomu, že se jedná o interní informace jednotlivých svozových firem.

Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Tab. 81 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé	Adresa provozu	Specifikace	Provozovatel/vlastník
----	---------------	----------------	-------------	-----------------------

	zařízení	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	(O, S)
1.	RUMPOLD-P s.r.o.		Horažďovice	556564	překladiště	S
2.	Bevar likvidace	70	Kasejovice	-	likvidace autovraků	S

Zdroj dat: , místní šetření

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Dle informací od představitelů obcí úspěšně likvidují pokusy o nepovolené skládkování. Jedná se spíše o nahodilé odhozy odpadu, pravděpodobně spíše od neukázněných občanů a neplatičů z oblasti mimo území ORP.

Občané Horažďovic každoročně značně negativně hodnotí podzimní sezónu zpracování brambor v LyckebyAmylex, kdy odpadní produkty ze zpracování brambor jsou vyváženy na určené pozemky a celá oblast je obtěžována nepříjemným zápachem.

Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Tab. 82 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	21817,07	9065,96	16293,61	39937,68	11140,85	10251,83
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	602,13	271,26	292,89	305,16	501,64	493,11
Celková produkce (OO a NO)	22666,30	9337,22	16586,5	40242,84	11642,5	10744,94

Zdroj dat:

Ve srovnání s DZ 2000 vykazuje území ORP mnohem nižší hodnoty produkce OO a NO. Roky 2009 a 2010 vykazují velký nárůst produkce odpadů. V těchto letech došlo k bourání kompresní stanic plynu Strážovice, což mimo jiné znamenalo obrovský přesun demoličního materiálu a sutí. V tak územně malém ORP to reprezentuje skokový přírůstek produkce odpadů. Roky 2011 a 2012 se opět

vrací na obvyklé hodnoty. S výjimkou roku 2010 je snížení produkce proti DZ 2000 zřejmé. Produkce OO v letech 2008-2012 plynule stoupá. Území nevykazuje prakticky žádné černé skládky, odpady jsou sváženy.

Nárůst produkce NO v letech 2011 a 2012 může souviset i s důslednějším tříděním odpadů v území a zahájením fungování sběrného dvora. Měrná produkce NO v území dosahuje nízkých hodnot, ve srovnání s rokem 2000 jde o snížení z 92,58% v roce 2008 na 86,44% v roce 2012. Přesto je nutné konstatovat, že se nepodařilo vytvořit předpoklady pro další snižování měrné produkce NO. POH pro ORP Horažďovice není zpracován, tudíž není možné vyhodnotit jeho plnění vzhledem k současnému trendu.

Produkce odpadů je zobrazena v grafu č.1, v příloze č. 1.

Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Tab. 83 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Horažďovice	12 010	186,42	15,52	5 999,56	499,55	6 185,98	515,07
Plzeňský kraj	572 687	8 430,06	14,72	282 570,68	493,41	291 000,74	508,13

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č.83 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 57,6 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 37,8 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 42,4 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,38 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 31,12 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Tab. 84 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	148,18	160,05	60,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	124,37	174,23	131,42	88,51	75,82
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	48,24	32,94	13,53	1,75	1,82
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	60,58	54,77	33,54	40,55	37,96
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	35,02	46,66	14,93	1,42	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,30	0,00	0,00	0,25
07	Odpady z organických chemických procesů	14,77	12,67	0,25	0,01	0,01
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	99,21	70,14	58,28	84,71	87,13
09	Odpady z fotografického průmyslu	0,75	0,85	0,62	0,13	0,07
10	Odpady z tepelných procesů	272,33	763,94	677,49	332,28	197,01

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	329,52	103,36	124,56	427,78	287,29
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	13,42	29,58	12,69	42,00	31,52
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	1,85	2,97	0,41	0,36	0,45
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	606,61	652,44	396,15	331,86	504,50
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	65,26	61,44	141,27	93,29	93,37
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	2 917,43	6460,28	32493,63	4116,69	3158,41
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	46,43	44,61	45,99	39,76	39,80

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	154,52	1 512,00	88,29	161,95	254,57
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	4398,73	6403,28	5949,80	5879,46	5974,97
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,69

Zdroj dat:

V roce 2012 měly nejvyšší množství zastoupení komunální odpady včetně složek z odděleného sběru (skupina 20), stavební a demoliční odpady včetně souvisejících zemin (17), odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (15), odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů (12), odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod (19). V místním šetření se ukázalo, že v území není žádný velký a výrazný producent jednoho typického druhu odpadu. Komunální odpad tvořil více než polovinu vyprodukovaného množství. Stavební a demoliční odpady vznikají běžně při opravách a rekonstrukcích podniků i zastarávajícího bytového fondu, odpadní obaly provázejí jak průmyslové podniky, sféru služeb, administrativu, tak zemědělství i malospotřebitele. Odpady z tepelných procesů zahrnují opět všechna odvětví místního průmyslu i služeb. Značný podíl má i produkce lokálních soukromých topenišť, kdy většina vesnických obyvatel topí pevnými palivy a přechod na úspornější ekologické způsoby vytápění je z důvodu malé kupní síly obyvatel jen velmi pozvolný. Odpady spojené s nátěrovými hmotami, lepidly a tiskařskými procesy jsou důležité pro většinu odvětví, i když jejich výraznějšími producenty mohou být dřevozpracující a nábytkářské firmy, kterých je v území několik.

Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Tab. 85 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,94
Celková produkce KO	4953,99	7000,84	6324,88	6175,78	6439,61
Celková produkce SKO	2238,97	2895,12	2 667,45	2 947,20	3 048,03

Zdroj dat:

Podíl SKO na produkci KO vykazuje s malým poklesem v letech 2009 a 2010 postupně rostoucí trend. Podíl KO na celkové produkci odpadů se v letech 2008 – 2012 pohybuje kolem 50 %, výjimkou je rok 2010, kdy produkce KO byla pouze 15% z celkové produkce odpadů, což bylo způsobeno enormním růstem celkové produkci odpadů při likvidaci kompresní stanice plynu ve Strážovicích – Transgas. Měrná produkce KO i měrná produkce SKO s drobnými výkyvy roste, z hodnot 183,75 kg/obyvatel měrné produkce SKO v roce 2008 na hodnotu 251,53 kg/obyvatel v roce 2012. Měrná produkce KO vzrostla ze 406,56 kg/obyvatel v roce 2008 na 531,41 kg/obyvatel v roce 2012. Snižovat měrnou produkci odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu se nedaří.

Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci je zobrazen v grafu č. 2, u přílohy č. 3.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o

celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Na území ORP Horažďovice má největší podíl na KO směsný komunální odpad a objemný odpad. Hlášení o objemu odvezeného odpadu zpracovávají starostům menších obcí přímo svozové společnosti. Tato hlášení starostové nechtějí zveřejnit z důvodu podepsané mlčenlivosti se svozovými firmami. Celkový trend produkce odpadů má vcelku vzrůstající tendenci, která je způsobena podle starostů především nezodpovědným lidským přístupem k třídění odpadu, dalším aspektem jsou nemalé částky za svoz odpadu, které hradí občané. Z tohoto důvodu naplňují kapacitu svozové nádoby i odpady, které by mohly být vyříděny. Jedná se o psychologický efekt tak, aby došlo k plnému využití zaplacené služby. Tyto informace poskytli představitelé obcí při řízených rozhovorech. Podrobněji znázorněno v příloze č. 2 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. 86 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.

ORP Horažďovice	12 010	4 325,12	360,13	2 443,69	203,47	195,06
Plzeňský kraj	572 687	179 514,88	313,46	103 841,01	181,32	206,63

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce č.86 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 67,2 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 80,2 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 67% z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za Plzeňský kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 9,47 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 6,78 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tab. 87 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	299,99	285,83	221,75	238,01	248,30
Sklo	150107, 200102	85,59	146,06	148,53	162,44	153,44
Plast	150102, 200139	126,88	135,84	163,16	145,33	158,95
Nápojové kartony	150105	1,34	1,90	2,77	2,61	3,04
Celkem separovaný sběr		513,81	569,61	536,21	548,39	563,73

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Místní šetření prokázalo, že ve všech obcích jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad. Starostové se svědomitě snaží vést své občany k využívání těchto kontejnerů.

Nejvyšší podíl separovaného odpadu tvoří papír, jehož množství v časové řadě postupně klesá. Produkce dalších separovaných odpadů se zvyšuje. Významný je nárůst podílu tříděného skla v roce 2009, v následujících letech se hodnoty ještě nepatrně zvýšily. Také plasty jsou úspěšně tříděny a s výjimkou jednoho roku vykazuje jejich množství rostoucí tendenci. Množství vytříděných nápojových kartonů dosahuje nejvyšších meziročních změn. V roce 2012 se vytřídilo téměř

227 % hmotnosti nápojových kartonů, ve srovnání s rokem 2008. Měrná produkce tříděného odpadu stoupla ze 42,17 kg/ občan, v roce 2008 na 46,59 kg/ občan, v roce 2012.

Dále se na území ORP nacházejí kontejnery pro sběr textilu – v obcích: Chanovice, Pačejov, Kovčín Myslív, Nažovské Hory.

Elektrozařízení se úspěšně daří shromažďovat ve sběrném dvoře v Horažďovicích. Někteří občané využívají možnosti zpětného odběru u prodejců, při zakoupení nových spotřebičů. Ve sběrném dvoře je možno třídít i kovy a NO. Pro sběr kovů mají občané možnost využít i systém sběren na území ORP i mimo něj. Úroveň materiálového využití je těžké vyhodnotit vzhledem k nedostatečným informacím, protože odpad je vyvážen na TL mimo ORP a tudíž nejsou známá přesná čísla množství vyprodukovaného tříděného odpadu.

Separovaný sběr odpadů je znázorněn v grafu č. 3 u přílohy č. 4.

Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Tab. 88 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Horažďovice	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA
Papír	(150101, 200101)	12 010	151,39	12,60	23,17
Plast	(150102, 200139)		97,90	8,15	11,80
Sklo	(150107, 200102)		151,77	12,64	12,40
Nápojové kartony	(150105)		3,04	0,25	0,62
Kovy	(200140, 150104)		355,51	29,60	20,51

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 88 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 61 %, produkce skla tvoří 98,9 %, produkce plastů tvoří 62 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u skla, papíru, a nápojových kartonů, a vyšší u plastů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01,

nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv./rok 2012. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, s výjimkou papíru a plastů, kde je na horší úrovni.

Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Tab. 89 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Horažďovice	Počet obyvatel k 31.12.2012	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	EKO-KOM, a.s.	EKO-KOM, a.s.
Papír	(150101, 200101)	12 010	12,32	17,80
Plast	(150102, 200139)		7,86	11,89
Sklo	(150107, 200102)		12,45	12,59
Nápojové kartony	(150105)		0,24	0,17
Kovy	(200140, 150104)		0,34	8,61

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce č.89 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj stejná. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů a vyšší u kovů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72,

nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,08 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což částečně potvrzuje i předcházející tabulka.

Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Tab. 90 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Plzeňský kraj	16,54	11,90	12,35	0,19	6,44	47,43
(0 až 500 obyv. včetně)	9,43	11,80	13,31	0,22	0,41	35,17
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,76	11,65	12,73	0,23	0,47	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	14,90	12,90	12,29	0,25	2,39	42,72
(4001 až 10000 obyv. včetně)	20,06	13,41	13,45	0,23	22,71	69,87
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,67	11,44	10,35	0,24	16,97	60,67
(20001 až 50000 obyv. včetně)	20,73	10,20	12,55	0,09	7,02	50,58
(50001 až 100000 obyv. včetně)	17,91	11,22	11,50	0,11	0,39	41,13
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Plzeňském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 4001 do 10000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP město Horažďovice. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 111 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (ORP Nepomuk a ORP Horšovský Týn) vykazuje ORP Horažďovice nižší hustotu sběrné sítě, ale při porovnání s ORP Blovice a ORP Stříbro vykazuje ORP Horažďovice zase vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. 91 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové	Název druhu biologicky	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]
------------	------------------------	--

číslo odpadu	rozložitelného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	547,82	708,36	803,38	958,63	771,86
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	87,05	133,56	123,77	80,76	69,81
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	107,30	43,92	47,73	49,34	50,41
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	0,00	28,58	60,64	58,20	43,94
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	0,70	7,95	7,61	10,48	37,05

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Množství biologicky rozložitelného odpadu na území ORP kolísá, vykazuje mírně rostoucí tendenci, ale v některých letech dochází k mírnému poklesu produkce. Nejvíce zastoupeným druhem odpadu je nespécifikovaný biologicky rozložitelný odpad, který v pětileté časové řadě vykazuje, s výjimkou posledního roku 2012, rostoucí tendenci. Následují suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování, jejichž produkce v letech 2011 a 2012 začala klesat. Množství kalů z čištění komunálních odpadních vod velmi pozvolna narůstá, vysoká hodnota v roce 2008 byla způsobena původní technologií čištění vod a dle vyjádření starosty města Horažďovice byla v roce 2008 na ČOV napojena i firma Lyckeby Amylex, a.s., která se zabývá zpracováním bramborového škrobu. Čímž došlo ke značnému zvýšení množství kalů z čištění komunálních odpadních vod.

Množství dřeva je rámcově stabilní, pouze v jednom roce bylo zvýšené z důvodu likvidace větší stavby v regionu. Produkce odpadů ze zpracovaných textilních vláken vykazuje rostoucí tendenci. Nespécifikovaný biologicky rozložitelný odpad je v území ORP s převážně rozptýlenou venkovskou zástavbou zbytečným zatížením SKO. BRO je možné kompostovat, a tak by bylo možné dále snižovat produkci SKO.

Údaje o produkci pěti hlavních druhů BRO jsou znázorněny v grafu č. 4, v příloze č. 5.

Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. 92 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	4 030,44	5 964,50	4 968,15	5 232,37	5 377,86

z toho celková produkce BRKO	3 432,07	5 450,22	4 660,54	4 978,10	5 087,12
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 92 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 139 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný. Na základě informací od představitelů obcí většinou nedochází ke kompostování odpadu, který je k tomu vhodný. Starostové by rádi podpořili snížení BRKO v BRO nákupem obecních kompostérů a důslednou osvětou mezi obyvateli.

Podíl množství BRKO na množství BRO je znázorněn v grafu č. 5, u přílohy č. 6.

Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Tab. 93 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Horažďovice	12 010	3 638,82	302,98	536,24	44,65
Plzeňský kraj	572 687	147 885,86	258,23	10 284,74	17,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 93 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 10,5 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 89,5 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 14,83 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 25,12 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Horažďovice, Hradešice.

Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tab. 94 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	5 059,23	5 548,85	4 600,92	23 360,71	1 991,34	1 778,57
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					

		22,32	59,43	27,74	58,05	17,10	16,55
	Energetické využití	0,23	1,13	1,18	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	5 008,39	5 549,99	4 602,10	23 360,71	1 991,34	1 778,57
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
			22,10	59,44	27,75	58,05	17,10
Celková produkce odpadů		22666,30	9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,94
Odstranění	Skládkování	476,63	343,41	259,28	141,39	156,63	97,56
	Spalování	1,02		0,38	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	344,43		259,65	141,39	156,63	97,56

Zdroj dat:

Při srovnání produkce všech odpadů v území ORP Horažďovice lze ve sledovaných letech pozorovat nárůst (skokové hodnoty let 2009-2010 souvisí s likvidací kompresní stanice Transgas ve Strážovicích). Vyprodukované tříděné odpady jsou dále tříděny svozovými společnostmi a materiálově využívány mimo území ORP. Materiálové využití SKO v tabulce č. 140 je chybným záznamem, k materiálovému využití odpadu na území našeho ORP dochází pouze v případě kovů. Dle informací na webu se v SO ORP skládkuje v největším množství odpad s kódem 101314 (odpadní beton a betonový kal), u materiálového využití vykazuje tato databáze nejvíce využití u kódů 020304 (suroviny nevhodné ke spotřebě, nebo zpracování).

Vzhledem ke zpracování mimo ORP není možné prokázat v jakých konečných zařízeních je odpad likvidován. Svozové firmy nemají dle legislativy povinnost uvádět místo konečného zpracování odpadu (na změnách v legislativě se pracuje). Zástupce svozové firmy není kompetentní sdělovat tato data. Na ochranu dat se odvolávají i zaměstnanci MěÚ Horažďovice i sami starostové.

V území ani blízkém okolí ORP se nenachází žádné vhodné zařízení pro energetické využití odpadů, dochází ke skládkování KO, které je umístěno mimo území SO.

Dle „Studie proveditelnosti integrovaného systému nakládání s KO“, POH Plzeňského kraje se vzdálenou oblastí Horažďovicka pro zásobování ZEVO v Chotíkově nepočítá.

Skládkování má být hlavním způsobem odstranění odpadů i do budoucna, což není v souladu s cílem POH Plzeňského kraje, pro ORP Horažďovice zatím není POH zpracován.

Dle rozhovoru se zaměstnanci Odboru životního prostředí MěÚ Horažďovice jsou tyto údaje o nakládání s odpady pouze ukázkou, jak je odpad likvidován v našem ORP, ale neukáže se zde nakládání s odpady vyvezenými mimo ORP, kde dochází k využití i odstranění velké části odpadů ORP Horažďovice.

Získaná data sice vykazují snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky, ale vzhledem k tomu, že je většina odpadu odvážena na skládky mimo ORP, není možné dále určit, zda je trend v souladu s cíli POH Plzeňského kraje, ORP Horažďovice nemá zpracovaný POH.

Údaje o nakládání s odpady jsou zobrazeny v grafu č. 6, přílohy č. 7.

Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. 95 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	364,56	1463,39	2165,55	1 450,64	1337,50	1401,85
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			8,57	29,54	30,93	22,94	21,66	21,77
		Energetické využití	0,00	0,04	0,12	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	335,07	1463,43	2165,68	1450,64	1337,50	1401,85
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		7,88	29,54	30,93	22,94	21,66	21,77	
	Celková produkce KO [t]		4252,79	4953,99	7000,84	6324,88	6175,78	6439,61
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00		
SKO	Využití	Materiálové využití	256,68	981,37	692,48	217,30	510,94	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	256,68	981,37	692,48	217,30	510,94	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat:

Evidované materiálové využití SKO je chybným údajem, dochází pouze k materiálovému využití kovů. Se SKO je nakládáno mimo ORP a dochází k jeho likvidaci na skládkách, což není do budoucna vhodné vzhledem k požadavkům na zrušení skládkování.

Data jsou znázorněna v grafu č. 7, přílohy č. 8.

Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Tab. 96 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	3,15	0,57	3,29	2,92	13,35
		Energetické využití	0,01	0,03	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,21	0,36	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	12,45	24,86	17,95	12,93	4,31
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj dat:

V ORP se zařízení k separaci a recyklaci odpadů nenachází. Odpady jsou sváženy svozovými společnostmi působícími v území SO a dále dotřídřovány na linkách v Sušici (Rumpold-P s.r.o.) a Dyšíně (Becker Bohemia s.r.o.). Papír je dále materiálově využíván k recyklaci, či k dalšímu odpovídajícímu využití. Uváděné hodnoty pro jednotlivé roky kolísají. Dle vyjádření představitelů obcí se část papíru nevhodným způsobem využívá při spalování v lokálních topeništích, velká část obyvatel ORP topí pevnými palivy.

Dle informace svozové společnosti je sklo zpracováváno za hranicí kraje a to v severních Čechách. Plasty a nápojové kartony podléhají materiálovému využití, dle postupu pro jednotlivé kvalitativní šarže.

Mimo papíru množství veškerého, v tomto regionu evidovaného, tříděného odpadu v území SO rostlo. Přesto je nutné se zaměřit na důslednější sběr a třídění recyklovatelných materiálů. Pozitivně působit na občany i firmy, aby usilovali o lepší a zodpovědnější třídění odpadů.

Údaje jsou znázorněny v grafu č. 8, přílohy č. 9.

Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tab. 97 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		1676,67	1783,79	899,85	719,58	768,60
		Energetické využití		1,13	1,18	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		452,73	1523,54	723,90	586,03	632,40
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓				

		- pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				12 185	12 197	12 205	12 116	12 118

Zdroj dat:

Uvedená hodnota materiálového využití v tabulce je chybnou evidencí. Celková produkce BRO v území ORP Horažďovice roste a současně stoupá procentuální množství BRKO v BRO, což ukazuje na lepší třídění. Cíle POH mají směřovat k jeho lepšímu třídění a tím i materiálovému využití. Materiálové využití stoupá jen nepatrně, třídění tohoto odpadu je nedostačující. Tím dochází ke stále vysokému množství skládkování tohoto odpadu, což není do budoucna pozitivní trend a je nutné hledat jiná řešení. Uvedené tabulkové hodnoty mohou reprezentovat BRO z deponie BRO v Horažďovicích. Graf č. 9 dokládá, že skládkované množství BRKO každoročně mírně narůstá. Pokud je BRO tříděn, může se celková úroveň materiálového využití odpadů, resp. úroveň recyklace, zvyšovat. Vzhledem k převažující venkovské zástavbě na celém území ORP je částečně BRO využíváno ke kompostování na zahradách obyvatel. Tento trend chtějí starostové podpořit zakoupením kompostovacích nádob, které budou finančně podpořeny z vyhlášených dotačních titulů. Tímto krokem by se mohlo snížit vyhazování BRKO do sběrných nádob na KO. Nulové hodnoty v tabulce naznačují skutečnost, že převážná část BRO i BRKO je zpracovávána a nakládá se s ní mimo území ORP.

Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tab. 98 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1706210	1897620	2010760
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	7555550	7600860	7546080
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1359240	1100010	1662510
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	0	27090	3530
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	126180	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	4090	48880	8760
Celkové náklady		10625090	10800640	11231640

Zdroj dat: výdaje obcí

Náklady na odpadové hospodářství ORP Horažďovice rostou, plynulý každoroční růst lze sledovat u položky za sběr a svoz nebezpečných odpadů i položky za ostatní nakládání s odpady, také sběr a svoz ostatních odpadů se v roce 2012 proti předchozím letům zvýšil. Rostlo také ostatní nakládání s odpady, s výraznými výdaji v roce 2011. Sběr a svoz komunálních odpadů se pohybuje v přibližně

stejně rovině. Svoz odpadů podporují veškeré obce ze svého ročního rozpočtu. Tato podpora je nezbytná, vzhledem k vysokým cenám za svoz odpadu, způsobeným velkou přepravní vzdáleností na místa ukládání odpadů.

Ceny za svoz odpadů jsou velmi rozdílné na celém území ORP. Některé obce mají až trojnásobné finanční zatížení za svoz naprosto stejného materiálu, jako okolní obce, což je způsobeno nedostatečnou komunikací mezi jednotlivými starosty. Zde se jako příležitost jeví právě meziobecní spolupráce na vyjednávání příznivějších finančních podmínek jak pro obce, tak následně pro koncové uživatele těchto služeb.

Nejvyšší položkou z nákladů na odpadové hospodářství je svoz a sběr komunálních odpadů, tvoří zhruba 75 % celkových nákladů.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 99 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu	Svoz alespoň 1 x za 14 dní	Neplatí za odvoz	Běžné komunikační kanály	Analýza rozmístění
		Schopnost plnit specifické požadavky zákazníků	Nezájem třídit	Tematické články v místních zpravodajích	Kontrola čistoty
		Co nejnižší poplatky	Neadekvátní požadavky	Každoroční veřejné besedy či projednání k odpadům	Vypracovat komunikační plán
		Dochozí vzdálenost kontejnerů	Nedodržování zákonů		
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Nízké poplatky	Nedodržování zákonů	Běžné komunikační kanály	Koordinovat svoz a likvidaci odpadu s ostatními
		Čistota u kontejnerů		Adresná e-mailová oslovení	
3.	Velké průmyslové podniky	Nízké poplatky	Riziko ekologické zátěže	Jednání s přízváním odborníků	Kontrola dodržování technologických postupů

4.	Turisté	Dostupnost odpadkových košů a čistota kolem	Tvorba ohnisek nepořádku	Leták "Přátelský turista"	Pořadatelský servis při větší koncentraci turistů
		Citlivé umístění kontejnerů (neruší atraktivní místa)			
5.	Představitelé obcí SO ORP	Optimalizovat náklady na provoz a investice	Neshody	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce
		Uspokojit potřeby občanů	Pokuty za nesprávné postupy		
		Očekávání ochoty občanů a podniků třídít odpad	Přílišný tlak na občany		
6.	Ekologické organizace	Větší podpora třídění odpadu	Obtěžující nátlak	Každoroční veřejné besedy či projednání k odpadům	Zapojení do ekologické výchovy
		Podpora ekologické osvěty napříč společnostmi	Protestní akce	Běžné způsoby komunikace	
				Pravidelné osobní kontakty	
7.	Školy	Podpora ekologické osvěty mezi dětmi	Nedodržování zákonů	Anketa k tématu odpadů	Připravit soutěž s tématem recyklace

Při analýze cílových skupin jsme využili kontaktů a komunikace s jednotlivými aktéry v území, náhodně proběhlo dotazování respondentů. Z jednání s dotčenými skupinami vyplynulo, že nemají výrazně negativní zkušenost s vedením odpadového hospodářství v ORP. Pro většinu z nich je prioritou nízká cena služeb svozových společností, úroveň kvality a zákaznický komfort. Veřejnost, školy a ekologické organizace očekávají větší osvětu a informace. Pro firmy je nejdůležitější nízká cena nebo adekvátní zisk a také jasně stanovená pravidla a zákony. Riziky spojenými se skupinami je nedodržování zákonů, nezájem občanů o třídění odpadů, možné ekologické zátěže ohrožující životní prostředí místa bydliště. Mediálně zkreslené skutečnosti, které představují další riziko, stejně jako pokuty za nedodržení pravidel a zákonů o nakládání s odpady. Komunikace s dotčenými skupinami může využít běžně zavedené způsoby, jako je svolané jednání, či veřejné besedy. Vhodnými opatřeními k realizaci bude periodická kontrola, dodržování postupů, komunikace s dotčenými i s médii, mezigenerační dialog. Všechny skupiny propojuje chybějící komunikace, která otvírá možnost k meziobecní spolupráci. Tato spolupráce přinese lepší podmínky pro svoz odpadu, jeho třídění, celkové zlepšení ekologického povědomí, a tím k přiblížení se cílům POH o nakládání a zpracování odpadů. Spokojenost tímto vzroste na všech zúčastněných stranách.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti odpadového hospodářství

Tab. 100 Analýza rizik – registr rizik v oblasti odpadového hospodářství

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství	2	4	8	Změna svozové firmy, optimalizace svozu, meziobecní spolupráce	Obec
		Občané a původci komunálního odpadu neplatí za odpad	3	2	6	Úprava systému výběru plateb	Obec
		Výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek	2	2	4	Rozšíření sítě sběrných míst, ekologická osvěta	Obec
2.	Organizační riziko	Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	3	3	9	Meziobecní spolupráce, spolupráce s podnikateli, využití dotací EU	Obec
		Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	2	2	4	Společné setkávání a vyjasňování postojů	Obce
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	2	3	6	Upozornění na dopady změn legislativy	Obec
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení	2	3	6	Využít fondy EU	Obec

5.	Věcné riziko	Špatné řízení svozové firmy nebo porušování podmínek smlouvy a rizika spojená se zaměstnanci firmy (stížnosti občanů)	2	4	8	Nové nastavení podmínek smlouvy	Obec
		Občané a původci odpadu porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec	3	3	9	Propracovat systém kontroly	Obec

Rizika při zajišťování fungování oblasti odpadového hospodářství mohou výrazně oslabit důvěru dotčených osob a firem, v ORP Horažďovice je třeba počítat s možným nedostatkem financí na provoz systému OH, dodatečnými náklady na mimořádné události, neplatiče nebo i změny legislativy, která nemusí být přátelská k obcím ani podnikatelům. Obce jsou nuceny likvidovat BRO, ale k tomu nemají dostatek příležitostí. Chybí kompostárna, nádoby na BRO jsou jen v několika obcích v ORP. Tento odpad je svážen do deponie v Horažďovicích, odkud je likvidován firmou Rumpold-P s.r.o. Toto nakládání s odpady dle legislativy je pro obce finančně i organizačně komplikované. Tento jev je nejen u BRO, ale i u tříděných odpadů. Pro obce je zátěží legislativa v podobě odvozu komunálního odpadu na vzdálená místa, což je finančně velmi nákladné. Vybudování dalších třídících linek v bližším okolí je náročné také díky legislativě.

Významným rizikem je malý počet zařízení odpadového hospodářství v území nebo nechuť obcí ke spolupráci. Technické riziko zhoršování stavu zařízení a vybavení pro odpadové hospodářství se bude s postupujícím časem prohlubovat. Významná mohou být i věcná rizika neshod se svozovými firmami nebo to, že občané a původci odpadu budou porušovat zákony. Řešení může přinést propracovaný systém kontroly, meziobecní spolupráce, využití fondů EU, nové nastavení podmínek smluv nebo sledování dopadu změn legislativy.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Občané dodržují zákony a předpisy, platí poplatky	Vzdálené skládky, recyklační linky, kompostárny i spalovny
Relativně dobré rozmístění zařízení odpadového hospodářství (kontejnery) v rámci území, vysoká hustota SS	Vysoké náklady na svoz z důvodů velké dojezdové vzdálenosti ke konc. zařízení
Neexistence velkých producentů odpadů v území	Malé obce s nízkou produkcí KO-další prodražení svozu
Podpora ze strany starostů v oblasti třídění odpadů	Nízká osvěta a ochota občanů se vzdělávat, pálení odpadu doma – znečišťování ŽP
Příležitosti	Hrozby
Meziobecní spolupráce – optimalizace nákladů v	Ekologické zátěže

odpadovém hospodářství	
Využití fondů EU a dotací	Možné vybudování úložiště jaderného odpadu
Zdravá konkurence svozových firem	Velká vzdálenost odvozu odpadu
Perspektiva zřízení kompostárny	

Horažďovicko má dobré předpoklady k dobrému fungování i ke zlepšení v oblasti odpadového hospodářství. Občané podporují systém odpadového hospodářství, platí předepsané poplatky a dodržují zákony a předpisy. Starostové obcí podporují oblast třídění odpadu. Systém OH není zatížen žádným velkým znečišťovatelem nebo masivním producentem odpadu, drobná zařízení odpadového hospodářství jsou v rámci území relativně dobře rozmístěna. Slabou stránkou je odvoz veškerých odpadů mimo území ORP.

Rozvíjející se meziobecní spolupráce může přinést snížení nákladů v odpadovém hospodářství, je možné ucházet se o využití fondů EU a dotací. Současné svozové firmy spolu zdravě soutěží o získání zákazníků, což může přinášet různé výhodné nabídky a řešení. V oblasti ORP se zatím příliš nevěnovala pozornost biologicky rozložitelným odpadům.

Rozvoj území má i slabá místa, zařízení na zpracování odpadů jsou značně vzdálená, což přináší vysoké náklady na svoz odpadu a malým obcím s nízkou produkcí ještě další prodražení svozu. Osvěta v oblasti řešení tématu odpadů je malá, někteří občané nejsou ochotni se vzdělávat, odpady spalují doma. Nedochází tím k dostatečnému třídění odpadů. Hrozbou jsou příliš velké přepravní vzdálenosti odvozu odpadu, staré ekologické zátěže nebo již dlouho projednávaná možnost vybudování úložiště jaderného odpadu na Pačejovsku. V případě vybudování úložiště v okruhu 20 km okolo Pačejova, dojde k vylidnění obcí. Vliv vrtů na spodní vody je prokázán. Celkově dojde k velkým změnám i vzhledem ke stavebním úpravám souvisejícím s budováním úložiště. Zemědělská činnost tím bude také negativně ovlivněna. Finanční částka, která je přislíbena jako kompenzace, nenahradí změny způsobené v krajině a pro místní občany. Tato problematika je natolik rozsáhlá a závažná, že se jí tento Projekt může dotýkat jen okrajově a posuzovat pouze individuální pocity dotčené stany (obyvatelé zde žijící, starostové), nikoliv však celkovou problematikou a garancí zabezpečení, které jsou součástí odborné studie celého komplexu úložiště.

Celkovému zlepšení obrazu na území ORP silně dopomůže vznikající meziobecní spolupráce na tomto tématu. Tato spolupráce podpoří celkovou osvětu mezi občany a podnikateli. Pozitivním dopadem této osvěty bude zlepšení s nakládáním a zpracováním odpadů a tím přiblížení a následnému splnění cílů POH.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V území ORP působí dvě svozové společnosti pro odvoz SKO: Becker, s.r.o. a Rumpold-P, s.r.o., se sídlem v Plzeňském kraji. Dle místního šetření se ceny za odvezený SKO pohybují průměrně kolem 2956 Kč/t. Ceny za svezení tříděných odpadů se průměrně pohybují kolem částky 6336 Kč/t. Poplatky za dospělého občana obce jsou průměrně 537 Kč. Doplatky za občana mají všechny obce v průměru 491 Kč. Svazové firmy uváděly průměrnou částku kolem 2300 Kč/t svezeneho SKO. Částky jsou uváděny v průměrných hodnotách vzhledem k tomu, že zástupci obcí nechtějí uvádět přesná čísla vzhledem k sepsání mlčenlivosti se svazovými firmami. Díky této skutečnosti se bohužel nepodařilo získat ani data o příjmech obcí z likvidace tříděného odpadu.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že 20 % starostů neuvádí žádné problémy v OH, 60 % zmiňuje vysoké ceny, 55 % upozorňuje na možnost vzniku nelegálních skládek, jen 15 % uvádí špatné vybavení území dalšími zařízeními k nakládáním s odpady.

V území ORP Horažďovice se nachází pouze jeden sběrný dvůr, který není kapacitně postačující. V území dochází ke třídění odpadů, žádné třídící linky odpadů se zde však nenacházejí, veškeré separované odpady směřují mimo území ORP. Obce i MČ jsou vybaveny kontejnery na tříděný odpad ve všech místních částech. Mimo Horažďovic nemá žádná z obcí sběrný dvůr, ani neprovozuje sběrné místo - jednorázové svozy jsou většinou řešeny v jeden den a s přesným svozovým plánem tak, aby nemohlo dojít ke znečištění ploch nebo různým havarijním situacím. Množství tříděného odpadu v ORP roste.

V území se nachází deponie BRO soukromého vlastníka. BRO třídí pouze čtvrtina obcí v území. V ORP byly vybudovány dvě soukromé zemědělské bioplynové stanice, které se nachází v obci Malý Bor a Hradešice. Koncová zařízení - kompostárna - se nachází ve Svatém Poli u Dobříše (Rumpold-P s.r.o.). Kafilerní odpady jsou centrálně sváženy a následně likvidovány v Asavetu Biřkov a.s.

Na území ORP se nenachází žádné spalovny ani zařízení pro energetické využití odpadů, z důvodů finančních a legislativních. Nejbližší spalovna ZEVO Chotíkov u Plzně má být dokončena v roce 2016. Odpady z území ORP Horažďovice, dle Koncepce OH v Plzeňském kraji se budou ukládat na skládce Vysoká, s dostatečnou kapacitou pro ukládání odpadu. V areálu Vysoká je předpokládán pro budoucí období i provoz mechanicko-biologické úpravy komunálního odpadu s možností přípravy suroviny pro Plzeňskou spalovnu ZEVO Chotíkov. Jedna ze svozových firem odváží odpady mimo území Plzeňského kraje na SKO skládku v Březnici, BRO z Horažďovické deponie se pak dále zpracovává v kompostárně ve Svatém Poli u Dobříše. Jediným zařízením pro nakládání s odpady je překladiště Horažďovice, kde zároveň probíhá sběr a výkup odpadů.

Ve srovnání s DZ 2000 vykazuje území ORP mnohem nižší hodnoty produkce OO a NO. S výjimkou roku 2010 je snížení produkce proti DZ 2000 zřejmé. Produkce OO v letech 2008-20120 plynule stoupá, produkce NO se každoročně zvyšuje. Území nevykazuje prakticky žádné černé skládky, odpady jsou sváženy. Měrná produkce NO dosahuje nízkých hodnot, Přesto je nutné konstatovat, že se nepodařilo vytvořit předpoklady pro další snižování měrné produkce NO.

V roce 2012 měl na produkci odpadů v území nejvyšší podíl směsný komunální odpad (3040 t), objemný odpad (1074 t), biologicky rozložitelný odpad (771 t), kovy (567 t) a sklo (152 t). V území bez velkých specializovaných průmyslových podniků tvoří skutečně směsný komunální odpad nejvýraznější podíl produkce odpadů. Jeho produkce každoročně stoupá. Objemný odpad odpovídal v roce 2012 přibližně jedné třetině hmotnosti SKO. Biologicky rozložitelný odpad vykazuje též každoroční růst hodnot v letech 2008 – 2012.

Produkce kovového odpadu se v posledních letech postupně snižuje. Sklo vykazuje v letech 2009 - 2012 významný nárůst produkce, to souvisí s ekologickou osvětou a relativně dobrou sítí kontejnerů na separovaný odpad v území. Značnou nevýhodou se jeví nedostatečné či žádné třídění skla na barevné a bílé.

Celková produkce odpadů v ORP Horažďovice v letech 2009 a 2010 rapidně vzrostla na základě likvidace areálu kompresní stanice plynu ve Strážovicích – Transgas. Kromě těchto dvou let je evidentní postupný vzestupný trend, který je možné sledovat jak u komunálního odpadu, tak i komunálního směsného odpadu.

Podíl SKO na produkci KO vykazuje s malým poklesem v letech 2009 a 2010 postupně rostoucí trend. Podíl KO na celkové produkci odpadů se v letech 2008 – 2012 pohybuje kolem 50 %, výjimkou je rok

2010, kdy produkce KO byla pouze 15 % z celkové produkce odpadů, což bylo způsobeno enormním růstem celkové produkci odpadů při likvidaci kompresní stanice plynu ve Strážovicích – Transgas. Měrná produkce KO i měrná produkce SKO s drobnými výkyvy roste, z hodnot 183,75 kg/obyvatel měrné produkce SKO v roce 2008 na hodnotu 251,53 kg/obyvatel v roce 2012. Měrná produkce KO vzrostla ze 406,56 kg/obyvatel v roce 2008 na 531,41 kg/obyvatel v roce 2012. Snižovat měrnou produkci odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu se nedaří.

Nejvyšší podíl separovaného odpadu tvoří papír, množství postupně klesá. Produkce dalších separovaných odpadů se zvyšuje (sklo, plasty, nápojové kartony). Úroveň materiálového využití odpadů u produkce papíru se daří zvyšovat, u ostatního separovaného odpadu materiálové využití není, nebo je minimální. Tento jev je způsoben zpracováním separovaného odpadu mimo území ORP. Produkce BRO vykazuje stoupající tendenci. Podíl BRKO na celkové produkci BRO se plynule zvyšuje, v roce 2008 se jednalo o 85,15 %, v roce 2012 je to již 94,59 %. Jde o negativní trend, který není v souladu s cílem POH, aby v roce 2010 zastoupení BRKO tvořilo max. 75 % BRO. Měrná produkce BRO i BRKO na obyvatele postupně roste. Cílem musí být tento trend zvrátit.

Celková produkce odpadů v území ORP Horažďovice roste (odpady jsou využívány materiálově minimálně, v území ani blízkém okolí ORP se nenachází žádné vhodné zařízení pro energetické využití odpadů). POH Plzeňského kraje nepočítá se zásobováním ZEVO Chotíkov odpadem ze vzdálené oblasti Horažďovicka. Skládkování má být proto i nadále hlavním způsobem odstranění odpadů. Úkolem pro ORP do dalšího období musí být zvýšení celkové úrovně materiálového využití odpadů.

Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO se velmi významně snížil, což je však naprosto negativní trend. Cíl POH Plzeňského kraje materiálového využití KO na 50 % do roku 2010 se ve srovnání s rokem 2000 zhoršilo, ale vzhledem k vývozu odpadů mimo území ORP mohou být dostupné statistické údaje zkreslené.

V ORP se zařízení k recyklaci odpadů nenachází, odpady jsou dotřídovány a dále zpracovávány mimo toto území. Přesto je nutné se zaměřit na důslednější sběr a třídění recyklovatelných materiálů. Zvážit finanční náročnost rozšíření třídění skla na bílé a barevné. Pozitivně působit na občany i firmy, aby usilovali o lepší a kvalifikovanější rozlišení tříděných odpadů.

Náklady na odpadové hospodářství ORP Horažďovice rostou, plynulý každoroční růst lze sledovat u položky za sběr a svoz nebezpečných odpadů i položky za ostatní nakládání s odpady, také sběr a svoz ostatních odpadů se v roce 2012 proti předchozím letům zvýšil. Rostlo také ostatní nakládání s odpady, s výraznými výdaji v roce 2011. Částky za sběr a svoz komunálních odpadů se každoročně pohybují v přibližně stejné rovině.

Při analýze cílových skupin vyplynulo pozitivní hodnocení odpadového hospodářství v ORP občany. Pro většinu z nich je prioritou nízká cena služeb svozových společností, úroveň kvality a zákaznický komfort. Veřejnost, školy, ekologičtí očekávají větší osvětu a informace. Pro firmy je nejdůležitější nízká cena nebo adekvátní zisk a také jasně stanovená pravidla a zákony. Riziky spojenými se skupinami je nedodržování zákonů, nezájem, možné ekologické zátěže, zkreslování skutečností, pokuty. Komunikace s dotčenými skupinami může využít běžné zavedené způsoby, svolaná jednání, veřejné besedy. Vhodnými opatřeními k realizaci bude periodická kontrola, dodržování postupů, komunikace s dotčenými i s médii, mezigenerační dialog.

Rizika při zajišťování fungování oblasti odpadového hospodářství mohou výrazně oslabit důvěru dotčených osob a firem. Je třeba počítat s možným nedostatkem financí na provoz systému OH, dodatečnými náklady na mimořádné události i změny legislativy. Významným rizikem je malý počet zařízení odpadového hospodářství v území nebo nechuť obcí ke spolupráci. Technické riziko

zhoršování stavu zařízení a vybavení pro odpadové hospodářství se bude s postupujícím časem prohlubovat. Významná mohou být i věcná rizika neshod se svozovými firmami nebo to, že občané a původci odpadu budou porušovat zákony. Řešení může přinést propracovaný systém kontroly, meziobecní spolupráce, využití fondů EU, nové nastavení podmínek smluv nebo sledování dopadu změn legislativy.

Horažďovicko má předpoklady k dobrému fungování i ke zlepšení v oblasti odpadového hospodářství. Občané podporují systém odpadového hospodářství, platí předepsané poplatky a dodržují zákony a předpisy. Starostové obcí podporují oblast třídění odpadu. Systém OH není zatížen žádným velkým znečišťovatelem nebo masivním producentem odpadu, drobná zařízení odpadového hospodářství jsou v rámci území relativně dobře rozmístěna.

Zákonné požadavky na OH si obce nastavují dle svých individuálních potřeb (jeden svozový kontejner na malou obec, třídění odpadů přímo v obci apod.). Porovnávání systému OH není relevantní vzhledem k různorodé velikosti obcí v ORP. V malých vesnicích mají obyvatelé konkrétní přehled o tom, kdo jak s odpady nakládá a mohou v rámci sousedských vztahů ovlivnit smýšlení nezodpovědných občanů.

Rozvíjející se meziobecní spolupráce může přinést snížení nákladů v odpadovém hospodářství, je možné ucházet se o využití fondů EU a dotací současné svozové firmy spolu zdravě soutěží o získání zákazníků, což může přinášet různé výhodné nabídky a řešení.

I přes naši snahu motivovat starosty jednotlivých obcí ke spolupráci mezi sebou, nejeví velký zájem sloučit se při řešení OH. Ke slučování se vyjadřují spíše skepticky a to pravděpodobně z důvodu celkem oprávněných obav, aby nakonec sami na daný svazek nedopláceli (viz různorodost a velikost jednotlivých obcí, které jsou v tomto odvětví naprosto neporovnatelné, nelze tedy použít metodu průměru). V současné chvíli si podmínky likvidace odpadů určují starostové v každé obci samostatně, buď se společností Rumpold-P, s.r.o. nebo Becker, s.r.o. Pokud by i přes tyto obavy starostové přistoupili k možnosti sloučení, mohli by využít již vypracovanou studii IURMO: „Příručka – podpora sdružování měst a obcí“, která je dostupná na internetových stránkách

Jak již bylo uvedeno, sběrný dvůr v Horažďovicích svou kapacitou nepokryje celé území ORP, a proto je v současné době plánován další sběrný dvůr v Nalžovských horách. Schválený ÚP a myšlenka vybudování sběrného dvora by mohla velmi pomoci při řešení naléhavé situace OH v našem ORP. Realizace sběrného dvora podléhá vydání souhlasu krajského úřadu, který je podmínkou pro vydání kolaudačního rozhodnutí.

Porovnání města a obcí v našem ORP v oblasti OH je velmi komplikované a těžko uchopitelné. Vzhledem k různorodosti a velikosti jednotlivých obcí má každý starosta naprosto jiné požadavky a potřeby. Jestliže se na území ORP nachází obce se 100 obyvateli a město s více jak 5000 obyvateli, pak bude takováto vesnička, kde lze spoléhat na sousedské vztahy, mít naprosto odlišné potřeby, než větší město, kde je zaručena naprostá anonymita. Na takto malé obce jeden druhého do jisté míry sleduje a lidé si dávají pozor na kvalitu třídění odpadu. Zde se lze domnívat, a je to i patrné z rozhovorů se starosty podobných obcí, že v těchto vesnicích není problematika OH stěžejním problémem. Naopak větší města se neustále potýkají s nedostatečně vytríděným odpadem, který končí ve sběrných nádobách jednotlivých domácností.

Obce Horažďovice, Hradešice, Pačejov, Maňovice a Velký Bor využívají svozovou společnost Rumpold-P, s.r.o. a obce Hejná, Břežany, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Myslív, Nalžovské

Hory, Nehodív, Olšany, Slatina, Svěradice, Velké Hydčice, Chanovice a Tužice společnost Becker Bohemia, s.r.o. Dále obce Horažďovice, Hradešice, Velké Hydčice využívají společnost Rumpold-P, s.r.o. k likvidaci BRO, na který je v obcích umístěn sběrný kontejner. Dále se na území ORP nacházejí kontejnery pro sběr textilu a to v obcích Chanovice, Pačejov, Kovčín, Myslív, Nalžovské Hory a Horažďovice.

V oblasti ORP se zatím příliš nevěnovala pozornost biologicky rozložitelným odpadům, někteří iniciátoři uvažují o zřízení kompostárny.

Rozvoj území má i slabá místa, zařízení na zpracování odpadů jsou značně vzdálená, což přináší vysoké náklady na svoz odpadu a malým obcím s malou produkcí ještě další prodražení svozu. Osvěta v oblasti řešení tématu odpadů je malá - někteří občané nejsou ochotni se vzdělávat, odpady spalují doma.

Hrozbu představují příliš velké přepravní vzdálenosti odvozu odpadu, nevhodné změny v legislativě, nebo již dlouho projednávaná možnost vybudování hlubinného úložiště jaderného odpadu na Pačejovsku.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců – starosta Města Horažďovice Mgr. Karel Zrůbek, zaměstnanec Odboru životního prostředí MěÚ Horažďovice Ing. Anna Vachušková, ředitel firmy Rumpold-P, s.r.o. - provoz Sušice Ing. Luboš Pokorný, starosta obce Chanovice Petr Klásek, starosta obce Hradešice František Balíček. Jejich odborné názory byly

klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

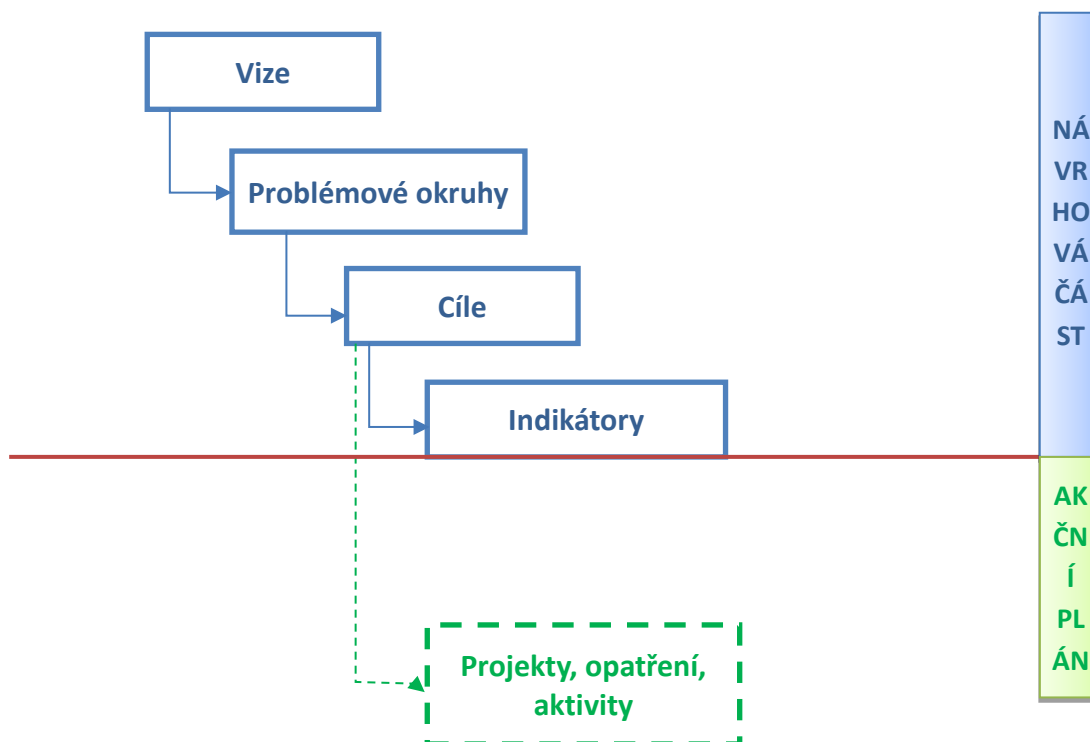
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce							
Odpadové hospodářství	Třídění odpadů					Nakládání s bioodpady	
		cíl 1.1 Vybavit školní třídy odpadkovými koši na tříděný odpad	cíl 1.2 Osvěta ve školách tvorbou výtvarných prací a následná osvěta mezi obyvateli ORP.	cíl 1.3 Vytvoření sběrných míst stavebního odpadu v obcích ORP	cíl 1.4 Vytvoření logistické sítě pro svoz odpadu	cíl 1.5 Vybudování nového sběrného dvora	cíl 2.1 Zajištění kompostérů pro domácí kompostování

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Slogan: *Prácheňsko – kraj pro rodinu*

Území ORP Horažďovice má bohatou historii, která si zaslouží vyzdvihnout v naučných stezkách, jež vybudujeme v našem kraji a propojíme s okolím. Vytvoříme jednotnou prezentaci Prácheňska a připravíme prostředí pro turisty tak, aby zvýšení turismu pozitivně ovlivnilo pracovní příležitosti místních obyvatel. Prácheňsko je součástí širšího regionu Pošumaví, samotné ale přináší návštěvníkům vyžití v lehčím terénu se spoustou místních zajímavostí, výhledů a dávných příběhů, které zde psala historie.

Abychom udrželi krásnou přírodu a kulturní dědictví i pro další generace, naučíme naše děti znát historii a další hodnoty svého kraje tak, aby měly motivaci o něj pečovat a dále rozvíjet. **Podpoříme zachování čisté krajiny díky osvětě a rozšíření služeb v nakládání s odpady a postaráme se o její údržbu pomocí meziobecní spolupráce.** Zajistíme starší generaci bezpečné a důstojné stáří ať už v jejich známém domácím prostředí, nebo v domově pro seniory vybudovaném zde v regionu.

Problémové okruhy

1) Třídění odpadů

Na základě šetření a rozhovorů se starosty spolupracujících obcí byl vyhodnocen jako první problémový okruh „Třídění odpadů.“

Přestože je v obcích umístěn dostatek třídících nádob, hustota sběrné sítě je dostačující, není nárůst tříděného odpadu oproti odpadu komunálnímu nijak výrazný. Měrná produkce vytříděných odpadů je při srovnání v rámci kraje průměrná (sklo, plast) nebo v některých oblastech spíše podprůměrná (papír). Zůstává problém, jak motivovat obyvatele k důkladnějšímu třídění KO. Starostové obcí uvádí, že je stále velké množství lidí, kteří odpad likvidují jiným způsobem – černé skládky, pálení, vyhazování do nádob na SKO.

Z jednání fokusní skupiny vyplývá, že motivovat občany je velmi těžké, poplatky za svoz odpadu jsou paušální a tudíž není výhodou, pokud některý občan odpad třídí nebo netřídí.

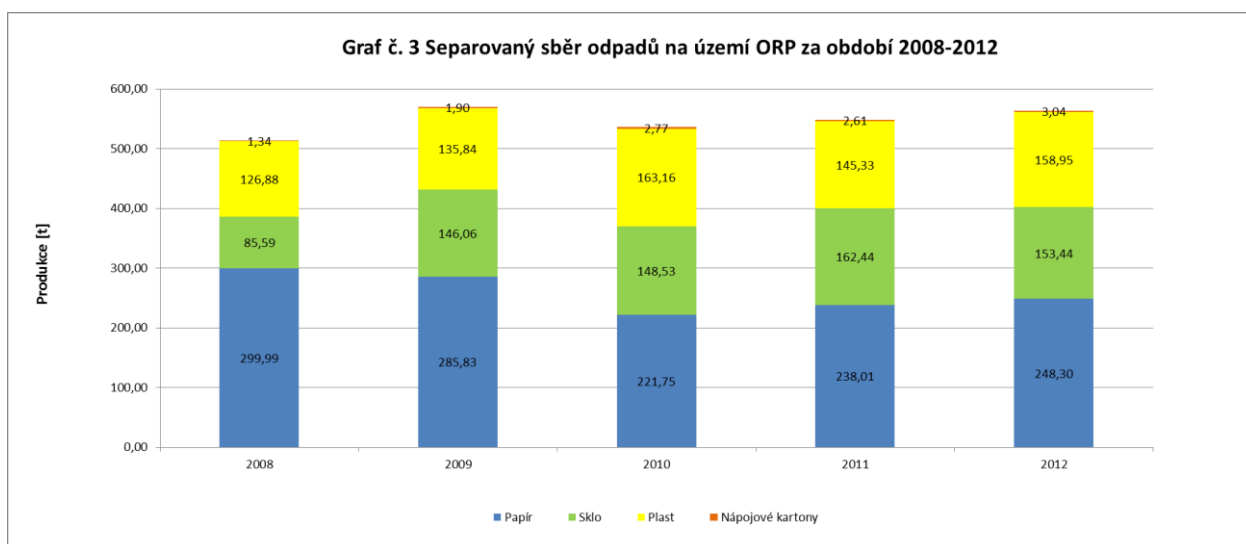
Jednou z mála pozitivních motivací pro obyvatele bydlící v domech je naplnění nádoby za delší dobu a občan pak nemusí tak často připravit nádobu na odpad ke svozu. Tato výhoda se bohužel ztrácí v případě obyvatel bydlících v bytových domech, kde jsou nádoby svázeny bez jejich jakéhokoliv přičinění. Navíc se v těchto obydlích stírá pocit odpovědnosti za to, co v nádobě na odpad je a není a tudíž se opět snižuje ochota ke třídění. Také zástupci obcí potvrdili, že tento problém se týká spíše měst v ORP, nejvíce města Horažďovice.

Fokusní skupina se shodla na tom, že je nutné pokračovat v osvětě. Ta je nutná především u mládeže, ve školách a to různými formami, například rozmístěním třídících odpadkových košů ve školách, aby si děti zvykaly již v tomto věku na potřebu třídění odpadu. Další možností osvěty je návštěva školících středisek, jako je například školící středisko společnosti EKO-KOM, a.s. v Černošíně nebo třídící linka

společnosti Becker Bohemia, s.r.o., kde mohou návštěvníci názorně vidět třídící linku. Dalším důležitým prvkem jsou obyvatelé, kteří přijíždějí do regionu za rekreací, tzv. chalupáři, jichž by se měla osvěta také týkat.

Starostové obcí se shodují na tom, že oproti letům dřívějším je třídění odpadu již součástí života obyvatel a množství tříděného odpadu má vzrůstající tendenci. Přesto tento nárůst není dostačující a osvěta je tudíž stále nutná. I v současné době se najdou lidé, kteří nemají dostatek informací a myslí si, že třídění odpadu je zbytečnou ztrátou času. Pokud bychom se nepokusili i tyto občany přesvědčit o nutnosti třídění odpadu a zamýšlet se nad tím, nebude možné plán POH pro Plzeňský kraj splnit a množství komunálního odpadu nám bude stále narůstat. Zkušenosti ukazují, že osvěta a vysvětlování problematiky má pozitivní vliv (méně černých skládek než před 10 lety), ale ani nyní není možné s touto osvětou skončit a je potřeba ji dále rozvíjet.

Hodnoty produkce tříděného odpadu za ORP jsou u papíru 12,60, plastů 8,15, skla 12,64, nápojových kartonů 0,25 a kovů 29,60 kg/obyv. Při srovnání tříděných odpadů jsou průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,08 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

2) Nakládání s bioodpady

Na základě rozhovorů se starosty a proběhlých analýz a šetření je jedním z nejpálčivějších problémů ORP Horažďovice možnost likvidace bioodpadu, jehož produkce neustále stoupá. Jedná se o negativní trend, který není v souladu s cílem POH Plzeňského kraje (POH pro ORP Horažďovice není zpracován), kdy v roce 2010 tvořilo zastoupení BRKO 93,81% BRO místo plánovaných 75%.

Problémem je bioodpad jak obecní, tak i od zahrádkářů, kdy je nutné zabývat se tím, aby se bioodpad nestával součástí komunálního odpadu nebo nebyl na černo likvidován. Podle informací představitelů obcí se v důsledku časové tísně a neochoty obyvatel vhaduje do nádob na KO také BRO. Se změnou životního stylu lidí se změnil také přístup k využívání zahrad, které se stávají spíše okrasnými než pěstitelskými. Proto lidé již nemají takovou potřebu kompostovat a odpad se stává součástí KO.

Podle nové legislativy musí obce třídit BRO. V ORP se nachází dvě zemědělské bioplynové stanice, které zpracovávají organickou hmotu vyprodukovanou ve vlastních provozech a mají velmi specifický režim zpracování této hmoty, a tudíž nejsou řešením pro nakládání s BRO v území. V Horažďovicích je jedna deponie BRO soukromé svozové firmy, kde dochází ke shromažďování BRO a následnému odvezení do kompostárny ve Svatém Poli u Dobříše. Do této deponie firma Rumpold-P, s.r.o. sváží BRO z obcí Horažďovice, Hradešice, Velké Hydčice, kde již využívají sběrné kontejnery na BRO. Částečně obce řeší ukládání BRO ve spolupráci se zemědělskými společnostmi (hnojiště). Obce a jejich občané kromě výše vyjmenovaných neřeší zpracování BRO a obyvatelé vyhazují BRO do SKO, nebo kompostují na vlastních pozemcích. Při zjišťování zájmu o obecní kompostéry projevil občané velký zájem. To je vnímáno jako potvrzení nedostatečné možnosti zpracování, či dalšího nakládání s BRO na území ORP.

Jako řešení se nabízelo vybudování kompostárny v regionu. Bohužel z jednání fokusní skupiny vyplynulo, že likvidace vzniklého materiálu z kompostárny není díky legislativě jednoduchá, pokud nemá vzniklý produkt certifikát, musí se vozit na skládky, kde je využíván na jejich rekultivaci, ale i tak se za něj musí platit skládkovné. Jiné využití kompostu je možné, pokud má kompost certifikát. K získání certifikátu jsou nutné pravidelné kontroly kvality kompostu – kompost musí splňovat daná kritéria. Pokud tento certifikát kompostárna pro svůj kompost má, je možné kompost prodávat, případně využívat na pozemcích obcí v ORP dle legislativních předpisů.

Jiné řešení je vzhledem k velice neuspokojivé a komplikované legislativě velice těžké najít. Cílem je především oddělit stávající podíl biologicky rozložitelné složky od SKO – zavést třídění biologicky rozložitelného komunálního odpadu formou domácích kompostérů. V případě důsledného třídění BRKO dojde ke snížení SKO. Starostové se snaží také podpořit třídění nákupem obecních kompostérů a důkladnou osvětou.

Pokud by nárůst BRKO nebyl zastaven, nebylo by možné splnit POH Plzeňského kraje a snížit náklady na likvidaci SKO.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Třídění odpadů
Cíl 1.1	Vybavit školní třídy odpadkovými koši na tříděný odpad.
Popis cíle	Vybavíme školní učebny odpadkovými koši na tříděný odpad, aby děti třídily již v raném věku a zvykly si na potřebu třídění odpadu a zautomatizovaly si tuto činnost. Mladá generace si tím osvojí potřebu třídění odpadů a předá aktivní přístup i následujícím generacím.
Hlavní opatření	A.1 Uzavření smlouvy a výběrové řízení na dodání košů B.1 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladů na nákup košů B.2 Zjistit možnosti financování (jestli je třeba nějaké finanční zajištění z rozpočtu obce) <ul style="list-style-type: none"> • příspěvky obcí

	<ul style="list-style-type: none"> • dotační tituly • příspěvky občanů • sponzorské dary <p>C.1 Zajistit odpovídající množství kontejnerů na tříděný odpad ke škole</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohoda se svozovými společnostmi <p>C.2 Nákup odpadkových košů a jejich distribuce do škol</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Procentuální vybavení školních prostor odpadkovými koši na tříděný odpad do škol
Správce cíle	Zaměstnanec ZŠ Pačejov -Ing. Tomáš Cihlář

Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Třídění odpadů
Cíl 1.2	Osvěta ve školách tvorbou výtvarných prací a následná osvěta mezi obyvateli ORP.
Popis cíle	<p>I přesto, že třídění odpadu má vzrůstající tendenci, tak se starostové shodují, že další osvěta je stále nutností pro další navýšení produkce tříděného odpadu. Cílem je připravit a realizovat dlouhodobou osvětu ve školách zapojením žáků do tvorby výtvarných děl s motivem třídění odpadů, naučit děti správnému třídění odpadů. Tato výtvarná díla využijeme dále k osvětě mezi obyvateli. Díky využití těchto prací dojde k motivaci dospělých obyvatel v ORP Horažďovice třídít odpad. Připravit a realizovat společnou dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň pro širokou veřejnost - tisk plakátů, komiksů, letáků a jejich distribuce k obyvatelům ORP s cílem správného nakládání s odpady a aktivní účasti obyvatel na třídění odpadů z domácností.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Autorská práva na výtvarné práce dětí</p> <p>A.2 Výběrové řízení na tiskárnu</p> <p>A.3 Smluvní ošetření s tiskárnami</p> <p>A.4 Smluvní ošetření se svozovými firmami</p> <ul style="list-style-type: none"> • možné využití výtvarných prací při vlastní prezentaci • umístění výtvarných prací na kontejnery apod. <p>A.5 Výběrové řízení na distributora výtvarných prací</p> <ul style="list-style-type: none"> • distribuce do domácností • distribuce do veřejných míst <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladů na tisk • zjištění nákladů na distribuci <p>B.2 Finanční zajištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • příspěvky obcí • příspěvky obyvatel • dotační tituly

	<ul style="list-style-type: none"> • sponzorské dary <p>C.1 Vytvoření metodiky – tvorba ve školách</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadání tématu pro výtvarnou činnost dětí • vedení dětí při tvorbě výtvarných prací • kompletace výtvarných prací <p>C.2 Spolupráce s vedením škol a s učiteli</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora ze strany vedení školy a ostatních zaměstnanců <p>C.3 Vypracování metodiky – propagace výtvarných prací</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompletace výtvarných děl • jejich ucelená prezentace <p>C.4 Zajištění tisku</p> <p>C.5 Zajištění distribuce</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet výtvarných prací vytvořených dětmi s tematikou tříděných odpadů Počet edic pro osvětu
Správce cíle	Zaměstnanec ZŠ Pačejov - Ing. Tomáš Cihlář

Cíl 1.3

Problémový okruh 1	Třídění odpadů
Cíl 1.3	Vytvoření sběrných míst stavebního odpadu v obcích ORP.
Popis cíle	Vytvoření míst, kam budou moci občané obcí ORP Horažďovice v určité dané dny odevzdávat stavební odpad k jeho následnému využití nebo odstranění – svoz vlastními vozy (zřízení logistické sítě) a následné využití stavebního odpadu v souladu s legislativou.
Hlavní opatření	<p>A.1 Smlouva mezi obcemi, kde budou sběrná místa vybudována</p> <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladů (na zaměstnance, zřízení, apod.) <p>B.2 Zjistit možnosti financování (jestli je třeba nějaké finanční zajištění z rozpočtu obce)</p> <ul style="list-style-type: none"> • příspěvky obcí • dotační tituly • příspěvky občanů • sponzorské dary <p>C.1 Meziobecní spolupráce - domluva</p> <p>C.2 Organizace – plánování svozů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vytvořených sběrných míst
Správce cíle	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška

Tab. 1 Cíl 1.4

Problémový okruh 1	Třídění odpadů
Cíl 1.4	Vytvoření logistické sítě pro svoz odpadu
Popis cíle	Zajištění svozu stavebního odpadu v rámci našeho ORP ze sběrných míst založených v obcích (viz. cíl 1.3). Možnost využití logistické sítě (pořízení vlastní techniky a zaměstnanců) i při jiných příležitostech v rámci ORP (svoz BRO do kompostárny)
Hlavní opatření	<p>A.1 Uzavření smlouvy mezi obcemi</p> <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladů na nákup vozidel a ostatní techniky • zjištění nákladů na zaměstnance <p>B.2 Zjistit možnosti financování projektu (jestli je třeba nějaké finanční zajištění z rozpočtu obce)</p> <ul style="list-style-type: none"> • příspěvky obcí • dotační tituly • příspěvky občanů • sponzorské dary <p>C.1 Meziobecní spolupráce – výběr obce, kde bude centrální řízení</p> <p>C.2 Dohoda mezi obcemi</p> <p>C.2 Organizace – plánování svozů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zřízení logistické sítě
Správce cíle	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška

Cíl 1.5

Problémový okruh 1	Třídění odpadů
Cíl 1.5	Vybudování nového sběrného dvora
Popis cíle	Vybudování nového sběrného dvora v obci Nalžovské hory s cílem snížit objem komunálního odpadu a umožnit lidem legálně likvidovat OO a NO. Sběrný dvůr bude pro občany Nalžovských hor a obcí spadajících pod ně využitelný v rámci služeb, které obec zajišťuje, pro okolní obce bude možnost uzavřít smlouvu a jejich obyvatelé budou moci také využít tento spádový sběrný dvůr v rámci služeb zajištěných jejich obcí. Sběrný dvůr bude určen na odpad velkoobjemový a nebezpečný, případně zde budou umístěny kontejnery na tříděný odpad, nebude určen pro odpad ze stavební činnosti.
Hlavní opatření	<p>A.1 Studie na vybudování dvora</p> <p>A.2 Výběrové řízení na realizační firmu</p> <p>A.3 Smluvní zajištění realizace</p> <p>A.4 Uzavření smluv s okolními obcemi</p>

	B.1 Finanční zajištění <ul style="list-style-type: none"> • příspěvky obcí • příspěvky občanů • dotační tituly C.1 Určení místa pro sběrný dvůr C.2 Zajištění realizace
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vybudování nového sběrného dvora
Správce cíle	starosta města Nalžovské hory - Richard Löbl

Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Nakládání s bioodpady
Cíl 2.1	Zajištění kompostérů pro domácí kompostování
Popis cíle	V současné době lidé méně využívají zahrady jako produktivní, ale spíše jako relaxační a nechtějí mít na zahradách kompost. Kompostér je oproti tomu estetičtější a pohodlnější pro manipulaci. Cílem je zajistit kompostér do všech rodinných domů, jejichž obyvatelé o to projeví zájem s možností snížit biologický odpad rostlinného původu z SKO a tím snížit celkovou produkci KO. Snížení nákladů na KO v obcích je jednou z priorit a další prioritou je splnění POH.
Hlavní opatření	A.1 Výběrové řízení na dodavatelskou firmu, která bude zajišťovat kompostovací nádoby A.2 Smluvní ošetření s dodavatelskou firmou B.1 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> • zjištění nákladů na pořízení kompostovacích nádob B.2 Finanční zajištění <ul style="list-style-type: none"> • dotační tituly • příspěvky obcí • příspěvky obyvatel C.1 Analýza, které domácnosti mají zájem o kompostovací nádobu C.2 Pravidla poskytování kompostovacích nádob C.3 Dodání kompostovacích nádob C.4 Kontrola využívání kompostovacích nádob
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nově pořízených kompostérů v domácnostech
Správce cíle	Zaměstnanec MěÚ Horažďovice – životní prostředí - Ing. Anna Vachušková

Cíl 2.2

Problémový	Nakládání s bioodpady
-------------------	------------------------------

okruh 2	
Cíl 2.2	Vybudování společné kompostárny pro ORP Horažďovice
Popis cíle	V současné chvíli se všichni starostové shodují, že jedním z nejpálčivějších problémů je separace a následné využití BRO, ať už obecního či vzniklého od občanů. Momentálně je BRO odstraňován jako součást SKO – občané nebo svážen svozovými společnostmi za vysoké poplatky. Několik obcí má kompostovací kontejner na BRO, který sváží firma Rumpold-P, s.r.o. do deponie v Horažďovicích. Cílem je vybudování obecní kompostárny, která bude sloužit pro místní obce na využití biologicky rozložitelného odpadu.
Hlavní opatření	A.1 Výběrové řízení na realizaci kompostárny A.2 Smluvní ošetření vybudování kompostárny A.3 Smluvní ošetření svozu s dotčenými obcemi A.4 Zajištění separace bioodpadu B.1 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> • zjištění finanční nákladnosti vybudování kompostárny • zjištění finanční nákladnosti provozu kompostárny B.2 Finanční zajištění <ul style="list-style-type: none"> • příspěvek obcí • dotační tituly • sponzorské dary • následné nakládání s kompostem C.1 Vypracování studie pro vybudování kompostárny C.2 Vybudování kompostárny C.3 Zajištění dodávek BRO C.4 Zajištění odbytu kompostu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vybudování společné kompostárny
Správce cíle	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška

5.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Třídění odpadů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zvýšení podílu tříděného odpadu.		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	ředitel společnosti Rumpold-P,s.r.o., Sušice - Ing. Luboš Pokorný		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5%	10%
Skutečnost	0%		
Popis měřítka:	Na základě probíhající kampaně na podporu třídění odpadu doufáme ve zvýšení množství tříděného odpadu vyvezeného smluvními		

	<i>společnostmi. Jedná se o tříděný odpad - sklo (150107, 200102), plast (150102, 200139) a papír (150101, 200101).</i>
Metodika a výpočet:	<i>Z informací od obcí, kdy porovnáme množství tříděného odpadu před kampaní a po kampaní.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Obecní úřady obcí v ORP</i>

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Vybavit školní třídy odpadkovými koši na tříděný odpad</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Procentuální vybavení základních škol odpadkovými koši na tříděný odpad.</i>		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	<i>zaměstnanec ZŠ Pačejov - Mgr. Tomáš Cihlář</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		<i>vybaveno alespoň 50 % škol ORP</i>	<i>100 % škol v ORP vybaveno odpadkovými koši</i>
Skutečnost	<i>nevybavené</i>		
Popis měřítka:	<i>Vybavením škol odpadkovými koši na tříděný odpad podporujeme osvojení potřeby třídění odpadů u dětí. Je nutné vybavit všechny školy (učebny) těmito koši, aby děti byly na třídění zvyklé.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet košů na tříděný odpad umístěných ve školách.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Vedení základních škol v ORP.</i>		

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Osvěta ve školách tvorbou výtvarných prací a následná osvěta mezi obyvateli ORP</i>		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	<i>Počet zapojených dětí do tvorby výtvarných prací s tematikou třídění odpadů.</i>		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	<i>zaměstnanec ZŠ Pačejov - Mgr. Tomáš Cihlář</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		<i>25% dětí ze všech ZŠ v ORP se zapojí</i>	<i>50% dětí ze všech ZŠ v ORP se zapojí</i>
Skutečnost	<i>0%</i>		
Popis měřítka:	<i>Děti svými výtvarnými pracemi získají samy povědomí o nutnosti třídit odpad a současně poskytnou cenný materiál pro další propagaci a osvětu v oblasti třídění odpadů.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet dětí zapojených do práce (počet výtvarných děl získaných pro projekt).</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Vedení základních škol v ORP.</i>		

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Osvěta mezi obyvateli ORP Horažďovice prezentací výtvarných prací vytvořených dětmi ze základních škol v ORP Horažďovice (viz. cíl 1.1) například tiskem letáků, plakátů, komiksů apod.</i>		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	<i>Počet edic (letáků, plakátů) pro osvětu v oblasti tříděného odpadu.</i>		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	zaměstnanec ZŠ Pačejov - Mgr. Tomáš Cihlář		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Na základě výtvarných prací získaných od dětí ze základních škol v ORP vytvoříme materiál pro osvětu mezi veřejností, tím budeme dále podporovat povědomí občanů o nutnosti třídění odpadu a současně doufáme v zájem lidí i z důvodu, že podkladový materiál vznikl právě na našich školách, děti se budou chtít doma pochlubit svými výtvary, rodiny budou více zapojené do celého projektu.</i>		
Metodika a výpočet:	Sečtení vydaných edicí		
Zdroj čerpání dat:	U organizátora kampaně		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Třídění odpadů		
Číslo indikátoru	1.4		
Název indikátoru	<i>Vytvoření sběrných míst v obcích</i>		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Slatina- Ing. Václav Vachuška		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Cílem je vytvoření sběrných míst v obcích, kam budou obyvatelé odevzdávat stavební odpad, který bude dále likvidován v souladu s legislativou.</i>		
Metodika a výpočet:	Informace od obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady obcí v ORP		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Třídění odpadů		
Číslo indikátoru	1.5		
Název indikátoru	<i>Zřízení logistické sítě</i>		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	starosta obce Slatina- Ing. Václav Vachuška		
Roky	2013	2017	2020

Plán		ano	ano
Skutečnost			
Popis měřítka:	Zřízení logistické sítě na svoz odpadu mezi obcemi a jeho následná likvidace. Jde o pořízení techniky a zaměstnanců na realizaci svozů odpadů.		
Metodika a výpočet:	Informace od obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady obcí v ORP		

Indikátor výstupu

Cíl	Vybudování nového sběrného dvora		
Číslo indikátoru	1.6		
Název indikátoru	Vybudování nového sběrného dvora		
Měrná jednotka	Ano/ ne		
Správce měřítka	starosta města Nalžovských hor - Richard Löbl		
Roky	2013	2017	2020
Plán		vybudovaný sběrný dvůr	hotový sběrný dvůr v obci Nalžovské hory
Skutečnost	jednání o novém sběrném dvoře		
Popis měřítka:	Vybudováním nového sběrného dvora se sníží produkce SKO díky lepšímu třídění odpadu, lidé budou mít lepší možnosti při likvidaci OO a NO, tento odpad nebude končit v nádobách na SKO a na černých skládkách.		
Metodika a výpočet:	komunikací s obecním úřadem v Nalžovských horách		
Zdroj čerpání dat:	Městský úřad Nalžovské hory		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nakládání s bioodpady		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet spolupracujících obcí s vybudovanou kompostárnou.		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Slatina- Ing. Václav Vachuška		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Cílem je vybudování nové kompostárny v regionu, kdy chceme, aby tato kompostárna byla využívána co největším počtem obcí v regionu.		
Metodika a výpočet:	Na základě informací z nově vzniklé kompostárny v regionu.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřad obce, která bude kompostárnu zřizovat		

Indikátor výstupu

Cíl	Zajištění kompostérů pro domácí kompostování ve vhodných typech
-----	---

	<i>zástavby v obcích</i>		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Vybavení domácností kompostéry		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	zaměstnanec MěÚ Horažďovice – životní prostředí - Ing. Anna Vachušková		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100 % domácností, které o to požádaly, dostane kompostér	100 % domácností, které o to požádaly, dostane kompostér
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	uskutečněno/neuskutečněno		
Metodika a výpočet:	Chceme vybavit domácnosti, ve kterých o to bude zájem, kompostéry. Informace obstaráme na obecním úřadě, který bude zajišťovat dodávku těchto kompostérů.		
Zdroj čerpání dat:	obecní úřad, kde budou zajišťovat dodávku těchto kompostovacích nádob		

Indikátor výstupu

Cíl	<i>Vybudování společné kompostárny pro ORP Horažďovice</i>		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Vybudování společné kompostárny		
Měrná jednotka	byla / nebyla vybudována		
Správce měřítka	starosta obce Slatina- Ing. Václav Vachuška		
Roky	2013	2017	2020
Plán		započata příprava na vybudování kompostárny – legislativní kroky, finanční kroky.	vybudovaná nová kompostárna v ORP.
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zda se podařilo kompostárnu vybudovat.		
Metodika a výpočet:	ano/ne		
Zdroj čerpání dat:	obecní úřad obce, která bude kompostárnu budovat		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vybavit školní třídy odpadkovými koši na tříděný odpad	zaměstnanec ZŠ Pačejov - Mgr. Tomáš Cihlář
1.2	Osvěta ve školách tvorbou výtvarných prací a následná osvěta mezi obyvateli ORP	zaměstnanec ZŠ Pačejov - Mgr. Tomáš Cihlář
1.3	Vytvoření sběrných míst odpadu v obcích ORP.	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška
1.4	Vytvoření logistické sítě pro svoz odpadu	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška
1.5	Vybudování nového sběrného dvora	starosta města Nalžovské hory - Richard Löbl
2.1	Zajištění kompostérů pro domácí kompostování ve vhodných typech zástavby v obcích	zaměstnanec MěÚ Horažďovice – životní prostředí - Ing. Anna Vachušková
2.2	Vybudování společné kompostárny pro ORP Horažďovice	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zvýšení podílu tříděného odpadu	ředitel společnosti Rumpold-P, s.r.o. Sušice - Ing. Luboš Pokorný
1.1	Vybavení základních škol odpadkovými koši na tříděný odpad	Mgr. Tomáš Cihlář
1.2	Počet zapojených dětí do tvorby výtvarných prací s tematikou třídění odpadů	Mgr. Tomáš Cihlář
1.3	Počet edic (letáků, plakátů) pro osvětu v oblasti tříděného odpadu	Mgr. Tomáš Cihlář
1.4	Vytvoření sběrných míst v obcích	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška
1.5	Zřízení logistické sítě	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška
1.6	Vybudování nového sběrného dvora	starosta obce Nalžovské hory – Richard Löbl
2	Počet spolupracujících obcí s vybudovanou kompostárnou	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška
2.1	Vybavení domácností kompostéry	zaměstnanec MěÚ Horažďovice – životní prostředí - Ing. Anna Vachušková
2.2	Vybudování společné kompostárny	starosta obce Slatina - Ing. Václav Vachuška

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního	správci cílů	každoročně v 1.-3.

plánu		čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje

financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Ze schůzek se starosty a z proběhlých analýz regionu byly vyhodnoceny jako nejpálčivější problémy v části odpadů dvě oblasti, na základě kterých vznikly problémové okruhy. Starostové se shodují na tom, že tyto problémy je nutné řešit a spolupracovat při jejich odstraňování.

Prvním problémovým okruhem je „Třídění odpadů“, neboť obyvatelé i přes dostatečně hustou sběrnou síť stále likvidují odpad i jinými nevhodnými způsoby, jako je pálení odpadu, vyhazování do nádob na SKO a případně i zakládáním černých skládek. Proto bylo rozhodnuto podpořit třídění osvětou, která by měla proběhnout ve dvou částech, první část ve školách, kde budou zapojeny děti do tvorby výtvarných prací s tematikou třídění. V druhé části je cílem využít výtvarné práce při další osvětě mezi obyvateli regionu v podobě tištěných letáků, plakátů, případně vzniku komiksu apod. Slibujeme si od toho zájem také právě vzhledem k tomu, že „naše“ děti budou tvůrci těchto prací. Tato osvěta je prvním cílem problémového okruhu. Dalším cílem pro podporu třídění je vybavením škol odpadkovými koši na tříděný odpad. V podporu třídění také doufáme díky vybudování sběrných míst v ORP, zřízení logistické sítě, která bude sloužit ke svážení odpadu v ORP a založením nového sběrného dvora v Nalžovských horách. Dalším druhým cílem je využít výtvarné práce při další části osvěty mezi obyvateli regionu v podobě tištěných letáků, plakátů, případně vzniku komiksu apod. Slibujeme si od toho zájem také právě vzhledem k tomu, že „naše“ děti budou tvůrci těchto prací. V podporu třídění také doufáme díky vybudování sběrných míst v ORP, zřízení logistické sítě, která bude sloužit ke svážení odpadu v ORP a založením nového sběrného dvora v Nalžovských horách.

Druhým problémovým okruhem je „Nakládání s bioodpady“. V současné době je nakládání s bioodpadem v regionu komplikované a drahé. Starostové se shodli na tom, že by situaci chtěli řešit vybudováním vlastní kompostárny, což je jedním z cílů tohoto problémového okruhu.

Druhým cílem je zajištění kompostérů pro domácí kompostování ve vhodných typech zástavby. V Horažďovicích již jedna vlna dodání kompostérů domácnostem proběhla a měla pozitivní ohlas mezi obyvateli, kteří nabídku kompostérů hojně využívali. Proto jsme se rozhodli nabídnout kompostéry také obyvatelům v ostatních obcích v ORP.

Všechny cíle jsme se snažili určit tak, aby přinesli ORP přinejmenším částečné řešení problémového okruhu a současně byly realizovatelné. Každý z cílů má svého gestora, kterého jsme se snažili vybírat mezi lidmi, pohybujícími se v dané problematice nebo kteří se o tuto problematiku zajímají a jsou ochotni podpořit plnění cílů. Současně jsme definovali indikátory pro všechny cíle, kdy jsme se snažili o co nejpřesnější vyhodnocení daného cíle pomocí určeného indikátoru. Dosažení cílů je z velké části závislé na další funkci celého DSO a jeho podpoře v této problematice.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Na základě analýzy regionu a současně setkávání se starosty byly vyhodnoceny problémy ORP Horažďovice v oblasti odpadového hospodářství. Všichni zapojení starostové s námi na prvotním definování problémů spolupracovali. Následně byly tyto problémy prodiskutovány na fokusní skupině,

které se účastnili kromě starostů také odborníci pracující v oblasti odpadového hospodářství. Následně na základě získaných informací pojmenoval *Pracovník pro analýzy a strategie odpadů* konkrétní problémové okruhy, navrhl cíle a indikátory a vše to ještě konzultoval s odborníky na dané téma, s kolegy v realizačním týmu a současně s motivujícím starostou a jeho zástupcem. Ostatní starostové s nimi byli seznámeni na valné hromadě DSO a mohli připomínkovat. V průběhu všech prací byl dokument průběžně kontrolován odborným týmem Svazu měst a obcí.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

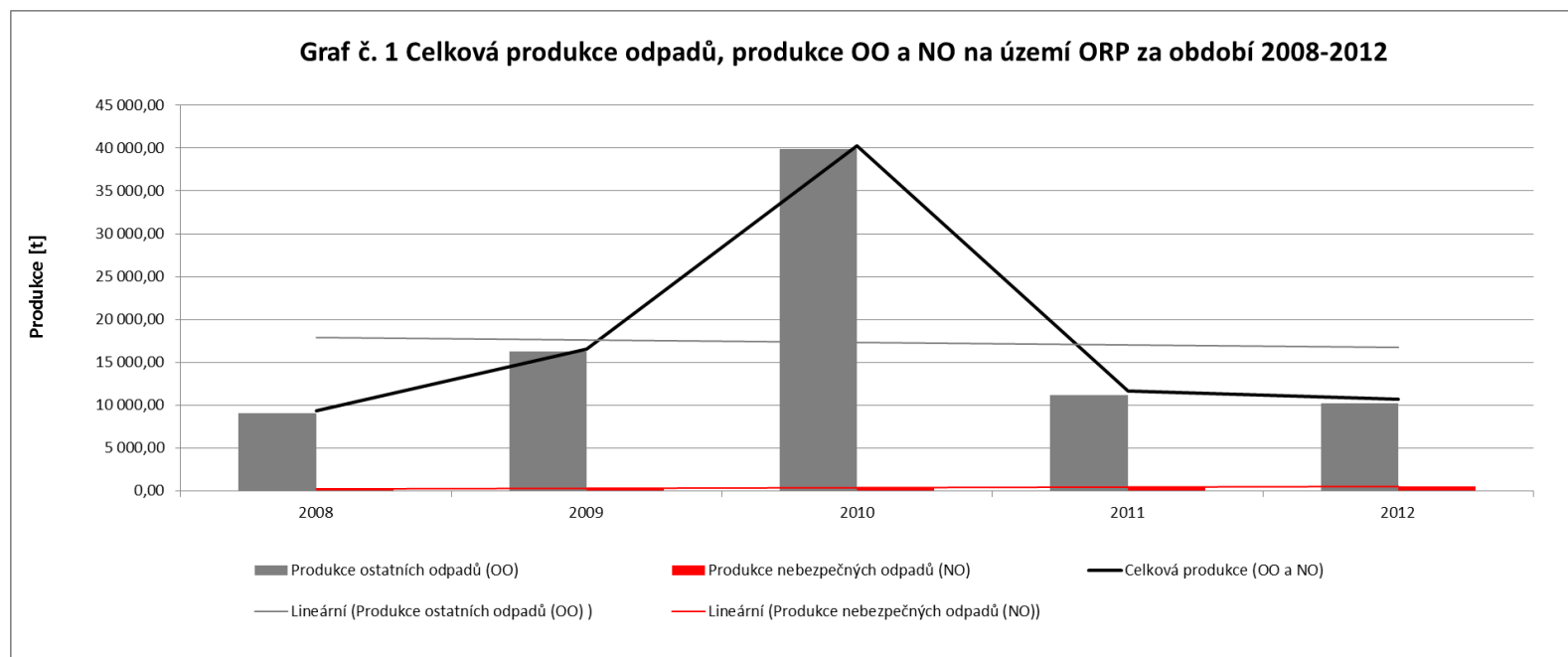
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí
MBÚ	mechanicko-biologická úprava

5.5.1. Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Tab. 101 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	21817,07	9065,96	16293,61	39937,68	11140,85	10251,83	41,55	74,68	183,06	51,06	46,99
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	602,13	271,26	292,89	305,16	501,64	493,11	45,05	48,64	50,68	83,31	81,89
Celková produkce (OO a NO)	22666,30	9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,94	41,19	73,18	177,54	51,36	47,40
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012					
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		97,09	98,23	99,24	95,69	95,41					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		2,91	1,77	0,76	4,31	4,59					
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP		12 185	12 197	12 205	12 116	12 118					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		766,29	1359,88	3297,24	960,92	886,69					
Měrná produkce OO		744,03	1335,87	3272,24	919,52	846,00					
Měrná produkce NO	300,20	22,26	24,01	25,00	41,40	40,69					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		7,42	8,00	8,33	13,79	13,56					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-92,58	-92,00	-91,67	-86,21	-86,44					

Zdroj dat: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/1301-12-r_2012 , <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

5.5.2. Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Tab. 102 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	13,40	42,86	125,79	148,73	126,88
200102	Sklo	O	21,41	72,69	147,97	160,31	152,17
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	4,34	3,23	3,67	3,07	2,72
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	2,71	25,59	23,26	17,79	19,15
200113*	Rozpouštědla	N	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,067	0,00	0,098	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,87	0,30	0,18	0,243	0,17
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlo-vodíky	N	0,34	2,89	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,26	0,32	0,37	0,30	0,62
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,15	0,85	0,99	1,06	1,59
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	3,99	8,03	10,29	9,74	13,60
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,16	0,00	0,57	0,32	0,27
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	2,08	2,67	1,54	0,61	0,01
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	1,98	9,08	0,09	0,05	0,00
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	0,79	0,81	0,79	4,38	0,92

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	28,58	60,64	58,20	43,94
200139	Plasty	O	12,63	33,51	92,41	96,57	98,98
200140	Kovy	O	851,81	531,09	699,92	587,47	567,12
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,18	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	547,82	708,36	803,38	958,63	771,86
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	102,35	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	40,13	290,72	262,06	17,13	48,97
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	2238,97	2895,12	2667,45	2947,20	3048,03
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	0,00	23,31	4,02
200304	Kal ze septiků a žump	O	30,07	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	624,57	1746,16	975,99	844,18	1073,93

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	286,60	242,97	95,97	89,29	121,42
150102	Plastové obaly	O	114,25	102,33	70,75	48,75	59,97
150103	Dřevěné obaly	O	0,84	0,12	0,0000	0,0000	0,0000
150104	Kovové obaly	O	13,28	12,21	5,03	7,16	10,49
150105	Kompozitní obaly	O	1,34	1,90	2,77	2,61	3,04
150106	Směsné obaly	O	78,38	158,64	180,50	117,91	135,80
150107	Skleněné obaly	O	64,19	73,36	0,56	2,13	1,27
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	3,76	15,82	23,21	34,90	142,69
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			4961,36	7010,45	6328,91	6182,19	6439,61
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			3432,07	5450,22	4660,54	4978,10	5087,12

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			1829,93	2716,04	2584,46	2850,18	2745,61

Zdroj dat: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

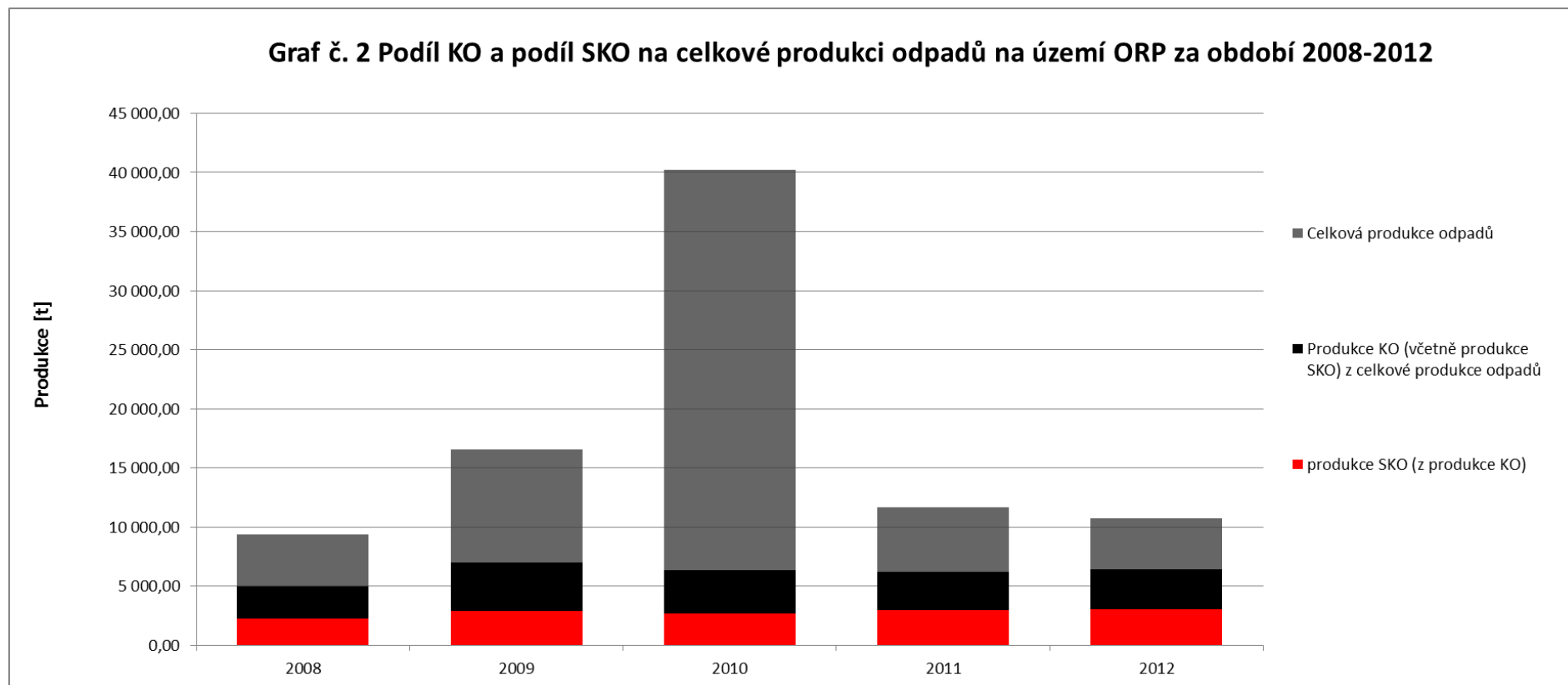
5.5.3. Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Tab. 103 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,94	+77,64	+142,62	-71,07	-7,71
Celková produkce KO	4691,36	7010,45	6328,91	6182,19	6439,61	+41,30	-9,72	-2,32	+4,16
Celková produkce SKO	2 238,97	2 895,12	2 667,45	2 947,20	3 048,03	+29,31	-7,86	+10,49	+3,42
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl KO na celkové produkci odpadů	53,14		42,27		15,73	53,10		59,93	
Podíl SKO na produkci KO	45,13		41,30		42,15	47,67		47,33	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010	2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP	12 185		12 197		12 205	12 116		12 118	
Měrná produkce KO	407,17		574,77		518,55	510,25		531,41	
Měrná produkce SKO	183,75		237,36		218,55	243,25		251,53	

Zdroj dat: ,

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.4. Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

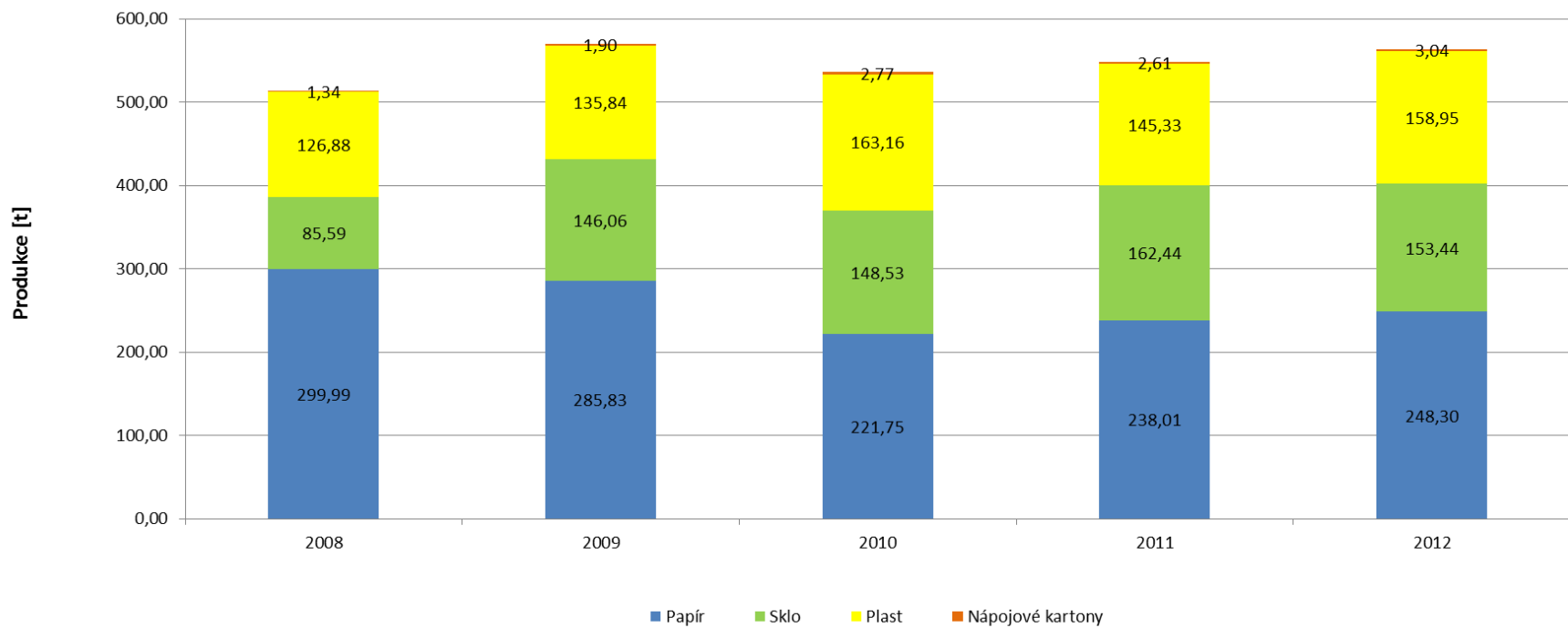
Tab. 104 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	299,99	285,83	221,75	238,01	248,30	-4,72	-22,42	+7,33	+4,32

Sklo	150107, 200102	85,59	146,06	148,53	162,44	153,44	+70,64	+1,69	+9,37	-5,54
Plast	150102, 200139	126,88	135,84	163,16	145,33	158,95	+7,06	+20,11	-10,93	+9,38
Nápojové kartony	150105	1,34	1,90	2,77	2,61	3,04	+41,10	+46,33	-5,81	+16,19
Celkem separovaný sběr		513,81	569,61	536,21	548,39	563,73	+10,86	-5,86	+2,27	+2,80
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		12 185		12 197		12 205		12 116		12 118
Měrná produkce tříděného papíru		24,62		23,43		18,17		19,64		20,49
Měrná produkce tříděného skla		7,02		11,97		12,17		13,41		12,66
Měrná produkce tříděného plastu		10,41		11,14		13,37		11,99		13,12
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,11		0,16		0,23		0,22		0,25
Měrná produkce tříděného odpadu		42,17		46,70		43,93		45,26		46,52

Zdroj dat:

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.5. Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Tab. 105 Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	26,59	29,20	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředěvané odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	2,70	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	87,05	133,56	123,77	80,76	69,81
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,37	7,21	6,80	6,88	4,16
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	8,31	1,51	0,80	0,84	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	48,24	32,94	13,53	1,75	1,82
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

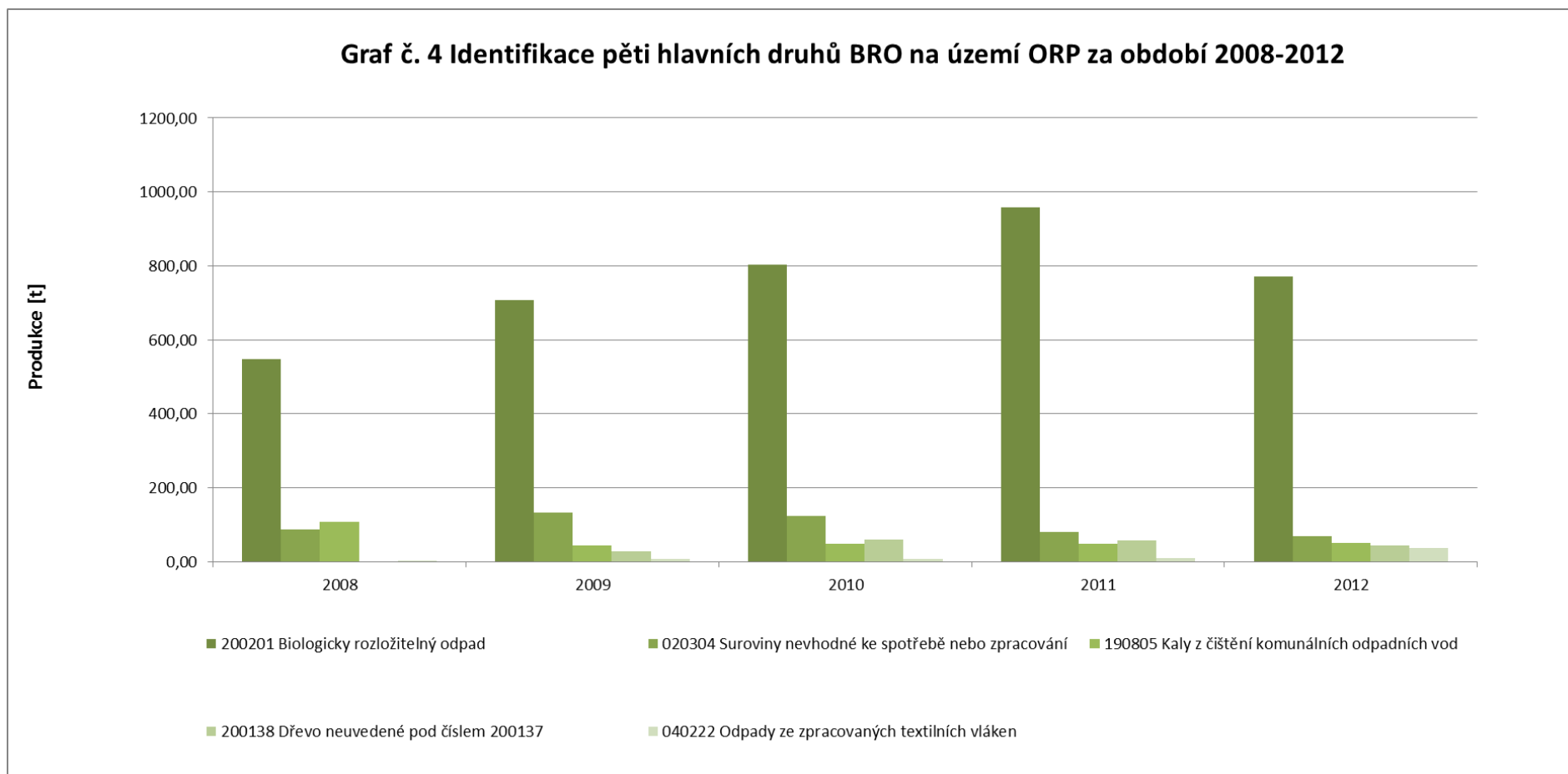
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,70	7,95	7,61	10,48	37,05
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	286,60	242,97	95,97	89,29	121,42
150103	Dřevěné obaly	O	0,84	0,12	0,00	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	8,47	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	9,60	9,20	4,20	1,50
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	107,30	43,92	47,73	49,34	50,41
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,30	0,46	2,20	2,28	4,57
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	13,40	42,86	125,79	148,73	126,88

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	4,34	3,23	3,67	3,07	2,72
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	2,71	25,59	23,26	17,79	19,15
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,26	0,32	0,37	0,30	0,62
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	28,58	60,64	58,20	43,94
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	547,82	708,36	803,38	958,63	771,86
200301	Směsný komunální odpad	O	2238,97	2895,12	2667,45	2947,20	3048,03
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	30,07	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	624,57	1746,16	975,99	844,18	1073,93
Celková produkce BRO			4030,44	5964,50	4968,15	5232,37	5377,86

Zdroj dat:

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

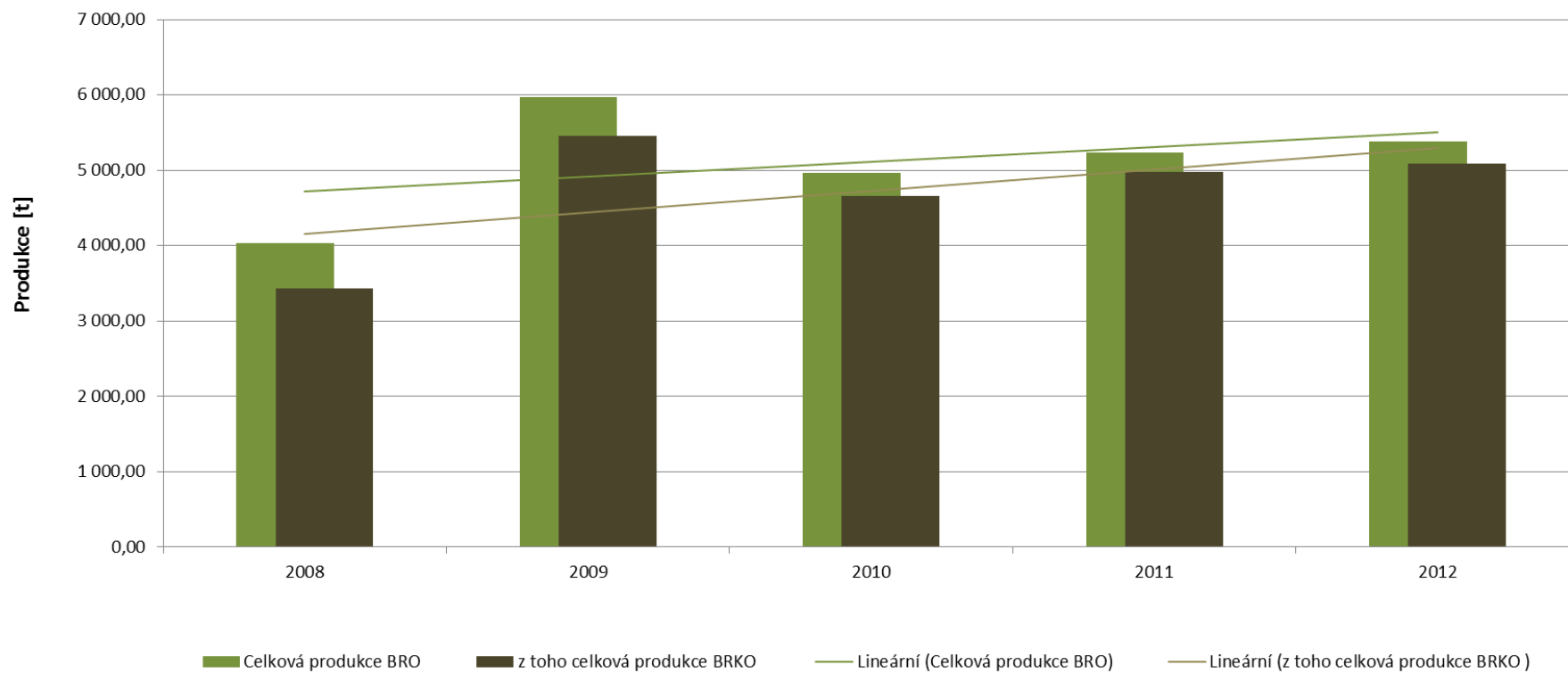
5.5.6. Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tab. 106 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	4 030,44	5 964,50	4 968,15	5 232,37	5 377,86	+47,99	-16,70	+5,32	+2,78
z toho celková produkce BRKO	3 432,07	5 450,22	4 660,54	4 978,10	5 087,12	+58,80	-14,49	+6,81	+2,19
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	85,15		91,38		93,81	95,14		94,59	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010	2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP	12 185		12 197		12 205	12 116		12 118	
Měrná produkce BRO	330,77		489,01		407,06	431,86		443,79	
Měrná produkce BRKO	281,66		446,85		381,86	410,87		419,80	

Zdroj dat:

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

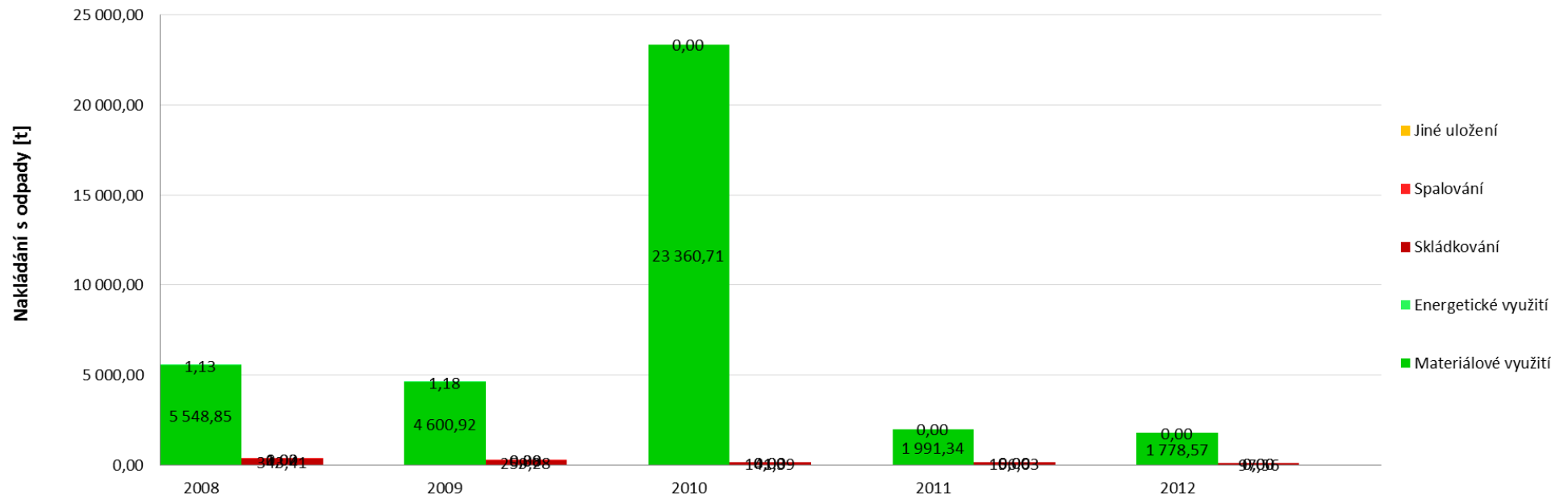
5.5.7. Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tab. 107 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓					
								2008	2009	2010	2011	2012	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]													
Využití	Materiálové využití	5 059,23	5 548,85	4600,92	23360,71	1 991,34	1 778,57	109,68	90,94	461,74	39,36	35,16	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							-	-	-	-	-
		22,32	59,43	27,74	58,05	17,10	16,55						
	Energetické využití	0,23	1,13	1,18	0,00	0,00	0,00	501,67	521,58	0,00	0,00	0,00	
	Celkem vybrané způsoby využití	5 008,39	5549,99	4602,10	23360,71	1 991,34	1778,57	110,81	91,89	466,43	39,76	35,51	
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		22,10	59,44	27,57	58,05	17,10	16,55						
Celková produkce odpadů		22 666,30	9337,22	16586,50	40242,84	11642,50	10744,94						
Odstranění	Skládkování	476,63	343,41	259,28	141,39	156,63	97,56	72,05	54,40	29,66	32,86	20,47	
	Spalování								Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
									-62,88	-100,00	-	-	
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění	344,43		259,65	141,39	156,63	97,56	-24,61	-45,55	+10,78	-37,71			

Zdroj dat:

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

5.5.8. Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

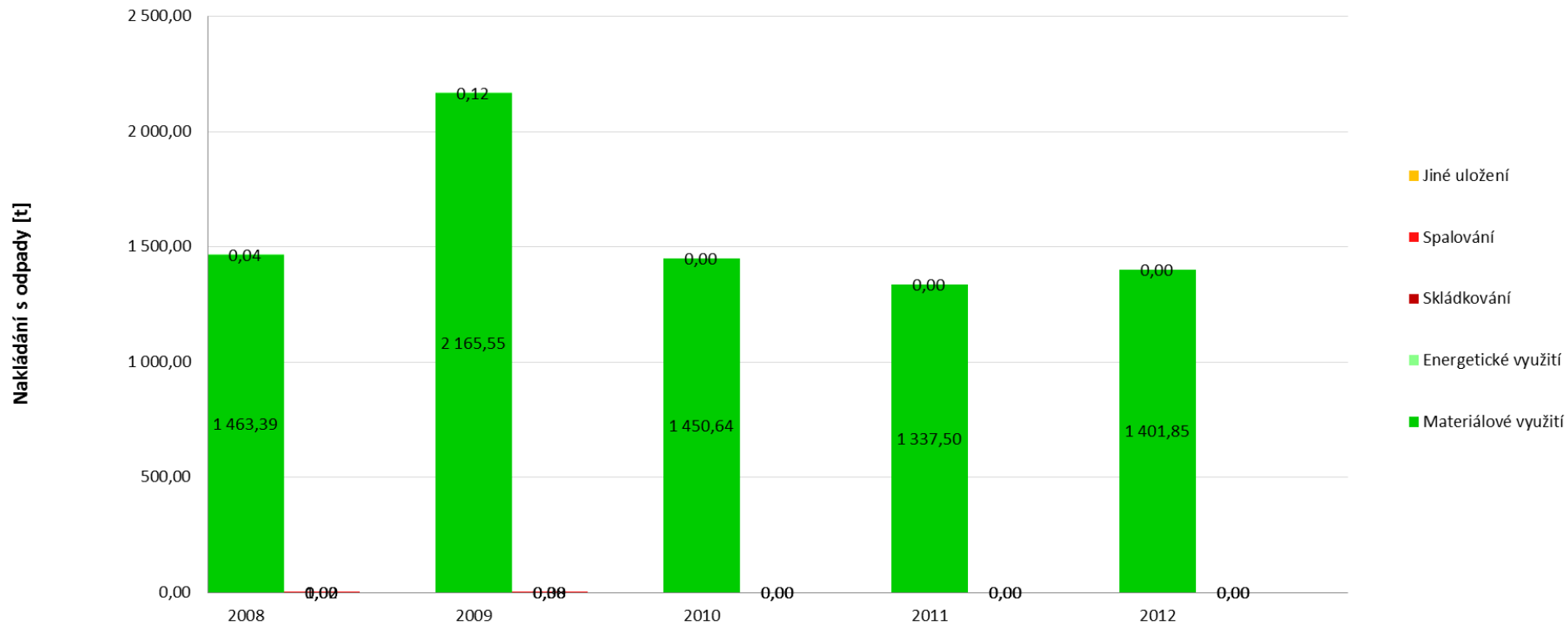
Tab. 108 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	364,56	1 463,39	2 165,55	1 450,64	1337,50	1401,85	401,41	594,01	397,91	366,88	384,53
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			8,56	29,50	30,89	22,92	21,63	21,77	+301,41	+494,01	+297,91	+266,88	+284,53
		Energetické využití	0,00	0,04	0,12	0,00	0,00	0,00	882,19	2 737,06	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	335,07	1 463,43	2 165,68	1 450,64	1337,50	1401,85	436,76	646,34	432,94	399,17	418,38
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓											
		7,87	29,50	30,89	22,92	21,63	21,77	Meziroční změna [%] ↓					
	Celková produkce KO [t]		4256,56	4961,36	7010,45	6328,91	6182,19	6439,61	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Spalování		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00	-62,88	-100,00	-	-	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-			
Celkem vybrané způsoby odstranění		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00	-62,88	-100,00	-	-			
SKO	Využití	Materiálové využití	256,68	981,37	692,48	217,30	510,94	+282,33	-29,44	-68,62	+135,13		

		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití	256,68	981,37	692,48	217,30	510,94	+282,33	-29,44	-68,62	+135,13
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Zdroj dat:

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

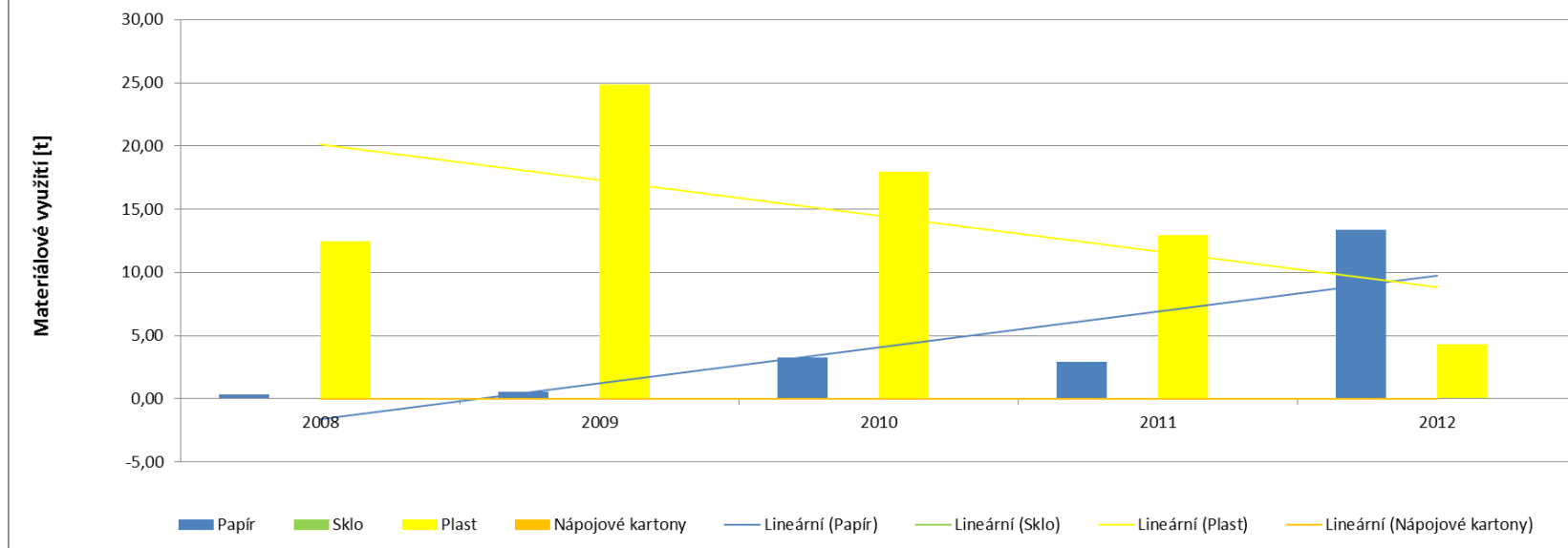
5.5.9. Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Tab. 109 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,31	0,57	3,29	2,92	13,35	+79,42	+482,30	-11,28	+357,18
		Energetické využití	0,01	0,03	0,00	0,00	0,00	+188,89	-100,00	-	-
		Odstranění	0,21	0,36	0,00	0,00	0,00	+71,50	-100,00	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	12,45	24,86	17,95	12,93	4,31	99,65	-27,82	-27,97	-66,69
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	-	-100,00	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Zdroj dat:

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

5.5.10. Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

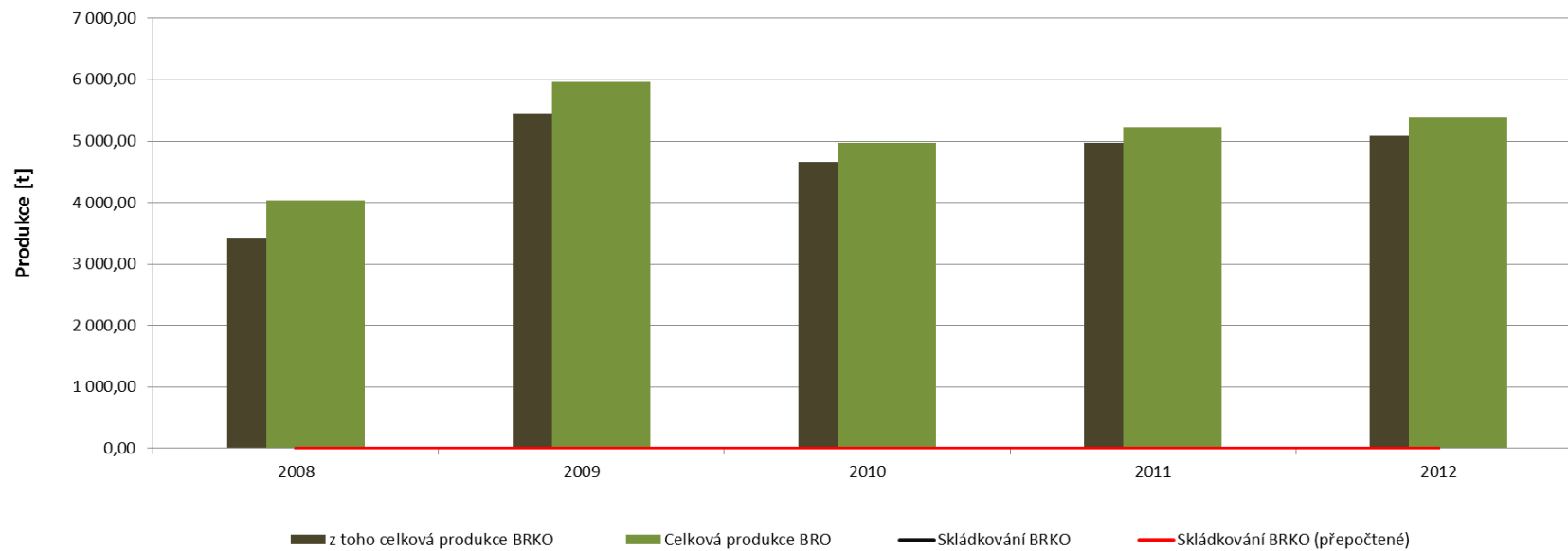
Tab. 110 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		1676,67	1783,79	899,85	719,58	768,60	+6,39	-49,55	-20,03	+6,81
		Energetické využití		1,13	1,18	0,00	0,00	0,00	+397	-100,00	-	-
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování		1,02	0,38	0,00	0,00	0,00	-62,88	-100,00	-	-
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
BRKO	Využití	Materiálové využití		452,73	1523,54	723,90	586,03	632,40	+236,52	-52,49	-19,05	+7,91
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
									Podíl skládkování a měr. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012

		Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓									
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						-100,00	-100,00	-100,00	-100,00
		Spalování						Meziroční změna [%] ↓				
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Počet obyvatel v území ORP	12185	12197	12205	12116	12118					

Zdroj dat:

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: udržitelnost života na venkově

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Na základě setkání se starosty jsme definovali jako nejpálčivější problém, se kterým se potýkají zcela všichni, odliv obyvatel z venkova do měst. Patrný je tento trend v datech z ČSÚ (Souhrnný dokument Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP). Obyvatelé v produktivním věku a hlavně ti mladí jsou nuceni stěhovat se za prací, studiem apod. Svou roli ve snižování počtu obyvatel hraje také jejich přirozený úbytek. K vytvoření přijatelného životního prostoru v našem ORP jsou klíčové 3 tematické okruhy. Podpora zaměstnanosti a podnikání, rozvoj cestovního ruchu a udržení, případně zlepšení, dopravní obslužnosti v našich obcích. Přestože se všechna tři témata vzájemně prolínají, analyticky budou zpracována pouze témata Cestovní ruch a Podnikání a zaměstnanost. Téma Doprava a dopravní obslužnost bude součástí těchto analýz. Teprve v návrhové části se opět vrátíme k Udržitelnosti života na venkově jako k celku, abychom získali komplexní pohled na problematiku regionu a její možná řešení.

6.1.2. Analýza cestovního ruchu

Bod bude obsahovat situační analýzu, finanční analýzu a očekávaný vývoj. S ohledem na skutečnost, že k volitelnému tématu nebude zpracována konkrétní metodika, je na smluvním partneru konkrétní vymezení.

Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

Poloha destinace

ORP Horažďovice se nachází na hranicích Západních a Jižních Čech naší republiky, ale správně spadá do Plzeňského kraje. Od krajského města je vzdálené cca 60 km, od hlavního města pak 120 km (vzdálenost správního města Horažďovice od Plzně a Prahy). S hlavním a krajským městem je spojeno jak vlakovou, tak autobusovou dopravou. Cesta z/do Prahy trvá vlakem cca 2,5 h a autobusem 2 h v závislosti na dopravci a lince. Vzdálenost Horažďovic od hranic s Německou republikou je 50 km. Významná je také jeho poloha v blízkosti Šumavy, velice často vyhledávaného turistického cíle. Město Horažďovice, které ORP spravuje, se nachází na silnici spojující města Klatovy a Strakonice a železniční trati mezi Plzní a Českými Budějovicemi. Horažďovice jsou obcí s rozšířenou působností a třetím nejvýznamnějším městem okresu Klatovy. Správně pod Město Horažďovice spadá celkem devatenáct obcí - Břežany, Hejná, Hradešice, Chanovice, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Myslív, Nalžovské Hory, Nehodív, Olšany, Pačejov, Slatina, Svěradice, Tužice, Velké Hydčice, Velký Bor. Rozlohou 25 875 ha patří mezi nejmenší správní obvody v Plzeňském kraji. Hranice území má společně se třemi správními obvody Plzeňského kraje (Sušice, Klatovy a Nepomuk) a s Jihočeským krajem na východě. Většinu území tvoří zemědělská půda včetně pastvin pro dobytek (65,2 %) a lesní pozemky (21,6 %).

Vymezení destinace

Pro tuto oblast je charakteristická mírně kopcovitá, dobře prostupná krajina. Je tu síť polních cest udržovaných zemědělci, kteří zde hospodaří. Typické jsou remízky, dubové hájky či schované louky, poseady, potoky. V ORP se nachází značené turistické cesty i cyklostezky. Hlavní výhodou je nenáročnost pohybu krajinou (vhodné pro rodiny s malými dětmi nebo seniory), „klid“, nabídka možností koupání v řece, rybníku, bazénu nebo lomu. Horažďovicko je vhodné pro dlouhodobější pobyt aktivních rodin, které hledají nerušený pobyt v přírodě.

ORP Horažďovice je navštěvováno především v letních měsících, ale má svým návštěvníkům co nabídnout i v zimě. Díky své nadmořské výšce 400-600 m. n. m. se zde v zimních měsících drží dostatek sněhu na běžkování či country cross.

Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

ORP Horažďovice využívají ke svým aktivitám pěší turisté, cyklisté a vodáci. Kromě příležitostných návštěvníků se kraj vyznačuje jako chatařská a chalupářská oblast. Zčásti se jedná o zde narozené nebo vyrůstající obyvatele, kteří se sem vrací v teplém období do svých „rodných“ domů a chalup, a zčásti jsou to městští obyvatelé, kteří sem jezdí odpočívat během víkendů od jara do podzimu (v létě třeba celé prázdniny). Někdy jsou to starší lidé (v důchodovém věku), kteří v zimě dají přednost pohodlí města a jakmile to počasí dovolí, stěhují se na zbytek roku do svých chalup.

Díky svému významu, poloze a bohaté historii je nejvíce navštěvované místo v ORP město **Horažďovice**. Kromě německy mluvících návštěvníků, kteří to mají do našeho ORP celkem blízko a na cestě směrem k hlavnímu městu, navštěvují často náš kraj také turisté z Nizozemí.

Dalším často navštěvovaným turistickým cílem je obec **Chanovice**. Zde je skanzen, rozhledna a muzeum. Tyto spadají pod Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech.

Pěší turisté využívají současných několika naučných stezek (NS Maňovice, Stehlíkova NS, NS Velké Hydčice-Hejná-Nezamyslice atd. viz analýza), které ale nejsou propojené ani jednotně prezentované. V tomto směru již proběhl projekt Prácheňsko, který se této problematice věnoval.

Území protíná Evropská poutní stezka VIA NOVA. Do ORP vchází v Hejně a přes Velké Hydčice, Horažďovice, Svěradice, Chanovice a opouští náš region ve Slatině. Více Info

Důležitou součástí cestovního ruchu je řeka Otava, která protéká Horažďovicemi. Přestože v srpnu bývá stav vody nižší, patří Otava k často sjížděným řekám v České republice. Vodákům se nabízí hned 2 tábořiště na jejích březích přímo v Horažďovicích.

Pro cyklisty je významná Otavská cyklostezka, která vede z Modravy do Zvíkovského podhradí. Její celková délka je 166 km a prochází ORP Horažďovicemi podél toku řeky Otavy. Její současný stav je ale neuspokojivý a potřebuje zlepšení. Její cca 2km úsek otevřený nedávno v Horažďovicích je také vhodný pro jízdu na in-line bruslích. Dále ORP Horažďovice křížuje řada cyklostezek, většinou se jedná o cyklostezky vedoucí po silnicích. Ovšem pro většinu cyklistů je naše ORP pouze tranzitem na jejich cestě nebo se zde zdrží velice krátce.

Vzhledem k nekoordinované a nedostatečné prezentaci a propagaci ostatních turistických cílů v ORP jsou návštěvníci často směřováni za hranice ORP Horažďovice (směrem k Rabí, Strakonici, Šumavě atd.)

Vyjíždky na koni nebo výuku jezdeckví v našem regionu nabízí celá řada soukromníků. Jejich možnosti jsou různé v závislosti na počtu koní, dostupnosti ubytování, možnosti ustájení vlastního koně atd. Je ovšem těžké je dohledat. Dnes moderní hipoturistiku (pokud hipoturistikou chápeme cestu krajinou

na koni nebo v doprovodu osla s možností ubytování lidí i ustájení vlastních koní v stanicích) nabízí např. Dvůr Krutěnice a Stáj Farelli.

Ubytování a stravování

V současné době vidí starostové ubytovací a stravovací kapacity s ohledem na návštěvnost dostačující. Přesto se předpokládá, že obyvatelé na zvýšený počet návštěvníků našeho kraje zareagují mimo jiné právě rozšířením či zkvalitněním nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení. V tomto bodě se analýza cestovního ruchu protíná s analýzou podnikání a zaměstnanosti.

Doprava

Do Horažďovic jezdí z Prahy autobusy, které dále pokračují směrem na Sušici. Stejně tak je výhodná poloha Horažďovic na trase Českých drah Plzeň-České Budějovice. Pro návštěvníky není problém dopravit se do ORP, ale pohybovat se po našem území veřejnými dopravními prostředky je složitější. Autobusy jsou většinou uzpůsobeny potřebám škol a lidí dojíždějících do zaměstnání. Četnost spojů není pro cestovní ruch dostačující. Na druhou stranu linky mimo ranní a odpolední spoje nejsou v současné době vytížené a tak dopravci neuvažují o jejich rozšiřování. Dopravci nepoužívají menší autobusy. Hlavní spoje (např. Horažďovice – Klatovy) provozuje přímo ČSAD Plzeň, vedlejší spoje pak provozují nasmlouvaní soukromí dopravci. České dráhy také ruší a omezují spoje.

Turistika v našem kraji je provázána se sousedními ORP. Procházejí jím značené turistické trasy, které jsou ale většinou vzhledem ke své délce a nedostatečné dopravní obslužnosti území vhodné hlavně pro průchod přes naše území.

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

ORP Horažďovice je díky dobře prostupné krajině, síti udržovaných lesních a polních cest a mírným kopcům vhodná pro rodinnou pěší nebo cykloturistiku bez ohledu na věk. Během let vznikla díky šetrnému obhospodařování krajina přirozeně dělená remízky, dubovými hájky nebo lesíky. Na pastvinách se pase dobytek a na svých cestách potkají návštěvníci i divoká zvířata. Na našem poměrně malém území je několik desítek rybníků. Jsou tu také lomy vhodné ke koupání. Další možností ke koupání v letních měsících je řeka nebo aquapark v Horažďovicích. Kromě toho můžeme naši krajinu představit v kulturně-historickém kontextu prostřednictvím významných osobností, které náš kraj v historii navštěvovaly nebo zde žily. Naše ORP je situováno v centru bývalého správního území Prácheňsko, které existovalo od 13. století do roku 1850, kdy byla tato správní jednotka rozdělena. Hrad Prácheň, který dal tomuto územnímu celku pojmenování, se nachází právě na území našeho ORP. Krajina dobře zapadá do celonárodní marketingové koncepce agentury Czech Tourism Česko – země příběhů a jeho části Cesta krajinou.

Krajina je celoročně vhodná pro rozvoj hipoturistiky, canicrossu, skijoring, crosscountry, orientačního běhu a celé řady dalších rozvíjejících se sportů.

Ze souhrnné etapové zprávy za léto 2013 agentury Czech Tourism vyplývá, a naše praxe to také potvrzuje, že náš region patří typologicky k oblastem vhodným a využívaným k dlouhodobým pobytům.

Naše oblast je hodně využívána především chataři či chalupáři k dlouhodobému odpočinku. Také místní rodáci, kteří se odstěhovali se sem rádi a často vrací právě za relaxací.

ORP Horažďovice je využíváno k relaxaci převážně v letních měsících. V této době nabízí také celou řadu kulturních aktivit přímo v Horažďovicích nebo blízkém okolí.

Nadmořská výška 450-600 m. n. m. přináší delší zimy, ale také většinou (v závislosti na celkovém charakteru zimního období) dostatek sněhu na běžky, skijöring (zimní sport, při kterém je člověk na lyžích připoután tažným lanem ke koni, psu nebo více psům, či motorovému vozidlu. Název pochází z norského slova skikjøring, které znamená doslova "řízení na lyžích" (Zdroj dat: wikipedie), country cross, cesty na sněžnicích krajinou.

Potencional cestovního ruchu v turistické oblasti

Náš kraj je navštěvován především v létě. Potencional rozvoje cestovního ruchu se proto nabízí v zimním období, kdy je tato oblast vhodná ke klasickému zimnímu běžeckému sportu, případně country crossu či skijöringu.

Pro letní návštěvníky nám bohatá minulost tohoto kraje dává možnost doplnit cestu krásnou krajinou o historické, technické či kulturní informace. Vytvoření propojené případně navazující a celistvě prezentované sítě „naučných“ stezek s příběhy by mohl být pro návštěvníka právě ten důvod, proč tu zůstat o něco déle. Stezky budou využitelné nejen v letních měsících pro pěší turisty, cyklisty nebo hipoturistiku, ale také v zimním období běžkaři a ostatními příznivci zimních netradičních sportů. Zde je možné navázat na projekt, který proběhl za spoluúčasti EU s názvem „Studie obnovy venkovských cest pro využití v turistice“. Jeho nositelem bylo zájmové sdružení právnických osob a výsledek máme k dispozici. Dále je možné využít zrealizovaných projektů, jejichž nositelem bylo Prácheňsko.s.p.o. Např. na projekt s názvem „Společná propagace mikroregionu Prácheňsko a zahraničních partnerů“, který byl realizován s podporou Dispozičního fondu v rámci Programu příhraniční spolupráce, Cíl 3 – Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007-13.

Na našem území je mnoho rybníků, především chovných, které jsou převážně ve správě či majetku Svazu rybářů. Výlov rybníka bývá pro široké okolí významnou událostí. Je jen na nás zda či jakým způsobem k této události přizveme i návštěvníky našeho kraje.

Tradicí zde má také Svaz dobrovolných hasičů. SDH bývá v obcích organizátorem či spoluorganizátorem celé řady kulturních aktivit. Hasičské závody, i když se jedná o místní dobrovolníky, mohou být pro městského člověka zajímavým zpestřením pobytu v našem regionu. Opět se otevírá otázka jak to návštěvníkům nabídnout.

Také stále více poptávaná „rozhlednová turistika“ by našla své místo i v našem regionu. V obci Chanovice se nachází rozhledna Chlum u Chanovic (Chlum 609 m. n. m.) a v obci Nehodív rozhlednu plánují. I z níže položených míst našeho regionu je běžně vidět rozhledna Svatobor nad Sušicí a při dobré viditelnosti i velká část Šumavy. I některé další obce uvažují o možnosti rozhledny – např. na kopci Prácheň nedaleko Velkých Hydčic.

Z pohledu cyklistů je důležité dále rozvíjet úsek Otavské cyklostezky na našem území. I zde je možné navázat na projekty podporované EU, které v minulosti proběhly. Její další výstavba narazila v některých úsecích na majetkoprávní problémy s pozemky. V těchto případech by byla vítána významnější podpora z krajského úřadu. Je potřeba, aby se této problematice někdo systematicky věnoval.

Důležitou součástí místní tradice jsou kostely, které se nacházejí ve většině obcí našeho ORP. Jejich minulost je bohatá a zajímavá. Nesou v sobě potencial vytvoření tematických balíčků pro návštěvníky.

Klíčové je vytvoření nabídky aktivit v našem regionu, kterou si návštěvníci mohou upravit podle svých potřeb a přání. Informační centrum by mělo být schopno vytvořit /sestavit/ a nabídnout balíček aktivit dle požadavků samotných návštěvníků. K tomu je nutná spolupráce měst, obcí a nositelů cestovního ruchu.

Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Lidé čím dál víc očekávají osobní přístup a to nejen v oblasti komunikačních a informačních technologií, ale také ve výrobě spotřebního zboží. Ani cestovní ruch se tomuto trendu nevyhne.

Individuální přístup vyžaduje především flexibilitu a širokou nabídku aktivit, ze kterých si návštěvník sestaví svůj program po dobu pobytu v regionu.

V oblasti různorodosti nabídky má ORP Horažďovice dobrý základ i dobrý potenciál dalšího rozvoje na základě poptávky trhu.

Individuální přístup je pak otázkou managementu a strategie provozovatele informačního centra.

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast (zdravý životní styl, agroturistika, poznávání, sport, relaxace)

Na území ORP Horažďovice má hlubokou tradici venkovský způsob života vč. pěstování vlastních plodin, či chov dobytka pouze pro potřebu domácnosti, případně širší rodiny. To dává obyvatelům částečnou soběstačnost a nezávislost. Proto se zde zatím příliš nepraktikují trendy, které hýbou městy jako např. obliba farmářských produktů, trhů apod. Nicméně i tento trend si k nám hledá cestu a vzhledem k tomu, že 13% ekonomicky aktivních subjektů (viz statistika Ekonomické subjekty podle odvětví v ORP Horažďovice ČSÚ) v regionu se věnuje právě rostlinné a živočišné výrobě, myslivosti a souvisejícím činnostem, otevírá se možnost rozšíření právě tohoto trendu. Tomu přispívá i stále častější přijetí městského „pohodlnějšího“ způsobu života místními, převážně mladšími, obyvateli. Ti už nemají zájem pokračovat v tradici svých rodičů a chovat drobné zvířectvo, nebo pěstovat plodiny.

Na druhou stranu stále stoupající celorepubliková poptávka po tzv. farmářských výrobcích otevírá pro místní obyvatele možnost podnikání. Zde se nám rozšiřuje možnost prodávat produkty z našeho ORP i mimo náš region.

Vzhledem k cílové skupině, pro kterou je naše ORP vhodné, je významný stále rostoucí zájem o pohyb a pobyt v přírodě především u starších generací, které současně ale vyžadují vyšší standart v kvalitě ubytování a stravování.

Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Tab. 111 Kulturně historické památky na území ORP Horažďovice

Zámek a muzeum	Horažďovice	Zpoplatněné	sezonní
Městské hrady	Horažďovice	Volně přístupné	celoročně

Červená brána	Horažďovice	Volně přístupné	celoročně
děkanský kostel sv. Petra a Pavla	Horažďovice	Volně přístupné Prohlídky zdarma po dohodě	celoročně
morový sloup se sochou Panny Marie	Horažďovice	Volně přístupné	celoročně
masné krámy	Horažďovice	Volně přístupné	celoročně
klášterní areál s kostelem Panny Marie	Horažďovice	Volně přístupné Prohlídky zdarma po dohodě	celoročně
Rosenuerův mlýn	Horažďovice	Prohlídky zdarma po dohodě	celoročně
Zřícenina hradu Prácheň	Prácheň	Volně přístupné	celoročně
kostel sv. Klimenta	Prácheň	nepřístupný	
Zámek Nalžovy	Nalžovské Hory	Nepřístupný	V soukromém vlastnictví
Lesopark Prašivice	Nalžovské Hory	volně přístupné	celoročně
Umělá zřícenina Ballymotte	Nalžovské Hory	volně přístupné	celoročně
Skanzen Chanovice	Chanovice	Zpoplatněné	sezonní
Zámek Chanovice	Chanovice	Zpoplatněné	sezonní
Barokní zámek	Defurovy Lažany	Nepřístupný	V soukromém vlastnictví
Synagoga	Slatina		
Židovský hřbitov	Slatina		

Zdroj dat: internet a IC Horažďovice

Přestože má region bohatou historii, je jen málo památek v natolik zachovalém stavu, že je možné prezentovat je za vstupné. Jediné zpoplatněné lokality jsou horažďovické muzeum a areál Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech v Chanovicích (skanzen a zámek). Většina má charakter volně přístupné památky, někdy i položené zcela mimo obec.

Zvláštní kategorií jsou kostely, které jsou díky křesťanské tradici, většinou plně funkční a stále používané. V tabulce uvádíme pouze ty nejvýznamnější z kostelů, které v našich obcích jsou.

Zámek Nalžovy a barokní zámek v Defurových Lažanech jsou v soukromém vlastnictví a není jisté, co s nimi bude dál. Obě tyto památky jsou historicky významné a zcela jistě by podpořily turistický ruch v regionu.

Díky tomu, že většina památek je volně přístupná, nemusejí se turisté spoléhat na otevírací dobu. Současně je potřeba si uvědomit, že tím pádem pro obce neznamenají tyto památky přímé příjmy na jejich údržbu či rekonstrukci.

Kulturně historické památky v jednotlivých obcích

Horažďovice

„Historie Horažďovic je odedávna spjata s nedalekou staroslavnu Práchní. Již v 10. století zde vzniklo opevněné hradiště a zhruba o dvě století později se stal kamenný hrad správním centrem Prácheňského kraje, který ve 13. století zahrnoval přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko. Dnes je možné na Práchni vidět pouze zbytky zříceniny mohutného hradu a kostelík sv. Klimenta ze 13. století.

V době, kdy se správním centrem Prácheňského kraje stalo město Písek, začal hrad na Práchni pozbývat svého významu a život se začal postupně soustřeďovat do trhové osady na úpatí Práchně – Gorazdějovic. Osada, která měla výhodnou polohu při řece Otavě a na obchodní cestě z Bavor do Prahy, byla roku 1292 povýšena králem Václavem II. na město.

O rozvoj Horažďovic se zasloužil rod Bavorů ze Strakoníc. Ti nechali město opevnit a postavit tvrz. Důležitým datem pro Horažďovice se stal rok 1478. Toho roku se stal novým majitelem města nejvyšší sudí království Českého Půta Švihovský z Rýzmburka. Ten se podílel na rozvoji okolních správních sídel, jakými byly mimo jiné hrad Rabí, Švihov a Velhartice. Největší pohromou pro Horažďovice znamenala třicetiletá válka, kdy město postihly dva požáry, a dvakrát bylo vydrancováno švédskými vojsky. Značně zdevastovaný zámek byl přestavěn v 17. století za panování rodu Šternberků, kteří nechali také rozšířit klášter a postavit kapli na Loretě. Dalším významným rodem byli Rummerskirchové. Ti zde založili v 19. století umělý chov perlorodek, kterého se účastnil i císař František I., Panskou zahradu a poté rozsáhlý anglický park na ostrově se vzácnými druhy stromů a rostlin. Posledními vlastníky horažďovického panství se stali Kinští ze Vchynic a Tetova, kteří jej vlastnili až do roku 1945.

Na místě gotické tvrze ze 13. století dnes stojí **barokní zámek**. Z původního hradu, který byl za Švihovských přestavěn na renesanční zámek, se dochovalo pouze sklepení vytesané do skály a zbytky okrouhlé věže. Ve většině zámeckých prostor sídlí od roku 1920 **městské muzeum**. Současná expozice muzea popisuje dějiny Horažďovic od pravěkého osídlení po současnost, expozici doplňuje zajímavá výstava minerálů z okolí. Ve věžních prostorech se každoročně konají různé výstavy. Mezi nejvýznamnější památky patří kromě zámku také **městské hradby** - jsou historicky velice cenné a z velké části dochované. Pozůstatky souvislého hradebního pásu s dvanácti baštami a třemi branami, původně obehnané vodním příkopem. **Červená brána**, která je dnes uváděna jako druhá nejstarší v Čechách. Ranně gotická věžová stavba s průjezdem. Dominantou náměstí je **děkanský kostel sv. Petra a Pavla**, který pochází ze 13. století. Poblíž kostela se nachází **morový sloup se sochou Panny Marie** a v Hradební ulici **masné krámy** z 18. století. Ve středu města lze nalézt také gotické, renesanční a barokní domy. Další významnou památkou je **klášterní areál s kostelem Panny Marie** stojícím na místě kaple sv. Michala ze 13. století. Téměř sto let byl klášter sídlem generální správy kongregace školských sester de Notre Dame pro celé území Čech, která se sem po roce 1989 vrátila zpět.¹

„Na pravém břehu řeky Otavy se nachází **Rosenauerův mlýn**, kde si můžete prohlédnout původní zařízení mlýna. První historická zmínka se datuje před rokem 1680, kdy objekt sloužil nejprve jako

¹ Historie Horažďovic. *Horažďovice: perla Otavy* [online]. [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=5100&burl=&pt=HS>

papírna. V roce 1807 kupuje papírnu Josef Rosenauer, syn významného vodohospodáře a lesního inženýra. Součástí mlýna jsou praktické ukázky dodnes funkčních nástrojů.“²

Zřícenina hradu Prácheň

„2,5 km jihozápadně od města Horažďovic se na vrcholu kopce Prácheň (504 m n. m.) nalézá zřícenina kdysi rozsáhlého hradu Prácheň. Hora Prácheň dala jméno nejen hradu, ale i celému kraji a tento název - **kraj Prácheňský nebo jen Prácheňsko** - se udržel v povědomí až do dnešní doby. Ve 13. století se kraj zahrnoval přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko.

Na místě původního slovanského hradiště z 10. století zde v roce 1315 Bavor III. ze Strakonic vystavěl kamenný hrad. V majetku tohoto rodu byl až do konce 15. století, kdy jej získal Půta Švihovský z Rýzmburka, přestavěl, ale záhy byl hrad opuštěn. Od roku 1558 připomínán jako pustý. Dochovány zbytky věží, hradeb a bašt.

O hrad se začali zajímat až počátkem 19. století majitelé panství, Rummerskirchové. Na Práchni nechali mezi hradní zříceniny vestavět poustevnu, ze které dnes zbyly pouze obvodové zdi. Na vrcholu torza válcové věže vztyčili tři kříže. V roce 1818 navštívil hrad Prácheň císař František I.

Za národního obrození byl v roce 1868 odvezen kámen z hory Práchně do základů budovy Národního divadla a v roce 1894 navštívil Horažďovice a Prácheň malíř Mikoláš Aleš.

Na místě původního hradu Prácheň je dnes vyhlášena **přírodní rezervace** s přirozenými dubo-habrovými lesními porosty.

Nedaleko se nachází **kostel sv. Klimenta** - devátý křesťanský kostelík v Čechách, zřejmě vysvěcený samotným Metodějem. Kolem kostela svatého Klimenta stála kdysi stejnojmenná ves Prácheň, která vznikla zřejmě současně s hradištěm Práchni. Na prácheňském hřbitově je pohřben spisovatel Josef Pavel a regionální historik Karel Němec.“³

Nalžovské Hory

Zámek Nalžovy

„Barokní zámek se nachází v obci Nalžovské Hory na Klatovsku v Plzeňském kraji. Zámek je čtyřkřídlá budova s dvoupatrovým průčelím, nad kterým se tyčí velká hranolová věž se čtyřmi nárožními polygonálními věžičkami, v nádvoří jsou slepé arkády. Zámek obklopuje anglický park. Zámek je veřejnosti nepřístupný.“⁴

Momentálně je v soukromých rukou, majitelem je Lamela electric a jejich podnikatelským záměrem je vybudovat lázeňsko-rehabilitační a léčebné centrum Lázně Nalžovy a Golf resort Stříbrné Hory. Naplnění tohoto podnikatelského záměru by podpořilo turistický ruch v regionu.

Lesopark Prašivice s umělou zříceninou hradu Ballymotte

² Horažďovice *perla Otavy: malý průvodce* [leták]. 2010. vyd. Horažďovice [cit. 9.10.2014].

³ Město Horažďovice: *perla Otavy. Město Horažďovice: perla Otavy* [online]. [cit. 2014-10-07].

Dostupné z:

⁴ Turistika.cz: pro větší zážitky z cesty i výletu. *Turistik.cz* [online]. 2007-2014. [cit. 2014-10-07].

Dostupné z:

„Lesopark patřil majitelům zámku Nalžovy. Nyní je volně přístupný a je často vyhledávaným cílem. Park je přístupný z městečka po trase modré turistické značky. Jeho významnou součástí je kopie irského rodového sídla Ballymotte, odkud pocházel zakladatel lesoparku hrabě Taafe. Umělá zřícenina pochází z roku 1840.

Kolem zříceniny postupně vyrostl svérázný lesní park s jezírkem, v jehož těsné blízkosti objevíte i kamenného draka, želvu a rozpadlé zbytky dalších kamenných zvířat. Pamětníci vzpomínají nejen na čápa, ale i na obrovské dřevěné muchomůrky a trpaslíky, volně rozmístěné v prostoru mezi hradem a altánkem v zarostlé lesní aleji.“⁵

Hradiště Hradec u Ústalče

Nedaleko obce Ústaleč v katastru Nalžovských Hor se nachází kopec Hradec se zbytky poměrně rozsáhlého, pravděpodobně slovanského hradiště. Vnitřní nečleněná plocha o rozloze 1,7 ha je opevněna valem, který je na jižní straně zachován v délce 50 metrů, dále k jihovýchodu se jeví jako terénní hrana. Na západní a severozápadní straně je val zdvojen a před oběma tělesy je patrný i mělký příkop. Vnější val je tam zachován v délce asi 70 metrů. Dnešní výška valu se pohybuje od 50 cm na vnitřní straně po 200 cm na straně vnější. Šířka valu dosahuje až 8 metrů. Areál hradiště je rovinatý, tvořený protáhlou plošinou o délce 250 metrů a šířce 70 až 130 metrů.

Pro chronologické zařazení hradiště je v současné době využitelný jediný zlomek keramiky, který zde byl nalezen. Velmi přibližně lze střep označit za součást mladohradištní keramické produkce.

Chanovice

Chanovice jsou dnes po Horažďovicích druhým nejvíce navštěvovaným turistickým cílem našeho regionu. Obec se 742 obyvateli dokázala vytvořit poměrně různorodou nabídku využití volného času. Návštěvníci si mohou prohlédnout skanzen a zámek, rozhlednu nebo se projít po naučné stezce „Příroda a lesy Pošumaví“. V areálu zámku jsou pořádány kulturní akce s různým zaměřením od výstav přes výtvarné kurzy, koncerty až po Den řemesel.

Skanzen a zámek

„Jedná se o expozici Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech. Expozice V roce 1990 získalo tehdejší Okresní muzeum v Klatovech v Chanovicích barokní stavbu panské sýpky. Tato nemovitá kulturní památka byla opravena za pomoci středoškolské mládeže a uzpůsobena jako depozitář. Zároveň od té doby také slouží prostor kolem ní jako základna pro pracovní-naučné pobyty mládeže, hlavně středoškolské, která se významnou měrou bezplatnou prací pod vedením odborných muzejních pracovníků podílí na budování Expozice lidové architektury.

V současné době je na původních místech rozebráno 13 památek lidového stavitelství, některé z nich jsou již znovu postavené v areálu expozice: roubená kůlna se stodůlkou usedlosti Měčín čp. 9, roubený špýchar usedlosti Petrovice čp. 6, roubená stodola z areálu mlýna v Nezdicích, kopie sušárny na ovoce usedlosti Měčín čp. 151, rekonstrukce předzahrádky první usedlosti, obytná chalupa

⁵ Portalhorazdovice.cz. *Portalhorazdovice.cz* [online]. 2008-2014. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

Čachrov čp. 39, roubený špýchar Přetín čp. 34, roubený špýchar ze Svrčovce čp. 17, kopie dřevorubeckého sezónního srubu, výklenková kaple s barokní pokladničkou, kovaný a litinový křížek na žulovém podstavci a smírčí kříž.

Expoziční záměr je pojímán jako záchranný projekt pro v terénu ohrožené objekty lidového stavitelství v jihozápadních Čechách. V plánech muzea je v nejbližších letech vystavět vstupní usedlost se zázemím pro návštěvníky a zpřístupnit první usedlost transférovaných nemovitostí: obytné stavení s chlévem, stodolu, roubenou kolnu, špýchar. Soubor staveb by měla doplnit dále výměnkářská chalupa a soubor drobných staveb jako studna, včelín, sušárna ovoce apod. Expozice lidové architektury je zatím volně přístupná pro exteriérovou prohlídku, po předchozím objednání i s průvodcem.⁶

Defurovy Lažany

„Ves původním jménem Lažany je poprvé zmiňována roku 1366, kdy byla v držení Baška Šilhéře z Lažan. Ve druhé polovině 15. stol. získali ves Lažanští z Bukové. Nejprve zde seděl Oldřich a po něm Hynek. V tomto období, přesně roku 1496, je také poprvé zmiňována původně gotická tvrz. Tvrz byla ve druhé polovině 16. stol. renesančně přestavěna. Od roku 1615 vlastnil ves s tvrzí Friedrich Švihovský z Rýzemberka a po něm jeho dcera Eliška Černínová, rozená z Rýzemberka, vdova po Janu Maxmiliánovi Černínovi z Chudenic, a to až do roku 1658.

Dnešní název obec dostala v souvislosti se svým majitelem hrabětem Janem Desfours. Ten také nechal ve druhé polovině 17. stol. na konstrukcích původní tvrze postavit raně **barokní zámek**. Jeho potomci zde sídlili až do roku 1823. Roku 1831 koupil zámek hrabě František Boos-Waldeck a jeho potomci vlastnili Lažany i sousední Oselce až do roku 1918. Po válce zde bylo učiliště a dnes je zámek v majetku soukromé společnosti.⁷

Slatina

Synagoga

„Původní dřevěná synagoga stála v centru ghetta. Stála na čtyřech nosných dřevěných sloupech. Byla velmi malá, o rozměrech asi 8 x 6 metrů.

Nová synagoga ve Slatině je samostatně stojící patrová, prostě klasicistní stavba s valbovou střechou. Vnější rozměry budovy činí 18,9 x 11,4 m, výška po hlavní římsu 7 m. Vystavěna byla v roce 1868 (podle některých pramenů již v roce 1850). Bohoslužby zde probíhaly až do roku 1912. V září roku 1917 opustil Slatinu poslední Žid a téhož roku koupil synagogu za 10 800 Kčs obchodník a učitel hudby pan Karel Volmut. Podnikavě ze "šůlu" přestavěl kupecký krám a z modlitebny stodolu. Po druhé světové válce se odstěhoval a opuštěná stavba sloužila k různým účelům obce i vznikuvšího Jednotného zemědělského družstva. Když pak družstvo synagogu využívalo ke skladování strojených hnojiv, zdálo se, že její osud je zpečetěn. Naštěstí ji po sloučení družstev tehdejší vlastník JZD Svěradice v roce 1975 prodalo a noví vlastníci ji v roce 1983 obnovili do dnešní podoby.

Tato zděná, na vesnické poměry honosná stavba byla jako jedna z mála postavena mimo území někdejšího ghetta, na návsi. Synagoga je orientována přibližně ve směru, kde leží Jeruzalém, tedy na východ, jak je tomu u převážné většiny chrámů postavených v diaspoře. Tato tradice je porušena pouze u několika málo staveb. Stěny templu prolamují přes obě podlaží velká půlkruhově ukončená

⁶ Expozice lidové architektury v Chanovicích. *Horažďovice: perla Otavy* [online]. [cit. 2014-10-07].

Dostupné z:

⁷ Defurovy Lažany. *Hrady.cz: Cestujte s přehledem* [online]. 2007. vyd. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

okna. Vnitřní výzdoba byla velice střídmá. Synagogální umění zde bylo vyjádřeno převážně pomocí ornamentů, symbolů a písma. Malby se bohužel dochovaly jen ve velmi malé míře. Jedna z maleb je nad místem kde byla umístěna schrána na tóru, zvaná "arón ha kó-deš". Na průčelí synagogy nad vchodem do templu byly zřejmě umístěny dvě desky kamenného Desatera, nebo jiný hebrejský nápis. Vstup do templu byl zřejmě umístěn uprostřed jižní strany budovy, která měla z této strany původně dva vchody.

První byl pravděpodobně využíván pouze pro vstup do západní, obytné části budovy, kde byl byt učitele a školní třída. V přízemí byl roku 1917 vybudován malý krámk. Jedna z místností v přízemí byla zřejmě využívána jako kuchyně. Nasvědčuje tomu nález obrysu černé kuchyně, zjištěný během rekonstrukce místnosti. Podle některých pramenů zde měla být i pekárna macesů. Požívání těchto chlebů (macesů, hebr. macot) se opírá o biblickou tradici, podle níž se Židé po útěku z Egypta museli živit plackami z nekvašeného chlebového těsta. V přízemí se také nacházela židovská rituální lázeň zvaná mikve. Nádrž, jež by měla pojmut nejméně 762 litrů vody a být dost hluboká, aby umožnila dospělému úplné ponoření, byla napájena tekoucí vodou z pramene. Ve starověkém Izraeli používali mikve kněží k rituální očištění před službou v Jeruzalémském chrámu. V současné době mikve slouží pro duchovní očistu ženy po menstruačním cyklu, po porodu, či jiném krvavém výtoku. Ponoření do mikve je také nezbytnou součástí konverze k judaismu (musí jej podstoupit jak mužští, tak ženští konvertité). Muži chodí do mikve zpravidla pouze v období tzv. Vysokých svátků (Roš ha-šana a Jomkipur) za účelem duchovní přípravy a očisty před těmito významnými židovskými svátky. Přesná poloha mikve nebyla zjištěna. Za vchodovými dveřmi se otevírá prostor chodby s valenou klenbou a segmentovými oblouky. Z pravé strany navazuje na chodbu schodiště do prvního patra budovy, taktéž s valenou klenbou.

Druhý vchod byl zřejmě vstupem do přísálí tvořeného třemi malými síněmi s klenbou. Prostor byl pravděpodobně vyzdoben malbou a židovskými nápisy, z nichž k příchozím promlouvala modlitba "kaddiš" "za ty, kteří jsou zde, i za ty, kteří jsou na jakémkoli jiném místě. Budiž jim i Vám dán klid, milosrdenství, dobrodiní, slitování ...". Třemi oblouky, sklenutými do dvou masivních žulových sloupů, je tento prostor otevřen do vlastní modlitebny, vysokého sálu, jež byl zdoben

symbolickou malbou. Zde se shromažďovali koncem každého týdne v pátek po vyjití první hvězdy a ve sváteční den sobotu židovští muži, vždy s pokrývkou hlavy. Na straně východní - obrácené k Jeruzalému - byla schránka na tóru (Pentateuch - pět knih Mojžíšových, nejstarší část Starého zákona), zvaná "arón ha kó-deš". Vlastní schránka bývala trvale zakryta oponou zvanou "párochet". Uprostřed sálu bylo umístěno řečniště zvané "almemor", kde bývalo čteno z posvátné tóry, která se sem před bohoslužbami přenášela z oltáře. Její text rabín (židovský kněz) odvíjel z pergamenového pásu namotaného na dvou válcích. Mimo bohoslužby byla vždy povlečena vzácnou rouškou. Z almemoru vyhlášoval židovský kněz také všechny příkazy církevní, obecní, zdravotní, i pokyny k soukromému a rodinnému životu a zde také jistě byla prováděna i rituální obřizka. Lavice již v moderním uspořádání v řadách směřovaly čelem ke svatostánku a řečništi při východní stěně. Ženy neměly do vysvěcené části synagogy přístup. Aby mohly alespoň pasivně přihlížet náboženským obřadům, byla pro ně určena prostora v prvním patře budovy, otevřená do modlitebny třemi otvory s dřevěným zábradlím a přístupná jen zvláštním venkovním schodištěm ze severní strany synagogy."⁸⁹

Židovský hřbitov

„Slatinský židovský hřbitov se rozprostírá asi 1km severně od slatinské návsi, v lese, západně od silnice vedoucí do Chanovic a Bezděkova. S rozměry 58 x 28 metrů zaujímá plochu 1624 m². Od okolí je oddělen 2 metry vysokou kamennou zdí, již značně narušenou.

Hřbitov představuje místo posledního odpočinku řady generací slatinských Židů, ale i Židů z širokého okolí, mezi něž patřily i významné osobnosti, představitelé obce a učení rabíni. Židé ze Slatiny a širokého okolí sem byli pohřbíváni již od roku 1668. Až 9. března 1723 povolil slatinským Židům zřízení hřbitova tehdejší majitel Slatiny, Václav Ferdinand Kunáš z Machovic. Podle zřizovací listiny měl hřbitov rozměry 8 x 8 sáhů (15 x 15 metrů). Židé se zavázali zaplatit za pozemek 50 rýnských zlatých a na vlastní náklady jej nechat ohradit. Dále byli povinni odvádět

⁸ Synagoga ve Slatině (kulturní památka). *Židovské kulturní dědictví ve Slatině* [online]. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

⁹ Synagoga ve Slatině (kulturní památka). *Židovské kulturní dědictví ve Slatině* [online]. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

do Kunášových důchodů z každého mrtvého těla 45 krejcarů, z cizího pak 1 zlatý. Jednalo li se o dítě do jednoho roku, 25 krejcarů a u dítěte od 1 roku do 3 let, 45 krejcarů.

Pro nedostatek místa byl hřbitov později rozšířen na dnešních 58 x 28 metrů. Byla postavena nová obvodová kamenná zeď a nad vchodové dveře byla umístěna deska s hebrejským nápisem: "BAIS MOUEVITS L'CHOLCHAI. KHI UFOR ATHU VAEL UFOR THOŠUF" (Dům shromáždění všech živých. Prach a země jsi a v prach a zemi se navrátíš). V současné době je na hřbitově dochováno okolo 172 náhrobních kamenů barokního a klasicistního stylu. Náhrobky (hebr. macevot) jsou dvojího typu. Žulové jsou vesměs prosté, bez ornamentiky, dnes již špatně čitelné. Druhou skupinou jsou vápencové stély, většinou završené obloukem zdobené stylizovanými květinovými motivy lidového charakteru. Dnes nejstarší čitelný náhrobek je z poloviny 18. století.

Pohřeb mrtvého do země je jedním ze základních předpisů judaismu a místům, kde leží ostatky předků, je na základě židovských náboženských tradic nutno prokazovat mimořádnou úctu. Na hřbitově jsou zakázána jakákoliv nevhodná jednání (včetně jídla a pití, vstupu zvířat apod.). Nesmírný význam má talmudské přikázání, podle něhož, má být zemřelým zaručena neporušitelnost jejich hrobů na věčné časy. Dodržování tohoto příkazu určuje dodnes zvláštní ráz židovských hřbitovů a jejich nenapodobitelnou atmosféru.

Pohřby se konaly při západu slunce. Zemřelý spočíval na otevřených márách v prosté bedně podobné rakvi. Hrob byl často vyložen nehoblovanými prkny. Věnců a květů nebylo. Pohřební pochvalné proslovy pronášel rabín jen nad vynikajícími osobnostmi obce, kteří se zasloužili o víru nebo obec. Hlava pohřbeného měla podle tradic směřovat k východu, k Jeruzalému, odkud přijde vzkříšení. Tato tradice nebyla na židovském hřbitově ve Slatině dodržována.

Poslední pohřeb zde proběhl v roce 1937.¹⁰

Lidová architektura

Náš region nabízí hned v několika obcích pohled na zachovalou lidovou architekturu. Nejzajímavější je v tomto ohledu obec Břežany. V Břežanech patří mezi památky lidové architektury domy čp. 1, čp. 2, čp. 3, čp. 4, čp. 33 a čp. 50. Další zajímavá stavení najdeme v Myslívě (čp. 23), Olšanech (E37 – bývalé čp. 5 a čp. 9), Svěradicích (čp.42) a Těchonicích (čp. 29).

Významní rodáci nebo osobnosti mající k našemu regionu vztah

Hradešice

Mezi slavné osobnosti, které mají vztah k této obci, patří básník, redaktor a překladatel z anglického jazyka **VLADIMÍR STUHL**, který se 18. dubna 1922 v Hradešicích narodil (zemřel 4. dubna 1990 ve

¹⁰ Židovský hřbitov. *Židovské kulturní dědictví ve Slatině* [online]. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

Strakonících). Je autorem básnických sbírek (např. Vrhač nožů proti živé osobě). Často se obracel na dětského čtenáře, nejprve knížkami veršů (Jdeme tátovi naproti), později povídkami (Preríí pádí kůň). Po pravé straně při vstupu na hradešický hřbitov je pohřben Msgr. **ThDr. ANTONÍN MELKA** (1875 – 1963), papežský prelát, profesor bohosloví a náboženský spisovatel. Také on měl v rodném listě místo narození Hradešice.

Do třetice se v obci Hradešice narodil 21. října 1891 **VOJTĚCH FAMĚRA**, pedagog, autor jazykových učebnic.

Myslív

Ladislav Stehlík- učitel, básník, prozaik, kreslíř se narodil v Bělčicích u Blatné. V Myslívě působil jako učitel v letech 1930 -1945. Zdejší krajina i život vesnice jej inspirovaly k několika básnickým sbírkám. Nejznámější z nich se stala Kvetoucí trnka (1936), symbolizující krásu a nelehký úděl zdejšího kraje. Dále v Myslívě napsal Zpěv k zemi (1936), Kořeny (1938), České jaro (1940), Madoně (1943) a začal sbírku Pelyněk (1949). Známý je jeho básnický cestopis po jižních Čechách Země zamyšlená (1947). K Myslívu se vrátil ve své poslední knížce Můj Myslív, která vyšla až po jeho smrti (1998). Na bývalé budově školy, kde dnes sídlí obecní úřad, je umístěna pamětní deska, připomínající jeho pedagogické působení. V letech 1930-1933 bydlel ve statku číslo 8, po svatbě se svojí kolegyní a narození dcery v protějším čísle 89.

Neprochovy, Pačejov, Olšany

Také grafik **Josef Váchal** navštěvoval náš region. Váchalův obdiv k Šumavě se zrodil asi už v červnu roku 1912, kdy se seznámil se svou budoucí ženou Marií Pešulovou z Olšan u Pačejova a zamiloval se do ní. Vzali se za necelý rok, 31. března 1913. Váchal při návštěvách Mariiných rodičů objevil kouzlo krajiny kolem Neprochov, odkud je za dobrého počasí vidět i sušický Svatobor. Neprochovy nebyly z našeho kraje jediné, které Josef Váchal ztvárnil ve svém díle.

J.Váchal- "Neboť našinec dlouho předtím v Seznamu pověr Zíbrtově hloubal, maje také jinou důkladnou přípravu okultní k věcem kolem starých mythů se točících a vytvořenou celou báji kolem Neprachov, ležících malebně právě v jistém magickém bodu trojúhelníku vesnic Velechov, Velešice, Velenovice, se Svatoborem nahoře-o kolových stavbách tam a obětištích ku cti Velesa, uctívání Svantovíta na Svatoboru a jiné-. Byl jsem tam ze ženou roku 1913-14, v jejím rodišti, blízkých Olšanech u Nepomuk a udělal z kreseb v Neprachově pořízených, o rok později cyklus dřevorytů (deseti) v několika exemplářích vytištěných."

Břežany

Legionář Karel Nováček se narodil 16. října 1879 v Břežanech, čp. 80. Do bitev světové války se dostal v roce 1916, kdy byl zmobilizován v rámci stále větší potřeby mužstva rakouskou armádou. Stalo se tak bez ohledu na jeho věk a fakt, že byl rolníkem (rolníci se často mobilizaci vyhnuli na základě potřeby chodu hospodářství) a otcem 4 dětí. Nedlouho po příchodu na frontu, dne 2. listopadu 1916, byl Italy u Monte Fair na Soči zajat. Bez váhání vstoupil do čsl. legií, v nichž sloužil až do svého hořkého konce. Při prudké zteči rakouské armády 21. září 1916, která byla vedena proti pozicím, jež

bránili čsl. legionáři, zaznamenali útočníci veliké ztráty. I legionářů padlo mnoho. Při bitvě získali rakouské oddíly zajatce z řad legionářů (dle mnoha názorů, byl útok veden na pozice legionářů úmyslně s cílem získání zajatců, ti pak měli být odsouzeni a pro výstrahu všem slovanským vojákům v rakouské armádě veřejně popraveni). Při jejich odvádění se několika mužům s nasazením života podařilo uprchnout zpět do vlastních pozic. Karlu Nováčkovi a jeho druhům se to nepovedlo. Zajatci byli odvedeni do Cenigy, kde sídlilo velitelství úseku. Výslechy a soud trvaly celou noc. Zadržení legionáři často únavou usínali a strážci je museli k odpovědím budit. Překvapivý postup zvolil obhájce legionářů nadpor. Neumann, který zdůrazňoval, že i Rakousko stavělo legie, dokonce dříve než Itálie. Přes toto všechno odsoudil soud legionáře s výjimkou jednoho k trestu smrti. Karla Nováčka však soudce Dr. Steinchler a polní kurát Dr. Hrubý doporučil s ohledem na jeho rodinu k omilostnění. Žádost však velitel divize gen. Schiesser zamítl. Rozsudek byl vyneseno v 5 hodin ráno. Na žádost obyvatel Cenigy se měl rozsudek konat na jiném místě než ve vsi. Odsouzenci byli proto odvedeni do ViaPrabi u Arca. Zde měli být oběšeni. Jako první přišel na řadu legionář Ježek. Pod tíhou těla se však provaz přetrhl. Odvedli ho proto k druhé oprátce. Situace se opakovala. Státní zástupce odmítl návrh na zastřelení odsouzenců. Za hodinu byly sehnány nové provazy a exekuce začala. Legionáři přijali ortel klidně.

Karel Nováček umíraje údajně zvolal, že je nevinný a umírá za svobodu vlasti. Jeho ostatky byly z Itálie převezeny a uloženy v Praze na Olšanských hřbitovech.

Karlu Nováčkovi, italskému legionáři, byla odhalena pamětní deska na domku č. 80 v květnu 1923 za velké účasti legionářů, hasičů a obyvatelstva z celého okolí. Tato slavnost byla uspořádána na návrh pana řídícího Bělky ve spojení hasičského sboru a Jednotou Pošumavskou. Za druhé světové války musela být deska odstraněna a zakopána na poli. Po druhé světové válce byla opět zasazena.

V současné době je pamětní deska uložena v archívu Obecního úřadu.

Památník padlým v I. světové válce

Památník padlým byl postaven v roce 1922. Náklady 5 000 Kč na jeho zbudování pokryla obec ze svého rozpočtu za podpory sbírky pozůstalých po padlých vojácích.

(literatura: Jiráek Jan, Legionáři a občané okresu Klatovy, Klatovy 2001)

V roce 2009 proběhla celková rekonstrukce památníku.

Zdroj informací: obec Břežany

Nalžovské Hory

Petr Šafránek

Narozen 1789 v Tedražicích

Zemřel 1871 ve Stříbrných Horách

1822 učitel v Těchonicích

1825 učitel ve Stříbrných Horách

1840 jeho zásluhou postavena nová škola a vznikl kulturně vzdělávací spolek Občanská beseda

1855 - 1857 jeho žákem byl budoucí spisovatel Karel Klostermann

1867 za zásluhy dostal záslužný kříž s korunou od císaře Františka Josefa II.

Slatina

Adolf Joachim Sabath

„Adolf Joachim Sabath se narodil 4. dubna 1866 ve vsi Záboří u Blatné, jako jedno z jedenácti dětí Joachimimu Sabathovi a Barbaře Sabathové, rozené Eissenschimmelové. V roce 1881 opouští Adolf jako patnáctiletý chlapec svou rodnou zem a míří do Ameriky s penězi, které mu tak akorát postačí na cestu do Chicaga, kde žije jeho blízký příbuzný. Zpočátku pracuje příležitostně jako poslíček, prodavač, až se prosazuje jako realitní agent. Po celou dobu šetří vydělané peníze, aby byl schopen zaplatit cestu do Spojených států i zbytku své rodiny a aby mohl pokračovat ve studiu. V roce 1885 úspěšně dostudoval Bryant and Stratton College. Dále navštěvoval Chicago College of Law a následně Lake Forest University, kde v roce 1891 získal titul "Bakalář práva".

Roku 1895 je Adolf Joachim Sabath s pomocí guvernéra státu Illinois, Petera Altgeld, jmenován smírčím soudcem a nastupuje tak svou úspěšnou politickou kariéru. Slouží až do roku 1897, kdy je jmenován předsedou policejního soudu. V roce 1907 byl Adolf Sabath zvolen jako poslanec demokratické strany pátého okrsku státu Illinois do Kongresu Spojených států amerických. Pan Adolf Joachim Sabath působil ve Sněmovně reprezentantů nepřetržitě 23 funkčních období a stal se tak druhým nejdéle sloužícím kongresmanem v historii. Sabath významně napomáhal v boji o získání československé nezávislosti. V květnu 1917 prosadil v Kongresu rezoluci, která tehdejšímu Československu přiznávala právo na svobodu a nezávislost. A byl to on, kdo připravil pro T. G. Masaryka triumfální přivítání ve Washingtonu, D.C. V květnu roku 1918, kdy budoucího prezidenta přišlo uvítat sedmadvacet členů Kongresu. Půl roku před tím, 31. prosince 1917 se Adolf Joachim Sabath oženil s Mae Ruth Fuerstovou. Svůj vliv ve prospěch Československa uplatňoval i v průběhu 2. světové války. Byl znám jako bojovník proti prohibici, za liberalizaci přistěhovaleckých zákonů a proti antisemitismu. Jako jeden z prvních amerických politiků varoval před nacistickou hrozbou. Ve svém rodném Záboří financoval výstavbu sirotčince.

Zemřel 6. listopadu 1952 v nemocnici vojenského námořnictva v Bethesda, Montgomery County, stát Maryland, dva dny poté co byl znovuzvolen do Kongresu. Pochován je na Forest Home Cemetery, Forest Park, stát Illinois.

Mezi další jeho aktivity patřilo: členství v ústředním výkonném výboru Demokratické strany (1909 - 1920), byl delegátem na všech státních sjezdech demokratické strany od roku 1890 a delegátem na všech národních sjezdech demokratické strany v letech 1894 - 1944. Jako představitel reformně-smýšlejšího přistěhovaleckého voliče, bojoval za schválení smlouvy týkající se norem v oblasti potravinářského a farmaceutického průmyslu (Pure Food and Drug Act) a za uznání malých národů po 1. světové válce. Představil první návrh zákona o úrazovém pojištění pracujících a obhajoval vyšší rozpočet pro stavbu nových dálnic. Kongresman Sabath se stavěl proti prohibici a bojoval za její zrušení. V roce 1931 představil první návrh zákona o nezávislé agentuře vlády Spojených států nazvané později "Reconstruction Finance Corporation", jež poskytovala finanční pomoc státním a místním vládám, bankám a dalším organizacím především během hospodářské krize 30. let 20. století a po celou dobu také podporoval zákonodárství v oblasti práce a sociální pomoci. V roce 1909 představil první rezoluci o starobních důchodech a naléhal na ustanovení zákona o sociálním zabezpečení. Byl členem Imigrační komise, kde oponoval nelidským a krutým imigračním opatřením ale podporoval přísné deportační zákony. Působil také jako předseda Komise pro obchod s lihem a destiláty. Hájil členství Spojených států ve Společnosti národů (League of Nations) a byl jedním z prvních, kdo podporoval vojenskou připravenost proti nacistické hrozbě. Byl členem

NationalMasons (svobodní zednáři), OrderofElks (Řád losů), KnightsofPythias (bratrstvo Rytířů Pythiasu) a dalších sociálních, řádových a společenských organizací města Chicaga.¹¹

Přírodní atraktivity (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Díky šetrnému hospodaření místních zemědělců dříve i nyní, si krajina zachovala svůj ráz a tím i umožnila život mnoha živočichům a rostlinám, kteří jinde o podmínky k životu přišli. Proto se na našem území nachází poměrně hodně přírodních rezervací různých rozsahů. Ovšem i mimo tato chráněná území zde potkáváme chráněné druhy rostlin a zvířat.

Tab. 112 Přírodní rezervace, naučné stezky ostatní atraktivity

PR Prácheň	Velké Hydčice	28,45 ha	
PP Svaté Pole	Horažďovice	3,5, ha	
PR Pučanka	Hejná	24,7 ha	
PR V Morávkách	Myslív, Loužná		
PR Dolejší Dráhy	Nehodív	4,4 ha	
NS Příroda a lesy Pošumaví	Chanovice		
NS Kdo nezná Maňovice ať se jde podívat	Maňovice		
Stehlíkova NS	Myslív	12 km	
NS Velké Hydčice-Hejná-Nezamyslice	Velké Hydčice, Hejná		
NS Okolím Kadovského viklanu	Slatina		Stezka je převážně mimo naše ORP, ale končí v obci Slatina v našem regionu
Lesní divadlo	Břežany		
Památné stromy	Horažďovice, Nehodív, Velké Hydčice, Malý Bor, Kvášňovice, Břežany	6 ks	

Zdroj dat: turistická mapa z portálu mapy.cz a weby obcí

Velké Hydčice PR Prácheň

Zbytek přirozených převážně listnatých porostů teplomilného charakteru na strmém svahu pod zříceninou někdejšího župního hradu. Nachází se zde řada chráněných a ohrožených rostlin, např. lilie zlatohlávek.

¹¹ Adolf Joachim Sabath. *Židovské kulturní dědictví ve Slatině* [online]. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z: <http://www.synagoga.obec-slatina.eu/cs/pamatky/synagoga>

„Horažďovice – PR Svaté pole

Lokalita s nejpočetnější populací vstavače kukačky (Orchismorio) v Plzeňském kraji. Rezervace se nachází na východním okraji vsi Svaté Pole na západně orientovaném svahu nazývaném "Na vrchu".

Hejná – PR Pučanka

Leží na stejnojmenném vápencovém vrchu jihozápadně od obce Hejná na výměře 24,7 ha a zaujímá především zalesněný hřbet vrchu PUČANKA a jeho strmé svahy. Zalesněný hřbet pokrývají zbytky vápnomilné bučiny s převahou buku a výskytem teplomilné a hájové květeny.

Myslív, Loužná – PR V Morávkách

Jde o zbytky obecních pastvin a rozloze 2,5 ha. Skutečným botanickým skvostem je zde hořec hořepník a vzácný motýl modrásek hořcový.

Nehodív – PR Dolejší Dráhy

Území se nachází poblíž obce Nehodív, u silnice na Štipoklasy v Plánické vrchovině na ploše 4,4 ha. Pramenné vývěry vytvářejí podmínky pro vznik mokřadních společenstev. Střídají se zde vlhké a podmáčené louky s olšinou, mezofilními trávníky a kamenným mořem.¹²

„Chanovice – NS Příroda a lesy Pošumaví

Tato stezka je zaměřena nejen na přírodní zajímavosti, ale i na dlouhou cestu obnovy lesa od semínka až k využití dřevní suroviny. Nabízí rovněž pěkné výhledy do okolní krajiny. Na devíti zastaveních seznamuje návštěvníky s významnými rostlinami, živočichy i geologickými poměry v okolí. Dává také nahlédnout do práce státního podniku Lesy České republiky a do činnosti Mysliveckého sdružení Chanovice.

Maňovice – NS Kdo nezná Maňovice, ať se jde podívat

Je na ní umístěno 12 vysvětlujících tabulí, z nichž START, zabývající se historií Maňovic je umístěna u zrcadla před budovou č.p.13 na místě zvaném na Rozhrání. Stezka je značena turistickou značkou a na každé tabuli jsou uvedeny GPS souřadnice další tabule. Autorem stezky je maňovický rodák Karel Klozar.

Myslív – Stehlíkova NS

¹² Přírodní zajímavosti: chráněná území. *Poznej svého sousedá: mapový informační portál MAS Pošumaví* [online]. 2007-2014. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

Stezka je věnována básníku a spisovateli Ladislavu Stehlíkovi, který zde v letech 1930 - 1945 učil. Kraj Mysliva miloval. Dodnes na něj pamětníci vzpomínají. Ať se začnete do tvorby Ladislava Stehlíka či do obsahu sedmi informačních tabulí, básník Ladislav Stehlík vás provede po jihozápadních Čechách s hloubkou, láskou a znalostí dosud nevídanou. Nechte se vést v básnickových šlépějích po malebné krajině Pošumaví.

NS Velké Hydčice-Hejná-Nezamyslice

Stezka prostřednictvím 7 informačních tabulí přibližuje místní přírodní a historický odkaz, tj. bohatou historii, přírodní zajímavosti a další zajímavá místa v obcích a jejich okolí. Je možno např. zmínit těžbu suroviny z přírody, vápence, ze kterého jsou zpracovávány stavební hmoty pro zdravé bydlení, význačnost řeky Otavy a perlorodky říční či rýžovnictví.¹³

„Slatina – NS Okolím Kadovského viklanu

Naučná stezka okolím viklanu má celkem 13 zastavení. Trasa začíná u Hydrobiologické stanice Velký Pálenec. Poté vede po hrázi rybníka Velký Pálenec a pokračuje dále zhruba jihozápadním směrem osadou Vrbno, odtud na obec Kadov a končí u skupiny balvanů, zvaných Velký čertův náramek.¹⁴

Břežany – Lesní divadlo

Lesní divadlo, které je aktivně využíváno místními ochotníky se nachází v lese pod vrchem Slavníkem nedaleko obce Břežany.

„Památné stromy

Břežany - Lípa u Svaté Anny je památný strom u vsi Břežany, severozápadně od Horažďovic. Lípa malolistá (*Tiliacordata*) roste na východ u vsi u barokní kaple sv. Anny v nadmořské výšce 500 m. Obvod jejího kmene měří 430 cm a koruna stromu dosahuje do výšky 24 m.

Horažďovice – Dub Šternberk - Návrh na ochranu podala v lednu 2010 organizace Junák - svaz skautů a skautek, středisko Prácheň v Horažďovicích. Důvodem ochrany je výjimečná estetická hodnota dubu. Podle měření v roce 2010 byl strom 20 metrů vysoký s objemem kmene 430 cm.

Kvášňovice – Kvášňovická lípa - Dvěšedesátiletá lípa velkolistá (*Tiliaplathyphyllos*) roste při polní cestě z Kvášňovic do Defurových Lažan, v nadmořské výšce 540 m. Obvod jejího kmene měří 383 cm a koruna stromu dosahuje do výšky 23 m.

Malý Bor – Malé Hydčice – Hydčická lípa - Lípa malolistá (*Tiliacordata*) roste na louce na levém břehu náhonu pod mlýnem, v nadmořské výšce 435 m. Obvod jejího kmene měří 447 cm a koruna stromu dosahuje do výšky 25 m.

¹³ Přírodní zajímavosti: naučné stezky. *Poznej svého souseda: mapový informační portál MAS Pošumaví* [online]. 2007-2014. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

¹⁴ Naučná stezka okolím viklanu. *Obec Kadov* [online]. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

Nehodív – Nehodívská lípa - Lípa velkolistá (*Tiliaplathyphyllos*) roste na návsi před čp. 4, v nadmořské výšce 400 m. Obvod kmene stromu měří 331 cm a koruna do výšky 24 m.

Velké Hydčice – Rosenauerův dub - Dub letní (*Quercus robur*) roste v lese za vodárnou u cesty směrem k Práchni, jižně od silnice Horažďovice – Velké Hydčice. Pojmenován je po Josefu Rosenauerovi, staviteli Schwarzenberského plavebního kanálu. Obvod jeho členitého kmene měří 447–600 cm.¹⁵

Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika, hipoturistika)

Náš region je svých charakterem mírně kopcovatě krajiny plné luk, remízků a rybníků, schovaných zákoutí a dubových hájků ideální pro rodinnou pěší turistiku. Je dostatečně nenáročný pro děti a seniory, ale přesto dostatečně zajímavý pro aktivní turisty.

Regionem prochází několik značených turistických tras, jsou zde vybudovány naučné stezky (jejich seznam a popis je v předchozí kapitole) a celé území protíná Otavská cyklostezka. Pro cykloturistiku je také využívána většina místních komunikací.

Na našem území je rozmanitá nabídka využití volného času pro různé věkové i zájmové skupiny turistů. Koupání je možné v řece, rybníku, lomu nebo bazénu. K cestě krajinou mohou zájemci využít kolo, koně nebo jít pěšky. Řeku mohou využít i k jednodenním sjezdům na lodi. Horažďovice nabízí vhléd do historicko-kulturní minulosti našeho regionu prostřednictvím expozic v zámku.

Především ale nabízí náš region možnost klidného pobytu v příjemném prostředí.

Ostatní atraktivity (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Chanovice

Rozhledna Chlum

„Jedná se o zděnou konstrukci z betonových cihel, čtvercového půdorysu, ve dvou nad sebou ustupujících šířkách, zakončená dřevěnou osmibokou vyhlídkou s jehlancovitou střechou. Nahoru stoupá kovové schodiště se 136 schody. Rozhledna nabízí úchvatný pohled na celé panorama Šumavy od Českého lesa až k Prachaticku a Lipensku, do vnitrozemí na Blatnou, Písek a Brdy. Rozhledna tak doplnila bohatou nabídku kulturních aktivit v areálu zámeckého areálu a skanzenu v Chanovicích a vytvořila novou turistickou atraktivitu zdejšího regionu.“¹⁶

¹⁵ Přírodní zajímavosti: památné stromy. *Poznej svého souseďa: mapový informační portál MAS Pošumaví* [online]. 2007-2014. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

¹⁶ Obec Chanovice. *Prácheňsko* [online]. 2013. vyd. [cit. 2014-10-07]. Dostupné z:

Horažďovice

Aquapark a lezecká stěna Horažďovice

Do horažďovického aquaparku jezdí návštěvníci z širokého okolí. Je známý a oblíbený. Nabízí vířivku, divokou řeku, tobogán, dětský bazének, přístup do baru z bazénu, plavecké dráhy, a mnoho dalších atrakcí.

Bouldrová stěna Horažďovice

Lezecká stěna BALVANBOULDER je stěna bez fixního jištění nabízející přibližně 80m² lezecké plochy. Stěna je při své výšce 2,70 m určena pro bouldering.

Bowling Horažďovice

Dvě bowlingové dráhy. Na každé z nich může hrát až 8 hráčů. Jde o 300 bodový bowling, s automatickým počítáním. Pro veřejnost i firmy jsou provozovatelem pořádány bowlingové turnaje.

Tenisové kurty Horažďovice

Kromě pravidelných tréninků pro své členy nabízí tenisový klub Horažďovice také pronájem kurtů externím zájemcům.

Skatepark Horažďovice

Skatepark je součástí sportovního areálu Lipkyv Horažďovicích. Nabízí vyžití mladým na U-rampách.

Krutěnice

Dvůr Krutěnice

Součástí nově zrekonstruovaného areálu Dvůr Krutěnice je jezdecká stáj. Nabízí výuku jízdy na koni nebo vyjíždky na koni krásnou okolní přírodou, dále vyjíždky kočárem.

Dobrovolní hasiči

Svaz dobrovolných hasičů má v našem regionu silné kořeny a v téměř každé obci má své mužstvo (muže, ženy a děti zvláště). Některé i několik. Závodů dobrovolných hasičů, i když se jedná o venkovské, neprofesionální závodníky je zážitek, který rozhodně stojí za to.

Hipoturistika

Hipoturistika je procházka přírodou na hřbetě koně nebo za doprovodu oslíka. V našem regionu nabízejí tyto možnosti soukromníci i větší stáje. Jejich možnosti jsou různé, je proto potřeba dopředu zjistit, zda provozovatel je schopen uspokojit požadavky turistů. Bohužel jejich prezentace je nedostačující.

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

V ORP Horažďovice je většina atraktivit volně přístupná a proto je nemožné zjistit jejich návštěvnost. K získání orientačního přehledu o návštěvnících našeho regionu můžeme vycházet ze statistik IC Prácheňska, záznamů Muzea Horažďovice a ze záznamů Chanovického komplexu – skanzen, zámek, rozhledna, muzeum.

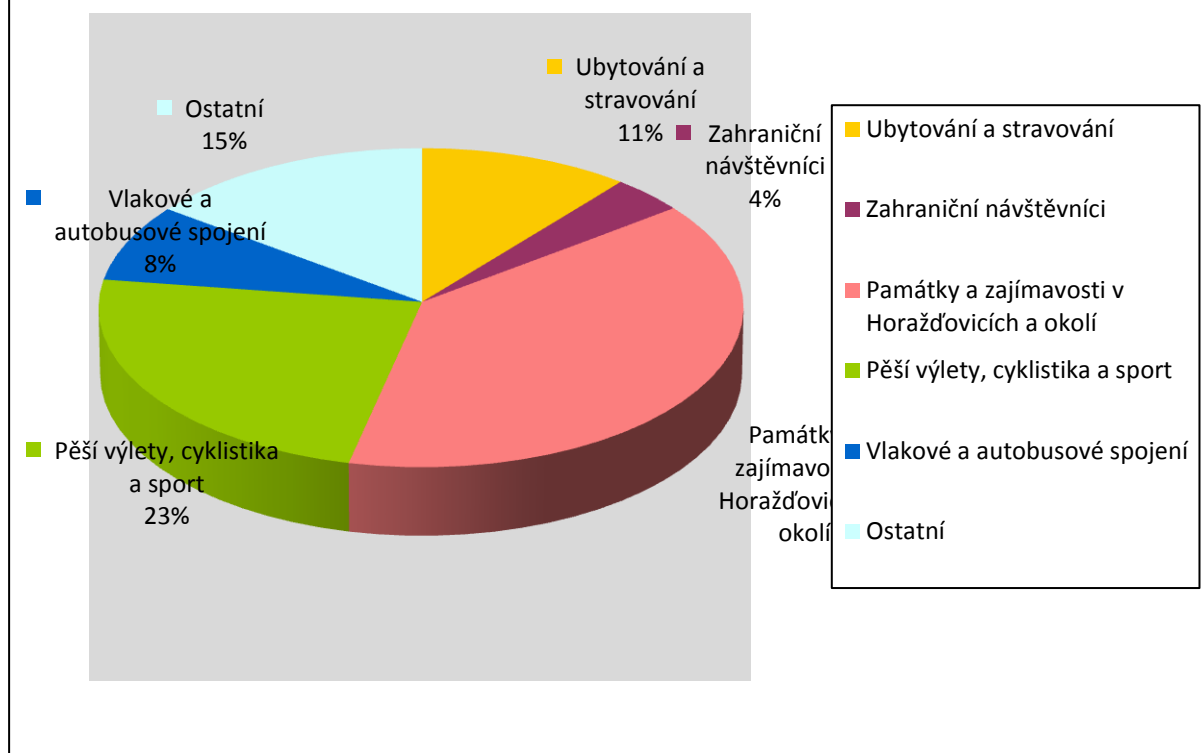
Tab. 113 Návštěvnost IC Prácheňska prosinec 2012 – listopad 2013

Prosinec	109
Leden	140
Únor	178
Březen	240
Duben	342
Květen	585
Červen	1347
Červenec	2233
Srpen	2495
Září	966
Říjen	339
Listopad	124
Celkem	9098

Zdroj dat: Regionální informační centrum Prácheňska (Vladimíra Šlechtová, RNDr. Ladislav Havel)

Ze statistických údajů Regionálního informačního centra Prácheňska vyplývá, že více jak 66% návštěvníků přichází v letních měsících červnu, červenci a srpnu. Na zimní sezónu zbývá pouhých necelých 5%.

Sloupec N

Graf IC Horažďovice se věnuje tématice jednotlivých dotazů návštěvníků našeho ORP. Vzhledem k umístění IC ve městě Horažďovice zaujaly zcela logicky první místo dotazy na památky a zajímavosti právě v tomto městě. Hned na druhém místě s 23,7 % jsou dotazy na pěší výlety, cyklistiku a sport. Vzhledem k malé nabídce uzavřených tras (trasa začíná a končí v jednom místě) v našem ORP posílají pracovníci IC zájemce spíše mimo hranice našeho regionu.

Návštěvnost expozic a výstav v Chanovicích

Tab. 114 Expozice

Poř. číslo	Název expozice	Doba zpřístupnění	Celé vstupné	Poloviční vstupné	Volné vstupné	Návštěvníci celkem
3.	Expozice lidové architektury /skanzen Chanovice/	06–09/ 2013	8 064	454	3 288	11 806
4.	Tradiční řemesla Pošumaví /zámek Chanovice/	04–09/ 2013	0	0	15 458	15 458
5.	Galerie Nositelů tradice /zámek Chanovice/	04–09/ 2013	0	0	15 658	15 658
6.	Historická místnost zámku /zámek Chanovice/	04–09/ 2013	0	0	15 658	15 658

Tab. 115 Výstavy

Poř. číslo	Název výstavy	Doba zpřístupnění	Celé vstupné	Poloviční vstupné	Volné vstupné	Návštěvníci celkem
15.	„Česká vejce“, skanzen Chanovice	5.10. 2013	328	0	99	427
19.	„Chanovický betlém“, skanzen Chanovice	25. a 26.12 2013, 1.1. 2014	54	62	86	202

Zdroj dat: Výroční zpráva Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech, p. o., za rok 2013

Muzeum Horažďovice

Tab. 116 Návštěvnost v roce 2013

	Snížené vstupné senior/junior	Plné	Rodinné	celkem
Návštěvníci	1657	909	113	2893

Zdroj dat: Muzeum Horažďovice

Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Při analýze struktury ubytovacích zařízení jsme vycházeli jednak z reálně dohledatelných informací jakýmkoliv zájemcem a jednak z dat Českého statistického úřadu. Informace, které bylo možné zjistit oběma způsoby, se rozcházejí. Zatímco nám se podařilo najít celkem 22 poskytovatelů ubytování a na naši žádost nám dodali informace o kapacitě svých zařízení (nebo byly volně dostupné na internetu), v tabulkách ČSÚ je pouze 10 hromadných ubytovacích zařízení v našem ORP. Naopak pro nás důležitá informace z databáze ČSÚ je doba pobytu a počet přenocování, který potvrzuje domněnku, že návštěvníci u nás zůstávají krátce (3,1 dne a 2,1 noci).

Region nabízí všechny druhy ubytování. Návštěvník si tak může vybrat, zda preferuje hotel, penzion, pronájem chalupy či camp. Rozsah nabídky je dostačující.

Struktura ubytovacích zařízení v ORP Horažďovice

Tab. 117 Ubytovací zařízení v ORP Horažďovice

Prácheň	Horažďovice	Hotel	36	www.hotelprachen.cz
Zlatý Jelen	Horažďovice	Hotel	43	http://zlatyjelen.sumava.net
Dvůr Krutěnice	Krutěnice	Hotel, penzion, domky, apartmány	72	www.dvurkrutenice.cz
Houba	Horažďovice	penzion	30	www.penzionhorazdovice.cz
U bílé růže	Horažďovice	penzion	10	www.penzionubileruze.cz

U Sv. Antonína	Hradešice	penzion	5	
U Varhaníků	Těchonice	penzion	8+1	www.techonice.wz.cz
Střední škola Horažďovice	Horažďovice	ubytovna	75	http://souz.horazdovice.cz
Václav Citerbart	Horažďovice	Soukromé ubytování	13	
Ubytovna Chanovice	Chanovice	Ubytovna TJ Haas	28	00420602262802
Šafanda Centrum	Chanovice	Soukromé ubytování	8	376 595 088, Fax: 376 595 088, Mobil: 603 527 784
p. Mihalová	Na Zářečí	Soukromé ubytování	14	
p. Hájek	Dobrotice	apartmány	5	602227258
Apartmán U Branky	Horažďovice	Apartmány	4	www.ubytovani-horazdovice.cz
Chalupa	Stražovice	chalupa	4	e-chalupy.cz
Chalupa	Lužná	chalupa	6	e-chalupy.cz
Chalupa	Nalžovské Hory	Chalupa	6	e-chalupy.cz
Chalupa	Mířenice	Chalupa	8	e-chalupy.cz
Chata Valcha	Mladice	Chata	6	e-chalupy.cz
Celková kapacita ubytovacích zařízení (kromě tábořišť)			382	
Lipky	Horažďovice	tábořiště		
Rosenauerův mlýn	Horažďovice	tábořiště		

Zdroj dat: internet a IC

Oproti statistickým údajům ČSÚ platným k 31.12.2013 bylo v září 2014 dohledáno méně ubytovacích zařízení. Některé inzerované možnosti ubytování byly telefonicky zjištěny jako zrušené. Ověřením všech ubytovacích zařízení byla zjištěna kapacita regionu 372 lůžek oproti statistickému údaji 344 lůžek v ORP Horažďovice. Nabídka je různorodá od luxusních hotelů a apartmánů přes penziony, ubytovny po campy.

I přes to, že ubytovací možnosti i nabídka turistických cílů jsou dostačující, je doba pobytu návštěvníků v našem regionu poměrně krátká. Z údajů ČSÚ vyplývá, že tu většina turistů zůstává pouze 3 dny.

Tab. 118 Hromadná ubytovací zařízení v ORP Horažďovice k 31.12.2013

	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom					Pokoje	Lůžka
		hotely	penziony	kempy	chatové osady a turistické ubytovny	ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde nespecifikovaná		
Horažďovice	10	3	3	-	-	4	119	344

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 119 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje v roce 2013

	Hosté			Přenocování			Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu (dny)
	celkem	v tom		celkem	v tom			
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti		
Horažďovice ¹⁾	6 483	5 584	899	13 713	12 256	1 457	2,1	3,1

¹⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí

Zdroj : ČSÚ

Následující tabulka znázorňuje vývoj nabídky ubytování od roku 2000 do roku 2012. I přes zjištěné rozdíly v počtu ubytovacích zařízení mezi prosincem 2013 a zářím 2014 se počet poskytovatelů ubytování stále zvyšuje a doufáme, že tento trend bude nadále pokračovat. Zatímco v roce 2012 bylo ubytovacích zařízení dle údajů ČSÚ celkem 11, k 31.12.2013 jich bylo evidováno 20 a v září 2014 zjištěno 19 různých ubytovacích zařízení.

Tab. 120 Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie na území ORP Horažďovice

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom										
		Hotel *****	Hotel, motel, hotel *****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Hotel garni ****, ***, **, *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna	Ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde neuvedená
2000	7	.	.	.	2	1	.	1	.	.	2	1
2001	8	.	.	.	2	1	.	1	.	.	3	1
2002	7	.	.	1	.	1	.	1	.	.	3	1
2003	6	.	.	1	.	1	.	1	.	.	2	1
2004	5	.	.	1	.	.	.	1	.	.	2	1
2005	3	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	.
2006	3	.	.	1	.	.	-	2	-	-	-	-
2007	5	.	.	1	.	.	-	4	-	-	-	-
2008	6	.	.	1	.	1	.	3	.	.	.	1
2009	7	.	1	1	.	1	.	3	.	.	.	1
2010	7	.	1	1	.	1	.	3	.	.	.	1
2011	7	.	1	1	.	1	.	3	.	.	.	1
2012	11	.	1	1	.	1	.	4	.	.	.	4

Zdroj dat: ČSÚ

Poznámky:

[1] Údaje o kapacitách a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení za rok 2012 ve veřejné databázi nejsou prozatím revidované. K revizi dojde v průběhu května 2014. Revidovaná data jsou již k dispozici v časových řadách http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

[2] SO ORP - správní obvod obcí s rozšířenou působností

Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

Infrastruktura

Hlavní oblast, kde je meziobecní spolupráce klíčová je vznik uzavřených stezek s příběhem (případně naučných stezek), jejich vzájemná propojenost napříč jednotlivými katastry obcí a v neposlední řadě i jejich údržba. Vzhledem k tomu, že každá obec disponuje jinými stroji a zařízeními (případně lidskými zdroji ve formě technických služeb), potřebnými k obnovení a údržbě polních cest, je právě tato oblast ideální pro meziobecní spolupráci.

Neméně důležitý je i způsob prezentace těchto stezek jako ucelené nabídky našeho regionu, ze které si stačí vybrat. Je důležité rozhodnout se pro „značku“ (např. Prácheňsko, které jako termín už je v povědomí lidí) a tuto značku „prodávat“. Je potřeba pracovní síla, která se mimo jiné bude věnovat prezentaci našeho regionu po celý rok.

MOS je také významná při tvorbě nabídky balíčků pro turisty. Protože každá obec může nabídnout různé turistické cíle či služby, vznikne díky MOS pestrá nabídka pro návštěvníky ORP.

S přihlédnutím ke stávající návštěvnosti regionu jsou nabízené ubytovací kapacity, síť obchodů v obcích a nabídka restaurací dostačující.

Většina obcí disponuje obecními prostory (například staré školy), které je možné v rámci cestovního ruchu využít. Kromě ubytoven je možné je pronajímat podnikatelům, kteří je využijí k podpoře cestovního ruchu.

Lidské zdroje pro cestovní ruch (odbornost – střední a vysoké školy)

Na našem území se nacházejí dvě informační centra. Jedno v Horažďovicích a druhé v Chanovicích.

Jako své hlavní náplni se celkovému rozvoji cestovního ruchu celého regionu jednotně nikdo nevěnuje.

Mladí lidé jezdí za středním a vyšším vzděláním různého zaměření za hranice našeho ORP. Postupně se rozvíjející cestovní ruch vytvoří poptávku po lidských zdrojích pozvolna. Pro region bude přínosem a poskytne možnost uplatnění mladým lidem nebo absolventům v jejich rodišti.

V Horažďovicích je Střední škola Horažďovice, jejíž absolventi by zcela jistě našli uplatnění v rozvíjejícím se cestovním ruchu v regionu.

Marketing cestovního ruchu

Profesionální, dlouhodobý a cílený marketing k prezentaci našeho regionu jako celku zatím v minulosti neproběhl. Většina dosavadních projektů se věnovala vytvoření marketingových materiálů (tištěných letáků, CD apod.). Jejich promyšlenou a cílenou distribucí a využitím se už dále nikdo nezabýval. Toto bylo ponecháno na uvážení IC Horažďovice.

Klíčové pro oblast z marketingového hlediska je vytvořit „značku“ (např. Prácheňsko) a tuto naplnit obsahem (jednotnou prezentací turistických cílů v celém ORP) tak, aby se dostala do povědomí lidí.

Důležité je zvolit správnou formu (např. používání jednoduše zapamatovatelného „loga“ regionu, se kterým bude nadále vždy spojován) a neomezit se jen na vytištění letáku. Také se nelze spoléhat pouze na internet. Je nutné definovat cíle, vytvořit strategii a zvolit cesty jak cílů dosáhnout. Od této strategie se budou odvíjet další detailní kroky k prezentaci našeho regionu. Je nutné jednat koordinovaně.

Stejně tak je důležité podporovat nositele cestovního ruchu v jejich prezentaci a spolupracovat s nimi. Např. vytvořit internetovou platformu, kde budou veškeré informace o možnostech jak trávit čas v našem ORP.

Aby bylo možné splnit výše uvedené, je potřeba, aby se tvorbě marketingových materiálů, prezentaci a „prodeji“ značky, komunikaci a spolupráci s nositeli cestovního ruchu v regionu a mnoha dalším aktivitám cíleně věnoval jeden člověk. Jeho náplní by byla také koordinace meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

Marketingově zajímavé je také využití stávajících vztahů s partnerskými městy obcí z našeho regionu. Podrobnější představení našeho kraje zahraničním partnerským městům a jejich obyvatelům. Nejprůhodnější by pro takovou spolupráci byla příhraniční města v Německu.

Management cestovního ruchu

Stejně jako marketingu se ani managementu cestovního ruchu nikdo soustavně a strategicky nevěnuje. Zatímco marketingu se může věnovat pověřená osoba, managementu by se měli věnovat starostové obcí v ORP. Pravidelná setkávání, porovnávání výsledků a definování nových cílů je důležitou součástí jejich participace v projektu a základ meziobecní spolupráce. Realizaci potřebných úkonů pak může provést pověřená osoba.

K řízení marketingových kroků v propagaci regionu je potřeba nastavit mechanismus pravidelných schůzek, kde se budou řešit jak běžné problémy vzniklé při realizaci cílů, tak cíle samotné. To je důležité pro dobrý začátek a rozvoj koordinace MOS v regionu.

6.1.3. Analýza dotčených skupin

Poskytovatelé základních služeb potřebných k rozvoji cestovního ruchu

Podnikatelé, kteří umožňují pobyt návštěvníkům tím, že jim poskytnou základní potřeby jako je ubytování a stravování, případně doprava. Kromě podnikatelů sem patří i některé obce (např. Chanovice). Tato skupina se rozvíjí spolu s počtem turistů v kraji a přirozeně reaguje na poptávku.

Obce, které spravují atraktivitu

Většinou se jedná o historické památky, ale patří sem také sportovní areály, které poskytují volnočasové aktivity. Např. Aquapark v Horažďovicích, který je často turisty využíván. Některé obce aktivně vytvářejí a udržují naučné stezky na svém území.

Poskytovatelé „zábavy“

Do této skupiny patří majitelé koní, půjčovny lodí, kol, běžek, všichni, s jejichž pomocí mohou návštěvníci příjemně vyplnit čas strávený v našem ORP. I toto je skupina, která dokáže reagovat na přirozenou poptávku.

Informační centrum

IC by mělo být pojítkem mezi turistou a nositeli cestovního ruchu. Mělo by aktivně vytvářet nabídku využití volného času v regionu a udržovat aktivní komunikaci s nositeli cestovního ruchu. Současné IC neplní svou funkci v cestovním ruchu v plném rozsahu. Chybí systémové vedení činnosti IC ze strany provozovatele, zohlednění potřeb poskytovatelů cestovního ruchu a aktivní komunikace s nimi.

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

MOS probíhala mezi obcemi ORP spíše namátkově a okrajově než cíleně a řízeně, proto nebyl nikdy využit potenciál MOS. Obce spolupracovaly hlavně v oblastech, které jim byly společné jako např. doprava a komunikace s agenturou zodpovědnou za dopravní spoje v Plzeňském kraji.

V ORP působí a působily tyto spolky: **Prácheňsko z.s.p.o.** (ve sdružení je 36 obcí, podrobný výpis všech obcí je uveden na), toto sdružení se věnuje hlavně programům obnovy venkova, vydávání propagačních materiálů jako jsou CD a brožury, ve spolupráci se zahraničním partnerem, pořádání každoročních kulturních akcí. Dalším je **Slavník z.s.p.o.** (členské obce jsou – Malý Bor, Hradešice, Nalžovské Hory, Břežany, Pačejov, Maňovice, Olšany, Kvášňovice, Kovčín, Myslív), který se věnuje zlepšení občanské vybavenosti za pomoci dotačních titulů a rozvoji cestovního ruchu. Další je **Radina, d.s.o.** (členské obce jsou Velký Bor, Slatina, Svěradice, Horažďovice, Záboří, Čečelovice, Lažánky, Bratronice, Doubravice, Kadov, Hlupín, Třebohostice), který byl založen za účelem plynofikace území mikroregionu, dále možnosti hledání zaměstnanosti obyvatel, vybudování vodovodu, čističky a cyklostezky. Dalším je **Sdružení obcí Na povodí Hradištského potoka z.s.p.o.** (členské obce jsou: Chanovice, Hradiště, Nezdřev, Oselce), které bylo založeno za účelem čerpání dotačních titulů, v současné době pracuje zejména na vydávání publikací a obnově místních památek. Největším sdružením v rámci ORP je nově založené **DSO Horažďovicko**, jehož členy jsou všechny obce ORP kromě Svěradic a Tužic. Toto DSO bylo založeno za účelem podporu Projektu MOS. Poslední působící sdružení je **MAS Pošumaví, z.s.p.o.**, jehož členy jsou obce, firmy, právnické osoby a fyzické osoby (podrobný přehled je na). Hlavním zaměřením je rozvoj venkova v letech 2007-2013. Nyní dochází k reorganizaci pro další období.

Hrozba hlubinného úložiště jaderného odpadu

Velice důležitou částí analýzy podmínek cestovního ruchu v našem regionu je zhodnocení vlivu možné výstavby hlubinného úložiště radioaktivního odpadu v lokalitě Březový potok.

Rozhodnutí, kde Česká republika vybuduje hlubinné úložiště radioaktivního odpadu, by mělo padnout do roku 2018 (2 lokality), resp. 2025. Jedna ze zvažovaných lokalit, Březový potok, se nachází mezi obcemi Maňovice, Pačejov, Velký Bor a Chanovice v našem ORP. Vlastní stavba potrvá přibližně 30 let. Kromě samotného hlubinného úložiště budou součástí stavby také pozemní technické budovy včetně přípořchového meziskladu vyhořelého jaderného paliva. Během stavby bude potřeba vyvézt a uložit obrovské množství vytěženého materiálu, více než 100 mil. tun kamenné drti s vysokým podílem prachové složky.

Možnost vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu má již dnes na život v lokalitě bezesporu vliv. Jde o stigma území, projevující se zatím sníženým zájmem o usídlení a koupi nemovitosti. V případě realizace HÚ přistoupí k zatížení regionu dlouhodobou a náročnou stavbou (zvýšení prašnosti ovzduší, riziko narušení spodních vod v oblasti, kde je většina obyvatel závislá na

malých místních zdrojích, významný nárůst těžké nákladní dopravy, atd.) další zesílení negativního psychologického efektu stavby. Cestovnímu ruchu hlubinné úložiště v ORP Horažďovice rozhodně neprospěje.

V regionu převládá k budování úložiště v lokalitě Březový potok negativní postoj.

6.1.4. SWOT analýza cestovního ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vysoký kulturně-historický potenciál pro rozvoj CR - mírně kopcovatý ráz krajiny schůdný pro všechny generace - poloha v blízkosti NP Šumava - prostupná krajina - existující síť polních cest - vysoký podíl vodních ploch (rybníků převážně určených k odchovu ryb) - přítomnost řeky Otavy - bohatá historická tradice regionu, významní místní rodáci - historie těžby zlata - blízkost Plánického hřebenu, kempu Valcha a ATC Hnačov - udržování tradic jako např. hasičské soutěže nebo výlovy rybníků - možnost navázání na jiné projekty EU a využití jejich výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> - nízké využití potenciálu CR - nedostatečná spolupráce obcí uvnitř ORP i vně ORP - nízká úroveň marketingu regionu v oblasti CR - samostatná prezentace dílčích atraktivit bez upozornění na další možnosti - zchátralost některých kulturně-historických památek - malá informační provázanost a spolupráce mezi poskytovateli služeb - chybějící nabídka v oblasti agroturistiky - chybějící koordinace v propagaci CR - návštěvníci region opouští po cca 3 dnech
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - příprava turistických balíčků podle věku či zájmů - pokračování v projektu Otavské cyklostezky - dosažení dlouhodobějšího pobytu v regionu zajištěním dostatku příležitostí strávení volného času - najít partnerský region v zahraničí (Nizozemí, Německo) a spolupracovat s ním - podpora školních výměnných pobytů spojená „procházkou“ po regionu a představením vybraných turistických atraktivit - propojit obce a IC a propojení aktivně využívat 	<ul style="list-style-type: none"> - složité vlastnické vztahy cest, které je možné využít - vysoká frekventovanost polních cest v oblastech, kde intenzivněji hospodaří zemědělci - stále klesající populace - pokračující nekonceptní rozvoj CR - nedostatek finančních prostředků na realizaci plánovaných záměrů - hrozba úložiště jaderného odpadu v ORP

Výhodou ORP Horažďovice je vysoký kulturně-historický potenciál vhodný pro rozvoj cestovního ruchu. Mírně kopcovitá krajina, položená v blízkosti NP Šumava, nabízí aktivity prostupnou krajinou

pro všechny věkové kategorie. Velkou devizou je průtok řeky Otavy, která nabízí nesčetné množství aktivit, jak pro vodáky, tak pro vyznavače vodních sportů a rybolovu. Další zajímavostí, kterou řeka nabízí je historie chovu perlorodek a těžby zlata, kterou si mohou návštěvníci vyzkoušet po domluvě se zaměstnanci Muzea Horažďovice. Zatraktivnění této lokality je i do jisté míry blízkost Plánického hřebenu, kempu Valcha a ATC Hnačov. Díky malé velikosti ORP a dobrým sousedským vztahům se zde hojně udržují regionální tradice (hasičské soutěže, výlovy rybníků, tradiční poutě, posvícenské atrakce) a neopomíjí se ani důležité rodáci tohoto kraje.

Toho všeho lze efektivně využít při přípravě turistických balíčků na míru potenciálních návštěvníků. Rozšíření nabídky může přinést dokončení Otavské cyklostezky, která propojuje Západočeský a Jihočeský kraj. Další možnosti otevírá případná spolupráce se zahraničními partnerskými městy, ať už na úrovni výměnných školních pobytů nebo v rovině turistické spolupráce.

Velmi slabou stránkou se jeví obzvláště nízké využití potenciálu využití cestovního ruchu. Jednotlivé obce ORP nedostatečně spolupracují na vytváření vhodných podmínek pro to, aby turista zde strávil více času, např. 3 – 4 dny. Úroveň marketingu v regionu v oblasti cestovního ruchu je velmi nízká. Region se neprezentuje jako jeden celek, nýbrž do popředí se dostává správní město Horažďovice, což lze chápat jako klíčový problém v prezentaci. Tuto je tedy nutno uchopit zásadně jiným způsobem než doposud. Důležité je vytvoření značky „Prácheňsko - kraj pro rodinu“ a její maximální prezentaci po celé republice. Dalším „bolavým místem“ regionu jsou mnohé zchátralé kulturně-historické památky, na které se prozatím nenašly finance či vhodné dotační tituly. Pokud by se podařilo alespoň část těchto památek revitalizovat, pak to přispěje k zatraktivnění cestovního ruchu v ORP. Je nutné zkoordinovat informační provázanost a spolupráci mezi poskytovateli jednotlivých služeb.

Velkým nedostatkem je prozatím nízký rozvoj cestovního ruchu díky čemuž nedochází k jednotné prezentaci cestovního ruchu v ORP. K rozvoji cestovního ruchu nepřispívá ani celorepublikový trend vylidňování malých vesnic. Celkovou situaci zhoršuje hrozba vybudování hlubinného úložiště jaderného odpadu.

6.1.5. Analýza podnikání a zaměstnanosti v ORP

Významný vliv na udržitelný život na venkově má možnost zajistit příjem pro sebe a svou rodinu. Kromě množství nabízených volných pracovních míst, hraje roli také možnost zaměstnání v dosahu veřejné dopravy, nebo naopak v blízkosti školy, školky, obchodů atd.

Základní informace o velikosti a skladbě ORP

Stručná informace o městech a obcích správního obvodu z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí v MOS

Rozloha ORP Horažďovice	25 875 ha
Počet obcí	20
Počet obyvatel v ORP	11792

ORP Horažďovice zahrnuje celkem 20 obcí. 18 z nich je zapojeno do projektu MOS. Přestože jsme malé ORP, jsou v podmínkách těchto obcí rozdíly. Tyto rozdíly jsou definovány především dopravní

obslužností (z pohledu zaměstnanců – možnost dopravit se do práce) a infrastrukturou (z pohledu větších podniků – kvalita komunikací v blízkosti jejich podniku, nebo možnost nákladové vlakové dopravy). Obce Pačejov, Horažďovice, Olšany leží na trase Českých drah z Plzně do Českých Budějovic, což usnadňuje jejím obyvatelům dopravu za prací. Pro všechny ovšem platí, že většina jejich obyvatel je nucena dojíždět za prací buď v rámci ORP nebo mimo něj. Tzn., že větší část ekonomicky aktivní populace je závislá na svých zaměstnavatelích. Menší část obyvatel podniká buď na základě živnostenského oprávnění, nebo jinou formou. Častým oborem podnikání v našem ORP je živočišná a rostlinná výroba, myslivost a s tím související činnosti.

Většina obcí běžně používá nástroje aktivní politiky zaměstnanosti jako je zaměstnávání nezaměstnaných apod.

Tab. 121 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích

Obec	Počet obyvatel	Počet podnikatelských subjektů	Počet aktivních podnikatelských subjektů	Převažující odvětví
Břežany	191	32	18	žádné
Hejná	176	33	16	žádné
Hradešice	419	81	51	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Horažďovice	5502	1269	606	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti Výstavba budov Specializované stavební činnosti (ve všech těchto odvětvích více jak 40 aktivních podnikatelských subjektů)
Chanovice	742	172	79	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Kejnice	109	20	10	žádné
Kovčín	79	18	9	žádné
Kvášňovice	119	20	10	žádné
Malý Bor	536	99	47	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel
Maňovice	34	9	6	žádné
Myslív	431	95	40	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Nalžovské Hory	1180	275	151	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Nehodív	73	26	15	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Olšany	200	46	22	žádné
Pačejov	784	159	88	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Slatina	102	22	7	žádné
Svéradice	325	65	30	Specializované stavební činnosti
Tužice	88	8	4	žádné

Velké Hydčice	252	52	30	žádné
Velký Bor	569	132	60	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti
Za celé ORP	11731	2633	1299	Živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti

Zdroj ČSÚ

Tab. 122 Charakteristika dojíždění do zaměstnání

vyjíždějící do zaměstnání			2 073
v tom	v rámci obce		585
	do jiné obce okresu		869
	do jiného okresu kraje		200
	do jiného kraje		377
	do zahraničí		42

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 123 Přehled o poměru obyvatel podnikajících, zaměstnaných a počtu potřebných pracovních míst v ORP

Počet obyvatel	Z toho ekonomicky aktivních	Z toho fyzické osoby	Průměrný počet nezaměstnaných za první polovinu roku 2014	Počet pracovních míst ve větších podnicích
11731	7 326	1048	504	1279

Zdroj dat: ČSÚ, ŽO a tab. číslo 164

K výše uvedené tabulce je nutné doplnit, že údaje pochází z různých zdrojů a různých období. Tato tabulka orientačně ilustruje poměr pracovních míst, počet nezaměstnaných a počet ekonomicky aktivních obyvatel v regionu. V ORP Horažďovice žije 11 731 obyvatel, z toho 7 326 (průměrný počet ekonomicky aktivních obyvatel za období 01/2014 – 06/2014 podle statistik Úřadu práce) je ekonomicky aktivních. V období únor a březen dochází významnému nárůstu díky sezonním pracím. Z těchto 7326 je 1048 podnikajících fyzických osob (795 živnostníků, 102 hospodařících rolníků a další) a 504 (průměrný počet nezaměstnaných za období 01/2014 – 06/2014 podle statistik Úřadu práce) nezaměstnaných. Zbývá 5 774 ekonomicky aktivních obyvatel. Ve velkých a středních podnicích přímo v ORP je 1 279 pracovních míst (telefonicky ověřeno v podnicích). Zbývá 4 495 obyvatel, kteří za prací buď dojíždějí, nebo pracují v malých firmách v regionu.

Tab. 124 Nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel v ORP Horažďovice

Období: 26.3.2011

Počet obyvatel s obvyklým pobytem	nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)	celkem		10 140
		z toho	bez vzdělání	37
			základní vč. neukončeného	2 041
			střední vč. vyučení (bez maturity)	4 031
			úplné střední s maturitou	2 583
			nástavbové studium	230
			vyšší odborné vzdělání	119
			vysokoškolské	743
			z toho	
bakalářské	141			
magisterské	594			

Zdroj dat: © Český statistický úřad, Metainformační systém ČSU, vygenerováno 09.10.2014 23:22

V roce 2011 byla nejsilnější skupina (téměř polovina) obyvatel lidé vyučení bez maturity, druhou nejsilnější skupinou byli středoškoláci s maturitou a na třetím místě obyvatelé se základním (i neukončeným) vzděláním.

V Horažďovicích působí **Střední škola Horažďovice**, která nabízí čtyřleté maturitní obory, tříleté učební obory a dvouleté nástavbové studium v oblasti služeb. Do čtyřletých patří *Gastronomie* a *Grafický design*, tříleté jsou *Propagační výtvarník*, *Aranžér*, *Kuchař-číšník*, *Cukrář*, *Opravář zemědělských strojů* a dvouletý je studijní obor *Podnikání*. Škola zajišťuje jak teoretické tak praktické vyučování.

Žáci školy se pravidelně účastní regionálních soutěží a exkurzí. Kromě toho již na škole nabízí své služby veřejnosti. Setkat se s řešením reálných problémů a zpětnou vazbou zákazníka je velice důležitý a přínosný aspekt vzdělávání.

Svým studentům škola umožňuje i ubytování. Tyto své ubytovací kapacity (75 lůžek) v prázdninových měsících nabízí také veřejnosti.

Škola má potenciál spolupracovat s úřadem práce v oblasti rekvalifikačních kurzů pro dospělou veřejnost.

Velmi důležité je vytvořit pracovní návyky u absolventů školy nejpozději do 2 let od dokončení studia. Z výsledků srovnávacího výzkumu Město pro byznys Plzeňského kraje, je ORP Horažďovice na 9 místě. Je možné považovat posun z posledního, 15tého místa v roce 2012 za úspěch, ale každopádně zde má ORP velké rezervy. Mezi nejhůře hodnocená kritéria patřila také „Spokojenost s přístupem radnice“ a „Rychlost vyřizování agendy“. Bližší informace o tomto tématu jsou v kapitole 6.1.4.1.1. Vybrané příklady indikátorů.

Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v ORP

ORP se dlouhodobě potýká s odlivem velkých podniků či jejich poboček. Od roku 2004 uzavřely v Horažďovicích svou pobočku významné české firmy Grammer a Jitex. Zcela ukončil svou činnost Stavební podnik, a.s., Danlea a textilní firma Polatex. S těmito podniky přišlo ORP postupně o více jak 500 pracovních míst.

Odvětví, která mají v regionu svou historii, jsou hlavně textilní a dřevozpracující. Díky tomu je pro tato odvětví snadné najít zde kvalifikovanou pracovní sílu a proto patří i dnes k převládajícím odvětvím.

Tab. 125 Větší podniky v ORP a počet jejich zaměstnanců

Bohemia Sport s.r.o.	Pouze provozovna	84	Výroba hokejových holí značky LION a sportovních doplňků
Atrium s.r.o.		70	Dřevěné stavby na klíč
Tvar Klatovy v.d.	pobočka	25	Průmysl dřevařský a nábytkářský
Inka Kareš s.r.o.	Pouze provozovna	10	Výroba nábytku a dřevěných výrobků
Holz Industrie		390	Výroba montovaných domů
Haas Fertigbau		80	Výroba montovaných domů
LyckebyAmylex		66	Výroba škrobářenských a potravinářských výrobků
Brabec, mlýn Horažďovice		18	Výroba potravinářských produktů
Mlýna a krupárna Mrskoš		33	Mlýnská výroba
Otavské strojírný		200	Strojírenská výroba
Teraso s.r.o.		38	Výroba cementového zboží a umělého kamene
Hapon s.r.o.		35	Strojírenská výroba
Kovaltos s.r.o.		27	Zámečnictví a výroba zahradního nábytku
Autospol Plus s.r.o.		30	Prodej a servis automobilů Škoda
Plamet		140	Kompletace výrobků
LyckebyCulinar		33	Výroba škrobářenských a potravinářských výrobků
Celkem pracovních míst ve větších podnicích v regionu		1279	

Zdroj dat: telefonicky ověřeno ve všech podnicích kromě Autospol Plus s.r.o. a Teraso. Údaje o těchto společnostech jsou převzaty z jejich výročních zpráv.

Ekonomická situace území

Přestože většina obyvatel je závislá na zaměstnavatelích, je firem, zaměstnávajících více osob, malé množství. Většinu pracovních míst nabízejí menší a střední firmy.

Významnou skupinu tvoří živnostníci. Často řemeslníci, pro které je z technických či praktických důvodů těžké nebo nemožné žádat o dotace nebo připravovat nabídky do výběrových řízení obcí. I ti, u kterých poptávka převyšuje nabídku, nejsou motivováni přijímat zaměstnance a vytvářet tím nová pracovní místa. Je to pro ně příliš složité a náročné na administrativu i finance.

Obyvatelé jsou nuceni buď za prací vyjíždět, nebo podnikat. Většina obyvatel není dostatečně informována o možnostech podpory podnikání z EU fondů OPPI. Žádná firma z našeho ORP o dotace z OPPI nepožádala.

Řada společností (odborný odhad je 25) má sídlo mimo ORP, přestože zde funguje jejich jediná provozovna. Příjmy z daní jejich podnikání tudíž nezískává naše ORP.

Tab. 126 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		5420	3059	2361	
v tom:	Zaměstnaní	4898	2798	2100	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	3895		
		zaměstnavatelé	163		
		pracující na vlastní účet	556		
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	197	106	91
		ženy na mateřské dovolené	78	0	78
	Nezaměstnaní	522	261	261	
Ekonomicky neaktivní celkem		5905	2507	3398	
z toho	nepracující důchodci	3122	1218	1904	
	žáci, studenti, učni	1727	875	852	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		458	272	186	

Zdroj dat: ČSÚ

Zjistit průměrnou mzdu pouze za ORP není možné.

Struktura současné ekonomiky území a trhu práce

V regionu nepřevažuje jeden velký zaměstnavatel, jehož případné ukončení či omezení činnosti by znamenalo sociální destabilizaci regionu. Pracovní místa nabízí více menších firem.

V našem regionu mezi podnikatelskými subjekty převažuje živočišná a rostlinná výroba, myslivost a související činnosti. Do toho nespádají pouze zemědělci, kteří zde hospodaří, ale také zpracovatelé živočišných a rostlinných produktů jako je např. mlýn nebo škrobárna. Je potřeba si uvědomit, že se jedná o odvětví sezonní. Často jsou zaměstnáváni v jarních a letních měsících také brigádníci, což ovlivňuje míru nezaměstnanosti v průběhu roku.

Tab. 127 Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	Registrované subjekty						Se zjištěnou ekonomickou aktivitou					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	2 563	2 508	2 561	2 630	2 636	2 633			1 311	1 337	1 338	1 299
fyzické osoby celkem	2 158	2 079	2 115	2 179	2 176	2 203			1 081	1 103	1 118	1 048
Právnícké osoby			446	451	460	430			230	234	220	251
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	1 775	1 861	1 984	1 953	1 943	1 834			898	924	930	795
Obchodní společnosti			126	130	135	135			88	92	101	119
Samostatně hospodařící rolníci	280	139	138	143	143	133			113	114	114	102
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)												
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti		9%	9,6%	10,1%	10,2%	9,8%			12,7%	13,6%	12,9%	13,2%
Specializované stavební činnosti		8,6%	8,4%	8%	7,9%	7,8%			8,6%	7,9%	8%	8%
Stravování a pohostinství		6%	5,9%	6%	6%	5,6%			5,9%	6,2%	6,2%	5,4%
Zpracování dřeva, výroba dřevěných korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku		4,7%	3,9%	3,3%	2,8%	2,5%			3,6%	3,2%	2,7%	2,6%
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě		3,3%	3,2%	3,3%	3,4%	3,2%			4%	3,6%	4%	4,4%

strojů a zařízení												
Výroba oděvů		1,8 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %			1,4 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %
Velkoobchod kromě motorových vozidel		7,3 %	8,2 %	8,8 %	8,8 %	8 %			5,3 %	6,7 %	7,5 %	5,6 %

Zdroj dat: ČSÚ

V ORP převažuje počet živnostníků nad podnikateli. Z 1299 podnikatelských subjektů je 795 živnostníků. I přesto, že počet aktivních živnostníků klesá, zatímco počet registrovaných ekonomických subjektů podnikajících podle živnostenského zákona stoupá. Tato nepřímá úměra vzniká pozastavováním živnostenského oprávnění na delší dobu. Důvodem může být mateřská dovolená, odchod do důchodu, získání dočasné práce apod.

Vzrůstá počet společností s ručením omezeným.

V tabulce *Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP* je vidět na datech z roku 2007, že míra nezaměstnanosti byla 5,3 % a nabídka volných pracovních míst 138. Na jedno pracovní místo bylo 2,3 uchazeče. V následujících letech se snižoval počet volných pracovních míst a zvyšoval počet uchazečů o zaměstnání. Svého vrcholu tato čísla dosáhla v roce 2010. Rok 2011 sice nepřinesl více pracovních míst, ale počet uchazečů o zaměstnání se výrazně snížil. Za následující roky nejsou informace dostupné a za rok 2014 jsou pouze za období leden – červen. Vzhledem k vlivu sezonních prací není možné tato čísla srovnávat s čísly za předcházející ucelené roky.

Tab. 128 Podíl nezaměstnaných v ORP Horažďovice v roce 2014

Období	Ekonomicky aktivní obyvatelé	Počet uchazečů	Počet uchazečů dosažitelní	Relativní míra nezaměstnanosti
Leden 2014	6028	616	615	7,64
Únor 2014	6028	592	588	7,3
Březen 2014	8050	525	521	6,47
Duben 2014	8050	460	457	5,68
Květen 2014	7901	430	424	5,27
Červen 2014	7901	419	418	5,19

Zdroj dat: Úřad práce Horažďovice

Tab. 129 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	403	550	485	397	311	366	628	649	481
z toho (%):									

občané se zdravotním postižením	14,4	12,2	13,4	14,6	17,7	12,0	9,2	10,6	13,9
z toho (%):									
absolventi	9,2	7,6	6,8	7,8	4,8	6,8	7,3	6,6	5,0
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	31,3	28,0	37,7	33,2	30,5	19,7	13,1	23,1	28,7
Volná pracovní místa	67	30	54	60	138	128	21	28	25
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,0	18,3	9,0	6,6	2,3	2,9	29,9	23,2	19,2
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,69	9,12	7,78	6,39	5,03	5,87	10,22	10,65	7,88

Zdroj dat: ČSÚ

Z technických důvodů není možné získat statistické informace o nezaměstnanosti za rok 2012 a 2013. Současně je nutné upozornit, že MPSV měnilo metodiku získávání míry nezaměstnanosti, proto statistické informace před a po roce 2013 nejsou zcela relevantně srovnatelné.

Struktura ekonomiky území, těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

V této lokalitě probíhá těžba vápence - Velké Hydčice. Z hospodářského hlediska jde o hodnotu, která nabízí práci. Z druhé strany ale lomová činnost, na níž je navázána doprava, znamená zátěž a problém pro krajinu. Totéž platí pro kamenolomy - Slatina, Tužice, Velký Bor. Těžba uranu ze 70 - 80 let byla zastavena.

Odvětví průmyslu má z celkového počtu podnikatelských subjektů necelé 13% zastoupení. K největším podnikům patří Holzindustrie Chanovice s.r.o. vyrábějící dřevěné prvky, montované domy a dřevěné konstrukce, Otavské strojírný a.s., která se specializuje na produkci svařovaných a montovaných kovových konstrukcí, HASIT Šumavské vápence a omítkárny, s.r.o. zabývající se výrobou stavebních materiálů, zateplovacích a sanačních systémů, PLAMET, s.r.o. s produkcí kódových zámek vhodných pro různé druhy skříněk a kufrů, LyckebyCulinar, a.s., Atrium, s.r.o., Teraso, s.r.o. Na území správního obvodu bylo ke konci roku 2012 k dispozici 7 hromadných ubytovacích zařízení. V důsledku snižování pracovních možností a odlivu lidí v produktivním věku je maloobchodní prodej v současné době značně omezen. Jestliže lidé vyjíždějí za prací do více či méně vzdálených měst lze se domnívat, že své potřeby uspokojí právě v místě zaměstnání. V místě bydliště

pak pořizují pouze nezbytně nutně věci denní spotřeby. V důsledku toho maloobchodní prodej zaznamenává ekonomický úpadek.

Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP a rozbor jejich příčin ve vztahu k ORP

Lokalita ORP

ORP Horažďovice je svou polohou nezajímavé pro podnikání větších výrobních závodů především z důvodu absence hlavního dopravního tahu v blízkosti ORP. Přestože v Horažďovicích jsou průmyslové zóny a funkční areály po zrušených závodech, je těžké najít pro ně uplatnění. Postupně se zaplňují menšími podnikateli.

Čerpání z fondů EU OPPI

Z ORP Horažďovice v posledních letech odešlo několik velkých zaměstnavatelů z různých důvodů. Tato skutečnost vytvořila prostor pro růst místních podnikatelů. Nikdo z nich ale v minulosti nevyužil podpory ze strany EU a nežádal z fondu OPPI. Důvodem je buď neznalost možností čerpání z tohoto fondu, nebo neschopnost připravit žádost se všemi potřebnými náležitostmi.

Absence akreditovaných školitelů v Horažďovicích

V Horažďovicích neprobíhají žádné rekvalifikační kurzy úřadu práce. Uchazeči o rekvalifikaci musejí dojíždět do jiných měst (Sušice, Klatovy, Plzeň). Důvodem je absence akreditovaného školitele, který by projevil zájem o školení a přihlásil se do soutěže úřadu práce, přímo v Horažďovicích.

Zahraniční pracovní síly

Obyvatelé ucházející se o zaměstnání se stále častěji setkávají s konkurencí v podobě levné pracovní síly ze zahraničí. Zaměstnavatel pak z ekonomických důvodů dá přednost levnější pracovní síle.

Nezaměstnatelní nezaměstnaní

Většina starostů má zkušenosti s tzv. Politikou aktivní zaměstnanosti a využitím nezaměstnaných obyvatel ve spolupráci s úřadem práce. Dle jejich zkušeností je v takovém případě nutný dohled nad pracovníky někým zkušenějším, někým, kdo je vede. Nezaměstnaných s takovou dovedností je však nedostatek.

Nízká informovanost obyvatel o řemeslnících v okolí

Neexistuje databáze řemeslníků v ORP Horažďovice s jejich prezentací. Většinou se lidé ptají sousedů a známých. Často pak k nám řemeslníci dojíždějí z daleka.

Dopravní obslužnost

Většina obyvatel je závislá na zaměstnavatelích mimo své bydliště. Musejí dojíždět autobusem, autem nebo vlakem. I když dopravci (ČSAD Plzeň a jejich nasmlouvaní dopravci, České dráhy) se snaží uzpůsobit linky tak, by lidé mohli dojíždět do zaměstnání, linky nejsou dostatečně vytížené. Dopravci

pak vyberou krajní řešení a ruší spoje důležité pro obyvatele, místo hledání způsobu jak linku udržet a omezit její ztrátovost. Řešením mohou být například menší autobusy s nižšími náklady. Takové ale v našem ORP nejezdí.

Vybrané příklady indikátorů v rámci správního obvodu zaměřené na zaměstnanost v rámci MOS

Zlepšení umístění Horažďovic v žebříčku Město pro byznys.

Cenu Město pro Byznys vyhlašuje časopis Ekonom na základě statistických dat jako je např. podíl mladých lidí mezi nezaměstnanými či poskytování služeb a jejich cen. Hodnocení zahrnuje také vlastní šetření mezi podnikateli z hlediska spokojenosti s přístupem veřejné správy.

Podstatou projektu Město pro byznys je určení pořadí měst s nejlepšími podmínkami pro podnikání v České republice i v jednotlivých krajích. Pro zajištění co největší objektivity projektu byla města hodnocena na základě padesáti kritérií rozdělených do šesti oblastí. Zdrojem hodnot každého kritéria byla statistická data nezávislých a odborných institucí a odborníky garantovaný výzkum.

Město Horažďovice se v žebříčku opakovaně umísťuje na zadních příčkách. Za rok 2013 bylo na 9. pozici. Zlepšit svou pozici v tomto hodnocení je dlouhodobý, ale velice důležitý cíl.

Popis situace a vývojových tendencí v ekonomice a na trhu práce v ORP

Identifikace klíčových aktérů na trhu práce a jejich role v MOS

Obce

Většina obcí v našem ORP praktikuje politiku aktivní zaměstnanosti a ve spolupráci s úřadem práce se snaží dát dočasnou práci nezaměstnaným. Obce by i nadále měly být iniciátory společných aktivit směřujících k využívání pracovních sil v regionu. Jednak předáváním si zkušeností, ale také využíváním společné techniky a pracovních sil mohou v oblasti MOS podpořit zaměstnanost na horažďovicku.

Úřad práce

Úřad práce spolupracuje s obcemi při příležitostném zaměstnávání momentálně nezaměstnaných obyvatel většinou na nekvalifikované práce.

Hospodářská komora

Okresní Hospodářská komora v Klatovech je nejbližší možné kontaktní místo Hospodářské komory pro podnikatele z ORP Horažďovice. Hospodářská komora znamená významnou podporu podnikání a zdroj užitečných informací a kontaktů.

Čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI)

V seznamu čerpání dotací nebyly žádné firmy z našeho OPR. Tento fakt poukazuje na nízkou informovanost místních podnikatelů a jejich schopnost dotace využít. Napsat a podat projekt.

Popis podnikatelských činností obce jako součást hospodaření municipalit

Tab. 130 Finanční analýza – výdaje obcí a městv oblasti zaměstnanosti a podnikání

Obec	Výdaje				
	Související výdaje evidované v jiných paragrafech	2122 - podpora rozvoje průmyslových zón		251 - podpora rozvoje podnikání	
		Běžné	Kapitálové	Běžné	kapitálové
Břežany		0	0	0	0
Horažďovice		0	0	0	0
Chanovice		0	0	0	0
Kovčín		0	0	0	0
Malý Bor		0	0	0	0
Hejná		0	0	0	0
Slatina		0	0	0	0
Olšany		0	0	0	0
Maňovice		0	0	0	0
Velký Bor		0	0	0	0
Hradešice		0	0	0	0
Kejnice		0	0	0	0
Kvášňovice		0	0	0	0
Myslív					
Nalžovské Hory	19 000,- Kč	0	0	0	0
Nehodív		0	0	0	0

Pačejov Nádraží		0	0	0	0
Velké Hydčice		0	0	0	0

Zdroj dat: účetnictví jednotlivých obcí

V oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti se v obcích našeho ORP v paragrafech 2122 a 251 nevydaly žádné finanční prostředky. Nicméně během sběru dat vyšlo najevo, že nejčastěji obce v této oblasti přispívají na udržení možnosti nákupu základních potravin pro občany v místě bydliště. Obce přispívají na provoz pojízdné prodejny, která má pravidelné trasy a časy rozprostřené do celého týdne tak, aby i obyvatelé obcí, kde není kamenný obchod, měli možnost nákupu základních potravin či hygienických potřeb. Každá obec má specifické účetnictví, proto se tento výdaj tedy účtuje různě. Nejčastěji je zahrnut v paragrafu 2141 – Vnitřní obchod (Horažďovice, Malý Bor), ale např. Nalžovské Hory mají tento příspěvek zahrnut v paragrafu 6171.

Tab. 131 Finanční analýza – výdaje obcí a městv oblasti cestovní ruch

Obec	Výdaje					
	2141 - vnitřní obchod		2143 - cestovní ruch		342 - zájmová činnost a	
	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové
Břežany	0	0	0	0	0	0
Horažďovice	111 000,-Kč	0	0	0	131 357,- Kč	0
Chanovice	0	0	0	0	11 745,- Kč	0
Kovčín	0	0	0	0	0	0
Malý Bor	7 400,- Kč	0	0	0	15 000	0
Hejná	0	0	0	0	0	0
Slatina	0	0	0	0	0	0
Olšany	0	0	0	0	0	0
Maňovice	0	0	0	0	0	0
Velký Bor	0	0	0	0	135 000,- Kč	0
Hradešice	0	0	0	0	3 000,- Kč	0
Kejnice	0	0	0	0	0	0
Kvašňovice	0	0	0	0	5651,- Kč	41 142,- Kč
Myslív						

Nalžovské Hory	0	0	0	0	0	0
Nehodív	0	0	0	0	0	0
Pačejov Nádraží	0	0	0	0	0	9 700,- Kč
Velké Hydčice	0	0	0	0	0	0

Zdroj: účetnictví jednotlivých obcí

V Paragrafu 342 – zájmová činnost a rekreace se nejčastěji vyskytuje organizace různých aktivit, jako je např. dětský den apod. V kapitálových výdajích je to pak vybavení sportovních prostor apod.

Rozvoj sociálních podniků v území ORP

V ORP nejsou sociální podniky nebo chráněných dílny pro osoby se zdravotním postižením, které se ucházejí o zaměstnání. Větší firmy se touto problematikou nezaobírají. Menší podnikatelé nemají dostatečnou finanční a časovou kapacitu pro zvládnutí administrativní zátěže. Zaměstnávání problémových skupin se zaměstnavatelé obávají v důsledku dopadu na kvalitu práce, na organizační běh a celkový dopad na kolektiv.

Realizované projekty v rámci MOS

V ORP Horažďovice je několik sdružení zaměřených na meziobecní spolupráci. Jejich podrobný výpis i s jejich zaměřením je v kapitole 6.1.2.3.6. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce. Tato sdružení spolupracují především v oblasti prezentace a cestovním ruchu. Bohužel v rámci MOS doposud nebyly realizovány projekty se zaměřením na podporu zaměstnanosti a podnikání.

Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce

V rámci meziobecní spolupráce plánuje město Horažďovice ve spolupráci s ostatními obcemi v ORP vybudovat Dům pro seniory. V rámci tohoto projektu se zvýší počet pracovních míst jednak dočasných v době stavby a jednak stálých pracovních míst přímo v provozu domu. Uplatní se zde lidé kvalifikovaní (vedení, ošetřovatelé, kuchařky atd.) i lidé bez kvalifikace (údržbáři apod.)

6.1.6. SWOT Analýza a analýza rizik

Tab. 132 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zájem občanů dojíždějících za prací získat obživu v místě bydliště - dostatek volných prostor pro podnikání malých i velkých firem - historicky ověřená velmi dobrá kvalifikace volné pracovní síly v některých odvětvích (např. šití a 	<ul style="list-style-type: none"> - není nastavený režim spolupráce mezi samosprávou a podnikovou sférou - odliv pracovní síly - špatné hodnocení podnikatelského prostředí ze strany podniků - nerozvinutý potenciál cestovního ruchu, který

komplementace výrobků) - rozvoj podnikání a zaměstnanosti je prioritou vedení města	může přinést podnikatelské příležitosti
Příležitosti	Ohrožení
- existují vhodně umístěná průmyslová zóna s možností rozšíření - možnost využití zachovalého a převážně volného areálu bývalé firmy Grammer - možnost rozvoje spolupráce mezi střední školou, samosprávou a budoucími zaměstnavateli (stáže a praxe studentů) - koordinátor pro styk s podnikateli	- odliv obyvatel za prací - centralizace státní správy do okresního a krajského města (např. Katastrální úřad, Finanční úřad) - konkurence dalších průmyslových zón v blízkém okolí (např. Blatná, Strakonice)

Silné vazby k místu bydliště motivují občany k získání obživy právě ve zdejších ORP, avšak nedostatek pracovních příležitostí je příčinou odlivu pracovních sil, které hledají své uplatnění v jiných městech či jiných ORP. V regionu je dostatek volných prostor pro podnikání, ale nedostatek zájemců je využívat. Nicméně prioritou vedení města je rozvoj podnikání a zaměstnanosti, což je příležitostí k nabídce těchto volných prostor pro začínající či stávající podnikatele. Tím by se mohlo dosáhnout rozhýbání podnikatelských aktivit v daném ORP. Pro potenciální podnikatele hledající startovní prostory je jistě velmi dobrou zprávou, která byla monitorována Živnostenským odborem MěÚHoražďovice, že je zde dobrá kvalifikace volné pracovní síly v některých odvětvích.

Existující vhodně umístěnou průmyslovou zónu s možností rozšíření, lze chápat jako obrovskou příležitost pro střední a větší firmy, které by mohly ve zdejších ORP nastartovat svoji výrobu. Tyto prostory je nezbytně nutné co nejdříve nabízet k pronájmu v podstatě po celé republice. A nesoustředit se pouze na zdejší, či nejbližší možné zájemce z okolí.

Areál bývalé firmy Grammer se již začal s úspěchem po částech pronajímat střední vrstvě podnikatelů. Ukázalo se jako naprosto nemožné pronajmout nebo prodat tento areál jako celek jednomu podnikateli. Zájemci z řad větších firem vyžadují dobrou dopravní dostupnost, která je částečně splněna díky hlavnímu tahu směrem Strakonice a Klatovy, ale všechna větší města jsou vzdálena v okruhu osmdesáti kilometrů či více, což je nákladově nevyhovující. Otázkou je, jestli by zvýšenou zátěž kamionů projíždějících středem města akceptovali obyvatelé.

Vzhledem k tomu, že se v Horažďovicích nachází střední škola, bylo by více než příznivé podporovat cílená jednání o odborných stážích studentů navštěvujících tuto školu s firmami v ORP, které by si tzv. vychovaly budoucí zaměstnance. Tím by se docílilo toho, že mladí lidé končící školu nebudou hledat zaměstnání mimo ORP, ale naopak zůstanou v místě, kde mohou případně založit rodiny a nadále žít a pracovat a tím přispívat ke zdárnému rozvoji regionu.

Bohužel je nutné konstatovat, že není nastaven komunikační režim spolupráce mezi samosprávou a podnikatelskou sférou. Není tedy ve skutečnosti známo, co vlastně trápí podnikatele a co by pro svoji práci, směrem od vedení města, uvítali. Vzhledem k nastávajícím obecním volbám je to obrovská příležitost pro vedení města nastartovat tuto spolupráci, která by byla dozajista přínosem a přispěla by k odstranění negativního hodnocení podnikatelského prostředí právě samotnými podnikateli.

Vzhledem k absenci větších a velkých firem, které chybí v našem ORP je nutné se zaměřit na doposud nerozvinutý potenciál cestovního ruchu. Zde je možné hledat velké rezervy, které lze nabídnout jak

podnikatelské sféře, tak samosprávě. Velkorysé plány na zřízení komunitního centra zaštiťující mimo jiné i služby infocentra a PR města a celého ORP, začínají nabírat reálných obrysů.

Dalším faktorem komplikujícím podnikání v regionu je nutnost dojíždět za některými úřady do okresního města Klatov. Vyřízení jednoduché záležitosti tak může zabrat i celý den. Pokud nedojde k řešení těchto problémů, bude bolestným dopadem odchod obyvatel za prací do měst. Dojde tak k vyliďnění vesnic a celkovému úpadku kvality života tady. Bez kupní síly není možné rozvíjet podnikání a cestovní ruch.

6.1.7. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

K zamezení odlivu obyvatel z venkova a nastavení životních podmínek na venkově tak, aby zde lidé rádi žili, můžeme využít hned několik způsobů. Region je vhodný pro dlouhodobé pobyty rodin s dětmi a seniorů, ale chybí značené trasy se začátkem a koncem v jednom místě a hlavně jejich prezentace a představení návštěvníkům. Přitom s přihlédnutím k historii, technickým památkám a přírodním lokalitám, má ORP svým návštěvníkům zcela jistě co nabídnout. Potenciál je i v rozšíření cestovního ruchu také na zimní sezonu. Oblast cestovního ruchu se úzce prolíná s podporou zaměstnanosti a podnikání. Cestovní ruch může přinést řadu podnikatelských příležitostí. Neinformovanost a nezájem místních podnikatelů o podporu z fondu EU OPPI je alarmující. Přitom jsou to právě malí a střední podnikatelé, na nichž zaměstnanost v ORP stojí. Vzhledem k poloze regionu a situaci na trhu práce je málo pravděpodobný vstup velkého podniku s vysokým počtem zaměstnanců. Proto je nutné soustředit se na rozvoj malých a středních podniků a jejich podporu.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Udržitelnost života na venkově“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovní ruch, nezaměstnanost, dopravní obslužnost.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma udržitelnost života na venkově.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina byla složena ze zástupců – starosta

Města Horažďovice Mgr. Karel Zrůbek, předsedkyně představenstva OHK JUDr. Zdeňka Vlčková, výchovný poradce Střední školy Mgr. Jitka Englerová, starostka obce Myslív Marie Pícková, starosta obce Chanovice Petr Klásek z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma udržitelnost života na venkově.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

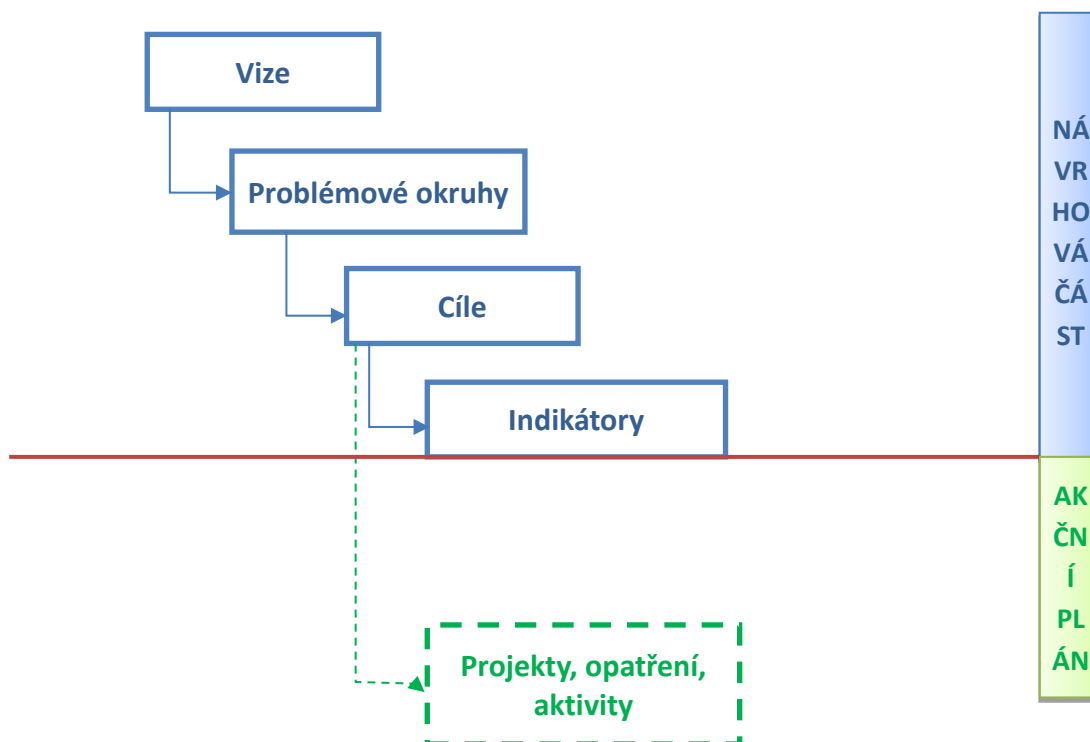
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma udržitelnost života na venkově. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu udržitelnost života na venkově je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce					
Udržitelnost života na venkově	Nedostatečná nabídka značených cest		Absence prezentace regionu		Větší podpora podnikání a zaměstnanost
	cíl 1.1 Vybudování a udržování stezek s příběhem	cíl 1.2 Dokončení Otavské cyklostezky	cíl 2.1 Vytvoření dlouhodobé koncepční strategie prezentace regionu	cíl 2.2 Regionální informační centrum	cíl 3.1 Prezentační portál pro podnikatele z regionu

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Slogan: *Prácheňsko – kraj pro rodinu*

Území ORP Horažďovice má bohatou historii, která si zaslouží vyzdvihnout v naučných stezkách, jenž vybudujeme v našem kraji a propojíme s okolím. Vytvoříme jednotnou prezentaci Prácheňska a připravíme prostředí pro turisty tak, aby zvýšení turismu pozitivně ovlivnilo pracovní příležitosti místních obyvatel. Prácheňsko je součástí širšího regionu Pošumaví, samotné ale přináší návštěvníkům vyžití v lehčím terénu se spoustou místních zajímavostí, výhledů a dávných příběhů, které zde psala historie.

Abychom udrželi krásnou přírodu a kulturní dědictví i pro další generace, naučíme naše děti znát historii a další hodnoty svého kraje tak, aby měly motivaci o něj pečovat a dále rozvíjet. Podpoříme zachování čisté krajiny díky osvětě a rozšíření služeb v nakládání s odpady a postaráme se o její údržbu pomocí meziobecní spolupráce. Zajistíme starší generaci bezpečné a důstojné stáří ať už v jejich známém domácím prostředí, nebo v domově pro seniory vybudovaném zde v regionu.

Problémové okruhy

ORP Horažďovice čelí, stejně jako jiné oblasti v ČR, vylidňování menších měst a obcí. Lidé se stěhují za práci, vzděláním, či pohodlnějším způsobem života. Přesto se sem rádi a často vrací buď v letních měsících, nebo v důchodovém věku za relaxací a odpočinkem. Kromě pracovních příležitostí hraje roli v odlivu obyvatel také dopravní obslužnost, dostupnost předškolního a základního vzdělávání a lékařské péče. Pro zkvalitnění života stávajících obyvatel považují starostové za klíčové vytvoření nových pracovních a podnikatelských příležitostí. Podporou cestovního ruchu, ke kterému má náš region svou charakteristikou předpoklady, k tomu výrazně přispějeme.

1) Nedostatečná nabídka značených cest

Na území našeho regionu jsou značené turistické trasy. Většinou vedou z bodu A do bodu B. Problémem je další doprava k začátku nebo konci trasy. Proto považují starostové za krok správným směrem **vytváření uzavřených (okruhových) tematických stezek s příběhem**. Některé obce na svém území už takové stezky mají. Náš region má bohatou historii a zcela jistě má svým návštěvníkům co nabídnout. Tento cíl značně usnadňuje existující, zčásti udržovaná, síť polních cest. Nicméně jedním z hlavních problémů, který je třeba vyřešit tak, aby dlouhodobě fungovaly nastavené mechanismy, je právě **údržba vytvořených stezek**. tzn. Zajištění jejich průchodnosti. V některých částech ORP jsou cesty zemědělci vytížené (a tím méně vhodné pro turistiku), v jiných méně. Dalším problémem jsou **majetkoprávní vztahy** k pozemkům, na kterých cesty leží. Aktivně hospodařící zemědělci budou méně nakloněni možnosti využívání jejich cest pro turistiku. Proto i k tomuto problému je potřeba přistupovat individuálně s přihlédnutím k dané lokalitě.

Pro Horažďovice a obce, kterými protéká řeka Otava, je důležité dořešení **problému Otavské cyklostezky**. Ta vede z Modravky do Zvíkovského podhradí. I když nedávno byl otevřen nový úsek této cyklostezky, nejsou dokončené všechny její části. Kromě technických důvodů je potřeba dořešit opět majetkoprávní vztahy pozemků, přes které trasa vede.

Bez rozšíření nabídky značených cest s příběhem nemůžeme předpokládat růst cestovního ruchu v regionu. Vzhledem k poloze ORP Horažďovice není příliš pravděpodobný vstup velkého výrobního podniku či jiného významného zaměstnavatele do regionu. Pracovní a podnikatelské příležitosti proto musí obce aktivně vytvářet. Cestovní ruch je jednou z oblastí, které s sebou takové příležitosti přinášejí. Na vytváření stezek je potřeba navázat jejich prezentací i prezentací celého regionu, čímž se zabýváme v problémovém okruhu Prezentace regionu. Řešení těchto dvou problémových okruhů samostatně nepřinese požadovaný výsledek, je nutné řešit je zároveň.

2) Absence prezentace regionu

V oblasti prezentace atraktivit v regionu, či regionu samotného, dosud nebyla stanovena a naplňována dlouhodobá marketingová strategie. Každá obec, či nositel cestovního ruchu se prezentoval jednotlivě a převážně pouze uvnitř regionu. Právě **chybějící strategie a nedostatečně koncepční marketing** byl během schůzek označován za hlavní problém. K dlouhodobému vyřešení tohoto problému je potřeba nastavit pravomoci a zodpovědnosti dotčených aktérů v oblasti cestovního ruchu. Zajistit, aby se této problematice věnoval **jeden koordinátor aktivně, dlouhodobě a koncepčně** s cílem naplnit předem schválenou strategii. Prezentaci je nutné vést jednak směrem k návštěvníkům, kteří do regionu již přijeli a jednak k lidem (v česku i zahraničí), které chceme do našeho regionu pozvat, představit se jim. Region by měl být prezentován jako celek tak, aby si návštěvníci mohli sestavit program na dobu pobytu v oblasti na základě svých možností a potřeb. K naplnění všech těchto cílů je **nutné vytvoření značky**. Vzhledem k již realizovaným projektům je možné v tomto navázat na činnost zájmového sdružení Prácheňsko.

Nabídka turistických atraktivit, ubytování, stravování a dalších důležitých aspektů cestovního ruchu, byla na základě analýzy zjištěna jako různorodá a dostačující, nicméně s potenciálem růstu v případě zájmu turistů. Zcela **chybí nabídka balíčků** atraktivit a služeb. Takové balíčky mohou být připravovány jednak na základě odhadu koordinátora a jednak zcela individuálně po dohodě se „zákazníkem“.

Naš region je dlouhodobě vnímán jako vhodný pro víkendové pobyty, přestože má co nabídnout i při dlouhodobém setrvání v oblasti. Pokud nebude vytvořena jednotná a dlouhodobá strategie a podniknuty kroky k jejímu naplnění, zůstaneme chatařskou rekreační oblastí. Cestovní ruch se nebude dostatečně dynamicky rozvíjet. Na druhou stranu, musíme tyto kroky koordinovat s problémovým okruhem Nabídka značených cest, kterému jsme se již věnovali.

3) Větší podpora podnikání a zaměstnanosti

ORP Horažďovice je region mimo hlavní dopravní tahy republikou. Díky tomu je nepravděpodobný vstup velkého výrobního podniku, který by zaměstnal větší počet obyvatel. Většina obyvatel je **nucena do zaměstnání dojíždět** a to i mimo ORP.

Významnou část obyvatel tvoří živnostníci, většinou řemeslníci. Pro takovéto malé podnikatele je často problém vytvořit nabídku pro obecní zakázku nebo žádat o dotace z EU, většinou z technických důvodů. **Podporu středních a drobných podniků** v regionu a umožnění jejich růstu vidí starostové jako velice důležité, např. vytvořením platformy pro jejich prezentaci. Často se totiž stává, že obyvatelé netuší, že ve vedlejší vesnici je právě ten řemeslník, kterého potřebují.

Zástupce Hospodářské komory označil jako prioritu zaměstnávání absolventů nejpozději do 2 let od ukončení studia. Hlavním důvodem je vytvoření pracovních návyků. Při včasné osvojení těchto návyků je možné předejít jejich nezaměstnatelnosti v budoucnosti.

Většina starostů má zkušenosti s využíváním pracovních sil z úřadu práce. Shodli se, že pokud takové pracovní síly využívají, musejí nad nimi dohlížet buď osobně, nebo tím pověřit jiného spolehlivého pracovníka. Vzhledem k tomu, že většina starostů je neuvolněných, je pro ně vykonávání takového dohledu problém. Dalšího zaměstnance, který by tento dohled mohl vykonávat, většina obcí nemá.

Podporu zaměstnání a podnikání vnímají starostové jako nejdůležitější, ale také velice problematické. Pracovní příležitosti mohou v kombinaci se zlepšením dalších služeb zamezit odlivu obyvatel z venkova. Množství nástrojů, které k tomu obce mají je ale velice omezené. Pokud se nepodaří najít cestu, jak vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních míst, bude odliv obyvatel dále pokračovat, a z regionu se může stát pouze rekreační oblast, nevhodná k životu.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka značených cest
Cíl 1.1	Vybudování a udržování stezek s příběhem
Popis cíle	Naším ORP procházejí značené turistické trasy i cyklostezky. Uzavřených naučných stezek je pouze 5. Pro rozvoj cestovního ruchu v regionu je hlavním motorem nabídka možných aktivit. Stezky, které začínají a končí v jednom místě, a mají naučný charakter, jsou oblíbené zejména pro rodiny s dětmi a seniory. Náš kraj má bohatou minulost, ze které lze čerpat zajímavé příběhy (např. v okolí Kovčína se dříve na potoce těžilo zlato). Některé obce již mají zkušenosti s budováním naučných stezek na svém území.
Hlavní opatření	<p>A.1 Vyřešení majetkoprávních vztahů s majiteli pozemků Setkat se s majiteli pozemků a domluvit za jakých podmínek může stezka jejich územím vést.</p> <p>A.2 Definovat správce jednotlivých stezek Dohodnout kdo bude stezky udržovat do budoucna.</p> <p>B.2 Definovat rozpočet Na základě vytipovaných tras, jejich stavu a s ohledem na možnosti obcí (např. zohlednit práce, které můžou obce s pomocí vlastní techniky provést bez externího dodavatele) stanovit rozpočet. Zvážit jakou část rozpočtu bude nutno zajistit z externích zdrojů a jakou můžou pokrýt obce. Zjistit případné externí zdroje – fondy, dotace atd. Oslovit případné sponzory či vypracovat projekt. Vypsání výběrového řízení na dodavatele cedulí na stezky.</p> <p>C.1 Vytipování tras a témat Stanovení jednotlivých tras a témat. Jejich pečlivé rozpracování, ověření, zajištění fotodokumentace či ilustrace.</p>

	<p>C.2 Vyznačení stezek značkami přímo v krajině S ohledem na komplexní prezentaci regionu je dobré vybrat různé barvy jednotlivých stezek, případně značky.</p> <p>C.3 Příprava a umístění cedulí Příprava textů na cedule vč. korektur, grafický návrh a výroba cedulí jednotlivých tras s ohledem na již existující stezky a jejich vzhled. Umístění cedulí do krajiny.</p> <p>C.4 Aktualizace stávajících map rozmístěných po ORP a na internetu Aktualizace stávajících map tak, aby prezentovaly i nové stezky. Dohoda s Klubem českých turistů o aktualizaci podkladových map pro zveřejnění na internetu a v turistických mapách.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Množství stezek otevřených po roce 2014
Správce cíle	Marie Pícková, starostka obce Myslív

Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka značených cest
Cíl 1.2	Dokončení Otavskécyklostezky
Popis cíle	Otavská cyklostezka je 166 km dlouhá a vede z Modravy do Zvíkovského podhradí. Protíná ORP Horažďovice podél toku řeky Otavy. Jedná se o páteřní cyklostezku plzeňským a jihočeským krajem. Z pohledu turistického ruchu je cyklostezka významnou součástí nabídky pro turisty. Některé její úseky je možné využívat také na in-line bruslích. Přestože se v minulosti této tématice věnovaly některé projekty, nejsou na území ORP Horažďovice všechny její úseky v uspokojivém stavu.
Hlavní opatření	<p>A.1 Vyřešení majetkoprávních vztahů s majiteli pozemků Setkat se s majiteli pozemků a domluvit za jakých podmínek může stezka jejich územím vést.</p> <p>A.2 Výběrové řízení na vybudování cyklostezky Na základě definování potřeb vypsát výběrové řízení na dodavatele potřebných úseků cyklostezky.</p> <p>B.2 Definovat rozpočet Na základě podrobného průzkumu ohledně stavu jednotlivých úseků cyklostezky určit jaký je potřeba rozpočet na dokončení úseků. Vyhledat a určit možné zdroje financování.</p> <p>C.1 Podrobný průzkum stávajícího stavu cyklostezky Je potřeba zrekapitulovat, které úseky Otavské cyklostezky je potřeba dokončit. Identifikovat důvody jejich dosavadního nedokončení.</p> <p>C.2 Vyznačení náhradní trasy Pokud to bude nutné a s ohledem na stav terénu a majetkoprávní vztahy najít náhradní cestu pro Otavskou cyklostezku.</p> <p>C.3 Otevření nových úseků Otavské cyklostezky Dokončení problematických úseků cyklostezky a jejich otevření veřejnosti.</p>
Název	Množství úseků dokončených po roce 2014

indikátorů k hodnocení cíle	
Správce cíle	Pavel Matoušek, investiční technik odboru investic, rozvoje a majetku města Horažďovice

Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Absence prezentace regionu
Cíl 2.1	Vytvoření dlouhodobé koncepční strategie prezentace regionu v oblasti cestovního ruchu a základní pilíře jejího naplňování
Popis cíle	V našem regionu v oblasti cestovního ruchu chybí dlouhodobá představa, kam má cestovní ruch směřovat, na jaké turisty je potřeba se zaměřit, jakým způsobem dosáhnout vyššího povědomí o našem regionu (například prezentací na veletrzích zaměřených na cestovní ruch, spolupráce s cestovními agenturami apod.) v celorepublikovém měřítku, případně v zahraničí. DSO by měl fungovat jako spojovací článek obcí a ostatních nositelů cestovního ruchu tak, aby společně sestavili dlouhodobou koncepční strategii prezentace regionu v oblasti cestovního ruchu. Strategie bude následně realizována v praxi.
Hlavní opatření	<p>A.1 Uzavření smluv s manažerem, správcem a grafikem Připravit strategii by měl jeden člověk, který bude vycházet z požadavků a potřeb jednotlivých obcí, případně nositelů cestovního ruchu tak, aby bylo možné ji prezentovat. Dále je potřeba smluvně zavázat správce (případně designéra) webu, kde bude region prezentován. Je možné vycházet ze stávajícího webu prachensko.org, ale jeho vzhled i obsah potřebují úpravy. Také je zapotřebí zadat grafikovi požadavky na vzhled značky regionu, pokud se strany neshodnou, že stávající značka Prácheňska je dostačující. V těchto smlouvách bude definován rozsah povinností těchto osob, termíny dodání služeb, a jejich cena.</p> <p>B.1 Definovat rozpočet V rámci prací na strategickém plánu se předpokládají převážně mzdové náklady. Na dlouhodobých nákladech (správce webu) se mohou částečně podílet členské obce DSO, pokud se na tom domluví a shodnou se na výši příspěvku. Na jednorázové mzdové náklady (manažer, grafik) by bylo vhodné najít externí zdroj formou dotace či čerpání fondu EU. Jedinými nemzdovými náklady jsou náklady na tisk brožury. Tato částka je závislá na nákladu a konečném vzhledu brožury vč. Počtu stránek. I zde by bylo vhodné najít externí zdroj financování.</p> <p>C.1 Nastavení pravidelných setkání Pro úspěšnost celého cíle je nutné nastavit pravidelná setkání participujících stran. Tato setkání by sloužila jednak ke zjišťování potřeb a požadavků jednotlivých aktérů a jednak prezentaci práce na strategickém dokumentu. Pro práci na strategickém dokumentu by měl být předem stanoven termín jeho dokončení.</p> <p>C.2 Definování značky Pro prezentaci regionu je důležité definovat značku, se kterou si veřejnost náš region spojí, když se s ní někde setká. Zde opět možné vycházet z práce Prácheňsko z.s.p.o.</p> <p>C.3 Webová prezentace Vzhled a obsah webové prezentace regionu by měl být součástí obsahu</p>

	<p>strategického plánu. Tady je potřeba klást důraz na jednoduchost a přehlednost stránek. Součástí by měl být také seznam portálů, kde je možné náš region prezentovat a jakým způsobem.</p> <p>C.4.Tištěná brožura</p> <p>Součástí prezentace regionu jako celku je podání ucelených informací návštěvníkům. Nejedná se o učebnici o našem kraji, ale o „nabídkový katalog“ jak mohou strávit volný čas v našem regionu. Tato brožura by měla obsahovat všechny turistické cíle a atraktivity s krátkým popisem a kontaktem na provozovatele.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Existence strategického plánu, webových stránek a kompletní brožury o celém regionu
Správce cíle	Petr Klásek, starosta obce Chanovice

Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Absence prezentace regionu
Cíl 2.2	Regionální informační centrum
Popis cíle	<p>Koordinování aktivit v oblasti cestovního ruchu zahrnuje jednak naplňování strategie prezentace regionu v oblasti cestovního ruchu a jednak další aktivní činnosti jako např. navazování spolupráce s cestovními agenturami a agenturou CzechTurism, udržování kontaktů s nositeli cestovního ruchu a obcemi, vytváření balíčků pro návštěvníky na základě jejich potřeb a možností a mnoho dalších.</p> <p>V současné době provozuje v Horažďovicích informační centrum soukromník, který podává pouze informace. Cílem je, aby se z pasivního podávání informací služba posunula do aktivního vyhledávání a podporování cestovního ruchu v regionu. Pro dosažení tohoto cíle je nutné nastavit povinnosti, pravomoci a zodpovědnosti jednotlivých aktérů. Město Horažďovice již schválilo koncepci takového centra a bude v budoucnosti hledat zdroje možného financování. Důležitým hlediskem je propojenost regionálního informačního centra zřízeného městem Horažďovice s ostatními členy DSO Horažďovicko. Aby se zajistila aktivní prezentace celého regionu, měl by součástí vedení informačního centra být zaměstnanec DSO, který se nezodpovídá městu Horažďovice, ale DSO Horažďovicko.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1Právní analýza</p> <p>Regionální informační centrum svou prací ovlivňuje celý region. Proto by měl být místem, kde funguje spolupráce DSO se zřizovatelem IC. Tato spolupráce musí být právně podložena tak aby, změny ve vedení města nemohly celoregionální práci IC ohrozit.</p> <p>B.1Finanční analýza</p> <p>Provést finanční analýzu otevření nového informačního centra. Vyhledání vhodných finančních zdrojů z EU nebo jiných organizací.</p> <p>C.1 Vypracování projektu</p> <p>Vypracování podrobného projektu otevření nového IC v Horažďovicích.</p> <p>C.2.Realizace projektu</p>
Název indikátorů	Otevření Informačního centra se zaměstnancem DSO ve vedení

k hodnocení cíle	
Správce cíle	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice

Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Větší podpora podnikání a zaměstnanosti
Cíl 3.1	Prezentační portál pro podnikatele z regionu
Popis cíle	Během analýzy byla zjištěna nedostatečná informovanost obyvatel ohledně nabídky prací v nejbližším okolí. Lidé často hledají např. zedníka a nevědí, že ve vedlejší vsi jeden je. Většinou se tyto informace šíří ústně a lidé najímají řemeslníky na základě doporučení od známých nebo přátel. Vytvoření portálu, kde budou moci řemeslníci a podnikatelé nabízet své služby a výrobky a obyvatelé hledat odborníky na řemeslo, které právě potřebují, může tuto situaci vyřešit. Obce zde mohou zveřejňovat vyhlašovaná výběrová řízení. Součástí portálu by měla být možnost hodnocení či doporučení jednotlivých uživatelů.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza Je potřeba definovat, kdo bude nositelem celého projektu a v návaznosti na to stanovit povinnosti a pravomoci. Projekt by měl být nastaven tak, aby dokázal financovat sám svůj běžný provoz např. prodejem reklamy. Proto jeho nositelem může být pouze subjekt, který může provádět obchodní činnost. Běžným provozem jsou myšleny mzdové náklady správce, poplatky za doménu atd.</p> <p>B.1 Finanční analýza Projekt má dlouhodobý charakter, proto je nutné rozdělit náklady na jednorázové a dlouhodobé. Jednorázové náklady je možné zajistit z dotací či fondů, ale na pravidelné dlouhodobé náklady je potřeba zajistit financování z běžných pravidelných zdrojů. V tomto případě se zdrojem financování může stát sám projekt, kdy v rámci portálu je možné prodávat reklamu nebo jiné služby.</p> <p>C.1 Naprogramování portálu Určit jak bude celý portál systémově fungovat je klíčovým prvkem celého projektu vč. Nastavení aktualizací. Následovat bude vizuální a programová stránka.</p> <p>C.2. Prezentace a marketingové aktivity Nejtěžším úkolem bude představit projekt budoucím uživatelům tak, aby pro ně byl smysluplný. Celý projekt stojí a padá na ochotě podnikatelů, řemeslníků a obyvatel portál používat.</p> <p>C.3 Tištěná verze Pro skupiny obyvatel, kterým není možnost z jakéhokoliv důvodu si informace dohledat na internetu je potřeba připravit dostupnou formu prezentace obsahu portálu.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet podnikatelů a živnostníků registrovaných v portálu.
Správce cíle	Bc. Jaroslava Radová, živnostenský odbor města Horažďovice

6.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nedostatečná nabídka značených cest		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zvýšení návštěvnosti našeho regionu		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Marie Pícková, starostka obce Myslív		
Roky	2013	2017	2020
Plán		120%	150%
Skutečnost	100%		
Popis měřítka:	Realizace cílů v tomto problémovém okruhu by měla vést ke zvýšení návštěvnosti našeho regionu. Jediné výchozí údaje, které jsou k dispozici je počet návštěvníků IC Horažďovice v uplynulém roce.		
Metodika a výpočet:	Je třeba i dále sledovat počet návštěvníků v regionu a porovnat ho s předchozím obdobím.		
Zdroj čerpání dat:	IC Horažďovice		

Indikátor výstupu

Cíl	Vybudování a udržování stezek s příběhem		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Množství stezek otevřených po roce 2014		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Marie Pícková, starostka obce Myslív		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na našem území je celkem 5 naučných stezek. Cílem je zvýšit jejich počet, nastavit mechanismy jejich udržování a vytvořit stezky v těch částech regionu, kde nyní nejsou.		
Metodika a výpočet:	Spočítáním stezek dokončených po roce 2014.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady jednotlivých obcí, případně turistická mapa.		

Indikátor výstupu

Cíl	Dokončení otavské cyklostezky		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Počet úseků dokončených po roce 2014		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Pavel Matoušek, investiční technik odboru investic, rozvoje a majetku města Horažďovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Realizace jednání o podpoře plzeňského a jihočeského kraje a navázání spolupráce s obcí Kozlov, kde Otavská cyklostezka	2

Skutečnost Popis měřítka: Metodika a výpočet: Zdroj čerpání dat:		opouští ORP Horažďovice	
	0		
	Cílem je dokončení Otavské cyklostezky na území ORP Horažďovice. K dosažení tohoto cíle chybí dokončení dvou úseků. Důležité je získat podporu plzeňského a jihočeského kraje a zajistit návaznost cyklostezky v dalším regionu, tak, aby nekončila v polích.		
	Zjištění, zda byly oba úseky dokončeny.		
MÚ Horažďovice			

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Absence prezentace regionu		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Procentuální navýšení Počtu lůžkonocí strávených v regionu		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Petr Klásek, starosta obce Chanovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		120%	140%
Skutečnost	100%		
Popis měřítka:	Český statistický úřad zpracovává informace o vytíženosti ubytovacích zařízení v jednotlivých regionech. Tento údaj je dostupný i za jednotlivá ORP. Jedním z výstupů je počet nocí na lůžko (osobu) strávených v hromadném ubytovacím zařízení. Jedná se o jediný dostupný údaj, který se dlouhodobě zjišťuje stejnou metodou, a proto jsou výstupy porovnatelné i v dlouhodobém horizontu. Úspěšnost prezentace regionu by se v tomto údaji zcela jistě měla promítnout, i když číslo nezahrnuje turisty, kteří sice naše ORP navštíví, ale ubytovaní jsou již za hranicemi ORP Horažďovice.		
Metodika a výpočet:	Porovnání statistických dat ČSÚ z jednotlivých let		
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ		

Indikátor výstupu

Cíl	Vytvoření dlouhodobé koncepční strategie prezentace regionu v oblasti cestovního ruchu a základní pilíře jejího naplňování		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Existence strategického plánu, webových stránek a kompletní brožury o celém regionu		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Petr Klásek, starosta obce Chanovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Existence strategického plánu, webových stránek a kompletní brožury o celém regionu	Naplňování strategického plánu
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento cíl je zaměřen na prezentaci regionu jako celku jednak stávajícím návštěvníkům a jednak potencionálním návštěvníkům. Jeho tři části –		

Metodika a výpočet:	<i>strategický plán, webové stránky a brožura – by měly být realizovány současně a ve spolupráci se všemi obcemi regionu.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Zjištění, je vytvořen strategický plán, webové stránky a brožura o regionu a zda splňují požadavky.</i> <i>DSO Horažďovice</i>

Indikátor výstupu

Cíl	Regionální informační centrum		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Otevření informačního centra se zaměstnancem z DSO		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Otevření IC	Činnost IC
Skutečnost	Není, DSO nemá na činnost IC Horažďovice vliv		
Popis měřítka:	Tento cíl má nastavit vliv všech obcí na prezentaci celého regionu. Nové informační centrum v Horažďovicích je nutné pro další rozvoj turistického ruchu v oblasti.		
Metodika a výpočet:	Zjištění, zda je otevřené a činné IC v Horažďovicích a zda je tam zaměstnán zástupce DSO.		
Zdroj čerpání dat:	MÚ Horažďovice		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Větší podpora podnikání a zaměstnanosti		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Zlepšení pozice města Horažďovice v anketě Město pro byznys		
Měrná jednotka	Pozice v žebříčku ankety		
Správce měřítka	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7 pozice	5 pozice
Skutečnost	9 pozice		
Popis měřítka:	Cenu Město pro Byznys vyhlašuje časopis Ekonom každý rok. Město Horažďovice se v žebříčku opakovaně umísťuje na zadních příčkách. Za rok 2013 bylo na 9. Pozici. Zlepšit svou pozici v tomto hodnocení je dlouhodobý, ale velice důležitý cíl.		
Metodika a výpočet:	Výsledek projektu Město pro Byznys za příslušné roky.		
Zdroj čerpání dat:	www.mestoprobyznys.cz		

Indikátor výstupu

Cíl	Prezentační portál pro podnikatele z regionu		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet podnikatelů a živnostníků registrovaných v portálu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Bc. Jaroslava Radová, živnostenský odbor města Horažďovice		

Roky Plán 0	2013	2017	2020
		300	500
	0		
Popis měřítka:	<i>Důležitou součástí podnikání je komunikace mezi zadavateli (zákazníky) a podnikateli. Takovouto platformou pro vzájemnou komunikaci by měl být tento portál. Z jedné strany zde obce mohou zveřejňovat vypsaná výběrová řízení a drobní podnikatelé hledat zakázky, z druhé strany zde mohou obyčejní lidé hledat řemeslníky, které právě potřebují. Srdcem portálu bude aktuální databáze podnikatelů v regionu a blízkém okolí.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Ze statistického sledování portálů zjistit počet registrovaných podnikatelů</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Provozovatel portálu</i>		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vybudování a udržování stezek s příběhem	Marie Pícková, starostka obce Myslív

1.2	Dokončení otavské cyklostezky	Pavel Matoušek, investiční technik odboru investic, rozvoje a majetku města Horažďovice
2.1	Vytvoření dlouhodobé koncepční strategie prezentace regionu v oblasti cestovního ruchu a základní pilíře jejího naplňování	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice
2.2	Regionální informační centrum	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice
3.1	Prezentační portál pro podnikatele z regionu	Bc. Jaroslava Radová, živnostenský odbor města Horažďovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zvýšení návštěvnosti našeho regionu	Marie Pícková, starostka obce Myslív
1.1	Množství stezek otevřených po roce 2014	Marie Pícková, starostka obce Myslív
1.2	Počet úseků cyklostezky dokončených po roce 2014	Pavel Matoušek, investiční technik odboru investic, rozvoje a majetku města Horažďovice
2	Procentuální navýšení počtu lůžkonocí strávených v regionu	Petr Klásek, starosta obce Chanovice
2.1	Existence strategického plánu webových stránek a kompletní brožury o celém regionu	Petr Klásek, starosta obce Chanovice
2.2	Otevření informačního centra se zaměstnancem z DSO	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice
3	Zlepšení pozice města Horažďovice v anketě Město pro byznys	Mgr. Karel Zrůbek, zastupitel města Horažďovice
3.1	Počet podnikatelů a živnostníků registrovaných v portálu	Bc. Jaroslava Radová, živnostenský odbor města Horažďovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty

zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost

v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Jako jeden z nejdůležitějších problémů, kterým je potřeba se dlouhodobě zabývat, označili starostové odliv obyvatel z venkova do měst za práci a pohodlnějším životním stylem. Tento trend je možné ovlivnit jednak výchovou (tato problematika je součástí návrhové části školství) a jednak vytvořením příznivějších podmínek pro podnikání v regionu. Protože tato oblast není z mnoha důvodů lákavá pro velké investory, je třeba vytěžit z předpokladů, které se zde nabízejí. Jedním z nich je vhodnost krajiny k cestovnímu ruchu, převážně k dlouhodobým pobytům celých rodin. Cestovní ruch pak v důsledku přinese řadu podnikatelských příležitostí pro místní obyvatele.

Na základě rozhovorů se starosty byly identifikovány tři základní problémové okruhy: Nabídka značených cest, Prezentace regionu a Podnikání a zaměstnanost. V rámci problémového okruhu Nabídka značených cest jsou stanoveny dva cíle. Prvním je rozšíření nabídky pro pěší turisty o další naučné stezky s tématy vycházejících z historického kontextu krajiny a druhým je vyřešení dlouhodobého problému s dokončením úseků Otavské cyklostezky na území našeho regionu. Navazujícím problémovým okruhem je Prezentace regionu. Chybějící dlouhodobá strategie v oblasti cestovního ruchu je naprosto nezbytná pro jeho další vývoj. V tomto problémovém kruhu je cílem takovou strategii vytvořit a nastavit mechanismy tak, aby její naplňování bylo nezávislé na jakémkoliv dalším projektu a nebylo závislé jen na jedné obci v ORP. Posledním problémovým okruhem je Podnikání a zaměstnanost. V této oblasti jsme se soustředili z části na řešení konkrétního problému a z části na vytvoření platformy pro komunikaci mezi obcemi, podnikateli a koncovými uživateli služeb a výrobků. Cílem Kvalifikační kampaně na odborná pracovní místa v domě pro seniory bude vyhledání budoucích pracovníků v domě pro seniory z našeho regionu a jejich případná rekvalifikace s dostatečným předstihem. Druhým cílem v tomto problémovém okruhu je vytvoření Prezentačního portálu pro podnikatele z regionu. Ten by měl propojit podnikatele s koncovými zákazníky a s obcemi. V tomto případě je velice důležité správné nastavení platformy tak, aby splňovala potřeby všech zúčastněných skupin. Při špatném nastavení nebude funkční.

Všechny cíle jsme se snažili definovat tak, aby skutečně vyřešili nebo alespoň přispěli k řešení problémových okruhů a současně byli reálné. Nicméně jejich dosažení je z velké části závislé na fungování celého DSO. Každému cíli byly přiřazeny jejich správci, lidé, kteří by měli v dlouhodobém horizontu sledovat naplňování cílů a indikátory, pomocí kterých je možné jednoznačně určit splnění či nesplnění cíle. Každý indikátor má svého gestora, který ve spolupráci se správcem cílů a manažerem přispěje k naplnění cíle. Správci cílů i gestoři indikátorů byli vybíráni tak, aby je téma jejich cíle zajímalo bez ohledu na funkci či zaměstnání, které právě vykonávají. Jako klíčovou osobou zůstává manažer, který by měl být trvalým zaměstnancem DSO a jako takový vytvářet komunikační most mezi těmi, kteří se na naplňování cíle podílejí a ostatními obcemi DSO.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

K volitelnému tématu, které bylo odhlasované na posledním setkání starostů, probíhala současně analýza i setkání se starosty. Na těchto setkáních byli starostové seznamováni s průběžnými výsledky analýzy a sami informovali realizační tým o prioritách svých obcí a postojích ke zjištěným skutečnostem. Tyto informace se staly základem pro další práci tematického experta (v našem ORP

0,3 úvazek). I když se potřeby obcí v některých bodech rozcházeły, nakonec z těchto setkání vplynuly problémové okruhy, které se porovnalý s výslednou analýzou a byly diskutovány v rámci fokusní skupiny.

Návrh přesného definování problémových okruhů, cílů i indikátorů vypracoval tématický expert a konzultoval je jednak s odborníky z příslušných oblastí, jednak s kolegy v realizačním týmu, ale také s motivující starostou. Ostatní starostové s nimi byli seznámeni na valné hromadě DSO a měli možnost připomínkování.

7. Závěr, kontakty

Při vytváření strategie bylo shledáno jako naprosto nezbytné vytvoření trvalé pracovní pozice pro koordinaci aktivit v rámci DSO a udržení nastavených mechanismů. Zajišťování pravidelných setkání svazku, informování o probíhajících projektech, pomoc při realizaci projektů nebo žádostem o prostředky z fondů EU školám, participace v informačním centru, sledování dosažení stanovených cílů a řešení případných problémů atd. To vše je nezbytné zajišťovat pro dlouhodobé fungování DSO a celkovému zlepšení situace v ORP.

S celkovým obrazem funkčnosti ORP souvisí téma v oblastech školství, jako jsou udržení venkovských škol a podpora regionální identity. K celkové spokojenosti přispěje zlepšení podmínek v oblasti odpadového hospodářství – nový sběrný dvůr, likvidace bioodpadu a zlepšení třídění odpadu. A součástí je navýšení poskytovaných sociálních služeb, aby jejich síť lépe pokrývala návaznost služeb, která souvisí se spokojeností rodin a uživatelů žijících v ORP Horažďovice.

Starostové i odborníci si uvědomují váhu situace, kterou je potřeba řešit. Kroky navržené samotnými starosty jsou silnou motivací ke spolupráci. Tím je splněn jeden z hlavních cílů – meziobecní spolupráce i v těch nejmenších vesnicích.

Zpracovali:

Jitka Bretová, koordinátor,
Markéta Bučoková, analytik,
Ing. Jitka Bracháčková, asistent,
Zuzana Hurychová, tématický expert,
Mgr. Karel Zrůbek, motivující zastupitel,
Petr Klásek, motivující starosta,

8. Příloha – seznam tabulek a grafů

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1 Základní informace o strategii	7
Tab. 2 Relevantní významné strategické dokumenty	9
Tab. 3 Charakteristika území ORP	12
Tab. 4 Počet obyvatel v území ORP	13
Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP	13
Tab. 6 Stručná charakteristika školství v území ORP	15
Tab. 7 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	15
Tab. 8 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	16
Tab. 9 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	18
Tab. 10 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	18
Tab. 11 Charakteristika domácností	19
Tab. 12 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	19
Tab. 13 Charakteristika trhu práce v území ORP	20
Tab. 14 Územní a strategické plánování	28
Tab. 15 Popis klíčových aktérů	29
Tab. 16 SWOT analýza	30
Tab. 17 Počty škol a školských zařízení ve správním obvodu ORP Horažďovice	35
Tab. 18 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých letech	36
Tab. 19 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Horažďovice	36
Tab. 20 Pracovníci ve školství ORP	38
Tab. 21 Počty ZŠ v ORP	41
Tab. 22 ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem	42
Tab. 23 ZŠ zřizované krajem	42
Tab. 24 Součásti ZŠ v jednotlivých obcích ORP	43
Tab. 25 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí	44
Tab. 26 Počty úplných a neúplných ZŠ v ORP	45
Tab. 27 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi	46
Tab. 28 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	46
Tab. 29 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	47
Tab. 30 Počet absolventů ZŠ v ORP	47
Tab. 31 Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP	48
Tab. 32 Údaje o základním vzdělání ve správním obvodu v obcích ORP	49
Tab. 33 Popis ZŠ v ORP	51
Tab. 34 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	52
Tab. 35 Celkové počty MŠ dle zřizovatele	53
Tab. 36 MŠ v ORP zřizované obcí	55
Tab. 37 Pedagogičtí pracovníci v MŠ v ORP	56
Tab. 38 Popis MŠ ve školním roce 2012/2013	57
Tab. 39 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	57
Tab. 40 Školní družiny a školní kluby	58
Tab. 41 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	60

Tab. 42 Počet ZUŠ podle zřizovatelů	60
Tab. 43 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ	61
Tab. 44 Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	62
Tab. 45 Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	63
Tab. 46 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	64
Tab. 47 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	65
Tab. 48 Celkové provozní náklady na ZŠ, MŠ a jiná zařízení. Hodnoty jsou uváděny v tisících Kč.....	65
Tab. 49 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství. Hodnoty jsou uváděny v tisících Kč.....	66
Tab. 50 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělání v roce 2013 v ORP.....	66
Tab. 51 Financování z RUD v jednotlivých obcích v ORP v roce 2013. Hodnoty jsou uváděny v tisících Kč	67
Tab. 52 Nezbytné investiční potřeby v ORP	67
Tab. 53 Analýza cílových (dotčených skupin)	69
Tab. 54 Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	71
Tab. 55 SWOT analýza školství	72
Tab. 56 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	101
Tab. 57 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP dle místního šetření (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	102
Tab. 58 Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP.....	103
Tab. 59 Počet jednotlivých typů sociálních služeb	103
Tab. 60 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP, místní šetření (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	105
Tab. 61 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	107
Tab. 62 Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	107
Tab. 63 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	108
Tab. 64 Kapacita zařízení sociálních služeb	109
Tab. 65 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	109
Tab. 66 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	110
Tab. 67 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	111
Tab. 68 Analýza cílových (dotčených) skupin	112
Tab. 69 Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	115
Tab. 70 Finanční analýza	116
Tab. 71 Sběrné dvory na území ORP, současný stav	144
Tab. 72 Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	145
Tab. 73 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	145
Tab. 74 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	146
Tab. 75 Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	147
Tab. 76 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	147
Tab. 77 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	148
Tab. 78 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	148
Tab. 79 Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	149

Tab. 80 Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	150
Tab. 81 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav	150
Tab. 82 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	151
Tab. 83 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	152
Tab. 84 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	153
Tab. 85 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008-2012.....	156
Tab. 86 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012.....	157
Tab. 87 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	158
Tab. 88 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012.....	159
Tab. 89 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	160
Tab. 90 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	161
Tab. 91 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	161
Tab. 92 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	162
Tab. 93 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	164
Tab. 94 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	164
Tab. 95 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	166
Tab. 96 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	167
Tab. 97 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	168
Tab. 98 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	169
Tab. 99 Analýza cílových (dotčených) skupin	171
Tab. 100 Analýza rizik – registr rizik v oblasti odpadového hospodářství.....	173
Tab. 101 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (jen NO) za období 2008-2012	201
Tab. 102 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	202
Tab. 103 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	207
Tab. 104 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	208
Tab. 105 Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	211
Tab. 106 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	219
Tab. 107 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	221

Tab. 108 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	223
Tab. 109 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	226
Tab. 110 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	228
Tab. 111 Kulturně historické památky na území ORP Horažďovice	235
Tab. 112 Přírodní rezervace, naučné stezky ostatní atraktivity	247
Tab. 113 Návštěvnost IC Prácheňska prosinec 2012 – listopad 2013	252
Tab. 114 Expozice	253
Tab. 115 Výstavy.....	254
Tab. 116 Návštěvnost v roce 2013	254
Tab. 117 Ubytovací zařízení v ORP Horažďovice	254
Tab. 118 Hromadná ubytovací zařízení v ORP Horažďovice k 31.12.2013.....	255
Tab. 119 Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje v roce 2013	256
Tab. 120 Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie na území ORP Horažďovice	256
Tab. 121 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích	262
Tab. 122 Charakteristika dojíždění do zaměstnání	263
Tab. 123 Přehled o poměru obyvatel podnikajících, zaměstnaných a počtu potřebných pracovních míst v ORP	263
Tab. 124 Nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel v ORP Horažďovice	264
Tab. 125 Větší podniky v ORP a počet jejich zaměstnanců	265
Tab. 126 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	266
Tab. 127 Charakteristika trhu práce v území ORP	267
Tab. 128 Podíl nezaměstnaných v ORP Horažďovice v roce 2014	268
Tab. 129 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	268
Tab. 130 Finanční analýza – výdaje obcí a městv oblasti zaměstnanosti a podnikání.....	272
Tab. 131 Finanční analýza – výdaje obcí a městv oblasti cestovní ruch.....	273
Tab. 132 SWOT analýza	274

8.2. Seznam grafů

Graf č. 1.: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	14
Graf č. 2.: Počet pracovníků ve školství v letech 2005 - 2012.....	41
Graf č. 3.: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele v letech 2005-2012	55
Graf č. 4.: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	138
Graf č. 5.: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	138
Graf č. 6.: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	138
Graf č. 7.: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	139
Graf č. 8.: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	139
Graf č. 9.: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	140

8.3. Seznam map

Mapa č. 1.: Administrativní členění správního obvodu.....	12
Mapa č. 2.: Územní plány na území SO ORP Horažďovice	28